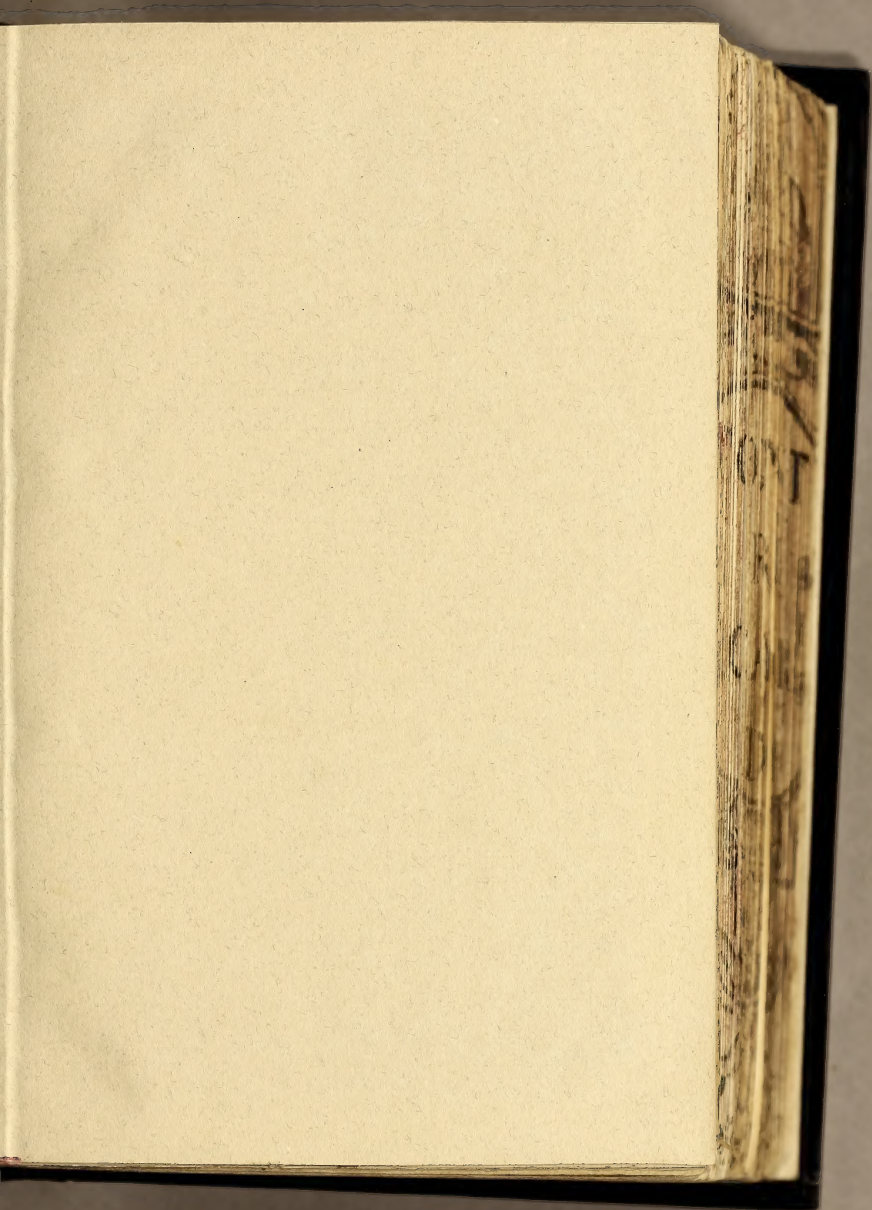
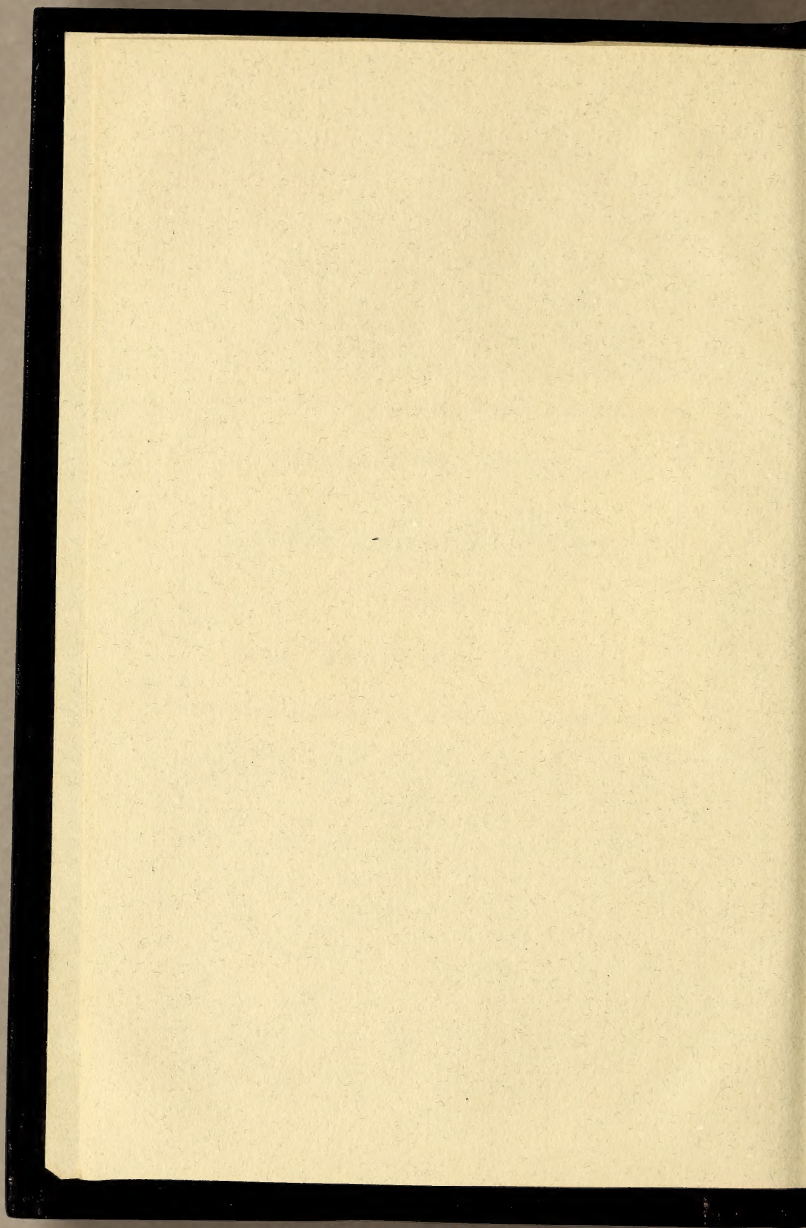

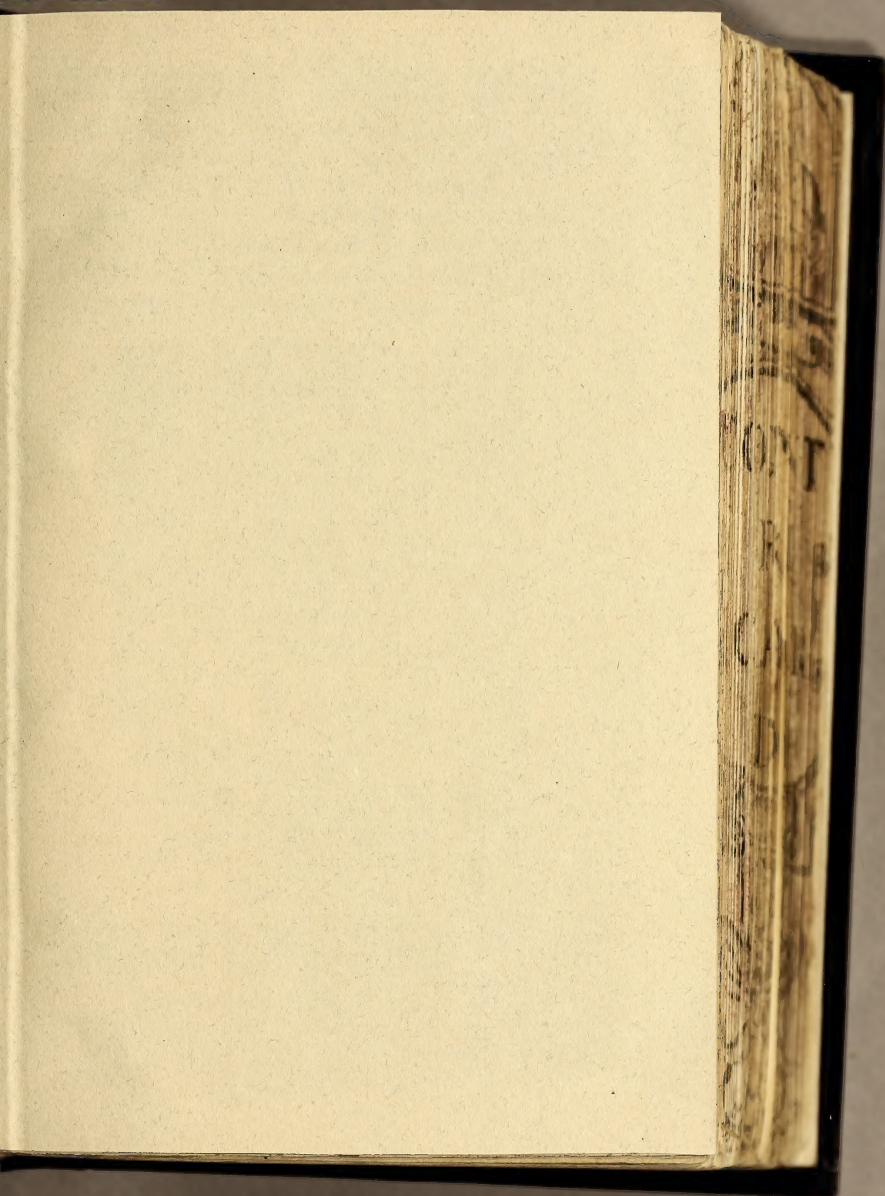
Acquired with the assistance of the

Phyllis Augusta Brown
Fund

JOHN CARTER BROWN LIBRARY

[The text on this page is mirrored bleed-through from the reverse side and is largely illegible due to the script and fading.]

[The text on the left side of the page is also mirrored bleed-through from the reverse side, appearing as a vertical column of text.]

Speculū finalis retributionis

anno. 1492.

lugduni per Joannem techschel

compositum per theologicū magistrum piēm Petrum
leginalem n̄ ordinis minorum s̄m iacobi adūm co
lectione & industria quillielmi totani doctoris theologi
ordinis predicatorum. Ut versa pagina patebit

Queterū pbitates quosdā etiam in sacris codicibus inscriptos varie effecerunt virtutes cōmendabiles: q̄p̄ ad falsa deuius error: abduxerit plurimos: virtutis r̄m̄ nomē habentes: bonorū tamē exempla insequi licet. Quosdam enī ornat sincera fides ac hospitalitatis amor. Abraham quippe primus suo rē p̄ore deū coluit. patriam p̄pter deū dereliquit. ad vitandū fratris sui scādalum iuri suo cessit. angelos hospites suscepit. filiū in molare disposuit: et sic in tēptatione inuentus est fidelis. Alios nō insignes fecit p̄cere vite mūdicia: vt patet in ioseph: qui zelū colendo dei sue angustie tēpore custodiuit mēdaturū. et in tārū sublimat honorem: vt fieret dñs egypti. Quī si de regibus habendus esset: David occurrit q̄ in sua misericordia cōsecutus est sedem regni in secula. P̄ter hos alij amore legis multa perpassi sibi nomē eternum vendicarūt. Alij rempublicam t̄ regentes: charitatē quidem nō deserentes: pijs insistentes operibus corde puro deo vefamulātes. Alij arte et industria viuētes bonā ex suis operibus famā per vniuersum mundum indeferentes: quorum nomina et numerū hic inferere p̄pter eorum multitudinem pretermitto. Admīni etiā legisse philozophantiū quosdam vt litterarum studio (scilicet amantes) liberius vacarēt: vbiā frequentiam reliquisse. vbi male sunt oculorum aumq̄ illecebre ne per seculi luxuriam et rerum temporarium niuiam abundantiam animi fortitudo molesteret: et ne mūdi huius impudicia stupraretur. Inde picta gozicā cōfictium huius seculi ne q̄ deserentes in desertis habitabant locis. Etiam platonici et stoici in templorum porticibus versabantur: vt honestioris habitaculi sanctitate commouerentur nil aliud q̄ de virtutibus cogitarent. Quod vt de ceteris tacuerim optime fecisse videtur egregius sacre theologie doctor magister Petrus reginaldeti ordinis fratrum minorū cuius mentem diuina sapientia ita fecūdasse arbitror: mirabili ac ineffabili modo imbrasse vt nihil terrenū nihilq̄ mundanū cor eius alliceret. sed toto mentis sue conuictu et affectu futurā operū bonorum malorumq̄ retributionem contemplaretur. qua in symbolo Athanasius ait. Qui bona egerūt ibunt in vitam eternam. Qui vō mū ignem eternum. Unde et tanq̄ de h̄mōi non ignarus libellus hunc quem si ceteris precet: Speculum finalis retributionis appello. non sine magno labore magnaq̄ diligentia composuit: stilo grato et secundo: cellaq̄ sententia: atq̄ ordine decussimo ad finem perducendo. Cuius vtilitatem frequēissime cogitans ego frater Huilhermus totanti cri ordinis fratrum predicatorū humilis doctor et lector insignis ecclesie primatis gallicū sanctissimi patriarche nostri viri vtiq̄ apostolici. ac gloriozissimi confessoris Franteraphici sacri ordinis minorū fundatoris egregij qui adhuc mortales vitigine factissima dei matre p̄curante coraz deo et christo iesu mirabiliter corpore: affectu: effectu uenerunt in vnum: charitatis amplexibus post visionem mirabilem seinuicem oscutes et dicentes. quia simul pergemus: ad idem conabimur: nostri quoq̄ veri pariter cessores. Tantum ergo ac tam vtile opus ad gloriā prefati sacri ordinis minorū lucem omnibus prebere volens quo salus plurimū valeat p̄curari. ex exemplari nondicūm viciato studij quoad potui verum exēplar conficere. de minus bene correctam petens cum orationū suffragijs. de hys nō que sana: vtilia: et non in aliquo viciat aut incorrecta legentes rapierent. gratias deo: et laudes actori huius referre laborēs.

De loco infernali

Quia deus teste ps. lxi. Reddet unicuique
iuxta opera sua. Expediēs et vtile valde vi-
detur dicere aliquid de gaudijs paradisi, et
de penis inferni. scdm q̄ intelligere vale-
mus de hijs duob⁹ et sacra scriptura: et dicē
in octo et doctorum. Utile inq̄ ppter tria:
idelicet. Propter cupiscētia fugiēdas.
Propter penitētiā paragēdā. Et ppter
vitam iustā pseruādā. Dies enī mali sunt:
nō vidētur nunc hī dies esse de q̄bus ait
psal. Non vidēbit inq̄tas: refrigeret chari-
tas multorū. Ad arb. xxiij. Quapropter sic
pater ostēdit filio pomū vt ad eā veniat. et
p̄ patibulū homini ne furtū faciat. et rector
holarū virgas discipulo vt lectionem ad-
dicat. Sic dñs iesus tamq̄ maf nobis in-
uauit multa de gaudijs paradisi: vt illuz
quamur. et multa de penis inferni: vt pec-
cātā cauēamus. Et virgas quib⁹ in p̄pētū
mictur damnari: vt bene agere discam⁹.
Primo igitur dicēdum est de penis inferni.
Secundo de gaudijs paradisi. Iuxta illud
ps. Trāsumus per ignē et aqua et eduxisti
nos in refrigeriū. Thema igitur sit istud.

Quērtātur
in infernū oēs gētes
que obliuiscūtur dēi.
ps. x. Considerem⁹
igit charissimi et at-
tēdamus diligenter
quor et quanti dolo-
res sunt in inferno. et
a peccatis nostris relliem⁹. et si nō amo-
ret: saltē penarū timore. quia timor expel-
lit peccatū. Eccl. i. Tū in libro de oculo mo-
i. Dic aspectus. s. penarum inferni vtilia
et vt culpa vitēf: et vt pena p̄ns facit re-
f. Tū dicit ps. i. soliloquio. Prepone
i aduersus carnis ardores futuri suppli-
cines. Memoria ardois gehēne: ardo-
rū iungit luxurie. Videm⁹ q̄ qñ digitus
ad ultus applicat ad ignes vt minor cap-
posse extrahi p̄ maiorē. sic et peccator i
matus igne peccati si p̄ siderationē ap-
erit se igni infernali minor calor extrahi
erit a maiorē. Eccl. i. vij. Memorare nō
fama tua et in eternū nō peccabis. Facit
sido vt pena p̄ns faciliū repute. Tū di-
at Bern. Vigilijs times et ieiunia ma-
iōz labores. sed hec leuia sunt flammās
penas meditantī. Narrat Beda in ge-
n angloz. Qu tempore cōstantini mingo

ris imperatoris: quidā paterfamilias cū de-
cessisset in angliā: et oia eterni iudicis an-
te tribunal est adducta: vbi tandē obtinuit
dei genitricis intercessiōib⁹ et reb⁹ suis
cris penis infernalibus: post hec rediret ad
corp⁹. Reuixit igit qui erat mortu⁹. et enar-
ratis de penis inferni mirabilib⁹ et reb⁹ suis
erogatis pauperib⁹ p̄fectus est ad quandā
insulā vt lingua simul et opere oñderet quā-
ta tormēta vidisset. et in maxima byeme se
mergebatur in flumē. et cū eum sup hoc amli
arguerēt et noti. respōdit. Sinite me: nam
maiora vidi tē. Sunt enī ibi tot et tante mis-
erie q̄ si eas homo cognosceret p̄ aliquam
experiētiā nullā posset in hoc mūdo cogi-
tare miserā quā nō potius sustineret q̄ ibi
las penas sufferre vellet. Dicam⁹ igitur hic
de tribus.

Primo de loco infernali et eius qualitate.
Secundo de dānatoz pena corporali et eius
multiplicitate.

Terno de pena spūali et eius varietate.

Primo igitur videndū est
de loco infernali et eius q̄tate: Tū dicit Ri-
chardus et tenēt quasi omnes doctores. Qu
infernus est in medio terre. q̄ iste locus est
remotissim⁹ a celo. q̄ cētrū summe distat a
circūferētia. Nā sicut de⁹ ordinat corpora in
suis locis s̄m exigētā suoz nātū pōderū.
Sic ordinat creaturas rōnales in loc⁹ s̄m
exigētā suoz amoz. Et ideo sic electi sunt
in celo. q̄ i suo amore celestia terrenis p̄s
posuerūt. Ita reprobi p̄ diuinā iusticiā sunt
et erūt in loco infimo. q̄ in suo amore ifima
et terrena superiorib⁹ et celestib⁹ p̄posuerūt.
Dec ille. Ex quo patet vbi sit infern⁹: q̄ s̄m
astronomos et speras mēsurātes: distat a su-
perficie terre p̄ duo milia. cc. r. l. miliaria. q̄
est in medio diametri. Est igit infern⁹ ve-
lut fossa siue carcer i medio terre: terra ipa
circūquaq̄ delusus. Sed quīs ē ille carcer.
Dico q̄ s̄m doctores sanctos ibi sunt quoz
elemēta. s. ignis in suo supmo calore inclus
sus: vt in clibano q̄ vndiq̄ esset firmis claus
sus. Itē est ibi aqua in suo summo frigore.
Sicut aer et terra i fetore maritimo. Unde et
magnificentia regalis requirit q̄ nō soluz
habeat pallacia ppter bonos: sed etiā cars
ceres ppter malos. Rex aut glorie qui ma-
gnificatus est sup oēs reges terre: cur nec
haberet carcerē sic h̄z pallaciū. Tū Aug. in
libro de triplici habituculo. Tria sūt sub oī

Prima pena corporalís

potent manu habitacla. summū. mediū. et
ymum. Quoz summū regnū dei vel regnū
celoz dicif. ymū vocaf infernū. mediū pñs
mūdus. vel orbis terrarū appellaf. quozum
extrema oīno iniūcē sibi sunt p̄raria ⁊ nul-
la societas cōiuncta. Que enī societas pōt
esse lucis ad tenebras: ⁊ christi ad belyal?
ij. Coz. vi. Adediū aut̄ nōnullas hz similit̄
tūdines ad extrema. Un̄ lucē habet ⁊ tene-
bras. frigus ⁊ calorē. dolorē ⁊ sanitatē. leti-
tiam ⁊ merorez. odiū ⁊ amorē. bonos ⁊ ma-
los. iustos ⁊ iniustos. regnū ⁊ subiectionē.
famez ⁊ satietatē. mortem ⁊ vitaz: ⁊ h̄mōi
innumera: quoꝝ omnīū pars vna imaginē
habet regni dei. pars altera inferni. Cōm-
xio enī maloz simul ⁊ bonozū in hoc mun-
do est. In regno aut̄ dei nulli mali: sed oēs
boni. ⁊ in inferno nulli boni: s̄ omnes mali.
vterq; locus ex medio suppletur. hominū
enī huius mundi alij eleuant̄ ad celum. alij
trahūt̄ ad infernus. Similes quippe s̄ s̄i-
bus p̄liū gūnf. Bona aut̄ regni celestis dice-
re aut cogitare vel intelligere vt sunt: nul-
lus pōt carne vestitus. multo maiorā sunt ⁊
meliora q̄ cogitēt̄ur aut intelligant̄. Unde
i. Coz. ij. scriptus est q̄ oculus nō vidit nec
auris audiuit: nec in cor hominis ascendit
quoz preparauit de⁹ diligentibus se. Adala
aut̄ inferni dicere aut cogitare vt sunt ne-
mo pōt. p̄iora sunt quippe valde q̄ cogitē-
tur. Dec Augi. Un̄ Ysa. iij. c. Preparata est
ab heri tophet a rege: preparata p̄funda et
dilatata. n̄tr̄imēta eius ignis ⁊ ligna mul-
ta. s̄tatus dñi sicut torrens sulphuris succē-
dēs eā. preparata est ab heri. i. ab initio. sic
iudices semp̄ habēt patibulum in terra ad
reos puniendos. tophet. i. vallis gehennal.
a rege oipotentē: qui solus pōt facere q̄cqd
vult. p̄funda vt nullus possit exire. dilatata
vt oēs possit capere. iuxta hoc loc⁹ iste plu-
ribus appellaf noibus. Primo dicif infer-
nus: ab infero dictus. q̄ aīe in peccato mor-
tali morientū ante diē iudicij: ⁊ post aīe cū
corp̄ibus ibi inferūt̄ur ad eternaliter pas-
tiendū. Job. viij. Qui descendet ad infernus
non ascendet nec reuertet̄ vltra ad domum
suā. Dicif scđdo tartarus. i. s̄m papiā tur-
bat⁹. q̄ ibi erit magna tribulatio ⁊ magna
afflictio sicut infra dicitur. Dicitur tertio
guernus quasi sine vere. i. temperie. quia pe-
ne non sunt ibi temperare sed nimius exet.
siue. Quarto dicitur acheron: ab a quod est
sine ⁊ cheron gaudium quasi sine gaudio.

Alijsq; nominibus appellatur de quibus p̄-
transco. Sunt enim hec nomina scilicet. sicut
flegeton: letbes: cocchitus: que a quibusdā
dicantur sicut in infernales. Patet igitur q̄
locus sicut infernalis habitatio ⁊ qualis: sed
adhuc magis patebit in sequentibus.

Secundo videndum est de
dānatoꝝ pena corporali ⁊ eius multiplicati-
te. Licet enī sint valde plures pene. Decem
tñ intendo ad pñs declarare. Quorum
Prima est ignis ardentissimū
Secunda est frigidis acutissimū.
Tertia magn⁹ clamor doloris asq; cessat⁹
Quarta inferni fumus asq; euacuatione
Quinta odor fetidus ⁊ multū horribilis.
Sexta visio demonū valde terribilis.
Septima fames crudeliter affligens.
Octava sitis similiter configens.
Nonā verecundia ⁊ confusio.
Decima in tactu maxima afflictio.

Prima igitur pen-
est ignis ardentissimū. Adar-
xxv. Irē maledicti in igne
eternū. Irē aut̄ iste diffi-
ab igne hui⁹ mudi in quattuor. Primo
acerbitate. Un̄ s̄m beatus Augi. Irē
sensibilis ita se habet ad ignē gehennal.
sicut ignis depictus ad ignē verum. Con-
dera igitur quāta sit differentia in ardo
inter ignē pictū ⁊ ignē verum. ⁊ p̄sequē-
cōsidera si potes ardorē ignis infernali-
tñ excedit ardorem ignis hui⁹. Q̄ quan-
passionē sustineres si p̄ horas stares siue
neres digitū tuum in igne. ⁊ maiorē si co-
manum. ⁊ adhuc maiorē si totū brachiū
⁊ adhuc multo maiorē si totū corpus. Qu-
tus igitur erit ardor ignis gehennal. Qu-
do q̄ nec aliquis viues cogitare aut dic-
sufficiat Ysa. xxxij. Quis ex vobis possit
habitare cū igne deuozāte. Item in ps.
ignē deuozabit eos ignis. sicut ferrum
sommace totū sit ignis. per ignē igit̄ scrip-
ra sacra acumē doloris inuit. Sed q̄
gnitudine pene eterne exp̄mere nō pōt
exemplificādo de rebus teporalibus ⁊
penetrabilibus ⁊ acruis est elementum:
sicut acutum ceteris elementis. Ideo
ptura vt potest affecitantes pene inferni
nuit sepius vocādo illius pene acerrimi-
lorē penā ignis: min⁹ tñ dices ⁊ plus si

¶ Est ignis ardentissimus

Secundo differt ignis inferni a nostro in duratione. q. noster potest extinguiri ille non. Ita. vltimo. Ignis eorum non extinguetur. Item Deuter. xxxij. Ignis succensus est in furore meo et ardebit vsq. ad inferni nostrum. i. q. diu paradisi et inferni durabit. s. in perpetuum. V. ardoz interminabilis: et habitabitq. terra cum germine suo. i. terrenorum immortales coburet. i. totalit. vret. Iste ignis non consumatur lignis aut alia materia: s. de solutate. Ille locus inferni tali igne repletus est qui nunq. extinguetur sic q. si totum mare eo poneret non ex hoc extingueretur. Tertio differt iste ignis perpetuus a nostro igne in luce. na iste ignis mundialis in se luce includit: sed ignis inferni quis sit abundans in ardore tñ fm ordinem diuine iusticie caret luce. Videbunt tñ danati se iniuicē v. v. inde consolentur: s. vt mag. torqueatur vnde Aug. Quasiuis illis. i. danatis ignis d. solationem non luceat tñ ad aliquid vt magis torqueantur lucet. eos quippe quos reprobi nunc inordinare diligunt secū tunc in iudicis videbunt vt pena pprie punitio: ita exaggeret carnalis cognatio auctori p. ista pati ante oculos vltione danata. Tñ fido. Ignis gehēne lucebit miseris ad inferie augmētū vt videat vnde doleat: nō d. solationē vt videat vnde gaudeat. videbunt etiā demones vt dicebat m. s. Item s. Bona. li. iij. di. l. de lufōe p. ma. n. arti. Iste ignis est in triplici differētia. Est enim ignis purus et est in ppria materia. Et ignis incorporatus vt est in materia aliena vt in terra vt aere. et ignis non tñ incorporat: sed tñ pmixtus vt sit sulphureus et fumosus. Dum est lux et pure lucet et abundat. Secundo est ignis carbo et flāma: hic etiā lucet tenebā expellit. Tertius est ignis fumosus et talis est tenebrosus: et iste erit in inferno. ps. Posuerūt me in lacu infero: in tenebrosus et in ombra mortis. Quarto differt ignis ab illo in consumptione. q. hic potest consumere. Ille aut nō consumet sed coburet corpora in eo manētia. Vñ Aug. xxi. de sicut declarat Franc. de maronis dicit q. cut corpora atab' doloze faciūt per organa tñ nō ideo moriūtur: ita pōt ignis infernalis corporib' inferre doloze nō inferendo morte: s. declarat q. rto exēplo. Prio de samandra q. in ignibus viuūt. Secundo de nobibus sicque qui ab ignibus coburūtur: nō cōsumūtur. Tertio de carnibus pauo-

nis que plus q. per annū seruātur mortue a putredine vt ipse dicit se fuisse expertus. Quarto de paleis q. pira maturat: et niuem cōseruat. Dec ille. Tūc enim corpora erūt in consumptibilia: ideo semp manebūt in illo igne sine cōsumptione. vñ tunc verificabit illud Apo. iij. In diebus illis querēt hoies mortem et nō inueniēt eam: et desiderabunt mori et fugiet mors ab eis. Et de hac pena dicit eodē li. c. xxi. Timidis aut et incredulis: et execratis: et homicidis: et fornicatorib' et veneficiis: et ydolatriis: et oibus mēdacib' pars illoz erit in stagno ardēti igne. Expositio timidis. s. qui timore penarū fidē accipere fingunt vel acceptā relinquunt Tūc vñ. Ad tēpus credūt et in tēpore tēptationis recedūt. Et incredulis qui. s. bona fatu- ra minime credūt Bere. v. Populo huic factū est cor incredulū. Et Isa. lvi. Expandi manus meas ad populū incredulū. Et execratis q. manifeste moze ecclesiastico exco- municantur. Richardus vel fm Tymonem Incredulis. i. paganis vel iudeis. et execratis. i. falsis christiānis qui sunt execrandi a deo. i. abominabiles. Vñ ps. Aurū sanguis nū et dolosum abominabit dominū. Et homicidis qui. s. vel voluntatis prauitate vel sermonis persuasione vel operis pperatis ne aliquē occidūt. i. Job. iij. Ois homicida nō habet vitā eternam. Et fornicatorib'. i. seruientibus imundicie carnis. i. Loz. vi. Neq. fornicarij regnū dei possidebūt. Et veneficiis qui malicie venenū vt bo vel exēplo effundūt crudelit. Vñ Richardus. Venenū aspidiū sub labijs eoz air p. p. Et ydolatriis quales sunt q. relicto vero diuinitatis cultu p ydolatriā demōib' se subdūt. i. Loz. x. Neq. ydolatre efficiamini. Et oibus mēdacibus qles sunt q. relicto veritatē tramite proximos fraudulēter fallunt. Ecclesiastici. viij. Noli velle mētiri oē mēdacū ps illoz erit iniquā in stagno ardēti. i. i. p. funda inferni danatiōe in q. est ignis qui est mors secunda. i. corporis et aie. Prima mors fuit in aia p peccatū air Tymo. de q. stagno dicit. c. x. viij. et xix. euisā Apo. a. Pars. s. punitiois. q. multe sunt alie danatoz pene. Loz. gitem' charissimi quā tremor et timor erit hys q. dicebat p snias diffinituā et irreuocabile a summo iudice. Bre maledicti ignē eternū Ad it. xv. Quē tremore habebim' si p iudicē tpale pdenaremur ad carcerē toto tpe vite nre et maiorē tremore habebim' a ij

C Secūda pena corporalis

si pōnemur ad mortem. Quid igitur
 si pōnemur ad carcerē inferni et mortem
 perpetuam cū acerbitate et ardore ignis ar-
 dentissimi. S; diceret q̄s. Que cā erit hu-
 ius sententiā tam mirabilis? Respondet tbe
 ma in secūda parte sui cum dicitur. Om-
 nes gentes q̄ obliuiscuntur dēi. quasi diceret
 ppheta. Dec est causa dānationis vestre. S;
 quia obliuiscitis dēi. pater. nam iudex com-
 memorabit opera misericordie a reprobis
 nō sibi facta: s; reprobi quasi se excusantes
 respōdebūt et interrogabūt q̄n̄ hec sibi non
 fecerūt. Uerū vt ait Raban⁹. Et si se excusa-
 re saragūr tū x̄m fallere non possunt. Unde
 respōdebit illis dicēa. Quādiu nō feci-
 stis vni de minoribus hīs nec mihi fecistis
 Ubi Aug⁹. Chriſtus est caput ecclesie: corp⁹
 eius ecclesia. In nō corpore caput sursum
 est: pedes i terra in aliqua constipatiōe ho-
 minū quādo aliquis tibi pedē calcat: nōne
 dicit caput calcas me. Quō ḡ lingua quam
 nemo tangit dicit. calcas me. Sic chriſtus
 caput quem nemo tangit dicit. Esurii et
 nō x̄ditis illi manducare et. Ubi et Lrifo.
 Uide qualiter leuia inūgit. Non dicit. In
 carcere erā et nō eripulistis me. infirm⁹ et nō
 curastis me: sed nō visitastis et nō venistis
 ad me. In esuriendo etiā nō preciosam pe-
 dit mensam: sed necessarius. Uñ Lrifo. Ex
 hoc loco sciendū est q̄ nō tm̄ p eo q̄ pecca-
 uerāt homines pōnati sunt. sed etiam pro
 eo q̄ nō bene faciūt. Si autē p eo q̄ nō be-
 ne faciūt sic pōnati putas quales penas
 exoluēt p eo q̄ peccant. Et notādū q̄ po-
 tius fit disceptatio de operib⁹ misericordie
 q̄ de operibus iusticie. cum t̄s magis tenea-
 mur ad opera iusticie. sed quia opera mis-
 ericordie: faciliora sunt: q̄ natura ad hoc in-
 clinat supple magis: et ideo magis arguen-
 da vbi deficiūt: et minus remuneranda vbi
 aſſunt. et ergo si ista remunerantur: alia.
 Et potius arguit de omissione q̄ de comis-
 sione: etiā tamē maioris criminis sit commissio
 et ideo magis arguēdo et puniēdo q̄ mi-
 nus est inuiti ampli⁹ punire de maioribus
 Item magis arguit de peccatis in primū
 q̄ in deum. quia si peccata in primū cō-
 dēnantur: multo magis peccata in deum vt
 blasphemia et ydolatria et. de quibus dictū
 est in auctoritate Apoc. Et cum sit miseri-
 cordia corporalis et spūalis pot⁹ arguit de
 factis corporalib⁹ q̄ spūalib⁹: quia opera cor-
 poralia sunt euidētia: vt per hec etiā signā

tur illa. Ecce igitur cām quare dicitur repro-
 bis qui a sinistris eius erūt. i. qui sinistra. a.
 tpalia q̄diu vixerūt. ardent amare: disci-
 dite a me. o infelix discretio: dura se para-
 tior: miserabilis pōditio: discidite a me fonte
 vite indeficientis: lumine glorie beatificati-
 torēte volupraris inundariis: plenitudinē
 vbertatis inebriariis. discidite a me male-
 dicti. Primo maledictione culpe. Ps. Ad al-
 dicti qui deſi. a. m. t. Secūdo maledictione
 pene. ideo subiūgit. In igne eternū. Doc et
 igitur qd dicit thema ppositū. Conuertant
 in infernū oēs gētes et. Et sic de pma co-
 pons pena ppter quā euitādā fugere deb-
 mus p̄cir⁹ p̄ctū et auaritie ardore: facere
 penitētiā: vt viuere fm iusticiā.

Secūda pena et frigus
 gōis acutissimi Ath. vii.
 Ibi erit fletus et stridor dē-
 sz ex frigore vebemētissimū
 Bioſa. Stridor dētriū de frigore solet ex-
 tari. quia ibi transibunt ab aquis nūtiū
 calozes nūtiū. Job. xiiij. Non inquit Albu-
 tus magn⁹ in libro de sacramētis q̄ sit r-
 stus de loco ad locum: sed quātū ad sentē-
 stur febriatans prius totq̄que frigore:
 stea calore in eodē loco et in eodē tempo-
 Sic dānati fm corpus quādoq̄ patiēti-
 ardētissimū ignis dolore: et trāsbūt ad
 tūssimū frigore: et eōtra. S; quanto spa-
 stabūt in hac pena vel illa: quā pmo po-
 ant q̄ in corpore et aia pcludent in infer-
 solus de nouit vt estimo. Istud autē frig-
 differet a frigore hui⁹ mūdi in q̄tuo. P-
 in acerbitate. Uñ Greg⁹. Et ibi erit frig-
 tollerabile. vnde imaginē q̄ sic calor ill-
 ignis excedit calozes ignis hui⁹ mūdi.
 frig⁹ inferni excedit istud qd hic sentim⁹
 S; q̄ nō dicit in euāgelio: q̄ dñs die
 die iudicij. Discidite a me maledicti i f-
 eternū: sic dicit q̄ dicit in igne eternū
 cif. q̄ ignis mag⁹ actiuus q̄ alta eleme-
 et q̄ p̄gruētius possum⁹ sentire et⁹ ard-
 q̄ et skate et hyeme vt imur igne. ideo
 penā infernale mag⁹ dicit exp̄fisse sub-
 ignis q̄ alteri elemēti vt mag⁹ timeant
 illas penas quāssimas incurrē caleam⁹
 phendē tū intēdens oēs penas infern-
 noie ignis. S; sisti ne aliq̄n frig⁹ in di-
 dozoz illi⁹: maxime q̄n̄ appropinq̄nt
 ig. et Credo q̄ sic. Cōsidera illuz dolorē
 hil. et ad dolorē frigoris infernalē q̄ro

ille dolot erit maior nō solū in digiti: aut in manib⁹: aut pedib⁹: s̄ in toto corpore: & maxie tū erit trāsit⁹ immediat⁹ de tāto ardore ad tātū frīg⁹. Qñ t̄ aq̄ ille dicitur mūnū q̄ p̄ cere ris dicitur frigidiores. S3 qñr̄ quō aq̄ frigi dillima stabit cū igne ardentissimo h̄ statim dicef̄ i tertia dñia. Secūda dñia aq̄ frigidē s̄m nām suā ad illā aquā infernalem erit in limpuditate. Nā h̄ aq̄ nra est clara. Illa aut̄ erit obscura t̄ plena fumo sic dicitur est de igne: vñ ibi erit tenebre exteriores. Tenebre em̄ interiores dicuntur p̄cā. exteriores erūt tenebre infernales. Tertia dñia est in duracione i se t̄ in sua frigiditate. qz aq̄ nra pōt calefieri t̄ p̄ calore columi. s̄ aq̄ inferni nunq̄ calefiet nec dimituētur. vñ in inferno calor ignis nō destruetur: nec mitigabit frigus aq̄: nec ecōtra. Dmōi exēplū habemus in penis factē egyptijs. Sap. xvi. vbi dicitur Qd̄ enī mirabile erat in aq̄ q̄ oia extinguit vñ ignis valebat: vnder ē enī obis. In heri. i. elementa iustorū. Glo. Nec mirum si grado t̄ ignis mixta ferūt. qz ad creaturis volūtate oia cōsentīūt. Et seq̄tur eodes raplo. Nix autē t̄ glacies sunt inebār vim ignis t̄ nō tacef̄cēt. Sic dicēdū videtur q̄ p̄ in inferno s̄ ferūt ignis calidissim⁹ t̄ aq̄ frigidissima diuina volūtate sic institūte ad punitionem dānatorū. Et Sap. v. Punīabit p̄ illo obis inferarum d̄ intensitas. Quarta dñia est. qz aq̄ nra suffocat t̄ interīcat hoies sic videm⁹ q̄ mlti s̄mgerunt in aq̄. s̄ aq̄ inferni nō interficiet: nec subiūget dānatos: imo sic viuūt p̄ces in aq̄ sic p̄petuo hoies viuēt in aq̄ inferni cū ill̄ acutissimis dolorib⁹. Aq̄ igit̄ illa nec rōne sūt: nec rōne frigoris interficiet hoiet: imo cū illo frigore intensissimo dānati p̄petuo viuēt. D̄ frīg⁹ horrendissimū. o aq̄ obscurissimā t̄ fetidissimā q̄ r̄ frido: dēriū erit ex te in dāna q̄ imo i toto corpore horribilissim⁹ t̄re nor. vbi erūt stupbe alemanie. vbi camini trāce. vbi castra palatia t̄ loca amena hui⁹ iudici iā nō erit p̄petuū nec ab illo frigidō arē nūq̄ vll⁹ eribit. Cōsidera charissime p̄m̄ dolozē t̄ q̄m̄ frīg⁹ suffertes si sine morte stare posses in glacie hui⁹ mūdī p̄ noctē vñā nudus. t̄ si p̄ septimanā adhuc plus. t̄ p̄ annū adhuc multo plus. Si igit̄ in p̄petuo in frigore acutissimo inferni t̄ em̄ dānati quāra erit h̄ pena cegitet q̄ p̄t. D̄ si penas istas attēderem⁹ nō est pena in h̄ mūdī: quā nō libēt⁹ sustinerem⁹: vt nō ad locū

illū infernalē nō descēderem⁹. Cōsiderem⁹ igit̄ has penas vt possum⁹. qz sc̄ptū ē. i. Reg. ij. Dñs dēducit ad inferos t̄ reducit p̄ plide rationē illarū penarū t̄ reducit ad gaudia paradisi. Cū enī peccādo vsq̄ ad portā inferni venit p̄sideratiōe h̄mōi penarū q̄ cui libet p̄tō mortali debētur licet nō in equali gradu penitēs redit ad statū grē t̄ sic redit ab inferno vñ Job. x. Dimitte me dñe vt plāgā paululū do. m. ante q̄ va. t̄ nō re. ad t. t. er. o. m. c. t. mi. et r. vbi. v. m. et. n. o. sed. s̄. h. o. r. inhabitās. Qñ Job de plurib⁹ generib⁹ penarū q̄ sunt in inferno facit mentionē in hac auroitate de paucis. Cōsiderās igitur h̄mōi penas ait. Dimitte dñe. i. locū pnie t̄ tēp⁹ p̄cede. Da mihi dñe tēp⁹ vt possum me acq̄tare tecū p̄ pnie plāctum añ q̄ ad iudiciā veniā: qñ nō erit tēp⁹ pnie p̄ quā possint ista tormēta euadi. Sed q̄ p̄tō q̄ ope acq̄tate se hō cū deo. Certe nō ridēdo: mō corpōi cōplacēdo: s̄ plorādo. Isa. xxxvij. dicit Eze chias. Recogitabo tibi. o. a. me. in ama. a. i. e. mee. Et h̄ est qd̄ dicit Job. Ur plāgā pau. d. meū. Et h̄ est qd̄ dicit Ezechias: cui infir mātī dati sunt. xv. anni ad vitā. Nō quero spaciū vite ad ridēdū ad suauit̄ viuēdū sic multū cū infirmatur spaciū vite desiderant nō vt peniteāt: non vt fugiant penas h̄mōi horēdas: s̄ vt reliciose adhuc viuāt t̄ p̄cā p̄ctis accumulēt: t̄ sic penas illas i maior gradu post iudiciū possideāt. t̄ vt in rpalib⁹ filijs t̄ filiab⁹ puidēāt t̄ nō sibi. Qñ tēp⁹ p̄tūt ad peccādū nō ad penitēdū Job. xvij. Dedit ei dñs tēp⁹ pnie t̄ ille aburif eo i sus pbiā. Aburif ergo q̄ in alios vsus expēdit. Sed posset quis dicere. D̄ potest me esse multum in labore t̄ dolore ad me acq̄tā: dum cum deo. Et dicit Job q̄ non. Unde sequitur. Ur plangam pau. quia quicquid in hac vita iustiteres non solum parum: s̄ etiam paululum est respectu eius quod minimum est in inferno. Sequitur. Antē q̄ va. t̄ non reuertar. Quasi diceret. Si non penituerō oportet q̄ ad locum tormentorum vadam t̄ illam infernalem penam suam sineas ignis et frigoris Job. v. Qui timet proximam irruet super eum nix. Prima mō dica est t̄ cito transit: t̄ de terra nascitur: et significat penitentia quā hō volūtate sūt i net in hac vita. Nix aut̄ frigidior est t̄ durabilior: t̄ desup̄ descēdit: t̄ s̄gt̄ penā frigoris etnā q̄ maxia ē t̄ p̄petua t̄ a deo iusticia. qñ dicit. Qui penas rpalē tenuit etnā iurret.

Non enim diceres iudex iustus si latrones et homicidas dimitteret impunitos. Qualis ergo credis quod iudex iustissimus cuiusmodi est deus te non puniat in futuro: ex quo te non vis punire in hoc mundo: nec de peccatis dolere Job. xix. Fugue a facie. s. sententia future. qui iniquitatu vltor est gladius. Tres Job xi. fugiet arma ferrea et irruet in arcu enesum. Arma ferrea vocat pena temporalis in glo. quia citius in rubigine consumuntur. Arcum enesum: quia durabilior est vocat eternus supplicium. qualis diceret. Qui penam fugit temporalis que brevis est: incurret eternam que durabilior est. Ideo dicitur dicit: ante quod vadam. qualis diceret. Si non plangas: ibo. Cognitione igitur te offendisse deum: si peccata eius transgressus es: et age penitentiam ne ad has gravissimas penas ignis et frigoris descendas in corpore et anima: ex quibus qui ad illas vltima sententia iudicabuntur nunquam revertetur. Ideo dicit Job. Non revertar. Quot homines ibunt ad illas penas a possessioibus? et diuitiis terrenis: a luxuriis et alijs peccis et vitijs. Cuius exemplum audire. Legitur in miraculis sancti Bernardi de heremita que fuerat decan? ecclesie lingon. quod cum fuisset. xxy. annis in nemore ardanens: post mortem suam apparuit cuidam episcopo lingon. in maxima gloria: et dixit ei: quod in hora mortis eius. xxx. milia decesserunt et quibus ipse et beatus Bernardus statim ascenderunt in celum et tres iuerunt in purgatorio: et omnes reliqui in infernum. Nec est obiciendum de parvulis baptizatis si forte tunc aliqui obierunt. quia non sunt de numero adultorum. Tres post huiusmodi recitationes recitat Albertus magnus in libro de sacramentis. Nuper inquit quidam maximus clericus? et in scelerata famosissimus in lecto mortis visitatus ab episcopo parisiensi et monitus ut in fine renunciatet pluribus beneficijs: et vna prebendam retineret erubescens vel indignas facere pro opinione quam tenebat. Leptabo inquit si potest aliquis saluari cum pluribus prebendis. Post mortem suam apparuit episcopo eodem mense orati hora tertie in habitu que solebat vti: et interrogatus quod se haberet. Ego sum ait in eternum dampnatus. Et que est inquit episcopus causa damnationis. Nimia inquit elatio mea damnat me. Et quid dicitis ait episcopus de opinione plurium prebendarum. Nihil inquit me adiunxit. Et addidit. Dic mihi si est aliqd adhuc vivens in seculo. et ait episcopus. Quod tu tantum clericus? ista quis vti ta cito inu-

du finitum esse credas: cum defuncti bona saltem naturalia non amittat. Tertio ait ex quo mortuus fuit: et infinita aliarum mensuram coarctat in infernum quod non crederet tot esse viuetos partem mundum. Unde si iustus christus in tota vita sua nil aliud predicasset: nisi exemplum de diuitiis et lazaro. Lu. xvi. Sufficere debuisset ad conversionem eius peccatorum. Unde mirum est quod maledicta peruersi sunt: quod si cetera vba et facta dicitur et scilicet aut non creditur aut negligit. Cur saltem istud euangelium non attendit. Dec abertus. Considerata igitur pena aque tam frigide. exclamem? ad deum cum propterea nos emendat: dicentes illud ps. Saluum fac me de? qui intrauerit aquam? et ad aiam meam. Quali dicerem? Dne considerauim? in aia nra penam illi? aque frigidissime quam pp. rasti danna: tunc te fauete te auxiliare volumus? ad te conuertit: ut saluos facias nos. Sciencia vltima tuarum volumus? que credim? conuertentur in infernum omnes gentes. et quia scriptum est. In vltimo non cognouerunt vias meas quibus iurauimus in ira mea si introibit in requiem meam. Et hoc de secunda pena.

Tertia pena inferni declaranda. est magnus clamor de locis absque cessatione. Et dicitur enim? quod sicut in gloria erit cantus? leticie sine cessatione: ita in angelis beatis? qui in electis dicitur. Sic in inferno erit clamor? tristitie tam demonibus? qui in reprobis hominibus? De angelis beatis dicitur in prebatione de trinitate. Quia laudant angeli archangelus: qui non cessant clamare quotidie vna voce dicentes. De laude amplius? in tractatu de gaudis paradisi dicitur dno adiuuare. De placu inferni dicitur Apoc. i. Plangit se super eum omnes tribus terre. etiam ante. Et beatus Bern. In meditationibus? inquit. In inferno nil aliud audiunt nisi fletus et plactus et vultus? merorez ac stridores dertu. O placus inferni? qui nunquam habebit finem. Vidisti ne aliquam personam delatam et plactu clamoribus faciente? qui per moueret ad passionem et fletum. Credo quod sic? sicut maxime faciunt homines ex amissione carorum placu: ita quod etiam multis diebus? non possunt consolari. Sicut plactu maximum? credimus? hunc dei matrem fecisse de morte filij sui bndicti. sed ista dabitur finem die tertio? quod ipse resurrexisset cognouit. Et in inferno erit clamor ploratus? et vultus? multus. et omnes sunt tam deuotes? quam damnati pro peccatis

suis mortali⁹ cum viulatu quasi canes cla
 mabant pperno. maxime ppter glie sue dei
 vilionis puatione: ppter rpiis pdicionē:
 ppter vehemēte penarū passionem: ppter
 penie desperationē. Quāruū comētum in
 iurib⁹ dānatorū imo in toto corpe. Hoc erit
 p cātēris r vocib⁹ cantātium in coraie et
 audia dissolutis: in quib⁹ comitūf magna
 multa pctā. Uulabāt igit pmo demones
 p supbiā suā p diderūt tāā gloriā. Ubi
 notādū fm Bonauē. li. ij. di. v. ij. cōclusiōe.
 arti. qd diabol⁹ quodāmo appetit silitu
 linem imitatiois dei qdāmo equalitatis.
 hoc apparet si attendat appetibile r motu
 appetēdi. Diabol⁹ enī appetit alijs p
 sine sua tū auctoritate: Qu appetit bestie h
 nit imitatiois. r hoc aliqñ obtinisset si ste
 lisset. qd anteq ppta auctoritate. ita qd sine
 meritis r sine dotoze. r ita qd nulli subesse
 deest soli⁹ dei. r hoc est equiparantie. r ita
 dicit Biego. qd appetit esse sui iuris. ita qd
 nulli subesser. Ber. dicit qd appetit equalita
 tem potentie. Ansel. dicit qd appetit pzeesse
 ne meritis. r oēs verū dicūt r diuerse au
 toritates circūloquūt. hoc esse qd est pesse
 b⁹ sua ppta auctoritate. Et sic appetit di
 inā equalitate in aliquo. Jsa. xij. Ascens
 ā in celo r ero sllis altissimo. Et dñter cō
 ius hōe fequetū ait. Notādū qd supbia demo
 nū r aliorū cōfōmis fuit capiti toti⁹ malū
 pncipi scz tenebrarū. Ipse diabol⁹ atten
 tes suoz naturalū strēnitatē. r excellen
 ā r pcellentia voluit pesse et requiescere
 na auctoritate. hoc est siue meritis siue mi
 nisterio. Demones hō subiecti nō sunt auct
 ritū appetere: sī p diderātes naturalū strē
 nitatē voluerunt sub vmbra illi⁹ quiescere
 qd nō ministrarent. sī qdāmo sub illa po
 tentē volūtaria libertate. quā videbant se
 p posse habere sub dñio diuino. Lognoue
 t enī angeli fe esse factos ad ptipicandū
 vlt⁹ beatitudinē. r acqrdū p merita r mi
 nisteria. In hoc supbiarāt qd sine merid vo
 erūt eā. r sine ministerio quiescere: r sine
 iuste poptiā volūtate implere. r hoc totū
 supbiare. Et dicit dñter qd tā dñerfione
 moniz: qd auerfione demonū pctm lucife
 pcessit. Nā ipse psim⁹ supbiuit. r supbiā
 ā oib⁹ indicauit. r extūc quidā adbeferūt
 ei. Alij vero resisterunt r adbeferunt deo.
 Quāuis ergo sll fuerit angeloz cōuersio et
 demonū auerfio. non tñ sll cū pctō luciferi
 dicit di. vi. p cōclusiōe pma. ait. Adira in b

dei iusticia ostēdit. qd tātū seruat iusticias vt
 ordinē instruarū nullo mō infringat: tantū
 odit pctm vt ppter pctm quos hbarissimos
 reputauit abiciat. Unī credo qd tā spectādū
 mōstrū diuine feueritatis in an. elo nobiliss
 mo r pmo hōie. quoz vtiūqz ppijs manū
 b⁹ plasmauit. r decorauit de nobis infirmis
 opposuit r ostēdit. vt addiscam⁹ qm̄m odit
 de pctm r maxime supbiā. qd p vno motu
 cordis nobilissima ois r creaturarū etnalit
 r sine spe ē dānata. Et p estū pmt ipse adā
 r tora posteritas vsqz ad finē mūdi ē mot
 faltrati r multiplici penalitati subiecta. Et
 nisi domin⁹ reliquisset nobis teme quāsi fos
 doma fuisset. vt dicit Jsa. x. Et bis effi
 cacissimū relinqf argumētū qd bore dūz ē
 incidere in manu dei viuē. vt habet. De b.
 x. Si enī de non ppcit nobilissimo angelo
 superbiēt. qd erit de vllissimo cinere r abie
 ctissimo: in altū se extollēt cū iacere debeat
 in cinere r cilicio. imo in ipso sterq̄lino. De
 ille. ij. Pe. ij. Si enī de angelis peccātib⁹ nō
 ppcit sī ruētū⁹ inferni d. tractos. i. ta: ta
 rā tradidit in iudiciū cruciādoz referari.
 r originali mādō nō ppcit. sed octauū noe
 iusticie pzeconē custodiunt diluuiū mundo
 impioz inducēs. r ciuitates fodomoz r go
 mozeorum in cinere rediēs euerfioe dāna
 uit exemplū eoz qui impie acturi sūt pōn⁹
 Dicit psequēter Boñ. qd de ordimb⁹ anges
 lozū aliqui lapsi sūt. Locus tñ demonū post
 lapsus vsqz ad diē iudicij nō est loc⁹ subter
 rane⁹ quē vocam⁹ infernū. sed aer caliginos
 sus in qd generaliter demonū miferudo mba
 birat. Carrū autē aliq sine detruft in infernum
 nec inuenio a scris determinatū. hoc autē bñ
 credo qd aliq descēdāt ad tozquēdum aīas
 fm qd habet inter se deputata maledictiois
 officia. hō aut quare in hoc aere sūt. est p
 ppter humanū exercitiū. Sicut enī dicit Au
 gu. Nūc p de⁹ quos ptescibat futuros ma
 los eos fecisset: nisi ppter noscet qd bonoz
 vsb⁹ accommodasset. Unī diua dispō hoc exi
 git vt de puaricatiōibus angelis obfdum
 quodāmo electozuz trahat et eliciat. Sicut
 enī bñ vti maloz pzaus volūtarū. et ideo
 nō eos detruft in infernū. s. locū redit abrtū
 ipis demonib⁹. tū qm̄ ad statū pcti. tū qd
 ad statū exercitij siue belli. Ner enī calig
 no sus ppter caliginē puenit tenebroftrati cul
 pe. s. ppter nobilitatē r subtilitatē cōuenit
 velocitati angelice. Unī sicut aliqub⁹ viris
 scis ostensuz est frequēter circa nos volē

tant sicut mulier. ita dñs nō statim retri-
buit qđ meruerit. s; simul cum hoib; eos ex-
puit p̄ncere. et differet p̄pter n̄m exerci-
tū. nec d̄ ex hoc in misericorditer agit cū ho-
minib; imo mīa superalcat iudiciū. qz cō-
tra fomitē dat scinillā p̄cie p̄ra demonez
dat bonū angelū. r sup hoc dat suā grām. r
sp̄m sc̄m qui vincit omnē p̄tates. Dec ille.

Dubiū aut est verū nūc p̄ntiāf pena ignis
Tñ dicit ibidē Boñ. qđ p̄stio aliquoz ē qđ
differē pena ignis vsq; post iudiciū. tum vt
eoz exercitū nō obmittat. tū etiā vt dina-
mia ostēdat que sustinent vasa ire apta in
interiū. in multa patientia vsq; in die quo
retribuet oib; s̄m fractū adiuuatiōnū suā-
rū. Et cā d̄r in glo. 3a. ii. Sup illo s̄bo us-
flāmata a gehēna. Gehēna est diabolus p̄-
pter que facta est. sicut enī gehēna sp̄ ardet
sic diabol; vbi cūq; sit. vel in aere vel in ter-
ra semp fert secū tormēta flāmatus. Rñdet
Boñ. qđ nō intelligit de flāma ignis mate-
rialis. sed de flāmis vitiorū sc̄re r inuidie
qđ etiā torquet. P̄ctm̄ igit diabolū incia-
tū in p̄sumptiōe. qz statim vt vidit suā pul-
chritudinē p̄sumptū. cōsumatū in ambitio-
ne. qz p̄sumēs de se appetit qđ oīno sup se
fuit cōfirmatū inuidie. r odij auerfōe. quia
ex quo obtinere non potuit qđ appetit inui-
dere cepit r affectu odij p̄trare. nā diabo-
lus supbus nō valēs cōfēdere. s; cōpulsus
descēdere odit deū iustus. r inidet excellētie
eius. hec Boñ. Doc inq; peccatū poss die iu-
dici; p̄ntēf penis illis infernalib;. in quib;
magnis clamozib;. ip̄i demones clamabūt
sciētes se in celū creatos. r tā magna gau-
dia pdidisse ex tāta sua superbia. 3a. rñ.
Clamabit moab ad moab. Moab igit vlu-
labit. qz demones maiores vlu labūt. r ceteri
rñ dēbūt. r hec pena erit maxima in ip̄is
r in dānatis hoib;. Sicut in celo dulce est
audire cāntū r laudē angelozū. sic triste ē au-
dire vlu labūt r clamozē demonū. Quid cla-
mabūt. Terte maledicēt deo qđ eos creauit
maledicēt lucifer p̄muis ille mal; angelas
alys inferozib; quib; voluit p̄hdere. males
dicent inferiores lucifero. cui in tam graui
culpa cōfensit. maledicēt hoib;. cū qđ tā
grauas penas patiet. Illis p̄ca sua impo-
perādo dicētes. D miserī qui n̄ris suggesti-
onib; r tēp̄ratiōib; cōfensistis. ecce p̄mā qđ
inde acquisistis hic stabitis nobiscū nolū-
tis velitis accipite qđ in eternū meruistis.
Clamabāt in sup oēs. p̄ctō morali dānati

similiter deo maledicēdo. r hozā in qua nar-
ti sunt patrē r matrem qui eos genuerunt.
Et sicut triste est in p̄sentī audire clamozē
hois tribulati. sic multo tristius erit audire
clamozē tor dānatozū dicētū. vt. vt. Te
qđ vnq; nati sum;. vt qđ s̄m carnē vitimus
vt qđ vnq; in p̄ctis gausi sum;. Et filii cō-
tra patrē. r pater p̄ra filii vlu labit. r sic de
alys cū quib; vel p̄pter quos pecauerūt.
multos alios terribiles clamozēs faciet cō-
tra se mutuo ad magnā penā suarū aurū.

Secūdo clamabūt p̄pter t̄pis pditiōe.
Reddituri enī sum;. rōne de t̄pe quo vitim;
in hoc mūdo. Tñ oē temp; nobis imp̄sum
exiget a nobis qualiter expēdit; fuerit. Cū
quilibet redditur; est rōne de oib; ānis m-
sibus. septimanis. dieb; hois r minutis qđ
bus vixit. Si fortassis. xxx. ānis vixit; e-
nūq; deo p̄ tres ānos fideliter seruistis qđ
faciēdū sit. Rñdes qđ debeo de p̄terito t̄p-
cōfiteri r dolere qđ temp; tuū sic male exp-
disti. Ber. Nil p̄ciosus t̄pe sed heu eo nū-
hodie vilius inuenit. trā seūt dies saluti-
nemo recogitat. Tñ legif; exēplū qđ dā h-
deuor; qñ audiuit horologū signare sen-
nare semp cogitauit r dixit ad deū. D
me iam iterū hozā t̄pis mei p̄sumpsi de-
redditur; sum rōne. quomo ea expēdit. Tñ
dānati in inferno de hoc signatē cōgrū-
qđ t̄pūs gratie tā inutiliter expēderūt. Tñ
quidā deuor; existēs in deuotiōib; orati-
onibus suis audiuit quādā vocē lugubres
quesiuit qđ esset. r rñdit. Ego sum vna a-
dānata. Et ille cur tam amare fleo; Rñ-
illa. Ego r oēs aīe dānate de nulla re intrā-
dolem; sicut de tēpore grē qđ inutiliter exp-
dim; r peccando cōsumpsim; vbi vna ho-
potuissim; de p̄ctis n̄ris penituisse r eten-
penā quā nūc patim; euasisse. Tertia o-
mabūt sine cessatiōe p̄pter maximū dolo-
penarū quas patiet. Sicut aliq; vep̄m-
ter infirmi aut dolozē vebemētē sustinē-
nō possūt cessare a gemitu r clamozē. Co-
sidera si possēt abstinerē a gemitu r clamo-
re habēdo manū vt pedē in igne hui; mū-
que tñ pena quasi nihil esset in scōp̄tati-
ad illā inferni. Decerit grauissima pena
p̄ctis que nihil p̄ficiet. De qua d̄r Sap.
Dicēt intra se penitētiam agētes r p̄an-
stia ip̄is gemētes. hi sūt quos aliq; ho-
mus in d̄risum r in s̄litudinē imprope-
Nos insensati vitā illoz; estimabam; in-
mā. Dec dicēt dānate de his qđ nūc mūdo

Magnus clamor doloris

reputat fatuos. Et sequitur. Errauimus a
ia veritatis. Interli. Euangeli diuine les
is et iusticie lumen non luxit in nobis. et
al intelligentie nō est in nobis ortus. Sed
uid fecimus. Lassati sumus in via iniqui
tatis et perditionis. et ambulauimus vias
difficiles. viam autē domini ignorauimus.
Quid nobis profuit superbia. aut diuitias
in factantia quid contulit nobis. Tran
suerunt omnia ista tanq̄ vmbra et tanq̄ nū
pus precurrens: tāq̄ nāuis que pertransit
actuante aquam cuius cum preterierit
non est vestigium inuenire: neq̄ semitam
rēne illius in fluctibus. aut ans que trās
ulat in aere cuius nullus inuenit ar gumē
in itineris illius. sed tāū sonitus alaruz
erberans breuem vctum. et scindēa p̄ vim
aeris aerē comoq̄ alis trā suolauit. et post
ea nullū iuenit signū itineris illi. aut tāq̄
gitta emissa in locū destinatū diuisus aer
inuo in se reclusus ē vt ignozet trās? il
lus. Sic etiā nos nati primū desinim⁹ eē. et
tu q̄ qdē nullus signū valem⁹ oñdere. i ma
gnitate autē nrā p̄sumpti sum⁹. Talia dixer
t i inferno bī q̄ peccauerūt. Interli. Quin
stūtidū in⁹ terrenari rerū defect⁹ oñdis
lo. Per vmbra obliuionē mētis vt mortē
mris q̄b̄ hūana vita obnoctā ē accipim⁹.
nūdiū pcurrētē passioēs aie vel corpis q̄
redūt occasus vite corruptibilis. per auez
cellētiā. p nauē No leuitates hūane mē q̄
amaras seli vndas demonū fluctibus
ritat. p sagittā velos et insidias iniquozū
ec oia eni in mūdōb̄ sanf. sed tādē infrus
volas p̄niam possessorib̄ suis relinquunt.
nī gemētēs nulla voce p̄solatiōis releua
f. Et seq̄. c. vi. Audite ergo reges et intel
lite. dicitē iudices finū terre: p̄bedete au
s vos q̄ p̄cinetis mltitudines. et placetis
b. i t̄mbis nationū qm̄ data ē a deo p̄tā
br̄ nr̄. Interli. Puniēdi ab altissimo q̄ in
rogabit opa v̄ra et cogitatōes scrutabit:
quā esse d̄ mlti regi illi nō recte iudica
a. neq̄ custodistis legē iusticie. neq̄ fm
litate dei ambulastis. Doxēde et cito ap
rebit vobis qm̄ iudiciū durissimū in bis
tū p̄sunt fiet. Ergo enī cōcedit̄ mīa. Po
ntes aut potēter tormēta patiet̄. Interli.
ut. f. mādata dei cōtēnendo graua pecca
cōmissērūt nec penituerūt. Sic etiam po
ntiores in impietate fortiora sustinebūt.
mētēs gehēne. Non enī subtrahet p̄sonā

cuiusq̄ dñs qui est dñator oim nec verebif
magnitudinē cuiusq̄ qm̄ pusillū. et magnū
fecit ipse. et equaliter cura est illi de oib̄ for
tionib̄ aut fortior instat cruciatio. f̄lebunt
et vlulabunt. igit̄ dānati ex maximo dolore
penarum quas patientur absq̄ cessatione.
D quātus clamor quant⁹ dolor quis possēt
hec cogitare. Lredo q̄ null⁹ viuens. facias
mus igit̄ p̄niam de pctis nr̄is q̄dū sumus
in hoc mūdo. Quarto clamabūt horribili
ter p̄pter venie desperationē. Scībūt enim
dānati q̄ p̄peto in illis penis stabūt iuxta
f̄niam sumi iudicis dicētis: discedite a me
maledicti in ignē eternū. D q̄rū erit horē
dū et quāta materia clamozis placēt⁹ et deso
latiōis p̄petuas tormentozū. Quomō ers
go illā perpetuo sustinebūt qui hic modicā
p̄niam sustinere nō possūt. S; possēt q̄s dā
cere. Quare nō habēt spem vt a carcere ins
ferni liberētur. et maxime cū pctm̄ eozū fuer
rit trāstozū et tam cito cōmissum. Dec per
petuitas derogare misericordie diuine v̄s
deretur. et hoc potius diceret crudelis iu
dex q̄ iustus aut misericors. Rñdēt p̄mo
per exemplū. Videm⁹ enī q̄ empirio momē
tanea dat ius perpetuū possidēdi rem emp
ptam. Item vulneratio momentanea mor
tem inducit perpetuā. Itē casus in fouez
tēpotalis et subitane⁹ est detēctio perpetua.
Item crimē lese maiestatis est tēpotalē. si
seruitus perpetua siue punitio. Sic dico q̄
pio momētanea delectatione peccati et vul
nere spirituali. et sic de alijs incurrit dāna
tio perpetua. ita q̄ si vnam tātum guttam
tolleret quis de mari i ānis mille. et alia in
alys mille annis. sic guttatim portus esse
mare erbaustū q̄ a penis dānati post diē
iudicij liberarētur. Et si post tātus spacium
sperarēt liberari hoc esset aliquale spaciuz
Sed quā in inferno nulla est redēptio om
ni spe liberationis frustrabūtur. Rationes
etiam huius perpetue damnationis assi
gnantur. Prima quia homo peccauit in
suo eterno. id est peccauit q̄diuixit nec vo
luntas eius peccandi finem habuit. ideo
iuste in eterno dei et eternaliter punitur.
Unde Grego. Ad districti iudicis iusticias
pertinet vt nunq̄ careant supplicio quozū
mens in hac vita nunq̄ voluit carere pec
cato: et nullus detur iniquo terminus v̄l
tūōis. qui q̄diu voluit habere noluit termi
nū criminis. Iterū ait. Iniq̄ nō cū sine peccat

Quarta pena corporalis

Meruntq; cū sine vixerūt. nā voluissent vtriq;
si potuissent hinc sine viuere vt possent hinc
sine peccare. Dissēdit enī qz in pctō viuere
cupiūt semp; qui nunq; desinūt peccare dus
viuūt. Tertiu igit est vt nunq; careat suppli
cio q; nūq; volerūt carere pctō. Dec. Bieg.
Uñ r Aug. Fact' est autē hō malo dignus
eterno q; hoc in se peremit boni qd eē posset
eternū. Et Bern. Just' pfecto si peccat par
tis qd nolit qui nō peccat nisi velit. Secūda
rō. qz lēz i inferno nō habeāt facultatē pec
cādī: habebunt tñ affectū. qz adhuc peccare
vellent si possent. Vellēt enī si possent in pec
cato ppetuo delectari ideo ppetuo debēt pun
iri. Tercia rō quā ponit sanct' Tho. i. li. 5.
gentiles. c. xiiij. est. qz aie post mortē reddū
tur imutabiles s'm volūtātē vt. s. vltim' vos
lūtas mutari nō possit neq; de bono in malū
neq; de malo in bonū. Quādiu enī aia ē
in statu pugne pōt de bono in malū mutari.
vel cōtra. sed statim cū aia a corpore sepa
ratur nō restat nisi receptio pmi vel pene.
Quarta rō. qz peccatū est cōtra illū qui est
in finitus. vñ r pena d; esse infinita: nō quis
dem acerbitate sed duracione. Iudex g' ius
tus est qui punit ppetuo ppter rationes dā
tas. Sed est ne misericors in tali punitione
Dico q; sic vt magister dicit in sententijs. qd
circa pdignū ipos punit. Nūq; enī tāta ali
quē punit quā plus demeruisse: r iō dicit
Richardus r Bona. q; deus parū misericors
de; actū aut mere iustū nō posset facere: qd
inseparabiliter in deo sunt annexa iustitia r
misericordia. Predicta igit quatuor erunt
causa d'iniui clamoris ipsoz dānatorum r
hoc: q; clamorē tuū noluerūt audire qd iū
hic vixerūt o iuste iudex. Clamauit enī dñs
sēlus doctrinā suam: r viā salutis edocēdo
Zuc. vi. Ipse iter faciebat p ciuitates r ca
stella pdicās r euāgelisans regnū dei. Se
quitur. Et hęc dices clamabar. Qui habet
aures audicdi audiat. Clamauit etiā p su
os pdicatores quibus dixit. Eūtes docete
dēs gētes baptisantes eos. In noie patris
rē. docētes eos seruare omnia quecūq; mā
dauit vobis. Et Prouer. i. Sapiētia s'ous p
dicat. in plateis dat vocem suam. in capite
turbatū clamitat. in foribus portarū vobis
pferet vba sua dicēs. Usq; quo paruuli dilis
giris infantiam r stulti ea que sibi sunt no
xia cupient r imprudentes odibūt sciētiā.
Conuertimini ad correctionem meam. En
proferam vobis spiritum meum: r ostendā

verba mea. Tocauit r tenuistis. et tēdi mo
num meā r non fuit qui aspiceret. Desper
stis omne cōsiliū meum: r increpatione
meas neglexistis. Ego quocq; i interitū vo
stro ridebo. r sublanabo cū vobis qd time
batis euenerit. cū irruerit repētina calam
tas: r interitus qst tempestas inruerit q
veniet sup vos tribulatio r angustia. Tū
inuocabūt me r ego nō exaudia: eo q; ex
sam habuerint disciplinā: r timorē domini
nō susceperint: nec acquieuerint d'silio me
r detraxerint vniuersē correptioni mee. L
medēt igitur fructus vni: suisq; cōsili
satura buntur. Sic patet veritas thematis
assumpti. Conuertantur in infernum om
nes gentes rē.

Quarta pena erit i
mus absq; euacuatione. N
erūt enim in inferno fenest
aut fracture terre per quas iste fumus ex
possit imo inibi concludetur ille fumus ex
dig; terra absq; quocūq; meatu. Consi
charissime quāta pena esset hominē esse
fumo vnius camini igitur magno succen
eriam si tñ ibi p horam staret: r maior
na si p dies. r adhuc maior si p septima
D quāta pena erit esse in fumo carceris
ferri ppetuo. Unde considero q; ex illo
mo erūt in dānatis pene quattuor vides
Primo capitis perturbatio
Sensuum occupatio
Corporum demigratio
Inferni obscuratio.

Erit igitur iste fumus capitis perturba
Adarb. viij. Ibi erit fletus r stridor den
Unde sanctus Tho. quarto li. contra ge
les. c. ix. In corporibus dānatorum
resurrectionem nihil prohibet corporalis
fletum r stridorem dentius intelligi. itē
men q; per fletum non intelligatur lac
marum deductio. quia ab illis corpori
resolutio nulla fieri potest: sed solum t
cordis: conturbatio oculorū r capitis
ut in fletibus esse solet. Dec ille. Adulu
si ent qui non emittunt lacrymas: sed
turbantur r dolent committere caput
inferno igit ex tali fumo horribili erit
ma capitis perturbatio: r dolor vep
tissimus. Secundo talis fumus non le
caput turbabit: si oēs sensus occupab
vides i hoie existēte i fumo: r in ill' q
runt: q; fum' irrat os: nares: oculos: r a

Fumus abscq̄ euacuatione

Sic ſibi fum⁹ ille intrabit os ⁊ cefos meat⁹
annatorū hec erit pena grauiſſima ipſis
culis ſicut experimur q̄ fumus multū no-
t oculis. iuxta illud a fumo ſtillate domo
q̄ muliere te remoue. Tria ſunt q̄ poſſūt
alde nocere hec pena erit illis qui per ocu-
ſos peccādo viderūt ⁊ cōcupierūt hui⁹ mun-
delectabilia: aurū ⁊ argentum. veſtes: ca-
ſa ⁊ cetera mūdī cōcupiſcibilia. mulieres
ſuas cū quib⁹ actus luxurie cōplere deſi-
rarūt. etiā ⁊ ſi nō fecerint. q̄ nō ſolū act⁹
pctm̄ tali punitōe dignū: ſed etiam vī-
ad cōcupiſcēdū. Sicut dicit xps Adarh.
Qui vident mulierē ad cōcupiſcēdū. iay
debat⁹ eſt in corde ſuo. D̄ q̄ plures peccāt
talib⁹ viſionib⁹ qui nō credūt ſe peccare
er oculos enī ⁊ alioſ ſenſus intrat mox
tī ad atas nraſ. Cū Job. de pechano li.
oculo morali ait. Ocul⁹ corpis eſt tanſoz
idus. Si q̄s pudic⁹ fuerit q̄qd̄ indecens
merit eē excludit. Natura leonīs hec eſt
iſ q̄ ſi quis iuxta leonē trāſit: ⁊ leonem
nō reſpicit illeſus euadet. ſi autē leonē re-
cit ipſus leu⁹ deuozatur⁹ inuadit. Sic in-
dū er aſpectu mulieris incauto: inuadit
tes tēpationē carnalis quā ſi nō aſperxiſſet
ur⁹ euaiſſet. Jō Job. xxxi. dicit Pe-
pudidus cū oculis meis vt nō cogitare q̄dē
virgine. Sup̄ quo h̄bo dicit Biego. J̄
nō licz intueri qd̄ nō licz concupiſci. Et
aac in li. de ſynonimia. Tolle materiam
in quēdā. ſi vis eſſe a fornicatōe tur⁹. eſto
diſſione diſcret⁹. Null⁹ ſane mētis iret ad
etandū baſiliſcus cui⁹ a ſpect⁹ interficiat:
o null⁹ debet ire ad ſpectacula mulierū
vrī aſpect⁹: interdū inſicit ⁊ occidit. Quis
i iuuenis heremita cum abbate ſuo iute-
cluitate vbi mulieres in corea reſpexit ⁊
iſmodi eſſent ab abbate ſollicite requiſi
abbas eas auſeres eē r̄ndit. Reuerſus
red clauſtrū incōſolabiliter flere cepit
abbas. Quid viſi ſunt illi. Et ille. Uolo
e auſerib⁹ quas in ciuitate vidi des mi-
Tic abbas fratrib⁹ conoſcatis. Cōſider
in q̄d̄ fr̄as mēre ſollicita q̄ piculoſa ſint
lerū ſpectacula. Nā hic puer innocēs q̄
mulierē nō vidit ⁊ in heremo nutrit⁹ ē
viſu ſic eſt igne cōcupiſcētie carnalis
ſenſus. Inſan⁹ eſſet habēs vas plenum
amo ſi illud in media platea poneret ⁊
pplis exponeret vt vnusquiſq̄ contra
lapidē iactaret. Sic inſan⁹ qui habz in
le baſamū gratie tāq̄ in vale debili p

pter vertibilitatē liberī arbitrii ⁊ tpeſaurū
caſtitate ⁊ integritatis in corpe qd̄ ppter
pauitate ad malū eſt multū fragile qui ad
ſpectacula mulierum eſt auſus accedere et
vas ſuū icib⁹ lapidū exponere. Adulier enī
quē ſimo reſpiciat ad cordis ſui vaſculū ſpe-
ciei ſue ſtitudinē q̄ſi lapidē vnū mittit. ſe-
cūdo reſpiciēs ſecūdus lapidē mittit. ⁊ q̄ſi
q̄z icu ſimo vas fragīl. ita vt ḡa perdat.
Cū Bieg. in dialogo qui corp⁹ ſuū p̄nētie
dedicāt habitare cū feminis nō p̄ſumant.
Nā ſpecies mulieris oculis oppoſita facit
plures cogitare nephāda. J̄deo d̄ Eccl. ix.
Auerſe faciē tuā a muliere cōpta ⁊ ne reſpi-
cias mulierē alienas. ppter ſpēm mulieris
multi perierūt. Sanct⁹ enī dauid q̄ oculos
iecit in mulierē ⁊ fixit illicito appetitu dies
ctus adulterū ⁊ homicidium cōmiſit. Niſi
enī feminā incaute reſpiciſſet: in tantā car-
nis tēpationē minime cecidiſſet. Si ergo
p incuriā oculoꝝ tant⁹ vir cecidit nos q̄ lon-
ge ab eius ſancitate diſtam⁹ tam mortale
p̄cipitiū ſūmoope timere ⁊ cauere debem⁹.
⁊ ozare cū eodē dauid ⁊ a dño petere. Auer-
te oculos meos ne videāt vanitatē. Talis
viſio eſt quaſi fum⁹ ledēs oculos etiā inte-
riorēs. ⁊ nō tm̄ p fumū mulieris. i. pulchri-
tudine que trāſit quaſi fum⁹ hoies ledēdū
oculis. ſed etiā auri⁹ per cantū ⁊ h̄ba ſuas
uia. Sicut enī ſyrene que ſūt mōſtra maris
na virgineū vulcū habētia nauigātes can-
tu ſuo illictiūt. illectiſq̄ ſopozē imittūt et ſos-
poratos interficiūt. Sic et mulier cātu ſuo
hoiem attrahit et in pctō obdormite facit.
Et ſic ipſus ſpūaliter interficit. In quo fatō
vterq̄ culpabilis. mulier. q̄ virum perimie
vir. q̄ ad cant⁹ eius vt ſtul⁹ accedit. Tercio
capit mulier hoies p olfactū. Sicut enī
panthera. vt dicit philoſogus. Odoris ſui
fragrātia attrahit cetera aialia. que poſtq̄
ſenſerint ſuanitaria ſue odorez ipſas comi-
tant etiā vſq̄ ad mortem. Sic ⁊ plerūq̄ ſa-
tui quozū cor varijs odoribus delectat cur-
rūt poſt odorē muliebriū vngūtoꝝ. Sed
audiāt mulieres talib⁹ opam dātes q̄ dñs
per J̄ſa. c. cōminat. P̄io eo q̄ eleuate ſunt
filie ſyon. ⁊ ambulauerūt exercō collo ⁊ nulis
ribus oculoꝝ ibāt ⁊ plaudebant ⁊ ambulabāt
⁊ pedib⁹ ſuis cōpoſto gradu incedebāt
decaluabit dñs verticē ſiliarū ſyon et dñs
crimē earū nudabit. In die illa auferet dñs
ornamentū calciamentoz et lunulaa ⁊ torz
ques ⁊ monilia ⁊ armillas ⁊ mitras ⁊ diſcri-

¶ Quinta pena corporalis

minialia et parichelidas et mureculas et olfa
croziola et maures et anulos et gemmas in
fronte pendentes et muratoria et palliola et lin
theamina et acus et specula et syndones et
vittas et tessera et erit p. suavi odore fetor. et
p. zona famulorum. et p. crispatis crine calucium.
et p. fascia peccatori ciliu. Hic est famulus
carnalis lasciuie, quo nunc hoies capiunt et
deducunt ad fumum infernalem. Et ex tali fu
mo muliebri quocumque capis homo etiam per tas
etum. etiam op. nepharii pperato: et tunc in
terficiat homo miser. et exple vnicomis. qui sicut
asserunt qui naturas scripserunt aialium homo
capis. Cirgo natus puella deceter ornata in
flosa ponit et venient synu aperit. i. q. ille oi fe
pocitate deposita caput ponit et dormit que
fopozati venatoris capiunt et occidunt. Sic
samson obdormiens in synu dalide oculos
pdidit ex q. tandē et morte incurrit. Iudic.
xvii. Aspecus siquidem corporis auert in
terdu oculi romis. Noli igit attendere fallas
cie mulieris. Proverb. v. Et in oculis eius cas
prus non eris. licet ecora contigit holofemi
Iudic. i. Cum enim intrasset ante faciem eius
dixit: caprus est in eius oculis holofeme.
Basiliscus enim aues volantes interficit. Sic
et mulieris aspectus: quocumque viros celestes ad
yma voluptatis trahit. et sic spualiter inter
ficit. Unde quocumque pbabile quod cum mulier ve
riti libidine respicit: tunc a corde mulieris
libidinosus fumus egrediens vsque ad oculos
ueniens. de hinc radios visuales mulieris
inficit: qui sic infecti veniunt ad oculos viri.
et sic infectio vsque ad cor viri trahit: sic a cor
de mulieris primo pcessit. Unde homo pbm cum
mulier mestruata speculuz aspicit macular
ipsus. Sic mulier interdum ex libidine virum
respiciens inficit animam. in qua ratione in specu
lo dei relucet imago. Laveam igit a tali fu
mo ne fumum inferni patiamur. qui sicut dis
crum est: oēs sensus occupabit cum dolore et
afflictione inestimabili et perpetuo. Tertio
ex tali fumo erit corporum denigratio. Cor
pora enim danatorum erunt nigerrima et turpis
sima. Isa. xli. Unusquisque ad proximum suum
stupedit. facies combuste vultu eorum. Unde
sicut corpora electorum erunt pulchra et clara.
Ita corpora danatorum erunt turpia et defor
misa. Unde inquit Aug. in li. de natura bo
ni. Sicut ignis iste omnia lucida suo fumo
deturpat. sic ignis inferni corpora reproborum
denigrat et obscurat. Patet etiam exemplum
in igne qui coctur dicit sancti Anthonij qui

in presenti vita deturpat membra illius in
eit. et etiam in calore solis qui denigrat et tur
pes. Sic fumus inferni et igne et corporum
denatorum: ratione ex cadaueribus putridis ascen
dens denigrat oēs danatos. Tron. iiii. De
migrata est super carbones facies eorum. Unde
isti qui volunt replentare demones facie
suas denigrat. Tunc facies mulierum: que na
te erunt. quas ita mudas tenuerunt: vt non
i eis minima macula eēt: erit turpissime et
gerrime. Et sic in celo alia erit claritas ma
tyrualia pffessorum: alia h. ginitia: alia eorum qui
matrimonio sancte vixerunt. Ita in inferno
alia erit turpitudine damnatorum scdm pces
suorum maiore. Et ideo voluit aliquid docere
res dicere. quod sicut in celo apparebunt al
signa meritorum: sic in inferno habebunt
corporum signa suorum demeritorum. Sicut
fure manus ligant retro et in homicida liga
ante ad designandum suum delictum. Qui ergo pl
ra peccata commiserunt plura signa: et magis tur
pia in corporibus habebunt. Etiam illud men
brum in quo homo plus peccauit maiore pen
nam habebit et maiore deformitate. Si
go etiam nil aliud esset in danatis nisi tan
nigredo et deformitas corporum: ppter hoc
abhorrere deberem peccata. Quarto ex tali
fumo erit inferni obscuratio. Sicut enim
denuus quod fumus facit domum obscuram: ita in
maximo fumo inferni faciet obscurum. Apo
xliii. Fumus tormentorum eorum in secula se
lorum ascendet. Quanta autem pena sit esse in
nebris pperuis cum tanta afflictione sentium
nullus posset exprimere. Quod ergo tantum
mum sustinebit qui modicam penitentiam sus
uere non possit. Job. xvi. Cum stilla sermonis
ei vix audiuim: contritum magnitudinis
quis poterit sustinere. Stillam sermonis
est penitentiam agite: sed tonitruum erit.
maledicti. Ideo erubescat peccatores et de
cant in infernum per considerationem penam
mura fiant labia dolosa. i. amplius non di
ce non posse facere penitentiam: sed eam vni
agant. vt pena eterna euadant. quia vt
Aug. Tur dñs punit aut homo. Adarb. iij. fac
dignos fructus penite. Alter. considerat in infer
nū oēs gētes q. obliuiscunt de

¶ Quinta pena est odor fetidus et multum horribilis. 2

¶ Est odor fetidus

is odor erit ibi ex quattuor causis,
Primo ex cunctis mundi vilibus que ibi con-
gregabuntur.

Secundo ex sulphureis ignibus q̄ itaq̄ mis-
cebuntur.

Tertio ex damnatis corporib⁹ que ibidem
torrebuntur.

Quarto ex horridis demonibus qui perpe-
tim damnabuntur.

Primo igit in inferno erit fetor horribi-
us ex cunctis mundi t̄c. Ubi notādū in li. de
ritate theologie. q̄ ignis maxim⁹ p̄cedet
iudicis. iuxta illud ps̄. Ignis an̄ ipsius
cedet. q̄ virtute diuina nō solū ignis qui
in spera sua: sed etiā oēs ignes q̄ in ter-
ra super terras sunt cōcurrent ad mundi
flagratōem. Jte aut̄ ignis habebit offi-
m quattuor ignū. f. ignis infernalis res-
obos puniēdo. ignis purgatorij bonis a-
nialib⁹ expurgādo. ignis terrestris vege-
talia t̄ sensibilia p̄sumēdo t̄ omniū hoim
pa incinerādo. t̄ ignis elementaris: ele-
ta subtiliādo t̄ ad inuouationes dispo-
do. Per illū igit ignē ita terre facies ex-
f q̄ figura hui⁹ mundi peribit. sicut olim
tū fuit per diluuiū. Et merito p̄mū iudi-
ci dei fuit p̄ aquā p̄tra ardorē luxurie q̄
vignit. Ultimū s̄o iudicius erit p̄ ignes
ra repositōe caritatis. que tūc q̄si senescē-
mūdo refrigescet. Istius ignis actio erit
cessiua. habebit enī incitiū. mediū. t̄ finē
imo nāq̄ iudicis aduētū p̄ueniet. t̄ q̄si
ul p̄ illū ignē fiet purgatio iustorū t̄ pu-
tio malorū. t̄ incineratio corporū cūz cō-
mptio nascētū. quo serō statim erit re-
rectio corporū cūz aduētū iudicis ad ius-
tū. t̄ tūc inflāmabit tot⁹ mūdus p̄ circui-
tū. Terminato s̄o iudicio tota caliditas
ignis exequet sententiā iudicis. Inno-
entī peccatores t̄ trahet in infernū: t̄ ita
et q̄ ignis ille aduētū iudicis t̄ p̄cedet
dōmitrabit t̄ sequet. Post predicta fiet
di inuouatio: s̄ inter purgationē t̄ inoua-
tōe multiplex ē differētia. Primo quia
gatio erit penaliū qualitātū detractio:
nouatio erit pulchrioris forme inductio.
Secundo quia purgatio est electorū ab impu-
te quā habet ex cōmittēdo ad puritatē
tato. sed inouatio est celoz. a fratu ve-
ad statū nouū cōiūctio. t̄ hoc per cessa-
nē a motu. In celis enī p̄pter imp̄mix-
z nulla impuritas est: s̄ t̄m imperfectio
tup. Qñ nō erit purgatio p̄ ignē: sed t̄m

cessatio a motu. Sic aut̄ purgabūf elemē-
ta q̄ p̄scindēt ab igne vis cōbustibilis ab
aere obscuritas: ab aqua glacialis frigiditas:
a terra vero grauitas t̄ opacitas. Dec
ibi. Et. c. xv. di. Terminato iudicio statim
erit inouatio que nō cōplebit. q̄dū p̄ctōz
erit in mūdo. i. quousq̄z detradat in infernū
Et in fine ca. ij. dicif. In inouatiōe mundi
quicqd̄ est ignobile in mūdo ad locū pena-
rū cōfluet. t̄ ibi horrozet carceris multiplis
cabit. Dec ibi. Cōsidera si sint mltā fetida
t̄ inhonestā in hoc mūdo: ac ignobilia. et si
posses sustinere fetorem vni⁹ canis putridi
ad nares apposti per horam. Quomō susti-
nere poterit dānatus fetozes rotius mūdi
in vniū cōgregatos. Ratio hui⁹ p̄t esse. nā
ad bonū statum cuiuslibet cōitatis peris
net habere locū vbi sordes p̄nciant. Quos
modo ergo esset bene ordinata ciuitas vni⁹
uerf: nisi haberet hui⁹modi locuz in q̄ sor-
des eius p̄icerent. P̄ctōzes facti vt iter-
cus terre sunt hui⁹modi sordes. ps̄. Ut lu-
tū platearū delebo eos. Et cū his etiam ius-
tum est alias sordes ad penā eozū p̄nci q̄
in hoc mūdo aliquē fetozes pauperū infir-
morū eos p̄pter deū vistrādo t̄ cōfortando
sustinere noluerūt. quib⁹ dicif. vt
habef. Mat. xxv. Infirmit̄ sui et nō vistrā-
stis me: sed abusi sunt odorib⁹ bonis multa
p̄ctā in eis cōmittēdo. Secundo orif tant⁹
fetoz ex sulphureis ignib⁹ t̄c. ps̄. Pluet sup
peccatores laqueos ignis sulphur. t̄c. In
hoc q̄ dicit pluet abundantiā s̄gt penarus.
pluuia enim sine numero t̄ mensura cadit.
In h̄ q̄ dicit laqueos s̄gt q̄ de penis erit
nō poterunt. per ignē aut̄ dñs acumen do-
loris inuuit. Sed quia ignis ardentius fer-
net cum sulphure: ideo sulphur addit. Et
quia sulphur sine igne nō feret: ideo sulphur
ri ignem miscet. Quant⁹ sit fetoz sulphuris
cum igne satis notum est: his qui accendūt
candelas cū stipulis sulphureis. Unde nec
vni⁹ stipule fetozem valent sufficere. Quāt⁹
igit erit fetoz sulphuris inferni: quādo tot⁹
tus ille ignis infernalis erit mixt⁹ sulphure
Logitet qui poterit. De hoc sulphure dicif
Apoc. xij. Apphēsa ē bestia: t̄ cū illa pleudo
pp̄ba q̄ fec̄ signa corā ip̄o q̄b⁹ seduxit eos q̄
acceperunt characterē bestie et q̄ adozauerūt
imaginem eius viui missi sunt bī duo
in stagnū ignis ardentis sulphuris. t̄ ceteri
oculi sunt in gladio sedētis sup equū qui p̄-
cedit de ore ipsius t̄ oēs auēs facurare sunt

Setta pena corporalis

carrib' eorum. **S**io. Apphensa est bestia. i. an
nichist' crudelis & bestialiter viuens. Unde
ps. Postea est pugna antixpi et exercit' ei'
cōtra xpm. & sic sequēter ponit eius puni
tio & eoz qui sibi adhibebat. Ideo dicit q'
apprehēsa est. i. apprehendit' p'ritur' p' su
turo. & cum illa pseudo ppheta. i. p'dicator
res antixpi qui fecit signa. & ponit' singula
re p' plurali. Et dicunt' hi duo viui missi in
infernū. i. maiores q' scēter operant' malū.
& isti magis torquebūf quasi mortui descen
dūt nescientes legē. Luc. xi. Seru' sciens vo
lūtatē dñi & non faciens vapulabit plagis
multis. Et Ro. ij. Qui sine lege peccauerūt
sine lege peribunt. Ipsi ergo dicit' poni in
stagnum ignis ardentis. non qz alij debeant
exapi ab hñoi pena. s' quia nō tm puniāf.
Dicit' ergo q' mittāf in stagnū &c. Stagnū
dicit' qd continet aquas immobiles. & hoc re
spondet stabilitati & perseverātie in culpa.
Itē pena inferni dicit' stagnum: qz mergit
eos qui voluptatē hui' mundi quasi aquas
bibeāt. Idē stagnū qd est. pfundū intelli
gitur pena rñdens culpe superbie. In igne
pena rñdens auaricie. In sulphure pena re
spōdens luxurie. Et ceteri. i. sequētes antixpi
seducti p' predicatiōē pseudo pphetarū.
Occisi sunt in scs gladio dñe sententie xpi
qui sedet sup equū. i. sup hūanā naturā a se
sumptā. qz in die iudicii dabit sniam diffini
tiuā. Job. v. Pater oē iudicium dedit filio.
Et oēs aues. i. oēs sc̄i qui eleuabāt a terra
pennis rñtūt. Phil. ij. Cōuersatio nostra in
celis est. Saturate sūt. i. delectati sunt car
nib' eoz. i. videndo penas inlicitas p' ope
carnali. In sulphure igit' significat' fetoz car
nis & vindicta illi' peccati. Gen. xix. Pluit dñs
ignē & sulphur super sodomā & gomorrām.
Tertio erit odor fetid' ex dānatis corpo
ribus &c. Nam illa corpora erūt fetida & imū
da. ita q' quilibet ab alio nauseā & passiōē
maximā recipiet. Ut sicut cara putrida sup
carbones posita magnū exalat fetozem. sic
corpora ista putrida etiam ex se & ex calore
ignis maximū fetozē emittēt. Cadauer eni
hois emittit fetozē. ita vt a viuētē hoie nō
possit sustineri. Pensa igit' quōd sustinere po
terūt dānati fetozē. nō tm vni' sed q̄t in su
mitozū corporozū dānatozū. Isa. xxxiii. De ca
daverib' eoz ascendet fetoz. Legim' eni. i.
Abach. ix. Quā antiochus reuertēs de perside
elatus in ira p'ra iudeam a deo punit' est.
ira vt de corp'e impij vermes scaturerēt. qd

re etiam illius et fetore exercit' grauarēf.
cū nec ipse iam fetozē suum ferre possēt. i.
ait. Iustū est subditū esse deo & mortale
nō paria deo sentire. Et Job. xi. dicit ma
tha xpo. Dñe iam fetet quatuoriduan' em
Doc dicit martha ne dñs fetore corporis
tris sui grauarēf. nesciēs adhuc a xpo re
scitandus. Si ergo tant' sit fetoz: hois in
mi aut mortui: quāt' erit fetoz oīz corpo
damnatoz. Quarto erit ibi fetoz ex ho
dis demonib' &c. Exēplū legim' in bñ m
tini vita. Quadā die diabol' in forma r
purpura & diademate ac aureis caligis
natus ore sereno letag' facie sibi apparū.
Lūg ambo diu tacuissent. Agnosce inq'
diabol' martine quē colis: ego sum chui
Tūc ille doc' spū sancto. ait. dñs ielus x
nō se purpuratū & diademate remittēt v
turū esse pdixit. Ego xpm nisi in eo & ba
tu et forma qua passus est: cuius signi
ficatē venisse nō credā. ad hanc vocē
disparuit & totā cellaz fetore repleuit. E
dendū est aut' in inferno demones fete
erā & maximo fetore. cui ibi erūt p'pet
inclusi. D fetoz intollerabilis. D fetoz ho
bilis tot fetozib' aggregat' si de te cog
remus nūq' p'ctā p' quib' dānatis hoib'
s' lgeris: cōmitterem'. Attendamus igit'
hāc maximā penā. Quid faciet delicat
mines q' nō possūt sustinere fetozes luti
cuiuslibet alij rei s' apponūt suis narib'
sas & cetera odorif. ra. Quō nō timēt tā
rē nō vni' diei s' p'petue duratiōis. Dim
igit' peccis operemur bonū. Nā cōuertem
infernū oēs gentes q' obliuiscūt' deum

Setta pena est vi
demonū terribilis. Et nō fo
hec pena ipsis dānatis fiet
monib'. imo in quattuor eos affigēt. T
Primo pauorem grandem prestabunt
Secundo peccata improp' abūt.
Tertio super eos percutient iugiter.
Quarto in vnum cōprimēt eos fortiter
Primo igit' pauorē &c. Sūt eni vni
sibiles. Ut etiā naturalit' timem' vidē
rēda & pauem'. Exēplū de hñoi pauorē
more ex visione demonis. Dabem' in
de dono timoris. vbi legit' q' qdā relig
te nocte i dormitōnio iacēs incepit clar
hōbilis r' cū p'ue' surgēs quem s' r' vid
enū fisis ocul' immobilit' respicē ad parietē
ad aliud rñdētē s' mirabilis hōiorē p'

Quinto demonu terribilis

in mane aut recessus a pote qd habuisset. dicit q vidisset diabolum. Inqñt autē cur tame esset. rñdñt nō posse facile describere. ad hoc dico q si esset furn⁹ ardēs ex yna arte ⁊ figura illa ex alia. magis eligerē in ore furnū q̄ videre figurā illā. Ideo dicit idā senex in vitas patrū. Credo q si q̄s eret demones in ea forma q̄ visari sunt s̄ dānati nō possēt vivere. hec ibi. Quas igit erit pauor ipis dānatis: non ex fo- p̄llione ym⁹ demonis: s̄ tot quor sunt in orno. S̄ q̄reret quis. Nōne ex lōga mo- ad iuices talis pauor poterit cessare. dē nō. q̄ oēs ille pene erit p̄petue: ⁊ nō erit pauor nisi ex v̄llione demonū: s̄ etiā ex vi- ne alioz dānatoz. p̄p̄ turpitudinē suoz poz. imo etiā dānati cū magno pauore osos afficiēt. sicut exprimar q̄ aliqs hoz ⁊ pauor q̄q̄z viderē plagā si quā habz v̄ribilē. Prouerb. x. Pauor hys q̄ opant lū. Et xij. Pauor opantib⁹ iniquitatem. Secūdo pctā impopabit: ex impopatis dānati multū cōfundēt. Videm⁹ q̄ ex impopatione pctōz hoies cōfundūt ⁊ eru- ciat it sine verecūdi. Sic demones ipoz abūt dānatis sua vicia dicētes. Iste est ctus ad inuentionū vestraz. Ista sūt sti- dia labor v̄foz. Ecce quid nobiscū me- stis: cū vos p̄tādo nobis cōsensistis lo- bīdo: lurrariādo: rapiēdo: cogitādo: lo- v̄ndo: opando: detrahendo: ludēdo: ridē- tē. Eccl. xvij. Stult⁹ acris impopabit. x. Exigua dabit ⁊ multa impopabit. Exigua fuit delectatio peccati in quā de- nes nos p̄cipitāt: s̄ multa erit impopa- q̄ in eternū v̄ltra. Brego. Quos habui- sis infētozes: in culpis habebim⁹ deriso- ris in penis vel tormentis. Et hoc valde edū cordi nobili. Exēplū de Dauid qui orauit dicens. Ne irideāt me inimici. Et iterū. Neqñ dicat inimic⁹ me⁹ p̄- ai aduersus eū. Considera q̄ta pena sit in dolore x̄stni impopare sua pctā. p̄- que patit ⁊ q̄ leniter potuisset euitasse obliisset: vel paruo tpe p̄ eis penitere et in p̄sequi. Expimur etiā q̄ multi infir- tpe dolore infirmitatē nō possūt audire ba q̄cūq̄. Cogita igit si p̄ores: q̄ granis a erit dānatis: q̄ tam infirmi erunt audi- p̄opia pctōz suoz. ⁊ hec pena cōsider- ra coribus cōtumeliosis. Cū contume- pp̄ie est in verbo. Cū Alexā. ⁊ halis tumelia est pctm̄ ex impopio s̄monis

manifeste tendens in nocuentū primi ⁊ extēso noie dē etiā i scis eē. Cū sup illd. Ro. i. Cōtumeliosos. i. supbos. dicit glo. Cōtra melios sūt qui dictis vel factis contumelias ⁊ turpia inferūt. Cū contumeliosos dē ve- lox ⁊ tumens in verbis iniurie. Est autē cō- tumelia maior si q̄s alicui dicat ei⁹ defectū corā multis in terrimētū honoris. Cū si in- tentio loquentis ad hoc ferat vt p̄ verba q̄ p̄fert honores alteri⁹ auferat. hoc est pctm̄ mortale ⁊ meret penam inferni. Adat. y. Qui dixerit fratri suo fatue reus erit gebe- ne ignis. S̄ detractio ē aliene fame p̄ ocula ta verba demigratio quo vicio piclitas fere totū gen⁹ hūanū. Inquit glo. sup illd. Eccl. xxiij. Cū detractioib⁹ nō cōmūcatis. Si vero dicat ex leuitate nec sit volūtas nocē- di: nec aggrauet ex circūstā rijs est veniale. Et multa sunt alia vicia v̄ verbo vt sunt susurrōn. derisorū ⁊ male dicentū quib⁹ cor- rñdet hec pena q̄uis etiā alia pctā impop- renē ⁊ maxime impopabunt xp̄ianis q̄ susceperūt baptismū: alia sa crāmēta ⁊ qui- bus ostēsa est via salutis ⁊ noluerūt p̄ illaz ambulare. Tertio sup eos p̄cutiēt iugiter Prouerb. xix. Parata sunt derisorib⁹ iudi- cia ⁊ mallei p̄ cutientes stultos um corpora. Cū i libro de hēreptu mūdi dī. Sunt ibi ro- tores serpentibus horridiores. deformes: nī- gri: s̄ non ad v̄bera pigri. Nunq̄ lassantur s̄ semp ad h̄ renouāf ad mala feruentes sūt ad penasq̄ recētes: sp̄ tristati sp̄ ferire pati- sem p̄ in ardēscunt: nec cessant: nec req̄scūt. O q̄ta dānatoz pena qui sine pace ⁊ req̄- talia patient. Sciūt em̄ pueri q̄tū patium- tur ex verberib⁹ virgarū: s̄ magis paterēt si grossis baculis cū manu fortissima p̄cute- rentur. O deus q̄ta pena cū dānati valde sensibiles percutiūtur manibus fortissimis demonū absq̄ cessatione. de quibus Eccl. xxxix. Sūt sp̄s qui ad vindictā creati sunt ⁊ in furoze suo cōfirmauerūt tormenta sua. in tpe cōsumationis ⁊ sfundēt virtutes ⁊ furozē ei⁹ qui fecit illos. Nō em̄ sunt dei fla- gella quibus nos i presenti punitur: nisi ros in comparatōne ad flagella sempiterna q̄- bus quasi iratus per manus demonū semp- verberabit dānatos. Qd considerans pro- pheta orat dicens. Domine ne in furoze tuo arguas me neq̄ in ira tua corripas me. Quarto cōp̄imēt eos in v̄nū fortiter. de qua pena ⁊ p̄cedenti dicitur Ecclesiastici xi. Ad hęc mora loppresiones. famces et

Septima pena corporalis

contritio et flagella sup iniquos creata sunt
 bec omnia. Et de dānato dr Job. xx. Ad dēt
 et veniet sup eū horribiles. i. demones q̄ hor
 ribiles erunt vt dicitur est p̄nus. Et de hys
 om̄ibus dicit Math. xvij. Fratrus dñs ei⁹
 tradidit eū toroibus. i. tormētibus. qui di
 cuntur toroies dānatoꝝ. Dicit em̄ Richar
 dus q̄ corpora dānatoꝝ erūt mutuo valde
 compressa. sicut dicit David de ip̄is. Sicut
 oues in inferno positi sunt. oues est fortis
 se cōprimūt in ouili in hieme p̄pter frigus
 et in estate in ymbria ad fugiendū estū. Sic
 igit̄ corpora dānatoꝝ erūt multū cōpressa.
 et bec compressio per demones fiet tanq̄ p
 executores diuine iusticie. Cogita igit̄ si
 esses sub maximo lapide siue morte q̄tra ti
 bi pena. Corpora autē dānatoꝝ erūt grauī
 sine ponderosa. et ymū sup aliud. Sic vt q̄
 dam dicunt. nō poterunt se mouere. Et ita
 videt̄ dicere xps de nō habente vestē nap̄
 silē. Nā inquit de illo. Amice. quomodo huc
 intrasti non habēs vestē tē. At ille obmu
 tuit. Tunc dicit rex ministris. ligatis pedī
 bus eius et manibus mittite eū in tenebras
 exteriores. ibi erit fletus et stridor dentium
 Multi aut̄ vocati tē. xxij. glo. Et si de vno
 disti de multis est intelligendū. p̄ hoc vide
 tur innuere q̄ ligabūt manib⁹ et pedibus
 tra vt non possint vti membris ad suā volū
 tatē sicut ligant̄ freneticū et simul cōprimen
 tur. sicut in torculari vne cōprimuntur. Et
 bec om̄ia euenient dānatis q̄ noluerūt obe
 dire deo et eius mandata scire et custodire.
 nec per p̄sequēs deū scire. Quia qui se dicit
 nosse deū et mandata ei⁹ nō custodit men
 dax est. vt dr. i. Job. ij. Non igit̄ sine causa
 dicit̄ thema. Conuertant̄ in infernū tē.

Septima pena cor
 poralis est fames crudeliter
 affligens. Et nō solū patiet̄
 tur imo nec de aliq̄ pane poterūt sibi puidē
 Pauperes erūt nec aliud poterūt habere.
 Recordabuntur preterite refectiois.
 Famē patientur perpetue afflictiois. La
 liter igit̄ punient̄ dānati q̄ de nulla re nec
 per se nec per aliū poterūt sibi puidere. In
 carcerati quidē in carcerib⁹ hui⁹ mūdi et si
 p̄ seipos puidere sibi nō possunt. possūt r̄ū
 p̄ amicos vt per vxorē filios cognatos aut
 alios amicos. aut etiā p̄ hoīes misericordes
 qui elemosinas eis largiunt̄. et sic quādoq̄
 bene reficiūt. et hoc est eis magna p̄solatio

Sed nō sic erit in inferno. quia nec deum
 nec aliquā creaturā p̄piciā habebunt. imo
 nō erit creatura que non nitat creatiois in
 iuriā vindicare. Sap. v. Pugnabit p̄ eo
 orbis terraz cōtra infensatos. Filios em̄
 filias vxorē et cognatos quos tm̄ dilexerūt
 sentient inimicos p̄pctis q̄ p̄ eis comiser
 runt. Et filius litigabit p̄tra patrē in infer
 no. qm̄ exēplo p̄it̄ stirari. vi. stirari. fuit au
 tal aut talis vite vel q̄ possidet hereditatē
 male acquisitā et iō sit damnar. Pat̄ eorū
 ueruo maledicet filio dicens. Maledicet
 hora in qua te genui. quia p̄ te dānat. In
 illicita acq̄rendo. Sic vxor maledicet vir
 et eorā. Nl̄r filia ad matrē et eorā. Ad i
 vi. Filius cōtūmelia faciet patrē et filia cō
 surget aduersus matrē. et sic inimici homi
 domesticū ei⁹. et sic de alijs qui sibi alios
 contexerūt qui exēpla pcti dederūt vel q̄
 cōsortes pctōꝝ fuerūt. Null⁹ igit̄ ibi erit
 amicus si om̄is hō de t̄ diaboli inimici. In
 illis. erit qui miām habeat de ip̄is dānat
 imo letabit iustus cū viderit vindictā. n
 nus suas lauabit in sanguine pctōꝝ. vt
 cēt̄ p̄a. Et sic igit̄ nō erit ip̄es alius. aut
 nec a parte dei nec a parte p̄ximī. Quā
 igit̄ fatuitas pro amore fatuo cuiuscūq̄
 alter⁹ se velle damnare qui nō poterit si
 succurrere. imo erit inimici. si sit cū eo da
 nat⁹. vel gaudebit de sua dānatione si
 saluatus. D̄ q̄tra pena habere inimicos
 p̄nus tācū dilexit qui etiā s̄oib⁹ bonis ad
 darent in nullo ei succurrere vellent. Tu
 erga tales cessabit om̄is pietas et miā. U
 dete ergo quomō debentis amare vxorē
 filios et filias aut alios quoscūq̄. Secun
 pauperes erūt tē. imo nudi erunt sic q̄
 panniculis paruis cooperientur. Nau
 ij. Reuelabo pudenda tuam facie tuā et
 stendam gentibus nuditatem tuam. D
 us quid facient tunc viri et mulieres
 modo timent turpia sua videri. q̄tra eēt
 recundia vni honesto viro vel honeste mu
 lieri nudū vel nudā esse corā magna mun
 tudine populi. Ecce maior verecundia
 maior pena et confusio erit ip̄is damna
 nudos esse p̄petuo corā tanta multitudine
 demonū et dānatis cū illis turpissimis
 p̄oibus de quibus magis verecundabūt
 q̄ si essent talia qualia sunt in hoc mun
 deria cū om̄ibus infirmitatibus p̄senti
 temporis. Ubi erūt camille delicate cap
 gia et pepla mulierū et d̄nax. rancie du

est fames crudeliter affligens

ate & moderate cū candidis amplis & alia hu
 iusmodi vestimenta. Ubi lecti molles cum
 oopertosis varijs. vbi puluinarum & tapera
 que pedibus susternūt & parietib⁹ applicā
 tur. Sic oia talia per ignem conflagratōis
 ui precedet faciē iudicis vt dicitur est pū
 ritē consumpturū etiam omnia castra pa
 ncia & quecumq; alia edificia. In hijs cogi
 unt qui istis tñ abutūtur vt ad infernū de
 scendant. vbi p̄cuntē. vbi thesauriz̄ alia p̄
 iosa q̄ rātur dilexerūt vt pro eis acquirē
 tis sint damnati. O bone iesu vnde nobis
 tanta infātia q̄ tot expensis & tanto labore
 iudici gloriā querimus & consulationē infer
 ni non curamus. Tertio recordabuntur p̄
 ritē refectōis & maxime gulosi qui van
 cura & diligentia seruierūt cozponi cū tā
 laboribus nocte & die vacarūt comestio
 nō curātes de salute aiaz suaz. Hoc pec
 cato gule infiniti homines damnabunt. O
 ita pena q̄ta cōfuso q̄ p̄ modica & tam
 leui comestione sūt damnati. Sed vt ait
 Iugu. in libro de cōsuetū virtutū & viciōz
 p̄ntus ingluties dicit. Ad esum de⁹ ofisa
 undana cōdidit. qui saturari cibo respū
 quid aliud q̄ p̄cesso munerī contradi
 t. Parsimonia ciboz respondet. vñū hoz
 dicit verū est. Ne em̄ hō fame moreret
 omnia ad esum creauit: s̄ ne mensuram
 mēdendi excederet abstinentiā impauit.
 Im̄ inter cetera sua mala saturitate maxi
 me p̄nis sodoma perit dño attestante q̄
 b̄rīm p̄ p̄phetam loquitur dicens Eze
 chielis xvi. Dec est iniquitas sororia tue
 forme saturitas panis. Quia p̄p̄t sicut egre
 tur ad medicinā sic ad sumendas dapes
 bet q̄s excedere. Ne q̄s valet in illis vo
 ratē appetens sed necessitati succurrēs.
 Inc̄ incarnata xp̄itas p̄ euangelii dīc. Lu.
 i. Attēdite ne grauent corda v̄ra crapula
 no p̄tra de infatigabili iudeoz voracitate
 t̄ Apostol⁹? Zeph̄. iij. Multi ambulāt
 os sepe dicebam vobis nunc aut vel fles
 o inimicos crucis xp̄i auoz finis interi
 o quoz deus venter est. Et rursum. Esca
 nter & venter escis. de⁹ autē & hūc & has
 truer. Ille autē plene hoc viciū supat qui
 sumendas dapibus nō solū parsimoniaz
 ner vt scz refectōnē semp̄ esuriens tem
 eret verū acuratiores & suauiores epulas
 epta cozpis infirmitate & hospitū susce
 one contemnit. hec Aug. Talibus igitur
 deditis gule dicef q̄ dicit est illi diuis

ti qui epulabatur quotidie splendide & ses
 pulchus est in inferno. Luce. xvi. Recordare
 fili. quia re. b. in. v. tua & lazarus sicut mala
 nunc autē hic cōsolatū vero crucians. Sic
 igitur cruciabuntur gulosi damnati. quib⁹
 dicitur. Recordare quomodo excess⁹ mul
 tos & multa peccata commisisti in prandijs &
 cenis p̄pter que damnatus es. Tunc male
 dicent boze & temporū quib⁹ talia cōmiser
 runt. Nolite igitur charissimi sic viuere sed
 date elemosinam pauperi vt vobis xp̄s di
 cat in die iudicij illud Math. xvi. Esurui
 & dedistis mihi manducare. Venite bea
 nedicti patris mei possidere paratum vos
 bis regnum a constitutione mundi. Quas
 to fame patientur & de quib⁹ dicitur Ysa.
 lxiij. Et vos qui dereliquistis dñm & p̄
 e q̄ vocaui & non respondistis locut⁹ sum
 & non audistis & facietis malum in oculis
 meis & que nolui elegistis. propter hoc dīc
 cit dñs deus. Ecce serui mei comedent et
 vos esuriētis. ecce serui mei letabuntur et
 vos cōfundemini. ecce serui mei laudabūt
 p̄ exultatione cordis & vos clamabitis p̄
 dolore cordis & p̄e contritione spirit⁹ vlu
 labitis. damnati igitur p̄e magnitudine
 famis clamabunt. Q̄ta pena sit fames p̄nc
 alicqualiter scire qui illam passi sunt. Incar
 cerati nāq; p̄ magnitudine famis solent co
 medere brachia sua & partes cozpozis. eti
 am i obsidionib⁹ plurimis homines comede
 runt canes. Sed quid dico canes homozeti
 am matres p̄prios filios. Nec oportet q̄ ad
 hoc hystozas antiquoz reuoluere. nā & hijs
 annis. lxxvij. vel circa etiā matres come
 derunt p̄prios natos. O q̄ta fames vt sic
 naturalis amor pereat. Sed reuera fames
 quozumcunq; viuentium nihil est ad illaz
 famē inferni que perpetua erit. Logitet igitur
 hanc penam qui poterit. quā sicut dicitur
 de paradisi gaudijs. i. Lhoz. ij. q̄ ocul⁹
 non vidit nec auris audivit nec in cor hoz
 minis ascendit que p̄para. deus. dīc. se.
 de penis inferni dicendum est. Quid facit
 ent contemptores ecclesie qui modo nolūt
 ieiunare qui ibi perpetuo velint nolint iei
 unabunt cū tanta fame incogitabili. Mes
 lius est hic ieiunare vel minozem famem
 pati: q̄ incurere illam tam gradēm famē
 que nunq; reficiet. Aduertamus igitur ad
 ista vt effugiamus tantas penas & viuam⁹
 cum temperantiā nobis a deo indicta. nam
 dicitur in themate. Conuertantur &.

¶ Octava pena corporalis

Octava pena corporalis est sitis similis frigens. vbi Notandū q̄ circa mēbū oris i quo vigeat sp̄aliter sitis licet et iā totū corp⁹ t̄ maxime interiora afficiat t̄ his penam t̄ dolorē imittat. Erūt tñ q̄tuor sp̄ales pene Nā et aqua p̄hibetur que sitim extinguere non valebit.

¶ Semper sic cruciabitur cupidō bibēdi minime cessabit.

¶ Sapor erit amarissimus in ore veraciter. Dolor dentium pessimus torq̄bit crudeliter.

¶ Primo igitur aqua p̄hibetur t̄. Vbi sciendū q̄ tot⁹ ille carcer erit plenus aqua t̄ igne nec aqua extinguit ignem: nec ignis cōsumet aquā sicut fit in hoc mūdo. Erunt igit̄ ibi ignis t̄ aqua simul. Sed q̄ ignis in ter elemēta est magis actiuus t̄ citius nocet corporatiō ad terrore illarū penarū in scriptura sacra in pluribus locis fit mentio de igne q̄ de aqua. t̄ iō sicut ignis ille non destruet corpus: ita t̄ aqua illa nō extinguet sitim. ¶ Q̄ta pena habere tātam aquā que non possit sedare sitim. Sicut em̄ dormientes t̄ somnantes se habere sitim. t̄ somnantes se bibere cū ex tali fantastico potu non extinguntur sitis: q̄tū patiūtur in tali somnio. Sed si quis summe sitiat i vigilis t̄ habeat aquā t̄ nō possit bibere: summe patietur. Si nihil est op̄atione ad dānatos qui ex aq̄ tāta p̄nt sitim extinguere nō possunt. Vbi erit balneū aquarū multarū quo corpus nō mudabitur. Doc balneū debet hīs q̄ se balneāt in aquis tepidis t̄ multa peccā cōmittūt. vtpote cū balneāt se viri cū mulieribus nō suis. que peccā cōmitti tā in videndo q̄ tāgendo t̄ loquēdo ibidē possunt. deus non nit. de quibus post hec in confessione nō loquūtur: imo cū talibus peccatis descendūt ad balneū inferni. Talia balnea non extingunt ardore cupiscentie carnalis: imo accendūt. Et de hac pena aque frigidissime p̄mo dictū est. Sed circa has penas quidā dicūt q̄ null⁹ reuertit de inferno. Sap. i. Nō est agnitus q̄ reuersus sit ab inferis. S; si rediret aliquis qui vidisset infernū crederent ei. Vitis autē pōt rīderi multipliciter. Primo p̄ interreptionē prime q̄ falsa est. q̄ lazari⁹ fuit reuersus. t̄ sic dicit Augu. cū discubuit postea cū dño i domo abrahæ multa narrauit in mēsa de loc⁹ penalib⁹. Prefea circa passionē dñi multa corpora sc̄toꝝ surre-

rerūt t̄ apparuerūt multo is. Pref istos inueniunt alij multi inde rediisse ex dispensatiōe diuina. vt Trafan⁹ t̄ alij de q̄ inuenit i gestis sc̄toꝝ. ¶ Secūdo rīdēdo ē p̄ negatiōne sc̄tēde. q̄ si etiā aliq̄s inde veniret non crederēt ei. imo dicerēt vlt q̄ nō inde veniret: vel q̄ nō diceret vera. vel q̄ sic ille qui inde exiit penas ad q̄s p̄uenerat euasisset: t̄ ipi post q̄ talibus pensis deputati essent eadē bñ euaderēt. Nō atredētes. vt inq̄t q̄ dātū est citi⁹ experiri q̄ credere. Doc ps Zu. vt diuine epulōe q̄ dixit abrahæ. Rogo te p̄ vt mittas lazari⁹ in domo p̄ris mei. Dabo em̄ q̄nq̄ frēs vt restet illis ne t̄ ipi veniā in locū hūc trouerōz. Et ait illi abrahā. Vñe ad dōysen t̄ p̄p̄bas. At ille dixit. Nō p̄ abrahā. si si q̄s ex mortuis erit ad eop̄niam agēt. Ait autē illi. Si ad dōysen t̄ p̄p̄bas nō audirēt neq̄ si q̄s ex mortuis surrexerit credēt. Ite est terrena agelico. Quis em̄ posset resurgere maioris auctoritatis moysē t̄ p̄p̄et p̄ quoz ora spūlīcti loq̄bat cui magis esset credēdi. ¶ Tertio dicendū ē istis q̄ hoc ipm q̄ nō ita passaliq̄ reuertit ad nos de inferno ē vt. l. p̄ hoc illuc magis timeam⁹ ire. Sicut de tribula de vulpe q̄ noluit ire ad curias leonū q̄ vidit q̄ aliorū aialiu q̄ venerat vestigioroz retrosum nulla appebāt. Exēplū de dā fratre p̄dicatore q̄ cū p̄dicasset de inferno t̄ diceret ei qdā dure credulitatē. Ad dicit⁹ q̄ crederyob q̄ non fuisse ibi. Dixit frat. Pessime hoim si aliq̄s veniret ad te inferno nūq̄ cessares malefacē dices apud te q̄ si ires in infernum p̄p̄ peccā posses inde exire sicut t̄ ille exiisset. ¶ In aduertēdi q̄ nō solū fideles si etiā infideles habuerūt fidē in inferno. Tñ narrauit in quadā tragedia Senecæ q̄ nō habuit dē nrām q̄ visum est cuidā q̄ videret t̄ rone balneātē se apud inferos t̄ ministrarū seruēs infundētes. t̄ cū videret q̄ aduocatoꝝ ad se veniētū huc inquit velle gen⁹ hoiz. ¶ Aduocati amici mei accite vt in hoc vase me cū balneamini. Ad em̄ sup̄est locus in eo que referantur vob. Similiter multi poete mentionem faciunt de inferno in multis scripturis. Sunt t̄ in fideles infidelibus qui dubitant inferno. imo nec sunt fideles cum in totis sacre scripture fiat de eo mentio: si dictum est: et dicitur in agia infra. ¶

¶ est sitis similiter configens

ando damna? et siti cruciabitur et bibendi
 apido nullus cessabit. Quis potest facere ma-
 nem fidem huius rei quod xpi euangelii. Lu-
 12. vbi dicit. Ad ortum est autem dices et se-
 altus est in inferno. eleuatis autem oculos su-
 cum effert in tormentis vidit abraham a-
 nge et lazari in sinu eius. et ipse clamans di-
 xit. Pater abrahe miserere mei et mitte la-
 ram ut intingat extremitate digiti tui in
 aqua refrigeret linguam meam. et crucior in
 te anima. Aqua petii propter ardorem sitis
 nodum aique gutta obtinuit nec vniquam obtri-
 bit. Notandum inquit de lira quod lingua et
 gignis methaphorice dicitur in aialibus sepa-
 ales erant aie lazari et diuitis: sicut i deo
 ipis est. manus dicitur virtus eius operati-
 uia. et similiter hic in lazaro. per digitum in-
 ligitur virtus eius angustiatina. et per lin-
 am diuitis virtus mentis conceptus expre-
 ssa. Dec pena maxime debet huius qui per lin-
 am peccant in potu. Sapie. xi. Per que-
 res dices semper sicut et torquetur. Sicut ergo
 dices semper sicut et peccauerat in bibere.
 Sic poratores et potatrices qui in hoc
 sicut peccant in inferno sicut si in talibus
 scatis moriantur. De qua pena a semper siti-
 sicut possunt imaginari illi qui quandoque
 signa sitis passi sunt. pro omnibus diuicias
 has habuerunt in hoc mundo. pro copia fru-
 itorum et vinorum que habuerunt in cellariis suis
 non habebant bucellam panis nec vas aque
 bibendum. Quid igitur faciendum. Eerte face-
 debemus sicut peregrini que exercentes de patria
 faciunt burfarios quibus sua tradunt ut
 necessaria provideat. Sic nos tanquam pere-
 grini que non habemus hic ciuitatem manere sed
 terra inquam. De h. vbi. Factam burfari
 comitiam pauperibus pro quibus xps dicit
 sic iudicium illud. Mat. xxv. Sitim et de-
 sis mibi bibere. et ille cuius intuitu dedi-
 sis puidet nobis i alio mundo de neces-
 sis sic que non indigebimus nec patiemur fa-
 are sitim. Ponunt enim in bursa pro futu-
 pe que elemosinas dant. Ecclesia. xviii. Ele-
 mosina viri que sitim? cum eo. Pauperes enim
 mosynas sibi dadas in celis portauerunt ibi
 laus inueniatur que dederunt. Unum dicit batus
 arcus tyranno. Facultates ecclesie que resq-
 in celestes thesauros manus pauperum depor-
 erunt. Tercio dicitur sapienter erit amarissimum
 re. 1. Libabo eos felle et potabo
 absinthio amari? ad potandum. Est etiam
 inuisibilis mitta et aloe sicut sciis que gu-

staurant. Non pro hoc intelligitur que tibi sit felle? si
 que ore erit amaritudo ac si comederet felle
 et biberet absinthium. imo maior que non possit
 mus pro aliquas phiseculi penas exprime
 re illas inferni huiusmodi possumus exprimi
 mus pro nota semper? dicitur et magis ut
 maius intelligendo. Tunc igitur si sit pena ipse
 ore habet tantam amaritudines. Et ad hoc potest
 referri illud Deut. xxxviii. Fel diaconum vi-
 num eorum venentium aspidum insaniabile. et semper
 crucias. Dec pena erit pro salis et spiritus
 alijs delicabilibus que hic comedimus? et in quibus
 ipsi danati pro peccata commiserunt. Quarta
 pena respectu oris erit malum sive dolor den-
 tum. Cum talis dolor sit maximus etiam in phiseculi
 cut sicut que ex pro sunt. Ita ut pro pres que fatui
 redant. Credere debemus illum dolorem non
 deesse in ipsi danati et multo maiorem que hic
 passi sumus. que scriptum est Deut. xxv. Con-
 gregabo super eos mala et sagittas meas con-
 plebo in eis. propter hoc dicit euangelium. que ibi
 erit stridor dentium. Mat. viii. et non solum ex do-
 lore intensus iporum dentium. De quibus po-
 terit omnes huiusmodi penas portare que iam recitate
 sunt. c. xxii. corporales. Dec pena coram det-
 maxime de uocatur? que dicitur suis multa de
 uorat? que erant multum necesse christi pauperibus?

¶ Quia pena corpora-
 lis erit recitata et puzo. Dec
 autem puzo erit i quatuor penis.
 Nam ipsi damnati
 Tractabuntur vilissime.
 Locabuntur turpissime.
 In seruitute impia
 Cum iniuorum copia.
 Primo tractabuntur vilissime. Tractabuntur
 queque vili? Quod aliud res vilissime huius mundi.
 Job. x. Dec consideras dicebat. Dumite me
 ut plau. pau. do. me. anque va. et non re. a. t. et
 op. t. et ra. mib. et te. vbi vi. m. et n. or. s. f. e.
 h. mbi. Job. igitur nullum est ordo. Non enim deferretur
 honor regi plus quam garrioni. Nec pape plus
 quam mimo clerico. Nec regie plus quam pauperi
 le vase que in ita vili imo vili? tractet et pu-
 nias. Doc est que de. i. Regum. iii. Qui contempnit
 me erunt ignobiles. Tales enim que in hoc mu-
 do fuerunt in statu dignior magis debuerunt
 deo seruire et ipsum honorare roe star? i quo
 re? hoc posuerat. Sed si non fecerit et ipse
 fiet iudicium durissimum. Sic de Sap. vi. ut
 pu? dicitur est in tertio medio etne pene. Non erit
 b in

Nonna pena corporalis

Igitur ordo qui nunc sibi quem subditi obedunt
 superiori. Ibi si obediet magis regi gario
 quod rex faceret nec reuerberit, nec filius ho-
 noris faceret patri, nec filia matri. O reges et
 principes et alii qui in hoc mundo tantum dile-
 xistis reuerentias et honores; et spreuistis
 pauperes cogitate quo tractabimini in in-
 ferno. Sed quod dicitur Sap. xi. Dia fecit deus
 in numero potestatem et mensura. ergo ibi erit or-
 do. Dico quod ibi erit ordo uno modo et alio
 modo non. Ordo erit ibi in comparatione pene
 ad culpam. ordinabit enim pena sibi exigitur
 culpe. Ysa. li. Ignitio vultus eorum rubebit
 eis: et petri sui quasi fodoma predicauerit
 nec abscondit. Ut aie eorum qui reddita sunt
 eis mala. vt impio in malum retributio ei aie
 eius fiet ei. Rubebit igitur pena culpe mul-
 tipliciter. primo in numero. Non enim est cogi-
 tatio dicti vel facti pro quo ibi pena non
 soluarur. Job. x. Voc scio a principio ex quo
 postus est homo super terram quod laus impiorum
 breuis sit et gaudium ypocrite ad instar pun-
 cti. Et sequitur. Vt qui fecit omnia, nec enim con-
 sulmetur iuxta multitudinem ad inuentionem su-
 arum sic et sustinebit. Et sequitur. Deuorabit
 eum ignis qui non succedet. Nec est pars ho-
 minis impij a deo. Et Ro. i. Reuelabit enim
 ira dei de celo super omnem impietatem et inuis-
 tiam hominum. Notandum dicitur super omnem impietatem
 et vt numerus innuat flagellorum. Sicut enim
 nullum bonum irremuneratur: ita nullum malum
 impunitum. Eccles. xij. Lucta que fuerit adducit
 deum in iudicium siue bonum siue malum. Item
 in modo. quod in illa parte corporis plus puni-
 tur in qua plus peccauit. Luc. xvi. Dives magis
 cruciabatur in lingua id magis remedium que
 rebar de lingua, quod illa plus peccauerat pro-
 pter illicita verba et cibos. Item in qualitate.
 quod in luxuria peccauit vbi est ardor in
 corde et ferocii corporis plus ardetur pena et fe-
 teri punietur. Ita quod plus peccauit in superbia
 et honore plus habebit de profundis. quod qui se-
 exaltat humiliabitur. vt dicitur Luc. xvij. Item in
 quantitate. quod plus peccauit plus punietur.
 Sap. vi. Poterit potenter tormenta patientem
 Et Apoc. xvij. Quarta glorificauit se et i de-
 licis fuit: tantum date illi tormentum et lu-
 ctum. Sicut enim idem ignis non equaliter
 ardet in lignum vitide et sicca: sic ignis gehem-
 ne licet sit idem ignis vt dicitur in sententia
 eorum. non tamen omnia equaliter urit. si enim
 delicti exigentiam. Luc. vi. Eadem qui pe-
 mensura qua mensi fueritis remittetur vobis

bia. Sic ergo ordo est pene respectu culpe
 In hoc autem non est sicut dictum est. vt non
 dicitur ibi ordo. quod elementa ibi ordinata
 rale non seruabunt. Ignis enim cuius ordo natu-
 ralis est ardere et illuminare ibi ardebit
 sed non illuminabit. In ps. Vox domini inter-
 dicitur flamma. Quod expones cupiam? dicit. Deus flamma
 mam ignis intercidet et ardet in inferno
 et lumen in celo ponet. non tamen penitus ignis
 non lucebit. lucebit enim vt inde doleat non vt
 gaudeat. Item non erit ordo vt ignis sepetur
 ab aqua: sicut erunt simul mixta cum alijs multis
 vt fumo fatore etc. Ideo sequitur si ibi semper
 ternus horro: inbitas. Vbi Sap. iij. vbi sit
 homo de nuptijs dicit. Erunt post hec accidetes
 sine honore et in contumelia inter mortuos in-
 ppetuum. Tractabitur igitur a demonibus eo-
 rum torro: viliissime. Nulli nec pax nec re-
 gi honore dabitur: sed qui plus peccauerunt
 plus et confusibilis tractabitur et punientur.
 Secundo locabitur turpissime et ad idem fa-
 citur aurozitas predicta quod infernus est terra
 tenebrosa terra miserie et locus in corde
 terre omnibus miseris repletus vt dicitur
 est prius. et in isto loco post iudicium generale
 locabitur omnes demones et omnes dam-
 nati perpetuo absque exitu et spe cuiuscumque
 solationis. Mat. xv. Tres male dicitur in igne
 eternum. Vbi erunt camere huius mundi omnia
 te rapetis et picturis. domus cum tectis ex-
 pectis edite. castra: palacia: et alia sumptuo-
 sa edificia. Certe hec omnia erunt destructa. Vbi
 sedebunt reges et principes. Vbi lecti molles
 et alia sumptuosa que tantum in hoc mundo
 diliguntur: vt pro acquisitione talium multo
 committantur peccata talia emendo et vendendo
 cum mendacis periurijs et alijs fraudibus
 infinijs que ducent homines ad infernum. Quanta
 fatuuras pro re tractatis et quasi momen-
 tanea tor et tatas penas peccatis sustine-
 velle. Tertio erunt in feruiture impia. Homo
 enim factus est vt sit dominus omnium
 danorum. In ps. Omnia subiecasti sub pedibus
 eius oues et bo. vniuer. insuper et p
 campi. Volucres celi et pisces maris et
 Ita tamen vt obediat ei qui fecit eum. si-
 licet deo suo et creatori omnium. sed qui
 noluit deo obedire: iustum est vt creata
 propter ipsum facte sint sibi ad supplicium
 eternum. sicut satis dictum est prius. et v-
 lit nolite hec tormenta patienter et his sub-
 erit. Etiam danati patientur a demonibus
 ab eorum torroibus: sicut dicitur est prius.

erit verecundia et confusio

gratis pena his qui in hoc mundo inbere
sue peccare pluerunt quorum imperium et dicitur
tio vera erit in seruitute: et non merito cum
in hoc mundo noluerunt obedire suo creatori
suo reddere propter in decem preceptis. Videmus enim
quod reges et principes et ceteri domini imo prae-
familias et materfamilias suos suos imo
etiam filios puniunt et subiiciunt seruituti aliqui
mortem inferendo secundum diuersas transgressiones
horum preceptorum vel aliter puniendo scilicet in carce-
rando: verberando castigando etc. Sed hec eos
non pena et vitium temporalis est et transitoria: sed
vere seruitus inferni erit perpetua. de qua dicitur
Iere. xxv. Seruire te faciam inimicis tuis in
terra quam ignoras. In inferno qui est in me-
dio terre ut dicitur est prius. Et ratio huius serui-
tutis redditur. ca. vii. eiusdem prophete. Quia
querunt me presertim: ait dominus etc. et lege me
in non custodierunt sed et vos peius operati
estis quam presertim. Ecce enim ambulabat vnus
quisque post prauitatem cordis sui mali ut me-
diantur et iusticiae scilicet pro morte de terra hanc
terra quam ignoratis scilicet inferni et seruitutis
in diebus alienis. I. demonibus quibus obediunt
sunt tanquam deo seruituti scilicet die ac nocte. i.
tempus qui non dabit vobis requiem. Quarto
sunt damnati cum iniquorum copia. Hec cor-
poralis et societas damnata erit maxima pena.
non enim habet veritatem illud pueribus. So-
cium miseris est socius hinc in penis. Imo
quod plures erunt damnati tanto ignis ille ma-
gis ardebit. sicut videmus quod quanto sunt plura
anima in igne tanto ardens ignis est maior.
quot erunt damnati. Consideremus a princi-
pio mundi quot fuerunt homines. Quis posset
enumerare sufficienter. Credo quod solus deus et
angelus reuelatus est sciens horum numerum. Erunt
vero coeteri dei. et ita christus videtur sentire di-
cendo Mat. xx. Multi sunt vocati pauci
vero electi: plures damnati quam saluati. Etiam
quod erit maior et ita et multis penis. sicut
clamore: pauore. de quibus dicitur est. Erunt
autem maxima pena videre tot demones a quibus
non separabuntur. Cogitent igitur qui pos-
sunt hanc penam. si pena est damnatio ad mor-
talem esse in carcere cum frigore fetore et alijs
rebus que aliqui sunt in carceribus vel cubi-
culis mortuis et fetidis que aliqui sunt cum
vitijs in carceribus. maior est pena dandi
esse cum turpissima fetidissima et
renda societas tot damnatorum. hec me di-
bitinger facit bene punire extra dia-
mum et cauere peccata ne ad hanc societatem pe-

ueniamus. Cum enim quis consideret quod si fue-
rit victus a demone per peccatum mortale
ad illa tormeta ducet. Erte de virgilio pu-
gnare ne vincatur. Exemplum egilippus
de claudibus iudeorum narrat quod cum quidam
de foene alexandri qui preerat magno exer-
citu videret contra se exercitum innumerabilem
preparatum et sui sumerent cibum ad confor-
tationem virium. ipse in quodam solacio di-
xit eis. Pandeam? nunc. quia hodie cenam
turi sum? apud inferos. Quo verbo ita ani-
mati sunt ad fugiendum cenam illam quod nul-
lus preter unum fugit de prelio. et sic virili-
ter pugnauerunt quod victoriam habuerunt.
Sic charissimi taliter resistam? incipis et pu-
gnemus cum mundo carne et demone: ut vi-
ctores existamus et illa societate horribiles
euitemus. Hec societas debetur illis qui in
societate huius mundi multa peccata commiserunt.
sicut fit in tabernis et ludis et choreis
is et multis alijs copulis vel societatebus fa-
tuorum que societates sunt vitandae. Quia cum
dicit ps. cum peruerso puereris. Quia ad hoc
est sanctus basilius quasi in fine sue regule
dicens. Euita viros quos erga mandata dei
videris negligentes qui mortui sunt virtuti-
tibus qui letant in proprijs. voluntatebus ve
gaudij careant diuini. Cum huiusmodi viris nul-
la sit tibi commixtio neque velis cum eis firmo-
cinari assidue in quo eos possis ab erro-
re reuocare. Ceterum si non vales deuita
publicum hostem. Sepe enim per vnam omnem mor-
bidam polluitur totus grex et modica pars
fellis magnam dulcorum vitium in amaritudi-
nem. et firmum modicum totam massam cor-
rumpit. hec ille. Euita ergo societates dan-
natorum ut possis euitare societates dan-
natorum. nam in talibus societatebus iniquorum
virorum non est memoria de deo. et si est in
malo: periurando: blasphemando: et inho-
neste loquendo vel de absentibus murmu-
rando et illis detrahendo. de talibus dicit
propheta. Conuertantur etc. qui obliuiscuntur
deum. quia scilicet non seruant mandata dei sui

Decima pena corporalis
Ipsorum damnatorum erit in tanta
maxima officio. per quam pena intelligenda est
sciendum quod corpora illa ei nevalde passiva sunt
in corruptibilia. Et per magis intelligendum. Cor-
rupta aliquo valde infirmum et debile in suis mem-
bris vel partibus guttam vel talem infirmitatem
tatem. Sunt enim aliquo infirmitates que

Decima pena corporalīs

ita reddunt passibile corpus sicut et ego ex-
pertus sum q̄ non sufferre possunt tactum
aliquius ponderis. Talia igit̄ erūt illa cor-
pora et ita passibilia q̄ i tactu patient gra-
uissimā penā. et hoc ex quattuor.

Primo ex tactu suoz membrorū valde pon-
derantur.

Secūdo ex tactu suoz locoꝝ ipos p̄nētū
Tertio ex tactu corporū alioꝝ dānatoꝝ.

Quarto ex tactu demoniū hīs dānatoꝝ.

Prima igit̄ pena erit ex tactu suoz mem-
broꝝ r̄. Nam copota dānatoꝝ erūt ponde-
rosa multuz: et sic brachia sup corpus p̄pius
dānati et caput sup hūmeros, et sic de alijs
maximū dolorē faciēt. et hoc possunt imā-
ginari ex eo q̄ aliqui q̄s in parte aliq̄ corpo-
ris habet plagā aut malū aliqd̄ in q̄ si tāga-
tur statim clamore magno euular. di. D. de?
vos leditis me etia seips̄ illuc nō audet tā-
gere. Sic hūi copota dānatoꝝ erūt tam
firma vt in tactu suoz mēbroꝝ sibi penam
grauem infigant: talis pena erit illis qui
suis mēbris tetigerūt turpissime et in talib̄
peccatis mortui sunt aut qui se parauerunt
nimis sup sue sicut et faciunt multir̄ multe
intentione alliciēt ad p̄m̄. Et iuxta hoc
potest poni exēplū qd̄ recitat in florib̄ sc̄o-
rum: parissius cōrigit̄ legif. Adagister ei
quidā dicitur s̄loquēdā suū scholarē egro-
tantē obnixe rogauit vt post mortē ad se re-
diret et statū suū sibi denunciarēt. Post igit̄
tur aliquot dies sibi apparuit cū cappa de
pargameno rota descripta sopp̄ismatib̄ et
int̄ tecta flāma ignis siue foderata: q̄ req̄si-
tue a magfo q̄nā esset. ait. Ego sum vtriq̄
qui ad te redire p̄missi qui de statu suo req̄-
situs ait. Dec cappa sup me p̄ p̄derat et
plus me p̄mit q̄ synā turri sup me haberē
et hoc est mihi data vt eā portē p̄ gl̄ia quā
in sopp̄ismatib̄ habui. Porro flāma ignis
q̄ est coopta pelles sūt delicate et varie q̄s
ferebā: q̄ flāma me cruciat et exurit. S; cū
magf̄ illā penā facillē iudicaret dixit ei de-
fuit: vt extēd eret manū: et sic facilitatē pe-
ne sue sentire posset. Lūq̄ manū suā exten-
disset ille guttā vnā sui sudoris dimisit que
p̄dicit̄ mgei manū sagitta cit̄ p̄forauit: ita
q̄ cruciatū mirabilē sentierit. et ait. talis sū
tor. Ille igit̄ magf̄ ex ipī pene acerbitate
seculū deliberauit deserere et religionē irra-
re. Cū mane scholarib̄ d̄gregat̄ hos h̄s cō-
posuit. h̄. In quo coꝝ raris cras cornisa
naq̄ vanis. Ad logicā p̄rgo q̄ mortis non

tinet q̄. Et sic seculū deserēs religionem in-
trauit. Istud exēplū valet ad ostendendū
ex p̄dere illius cappe quō post diē iudicij
q̄s corpa erūt vnita atibus ex p̄dere etiā
taliū corporū dānatoꝝ valde p̄deracium
ac suoz mēbroꝝ erit maxima pena i dā-
nā. sic q̄ brachiū damnati super corp̄ suū
valde passiuū multū affiget illud cum illo
ardēt igne sulphureo et hoc pro p̄ctis com-
missis ex ornāmēq̄ pulcherrū vestitū et pel-
lium diuersaz in quibus sup sue multa cō-
sumātur vbi et talibus magis deberet sub-
ueniri xpi pauperib̄. Cū nō dubito q̄ si no-
bis accideret sicut illi magistro. videt̄ q̄
vnā guttā siue parū penā inferni sensisse
mus spererem multa q̄ nūc sunt cā iocosa
sio nostre dānatiois nisi p̄ctā mortalia que
in hīs fieri possunt fugiamus. Secūdo
erit pena ex tactu suoz locoꝝ ipos dānato-
cōtinetū. Sic etiam videm̄ q̄ infirmi si p̄-
nerētur sup lectū durū vel lapidē: patere-
tur. imo in lecto molli valde patiuntur ne
quiescere possunt multi propter infirmī-
tem sui corporis. Sic corpa dānatoꝝ maxi-
passiua et sensibilia valde affigēt ex tactu
locoꝝ. i. corpoꝝ q̄ cōtinebūt illa. et hoc pen-
spālius debet illis q̄ in lectis mollibus et
natis multa p̄ctā horēda cōmiserunt. de
bus d̄ Amos. vi. Ne qui dormit in lecto
eburneis et lasciuitis in stratis vestris. O
impatio maledictiois eterne est sue da-
natiois his qui dormiūt in lectis ornatis
ibidem lasciuūt peccata luxurie et alia
la committēdo. De peccato isto vide s̄ v̄
Ezech. xxiij. Vel qui etiā vt pigri multū
tp̄s p̄dit quo possent orare vel aliquod
num facere. de q̄bus d̄ Prouer. xxiij. et
ostius vertit in cardine fuo: ita piger in
cto suo. O q̄s grauis pena his q̄ assueti sūt
dormire in albis lintheaminib̄ et calcit̄
delicata pluma. O q̄s tū dolebit eis lat-
imo totū corp̄ ex tā duro lecto. Sed pon-
runt ne damnati se vertere. Quidā dicit̄
q̄ nō nisi q̄tum demones eos verent
quomodo cūq̄ sit pena cor̄ si alieni
tali versione. de isto lecto d̄ v̄sa. xxiij.
tracta est ad inferos superbia sua concu-
cadauer tuum: subter te sterneret tunc
opimērum tuus erūt vermes. Aliqui tū
dicūt q̄ in rei veritate ibi nō erūt: et q̄
lū animal erit in inferno nec viuet post
iudicij: sed ibi tū erunt diaboli et hominū
in p̄p̄no carcere cū igne et ceteris d̄ q̄

erit in tactu maxima afflictio

dictus est. si scriptura loquitur pro nobis nota ut
p illa intelligam? ibidē peiora ita q̄ ibidē
erūt mala peiora ⁊ abominatiōes maiores
q̄. sic abominatio serpētū ⁊ h̄mū h̄mū mū.
di. Cōsidera igit si deberes eē i lecto etiā q̄
tūcūq; molli cū. cc. serpētū ⁊ totidē buffo.
nūb? q̄ minne te morderēt affigerēt crede
q̄ maiora patieris i lecto iferni si ibidē vadis

Tertia pena ⁊ grauissima erit ex tactu
pōdere corpūs alioꝝ dānatoꝝ. *O de?* Q̄
ta pena erit illis qui in infimo loco erunt.
Cōsidera si super te esset maximus lapis si
me morte quā penā sufferres. Sic vitis ma
xima pena erit ipis dānā ex pōdere alioꝝ
corpōꝝ valde pōderatiū. In infimo autē lo
co erūt falsi xpiani. Tū legitur in vita Adā
charij q̄ quadā die ipse sc̄tus caput defun
cti reperit. ⁊ cū osasset interrogauit illud cu
ius caput fuit. Et r̄ndit se fuisse paganum
vel pagani. Et dixit ei Adachan? Ubi est
tua? Et r̄ndit in inferno. Tūc require
erit si multū in pfundo esset. r̄ndit q̄ tātur
erat in inferno q̄m distaret fra a celo. Cui
Adachan? Sūt ne aliqui pfundiores te?
R̄ndit. etiaꝝ iudei. Et ille. Et vltra iudeos
sunt aliq̄ pfundiores. Cui ille. Profundio
res oib? sunt falsi xpiani q̄ xpi sanguine sūt
tēp̄ti ⁊ t̄m p̄cū p̄p̄derūt. Dec iibi. Ecce
igit quomō xpiani p̄p̄derūt q̄ iudei
ali pagani ⁊ nō imerito q̄ pla a deo rece
rūt b̄nficia vt baptisimū i quo se seruati
os legē suā ⁊ alia sacra. Et q̄ magis igra
tō plus punient. Et hec pena debet illis
in tactu circa alios peccauerūt ofculādo:
igēdo p̄ icitationē ad malū. De qb? pctis
tā pauci p̄ficētur credētes nō esse penā i
lib? impudicū tactū? cū dñs dicat Adā.
Qui vident mulierē ad p̄cipiscēdū eam
mechar? est in corde suo. Ita dicūt docto
res. Qui tetigerit tē. p̄ osensum ad peccan
dū. Q̄ xpi fideles si veliq̄ effugerit tātū pō
s tot corpōꝝ dānatoꝝ abstinere a tactū
s malis ⁊ oftemini p̄eritoꝝ cū p̄posito
reciditū. Sz erūt nē aliq̄ vt illi q̄ erūt
p̄iores q̄ careant hac pena. Credi pot q̄
is illū carcerē fecit a principio tāte ma
itudinis vt cape posset oēs dānatos taz
nonē q̄ hoies. q̄ ipse p̄cinit q̄t essent dā
di. Et credi pot q̄ ille infern? post diē in
iij erit plen? dānā. ita q̄ oēs erūt p̄firi
⁊ ita patient oia corpa a se mutuo gra
arē. si magis in hac pena ⁊ alijs q̄ mag
cauerūt affigenē. Quarta pena ex ta

ctu erit p̄ demones: q̄ sine cessatiōe vt dī
ctū est p̄i? sup talia corpa p̄cutiēt. Cōside
ra igit si infirm? grauē p̄cuteris in loco in
firmatōis: si p̄cuteris. Cōsidera igit si potes
q̄tus dolor erit corpib? illis tā p̄fuitis q̄
tā grauē p̄cutiēt. Dec pena debet eis spā
liter q̄ in hoc mūdo alios p̄cusserūt vel occ
derūt vel aliā violētā in corpib? alioꝝ fec
erūt. Dabem? em̄ exēplū in vita b̄i anthony
quomō multitudo demonū eū adeo lacera
uit q̄ minister ei? eū q̄m mortuū p̄p̄ta hu
mer? asportauit. Tūc oēs q̄ eū comitati fue
rāt q̄m mortuū plorassent domitib? cūctis
subito Anthoni? renūciat ⁊ a ministro ad
p̄dicū locū se iterū portari fecit. q̄ cū ibi ex
dolore vulnē p̄strat? iaceret. ex d̄tute ani
mi demones ad p̄fictū excitabat. Tūc illi i
formas varias ferax apparuerūt vt iterū
eū dētib? comb? ⁊ vugub? crudelissime la
cerarēt. Dec in vita beati anthony. Verbes
rauerūt etiā beati Frāscū a multis alios
deo permittere. Ita cōter d̄ q̄ in inferno
verberabūt dānatos. in verberatiōe mar
mū dolorem faciēt ipis. Iste sunt igit pene
corpales damnatoꝝ. xl. ⁊ forte plures alie
erūt. q̄ null? dicere posset p̄nas illi? loci vt
dicūt sc̄ti. Si q̄s igit attēte hēc cogiter: pec
cata dimittet ⁊ cognoscer ac in q̄r diligēs
ter q̄ sit vita salutē. *Eccl̄. ij.* Qui timēt dñm
in q̄rēt q̄ b̄nplacita sunt illi ⁊ q̄ diligit eū
replebit lege ipius q̄ timēt dñm custodiēt
mādata illi? ⁊ paciam hēbit ad sp̄ectionē
illi? dicētes. Si p̄nam nō egerim? incidēs
mus in man? dei ⁊ nō in man? hoī m. Nā cō
uerent in infernū oēs gētes q̄. tē. ⁊ tantū
de penis inferni corpaliū.

Sequitur nūc tertio videre

de penis inferni quo ad animam que gene
raliter in damnatis possunt assignari. scz
Larentia glorie.
Vermis conscientie.
Rancor iracundie.
Tumor superbie.
Zuor inuidie.
Timor pene.
Eternitudo damnationis.
Defectus consolationis.
Adortisq; desiderium.
Uerecundum stipendium
De sunt pene decē q̄ q̄lib? i q̄tuor d̄m
def vt p̄ d̄ictū est de corpaliū. Et sic itē
erūt. xl. *O hō cogita q̄ si corpus patiat q̄*

Prima pena spiritualis

aita papali puniet qm ista principalis pecca-
uit t deū offendit. Nam ipsa data ē corpi vt
ipm regeret t nō ecōtra. id pl^o est puniēda
Cū mgr. c. i. di. xlv. iiii. ait. Post resurrecti-
onē hō factō vniūso ipe toqz iudicio suos fi-
nes hēbit ciuitates due vna xpi alla dyab-
boli. vna bonoz alfa maloz. vtracqz tū an-
geloz t hoim. Dec ille. Et. c. i. di. xlv. dicit.
Præterea sciēdū est vt ait Augu. qz oēs aie
cū de seculo exierūt diuersas hñc receptio-
nes. i. locaybi dō hñt gaudiū mali tōmēta
si cū facta fuerit resurrectio t gaudiū bono-
rū ampli^o erit t malozū tōmēta grauiora.
qñ cū corpe tōqz bñt. Dec ille. Et rōem af-
signat Ric. di. xlviii. iiii. q. iiii. secūdi pncipal^o
Pena inqz spūalis pncipal^o aiaz respicit
t pena ignis dūdabit in corpus t pena cor-
pus in aiaz. Dec ille. Sicut nūc expimur
qz dū parit cor^o cōparit aia t ecōtra. dum
parit aia sū parit t cor^o. D. qz dolo qz
tā pena qzta tristitia cū cor^o erit affliget
pñet penis: t aia dicēdis pñet ē affliget.
qz vehemēs qz incogitabilis punitio nō so-
lū ex penis sū se in vtroqz si etiā ex redun-
dātia penaz corpis ad aiam t aie ad cor^o
Logita rogo qzuz affligeris t qzto dolore
aia afflicet cū etiā in puo mēbro tui corpis
pateris itayt nec possis dormire aut qñem-
cūqz recipere solationē. Sicut insup qz inhr-
mati sunt in corpe quō sanitatē cōcupierūt
t magna opati sunt in medicinis t alijs re-
bus vt sanitatē ipam recuparent: t quō af-
flicti sunt. D. vñte infirmitates nihil sunt
ad alias ppenas ifernales. Logita etiā qz
dū aia est tristis quō cor^o tabescit t desic-
cōner. xvij. Anim^o gaudēs eratē floridaz
facit: spūs tristis exiccat ossa. Exēplū hui^o
hēm^o in li. timothei vbi dē qz in vitas patriū
narrat qz duo frēs dimissa pnia regressi sūt
ad mūdū. postea vero tacti pnia reueri sūt
t recepti: t vterqz iclusus in cella separa-
mistratū ē eis idē gen^o refectōis sū pniaz
taxatā. In fine vero anni iussi sunt egredi
t ecce vn^o apparuit valde pinguis t ravis
cūdus. Alter vero miro modo macilētus t
defortis. Et inuēto p inqstionē qz idē fue-
rat vtriqz ministratū t nō aliud. mirati sūt
frēs t ipis dimissis qstū est a pingui qd co-
gitasset. t dixit qz de bonitate dei qz eū redu-
xerat sup hoc gras agēs cōtinue. Secun-
dus requisitus de eodē dixit qz pnis p
pter que deū tā graui^o offenderat t penas
eternas meruerat ex hoc doles afflicte. Et

iudicauerūt patres eos eiusdēz meriti. Et
hijz igit patet quomodo ex gaudio vel do-
lore aie corpus disponit. Si igit sic corpus
aie cōgaudet vel comparit ex sola cogitati-
one: quid erit vbi ipa res cogitata pñens
aderit. Erīt igitur maximus dolor: in cor-
pore ex penis aie t ecōtra. Et sic omēs pene
corpis affligēt aiam p redūdātia. t ecōtra
oēs pene aie affligēt cor^o. Pena igit hec
oia diligēter vt euadere possis tantā mise-
riā pñiam agēdo de pctis tuis t dei māda-
tis obediendo. Videamus igit penas spūa-
les ipsius aie sū qz possumus capere t ins-
telligere ex dictis sacre scripture t sancto-
rum.

Prima igitur erit ca-
rētia glie. De hac pena ait Liso,
super Math. omel. xxiij. Due pe-
ne erūt in inferno scz coburt: t a regno exci-
di. Dec pena difficilior glie amariorē ge-
horrent: si occasum illius glie amariorē ge-
benna pena esse aio. Pone mille gebēnas
nihil tale quale a gloria excidere. a deo has
berī odio audire nō noui vos tē. Sed quō
est hoc verum qz t pueri nō baptizati care-
būt visione dei t gloria si inde nō tristitū-
tur. quō ergo dē carētia glie tāta pena cum
nō sit nisi pena dāni t nō pena sensus. An-
detur qz queri sciēt t cognoscēt se pñiat
a gloria ppter peccatū originale nū qd pñiat
actuale t mortale in pñis parēbit: nō
cōmissam p voluntates ipoz pueroz: t iō
nō tristitūtur de hmoi carētia glie. Dam-
nati vero alij cognoscēt se carere glia ex pe-
ccato mortali p eos cōmissio. t iō summe tri-
stabitur ex tali pñatione. sicut si qz in po-
mūdo tristaret de pñatione hereditatē t p-
trimoniū si hec pñatio esset ex culpa sua
nō sic tristaretur si esset ex culpa patris su-
i. Ista pena erit ex quattuor.

Primo quia pñiat sunt dei visione.
Secundo angelorum consolatione.
Tertio sanctorum congratulatione.
Quarto celi empirei mansione.
Dec quattuor notat brās Greg. i. qdā omē-
di. Quis intellect^o cape sufficit illa supē-
nitatē qzta sint gaudia angeloz chorū in-
eē. ecce secūdū. cū beatissimo spirit. b^o gl^o
p dīoris assistere. ecce tertū. pñem vā v-
tā cernere. ecce pñus. incircūscriptū lū-
videre. ecce quartū. Dolebit igit dānat^o
fore pñiatos dei visione. quia pena sū-
gu. nulla maior est in dānat^o. Dmōi quā

Erunt carentia glorie

Non est illa beata reflectio ex qua viuunt scri-
ptura illud Job. xvij. Dec est vita eterna ut
cognoscatur ne solū verū deū et quē misisti ie-
sum xp̄m. Vt ergo visione beata puniātur
tur damnari p̄ quocūq; peccō mortali cōtra
legē diuinā commissio. Ratiōes huius p̄uati-
onis assignat sc̄tus Zho. i. ij. § gend. c. cxiij.
Quia in eo q̄ peccat mortalit̄ er̄ auertit in
tentio volūtāt ad vltimo finē. igit̄ ei q̄ pec-
cat mortalit̄ hec pena debet for̄ oīno excluda-
ta a consecratione finis. Dec ille Abat. vj.
Discedite a me oēs qui opamini iniquitates
Et idē doct̄or s̄uidē ait. In hīs q̄ sunt ori-
ginata ad finē talis habitudo inuenit̄ q̄
finis est vel erit necesse est ea q̄ sunt ordi-
na ad finē fore. si autē ea q̄ sunt ad finē non
s̄nt nec finis erit. Si em̄ finis esse p̄t̄ etiā
q̄ exiibit̄ illas q̄ sunt ad finē frustra per-
mōi media querit̄ finis. Vmo autē p̄ opa
virtutū p̄sequit̄ finē vltimū q̄ est felicitas.
Si ergo aliq̄ virtutē agat ab intentione
vltimi finis auersus cōueniēs est q̄ vltimo
finē p̄uēt. Dec ille. Sed q̄reret q̄. Que ē
ec̄ via p̄ quā venit̄ ad beatitudinē et qua
inimīa nō puenit̄. Ecce illa est de qua p̄-
p̄ta ait. Beati immaculati in via q̄ am. in. l.
i. vbi dicit Aug. p̄mo s̄monē sup̄ Bea-
tū immaculati. Ab exordio suo magna p̄sal-
us iste c̄harissimū exhortat̄ nos ad beati-
tudinē quā nemo est q̄ nō expectet. Quis
q̄ vnq̄ p̄r vel potuit vel poterit̄ inuenire
q̄ esse noluit beatus. Quid igit̄ exhortati-
o opus est ad eā rē quā sua sponte appe-
timus. Nā p̄ccato q̄ exhortat̄ id agit vt
ritec̄ volūtās eius cū quo agit ad id p̄p̄
exhortatiōis adhibet eloquiū. Ut qd̄ q̄
dicit̄ agit vt velim⁹ qd̄ nolle nō possim⁹
oēs quidē beatitudinē cōcupiscūt. Rñ.
Aug. S̄z quō ad eā pueniēdē plurimi-
cūlari in via q̄ am. in. l. dñi. Tāq̄ dicit̄
S̄cio qd̄ velis beatitudinē q̄ris. Si q̄
vis beati. esto immaculati. Illud ei oēs
c̄ aut̄ pauci volūt̄ sine quo nō puenitur
ad qd̄ oēs volūt̄. S̄z vbi erit q̄s in ma-
nibus nisi in via in qua via nisi in lege do-
ci. Et p̄ hoc beati immaculati i. v. q̄ am. in.
i. Et sequit̄. Vos igit̄ errātes in falsam
tudinē vera miserīa requirētes reuo-
ad viā si auerit̄ vos ista diuinā. Beati
in. vi. q̄ am. i. l. dñi. Tāq̄ dicit̄. Quo
v̄ p̄ple alia via incedēdo perit̄ inquit̄ et
q̄. Non illac itur qua pergitis quo per-
re desiderat̄. nā v̄ q̄s beati esse deside-

ratis. sed misera sunt et ad maiore miseriaz
ducit̄ itinera ista que curritis. Tāq̄ in
gnū bonū q̄rere p̄ mala nolite. Si ad illud
peruenire vultis huc venite hac agite vie p̄-
uerse relinquite malignitatē. Non aut̄ bea-
ti inquinati in errore qui ambulati in per-
ueritate seculi. Sed beati immaculati in vi-
q̄ am. i. l. dñi. Dec Aug. Vides ergo quō
p̄ctm̄ mortale est occasio siue causa p̄uati-
onis visionis diuine. Qui ergo sic mortuū
iuste p̄uāt̄ gloria eterna. Qui auerterunt
se a fine et viā pueniēdi ad illā dimiserunt
et ceperūt viā pueniēdi ad infernū. Non
ergo miri si dānati p̄uāt̄ visionē dei. Et
q̄ dicit̄ Aug. q̄ oēs nolūt̄ beatitudinē cer-
te verū est. hoc intelligit̄ de volūtate nat-
urali siue inclinatione vel in generali. sed
nō in particulari siue volūtate voluntate res-
missa sed nō voluntate plena siue efficaci.
q̄ non faciunt̄ illud propter quod possent
illam cōsequi. Sicut si quis vellet ire die-
rusalem et tenderet versus occidentem nō
acciperet viam per quam posset peruenire
hierusalem. Sic in proposito. q̄s igit̄
dolor erit in damnat̄ perdidisse tantū bo-
nū ex culpa sua p̄nter qui poterit̄. Secū-
da pena est quia p̄uābuntur angeloz cō-
solatione. Beati em̄ nō t̄m̄ videbunt deum
in paradiso. sed etiā beatissimoz angeloz
qui in tanto numero illic sunt qui tantum
nunc gaudent de nostra salute. Sicut dicit̄
tur Luce. xv. Gaudium est angelis dei sup̄
vno peccatore penitentiam agente. Ideo
versa vice gaudebunt homines beati vidē-
do illos qui tantum dilexerunt eos duz es-
sent in hoc mundo. sicut gaudet amicus de
visione amici sui. Ideo dicit̄ Gregorius no-
tante in aueritate pius posita q̄ta sunt
gaudia angeloz choroz interesse. Et ristabū
tur autē dānati de amissione huius gratissi-
mi p̄cti q̄ a quo propter suā culpā p̄uati
sunt. Tertio tristabit̄ de p̄uatiōe societatis
oīm̄ sc̄toz hoīm̄ de qua p̄uatiōe siue sepa-
tione d̄ Abat. xij. Erībūt angeli et sepa-
bunt malos de medio iustozum. et mittent
eos in caminum ignis. Er̄ autē separtio ad
magnam penam. Unde glo. sup̄ Apoca. l.
dicit̄. Non t̄m̄ dolebant mali de supplicio.
sed quia separabuntur a tali consortio. O-
dēna q̄s dolor in tali separatione et q̄
tua clamor q̄ separtio in aliquibz pater
et mater a filijs et filiaz quoz genuerunt
et ita care nutrierunt. et parentes ab am-
dis et cognatis cum quibus vixerunt. Sed

Terit carentia glorie

qui saluabunt non tristabunt de tali separatio-
ne: qz i eis no poterit ee dolor aut tristitia.
si danati valde tristabunt. Et ro hui' sepa-
tionis est vt sicut fuerit i vita deformes t
dissimiles qz saluati bh vicerunt: aut si pec-
cauerit pnia egerunt. Danati vero male vi-
gerunt i pccis mortui snt sic iustu e vt etiaz
sint dissimiles i pmo t ab iuce separati. Jte
etia qz angelis noluerit acqskere sine con-
sentire. io sepabunt ab eis ita qz nuq post
danati videbunt bonos t seros. puati hmoi
scitissimo pfortio pof suu pccati i qz pfortio e
maximu gaudiu pof suu pccati i qz pfortio e
maxime pallegra cuz de qsta sint gaudia cu
brissimta spiritibus glie pditoris assistere.
Quarta pena erit puati celi empirei ma-
stione. Vbi sciendus qz sicut recitat Rich. de
me. vi. li. ij. di. ij. q. i. ierch pncipalis vltra
aqs q sunt sup firmametu est vnu cozpale
celu qd vocat celi empireu qd no ab ardo
re h a splēdore dictu est. qd fm cozore opi-
nionē intelligit p illud celum qd sacra scri-
ptura dic deus creasse cu terra qz firmamē
tū secūda die factū ē t ipm celu empireuz
est loc' beator. t ipy celi dñs noluit reuol-
ui ad significadū pacē t qetē meq illor qui
in illo celo residēt t residēbūt. t hoc celum
dic Strabo ee intellectuale. qz illud celuz
no picipit sensu: h p fidē q itellea' noluit
assentit sacre scripture. Et. q. seq nci dic qz il-
lud celu n ē stellarū: h vniform' luminoso
p totū. Quis sua luminositas lateat sensus
vtros qd io ē vel qz ex ipozporzionabil' ocu-
lis no glouificad sic lumen cozpis glificati.
vel qz aque q sunt sup firmamēuz no sunt
illi' luminis traductiue. vel qz pof er' a no-
bis longā distātiā multiplicatio sui lūmis
no pcedit vsq ad visum nfm nisi forte ita
debilit' vt a visu nfo non valeat apphendi.
Alijs vt dicēdū qz pof illh' celi subtilitate
no est ibi lux ita pgregata vt visum nostrū
in pñti stata mouere possit sic ignis i spera
sua q est nobis valde ppinqua respectu celi
empirei. no lux ita vt possit mouere visum
nfm eo q no est ibi luc' cōgregatio t ppter
cozpis ignis subtilitate. Cozpa autē brouz
erūt illi celu. p ornamento maximo. t io de
illud celū stellarū esse noluit. Dec Richard.
Doc est igit tāq pallaciū pulcherrimū am-
plissimū t clarissimū in quo āgeli t sancti
vidēt deū. t hoc pallacio carebūt danati t
ponēt in vilissimū sterq' lino inferni pof-
sua demerita. Et hec pena debet illis q hic

abusi sūt castris t palacijs multa pctā mor-
talia in eis cōmittēdo. vt domib' alijs de q
bus t in qb' coz sui nimis appuerūt. t us
nouit quō boies hui' mudi curāt de edifi-
cns epalib' ea pstruēdo cu maximis pctis
ac si essent immortales no cogitātes de palaci-
cio padisi. Doc est palaciuz qd scitis Thoma-
aplus Bonifozio regi yndie voluit fabri-
care siue elemosynis acq're. Lū em venis-
set in yndiā sic legif i vita sua designato ab
aplo mirabili palacio t copioso thelauro
accepto rex in aliā puincia pfacit t apls
vniuersuz thesaur' paupib' elargit. Per to-
tū aut bienuū q abfuit rex apls pdicatorē i-
stitit t innumerabilē ppsm ad fidē puerit.
Rediēs aut rex t q fecerat Thomas dices
ipm i ymo detruist carceris donec euigēti
daret. Interea Sād frat regis morit qz
ta die resurgēs dixit fratri suo. Dic hō quē
excouare t incendere disponebas amic' dēi
est t oēs āgeli ei famulānt q me in padisi
ducēs quod dā m oīderūt palaciū ex au-
ro t argento t lapidib' pnciosis mirabilis fa-
bncatū. Et cū ei' pulchritudinē admiraret
dixerūt m. Doc ē palaciū qd fratri tuo rho-
mas pstruxerat. Lūqz dicerē q sanitor ee-
sem dixerūt m. Frat tu' fecit se illo indig-
nū h vis in illo manere rogabim' dēuz vt
resuscitare dignet vt illud a fratre tuo pos-
set emere reddēs ei pecuniā quā se estima-
pdidisse. Et hec dices cucurrit ad carcerē
apli fratri suo postulās idulgeri abiectio-
vinculis rogare cepit vt vestē pnciosam ac-
ciperet. Lū apls. Ignoras qz nihil carnali-
nihil terrenū gestit d' cupiūt h're in celesti-
bus prāe vt supple pncipalit' glouent
illis. Egrediēt aut apso de carcere rex o-
currit ad noluz' p' d' b' v' yndiāqz postula-
bat. Tūc apostolus ait. Multū s vobis p-
sticit deuz vt secreta sua vobis ostēderet.
Cre dite in christum t baptizemini vt ete-
ni regni participes stis. Dixit ei frater ni-
gis. Vidi pallaciū qd fratri meo fecisti
illud comparare volui. Lūi apostol' d'
In potestare fratris tui est. Lūi rex. Illi
erit meum: t a postolus fabrice tibi lūc
quod h forte nequerit tibi t tibi hoc vt
commune erit. Respondens apostolus lūc
xit. Innumerabilia sunt in celo palacia
iusto seculi preparata que sidi pie cio-
lemosynis coparate. Diuitie aut v're oī-
la vos antecedere possunt sequi vero oī-
noy possunt. Dec tibi. Dec sunt palacia

Secunda pena spiritualis

Abus in euangilio. In domo patris multe mansiones sunt. Vix aut accipit palacium sine domo? pro pmo eterno. Sic igit dñati carere debent de visione rē. qz obliuati sunt deū r cōuersi sunt ad hec inferiora. Ergo recte dñ. Conuertantur. i. in. h. o. g.

Secunda pena spūa

lis ipius aie erit vermis cōscie de quo Ysa. vlf. Vermis eorum non moriet. de quo verme Bonauē. in t. iij. mouet tres qñones. Prima Uerū dñati dñat vermē corpale. Rñ dñt di. Qz Aug. de ci. dei ponit circa hoc duas opiniones. Nā dñi em volūt intelligere vermē illū eē materiale ppter verba sacre scripture. Alij rōem sequētes volūt dicere qz vermis sit spūalis. r hōz opinione dñi sic magi crederē. Et qñe sequit qz qrit vtrū vermis in dñatō r mēdo dñi qz ipa trāslatio veris ad doloz spūalem manifestat in qd? uo sit vrmis h accēdat rō trāsserē di. In ne eē materiali pñderat ongor mozdificatio. Vermis em outur ex putrefactioe r dñt illud in quo ouit. Sic in spūali ore nō qñbz doloz est vermis: sed qz nax ar ex putrefactioe pcti. r tūc pctm dicit ridū qñ aia i eo requiescit rursus o3 p i ore sit morsio. hec aut est ex pcuria duo iouentū sibi inuicē obuiati r resistēti r ista duo mouētia sunt i hoīe. volūtas naturalis r deliberatiua quaz vtrazqz motu pcurrūt p pñciam dicitatē aliquod i esse indēbitū r tūc obuiat qñ natura rē stat indēbitū r deliberatiue placet. tūc resistit qñ vtrazqz in suo actu viget illa efficacit dēstat r ista immutabi adberet. Scdm hoc igit p3 in qbus ē nis r qñ. nā deficiēte cōcursū qui est p pñciam nō est vermis: sicut in hereticis. Nis qui credūt peccādo bñ fecisse. Dētia obuiatiōe nō ē vrmis. vtpote i his qz de culpa sūm volūtātē r nō sūm naturā enā delibatiua. vt sunt penitētes. De etiā resistētia nō ē vrmis. vtpote qñ as tāta delectatiōe ferit pctm qz ab motu volūtatē naturalis vt nō sentiat qz qre vrmis deficiat: aut ppter defectus factiois i iustis. aut pcurius i ceq. aut rōis. i penitētib? hō aut resistētie. vt i peccat libidie. Et ex his p3 qz i dñatō gēbit vrmis qz ibi erit pcti putrefactio p pctm finalē remāst in aia eoz. Ibi

erit pcursus ppter pctōz apñssimā visionē. Ibi erit obuiatio ppter volūtatē deliberatiue obfiationē r sinderesis remururatione Ibi erit resistētia qz delectatio pcti erit ab lata p penaz acerbitatē. r ex h ipi? sinderesis a cōio erit fortificatio r ex h vrmis miras bilis rodēs r puniēs. Itē idē doc. di. xxxix. ij. q. iij. i. pncipio ait. Quēadmodū ab ipsa creatioe intellect? hz lumē qd ē sibi natura le i indicatōnū dirigēs ipm intellectū in cōgnoscēdis. sic affect? hz naturale quoddam pōd? dirigēs ipm i appetēdis. Appetēda aut sunt i duplici gñe. qdā em sūt i gñe honesti qdā i gñe cōmodi: sic r cognoscibilia sunt i duplici gñe. qdā i gñe spectabiliū. r qdā ex pte moralīū. Et quēadmodū dñcia h noiat illud indicatoriū nisi inqzū dirigat ab opa moralia: sic sinderesis nō nosat illud pōd? volūtatē sic volūtatē cū ipō pōdē nisi inqz? tū hz illa inclinare ad bonū honestū. Et sic nomē pñte pōt accipi p potētia cū tali bitu vel p bitu talis potētie sic ē sinderesis. vifitato tñ mō loqndi sinderesis magi noiat potētia bituale qz noiet bitū. Et qz ista potētia nūqz sepāt ab illo bitu. Vnc ē qz bit? potētia vno noie cōphēdūt r potētia illa vt sic bituata nom sui bitus forit. r ita dicit qd stimulat ad bonū. r ita sinderesis noiat potētia affectiua sūm qd mouet naturalr r recte. Vnc ē qz dñ sup alias potētiās volūtatē r alns erratib? nō se imiscere: eas cōzrigē. Vni? at sunt tres act? vt dicit li. iij. q. pñf. Un? qdē qz ē instigare ad bonū. r iste qdē ablat? est a dñatō: qz nō apli? ē loc? bñ faciēdi. Secūd? est qz ē retrahē a malo faciēdo. r iste extinc? ē i demōib? vt dñatō ppter iprobā maliciā volūtatē eoz. Tertū? qz est remururatio i malū factū. r iste manet vna eis iusto dei iudicio tñ sūm actū istū i dñatōis nō remururatur malo culpe qz ihonestū Sz qz ex h puniāf. vñ iste aliq mō ē extinc? Et qz demones nodū sentitūt acerbitatē penarū intēvte dñatō: iō nō hnt ita remōsiū Sane pōt dici qz sinderesis remururatur malo facto qz indēbitū. Ipa em pferit culpā ad penā r ppefa respicit honestū r non cōmodū. Et itē ipa volūtas delibatiua de testat malū culpe ppter penā. Noller est ipi? peccasse vel fecisse. Tñ hz tot mala necesse pativ? salte maller nūqz hūisse electionē qz eē i tāta miseria r dolore. Tñ ad istū actus sinderesis ē rei instm ad flagellādū imiqz. Dec Bonauē. Erat igit remururatio i dā

Secunda pena spiritualis

natis ex quatuor.

Primo ex peccatis commissis.

Secundo ex bonis omissis.

Tertio ex bonoꝝ fortune vili exercitio.

Quarto ex bonoꝝ gr̃e frustrato subsidio.

Primo igitur erit remotus cōsē. i. q̃ oīes ex oīhōe p̃cie ex p̃tis omissis. i. p̃p̃ p̃cā sup̃bie. auaricie. luxurie r̃c. q̃ omissis cor̃ de ore ac ope. O q̃ omissis p̃cā cogi tādo loq̃ndo r̃ opando. Fiet aut̃ iusto dei iudicio inq̃t Bonauē. q. vii. q̃ mali s̃t oīa p̃cā m̃eozent vt de oibꝝ p̃tine torq̃ant. O paup̃ p̃cōz cogita si potes q̃r̃ dolor iste erit. Eset nāq̃ magnꝝ dolor si ex p̃refactioe tue carnis h̃mes ozirēt r̃ p̃tine mortis crudelissimo te morderēt. Terre maior erit dolor: ex p̃ctis omissis q̃ dānatꝝ p̃siderabit p̃teruo r̃ mirabūf i subitatioe in p̃are saluꝝ genit̃es p̃ angustia sp̃ūs dicētes itra se p̃niaꝝ agēte. Vi s̃t q̃s aliq̃n būimꝝ i veri sū r̃ i s̃itu dīne ip̃operij nos isensatiuitā illoꝝ estimabamꝝ infamiat̃ sine illoꝝ sine hoc noꝝe. quō q̃ p̃putari sunt inf̃ filios dei r̃ inf̃noꝝe fors illoꝝ ē. Ergo errauimꝝ a via h̃ra tis r̃ iusticie lumē nō luxit nob̃ r̃ sol itelligētie nō ē oz̃ nob̃. Nec dicet dānatꝝ i die iudicii p̃nitētes de p̃ctis omissis r̃ vidētes illos saluari q̃s hic p̃p̃ferūf. h̃ere h̃ p̃nia erit nimis tarda nec eis p̃derit. q̃ erūt ex statu merēdi. Per p̃na debet eis q̃ hic p̃cā sua nō doluerūt nec de eis p̃riti sūt nec cōfess̃i. r̃ ē s̃ile de hac p̃na h̃mis sic h̃ q̃s ex̃is i carcē p̃sideraret mala q̃ fecit r̃ dolet se fecisse p̃p̃ p̃na carceris quā patif. Sic dānatꝝ p̃p̃ p̃nas horribiles q̃s patienf vehe mētissime dolebit r̃ se peccasse tristabūf. nec poterūt se anteꝝ ab illa p̃sideratione. Sꝝ q̃rit Bonauē. q. p̃n. di. xlii. Q̃erū erūt s̃bi tenebre sp̃iales: Et r̃ndēdo dic̃ q̃ sic ē triplex actꝝ luc̃ corp̃al̃ māifestare: d̃rigē: r̃ delectare. sic i luce sp̃iali sic loq̃mur q̃ru ad p̃mū actꝝ. sic dico q̃ n̄ oīno ex luce erūt. q̃ aliq̃ erūt ē manifestā h̃ illa solū q̃ faciūt in cumuluꝝ p̃ne. Et p̃nter ibidē dic̃ q̃ recordatio aliq̃ ē ad m̃cticiā r̃ dolorē r̃ p̃usionē. aliq̃ ad rōnis directionē. aliq̃ ad p̃solationē. sc̃cū dā r̃ fr̃iā nō h̃nt dānatꝝ nec respectu alioꝝ: q̃ nō eis ē m̃eozia t̃xyl vt p̃ntat sine reuocertāf ad ip̃s. aut vt delectēf i p̃o vigebit t̃i i eis actꝝ m̃eozie q̃ru ad p̃mū. i. deolationē. q̃ sp̃ h̃ebūf memorā p̃cōzum

quē commiserunt r̃ dei quem offenderunt vt p̃uꝝ dixi. S̃i loq̃mur q̃ru ad secū dā actꝝ t̃i sic dico q̃ oīno erūt ex luce q̃ nō poterūt dirigi. Erūt em̄ ex oēm viā r̃ ip̃s r̃ locū h̃ agēdi. S̃i q̃ru ad r̃ertū Sic dico q̃ erūt ex luce oīno q̃ nihil cognoscēt actu i q̃ delectent. Erūt em̄ oīno absorti a magnitudine p̃naꝝ ita vt nō liceat eis cogitare aliq̃ delectabilia. Et ita q̃s dē q̃ sunt oīno ex cecata r̃ ex dē. h̃ intelligit q̃ru ad directionē r̃ delectationē. Nec h̃ebūf amorē boni honesti h̃ cōmodi. Sic nec cogitabūt de bono honesto h̃ t̃m cōmodo. vñ cognitio nulla exibat i eis i actu q̃ ad ip̃os nō faciat cruciatū vt p̃ se vel p̃ actū. Sic igit ex p̃ctis omissis erit magnꝝ dolor: p̃tine corozōes. Sc̃cū erit h̃mis r̃ dolor vehemēs ex bonis omissis r̃ maxie necessarijs ad salutē vt in xp̃o nūf negligētia i noticiat obfūaria mādanā r̃ i alijs negligētia i noticiat r̃ obfūaria p̃missioꝝ. i. votoꝝ r̃ alioꝝ q̃ debuērūt fieri Dānatꝝ q̃ta bona faceret si possēt redi h̃ de q̃dū fuistis i hoc mūdo nolulistis q̃scere h̃itari nec adherere bonitati: iō est mirū si estis dānatꝝ. Exēplū huiꝝ legi. Duo fr̃es fuerūt q̃ vñ fatuꝝ erat r̃ alius p̃s q̃ ibat p̃ viā. Lū āt venissent ad vbi erāt due vie vna delectabil̃ r̃ alia asfatuꝝ respiciēs viā delectabilē dixit sapiētam p̃ istā viā. Sapiēs dixit ei. Fr̃as ista via p̃ quā vis ire sit delectabil̃ t̃i t̃i ne duc̃ ad malū hospitiū. vñ s̃ulo q̃ ea p̃ viā istā. q̃ h̃ sit asperat̃ i fine duces meliꝝ hospitiū. R̃ndit fatuꝝ. Volo mag̃ dere oculis meis q̃ tibi de h̃ijs q̃ nō vidēt. Et posuit se i illa via. q̃ vidēs sapiēs r̃ lēs en̄ derelinq̃re securū est eū. Pergrētes inciderūt i latrones q̃ eos diuidētes p̃rūt in diuersis carceribꝝ. Factū ē aut̃ vñ fr̃e illiꝝ faceret oēs icarceratos educi se die q̃dā ad indicātibꝝ eos. Tenētes isti inf̃ alios cū se ibi viderēt dixit sapiēti regi. Dñe p̃groz de isto fr̃e meo: cū em̄ i via r̃ ipe sit fatuꝝ r̃ ego reputatꝝ p̃ p̃s nōlebat n̄ credēy iremꝝ p̃ quā bonā quā eū docebā h̃ fecit me ire p̃ in quā inciditꝝ i latrones vñ reuēntis me. Fatuꝝ h̄o dixit regi. Dñe im̄ conq̃eroz de eo: quia cum sit sapiēs b̃uit me tā facile sequi per viā quā lo esse malā quod si non fecisset ego red̃ retro r̃ securū eū fuisset r̃ euasisset lum: vñ de reus est mortis mee. Dis̃tis rex dedit s̃ntiam dicens. Tu fatuꝝ

Erunt vermis conscientie

et sapienti credere: et tu sapiens secutus es
tū ideo vterq; suscipi demerit. Sic erit in
iudiciū vel in cōsummatiōe seculi cum
ibūt anime de inferno vel alijs locis ad
pīdolu corpus et iudicā dūm corā deo.
Et em corpus fatuū sequi noluit cōsiliū
ritus. et spiritus sapiens secutus est corp
nū vtrāq; cōdemnabitur. p̄pter hoc dī
r Apoca. i. Eius inia gladius ex vtrāq;
te actus: q. i. perdet corpus et animā.
quia hoc valde timēdū est dī Ad arb. r.
tū timere qui pot corp et animā perdere i
penā ignis. Erīt igit in dānāq; dolo: ma
nus: q; fuerūt remissi et negligētes circa
sua lue salū. Jobis. viij. Qui incredul
est verbo dei ira dei manet sup eū. Quā
nt solliciti hoies de vita corporali satis
et q̄ negligētes de sua salute etiā p̄tys
dicūt q; ea que predicamus nō sunt ve
charissime nō credis tu deo qui nō po
merit. Nōne credis eū gelū esse verū
ei in quo fit mētio in pluribus locis de
no et peius eius. Tu hñ credis de gau
paradisi. Quare. Quia tu vis salutem
si remisse q; nō vis aliquale penā et dī
nitā faceze vt acquiras illā. **D** q̄ dō
rit in dānāq; cū sciēt tātas penas incur
re negligētia hñ agendū: et hoc erit eis
ima pena cōtinue remordens. Ter
ena lue remorsio cōsciētie erit ex bo
fortune vili exercitio siue abusu. **D** v
modo vtrūc imo abutūtur hoies bo
errenis que data sunt ad salutem pen
et vt mediū et occasio salutis quasi cū
st norū. alijs retinētibus multa super
ne pauperib; tpe necessitatē ministrā
alijs i edificijs vestib; ludis: et alijs
exponētib;. **D** q̄ graniter dolebit de
his p̄tys. Sed vere hoies hui; tem
adeo sunt insensati q; solū de hys re
palib; curant q; i imortales essent. Et
tū tibi q; tu mortis: exp̄ticia te do
vtrū igit hñ cogitas p̄p̄ qd tibi data sūt
rena. **Ex**plū recitat beatus Gregori
qd q; dedit calcāmēta te q̄b; opari fo
de quo qdā p̄ reuelationē vidit q; ei
edificaret in celo. si ei; cōstructiones
de sabati opari videbāt. q; Greg. eius
vita postmodū diligēter inq̄p̄s iue
p̄e ex hys q; singulis dieb; laborabat
et ex victu et vestitu supesse potuisset
obari ad eccliam p̄gēs pauperib; ero;
D auaricia auaricia q; hō ies duces

ad infernū sol; de nouit. **U**n diues ille Zu
xvi. sepult; est in inferno: cui dicitū est cū pe
terer guttā aq;. Recordare q; recepisti hōe
i vita tua: lazari; vero sistr mala. nūc autē hōe
solaf tu vero cruciaris. Dec pena debetur
his q; nolūt aduertere i vtu licito et honesto
et vili bonoz t̄paliū a deo sibi cōcessoz. **D**
de; si possent diuites hui; mādī dū erūt in
ferno post reuerti ad suas diuitias quomō
modicū cor vellēt illis apponere. iuxta illō
ps. Diuitie si affluāt. n. cor. ap. imo diligēter
sime distribuere. **D** diuites diuitias p̄sate
hōba iacobi. Ja. i. Agite inq; iacob; diuites
plorate vultates i miserijs vris q; adueniēt
vob;. Diuitie vestre putrefacte sunt et argē
mētā vā a cinis comesta sunt. aur; et argē
tū vrm eruginauit: et erugo eoz in testimo
niā vob erit. et mādūcabit carnes vras sic
ignis. **Th**esaurizā vobis irā. i. dānationē
Et mādūcabit nō solū carnes si etiā aias. i.
nō p̄dēnabimini solū i carne: si etiā i aia. p̄
pter vras auariciā. Et sequit. Ecce merces
oparioz q; messuerūt regiōes vras q; frau
dara est a vob clamat et clamō eoz in au
res dñi sabaoth introiuit. **E**p̄lati estis su
per terram et in luxurijs enutristis corda
vestra. **Q**uarta pena v̄mis erit remorsus
siue dolor ex bonoz ḡe substracto subfldio
Dona gr̄e sūt duplicia. q; qdā gr̄e grat; das
te vt ē scia. bonū igenū. sanitas. eloq̄ntia et
m̄ta talia. **A**lia sunt bona gr̄e gratū faciēd
q; dā i sacris. **D**olebūt igit dānati q; n̄ vss
sunt ad salutē hys gratijs. Ro. vi. B̄ra dei vi
ta eterna. Et i ps. B̄ras et gl̄iam dabit dñs
Et maxie q; i sacro baptisimi gr̄am cū alijs
d̄tutib; et maxie fide i spe susceperūt. **D** q̄
dolebūt q; adeo fuerūt dispositi ad salutē vt
si illā custo dissent i celesti gr̄a cū alijs b̄ris
positi fuissent et ad celos ascēdisissent. nam
gr̄a fac hōem iustū. ad **Z**ytū. iij. **I**ustificati
ti gr̄a ipi heredes sum; et ne vice. i. **S**im p̄p̄
fac fructificare i dñis hōitib;. **E**ccl. iij.
B̄ra sic padisus i bñdictionib;. **P**er tria p̄ci
pue iuenit h̄ gr̄a. **P**rimū ē hūilitas. **E**ccl.
iij. **D**ūilita te i oib; et corā deo iuenies gr̄as.
Et **J**ac. iij. **D**e; supbia re. h. a. aut dar gr̄as
Secūdū ē māuetudo. **P**uer. vi. **A**d iustitias
dabit gr̄as. **U**n moysi q; erat mitissim; hōis
dī **Ex. xxxij.** **I**nuēisti gr̄as corā me et tēp̄s
noni ex noie **T**ertū ē libēt referre dō gr̄as
actōes p̄iā dāq; **z**ach. xij. **E**xequit gr̄as gr̄e.
Jo. i. d̄ plēitudie et oēs accepit gr̄as. **P** gr̄a
Sūt et alia q; ad gr̄am impetrāda nō modicū

Tertia pena spualis

sunt vitia quorum unum est ut homo sit pacificus.
 Un de hoc sepe combinatur apostoli gratia et pars.
 Ro. v. pacem habemus ad deum in ista gratia. **S**e-
 cundum est ut homo sit bonus. **P**roverbia. xij. **Q**ui
 bonus est hauriet gratiam a domino. **B**onus autem
 est ut dicit Aristoteles, qui bene delectabilibus
 et tristitibus vitis qui se non effundit se nimis
 ad delectabilia mundi nec in tristibus nimis
 aio ruit. **E**ccli. **I**ustus inueniet gratiam coram
 oculis domini. **T**ertium est ut homo sit verax. **P**ro-
 uerbia. iij. **V**eritas te non deserat et inuenies
 gratiam. **A**ugmentat autem gratia dei in homine per
 multa et spatium per prudentiam et discretionem
 Proverbia. x. **P**osside sapientiam; acquirere
 prudentiam et exaltabit te. **D**abit capiti tuo
 augmentata gratie. **E**ccontrario dicitur **P**rover-
 bia. x. **G**ratie fatuorum effundetur. **E**t ibidem. **F**as-
 tuo non erit amicus et non erit gratia bonis il-
 lius. **E**phe. i. **G**ratia superabundavit in nobis
 in omni sapientia et prudentia. **S**ecundo ange-
 tur per obedientiam et observantiam mandato-
 rum. **P**roverbia. ij. **C**ustodi legem atque consilium
 meum et erit vita anime tue et gratia faucibus tuis
 gloria. **L**um legem dei custodimus; faucibus anime
 gratia multiplicat. **P**erditur autem gratia per
 quodlibet peccatum mortale quod est. **A**nt Amb. **D**i-
 uine legis transgressio et celestium inobediencia
 mandatorum. **Q**ui pauci vero de hac gratia ha-
 benda curent et voluerunt et plura alia me-
 dia per que possent dei misericordiam obtinere super his
 tamē aliquē labore apponere nolūt. **D**e
 quot sunt hominum subtilia ingenia in multis
 rebus mundi. **A**liqui enim sunt subtilem et edi-
 ficium. **A**liqui in picturis. **A**liqui in pannorum
 facturis; ut in tapetis. **A**liq̄ in sculpturis. **A**li-
 qui in scripturis. **A**liqui in mercaturis. **e**t bre-
 uiter non est ita parua ars in hoc mundo in
 qua non sunt plures subtilitates. **n**ō est ita
 simplex vetula que non habeat sciat aliqua
 specialia ad vitam corporalem manu tenendam.
 Qui autem sciunt narrationes et frivolas et
 cōputationes notū est; etiā aliquid multa ma-
 leficia et sortilegia. **e**t breuiter in omni arte siue
 bona siue mala homines mundi sunt experti val-
 de plures sicut videmus. **e**tiam unum puer vel
 vna puella multas statim sciet cantilenas;
 chorizare. ludere et alia multa facere que plus
 sunt ad damnationem quam ad salutem. **h** pauca
 mi sciunt vitas paradisi; aut quō gratiam dei
 acquirēt. **e**t sic dona nature et grē in ipsis non
 hnt vltus principale ad quē facta sunt et data
 Et ut dicitur. **I**ob. v. cor: us in malum

est positus. **i**. maior pars in igne concupie et pe-
 ccati quō intelligentes et recordates dānari
 corpe et aia perpetuo dolebit grauisimam
 Conuertantur in infernum. **et**.

Tertia pena erit ra-
 ciora cundie. **S**iculis enim
 sit pena ira in homine: ita ve-
 lut in nullo quōque possit consolari: comedere
 l aut bibere. **l** aut etiā aliq̄d boni facere. **l**
 autē erit pena in damnatis dicere ps. **l**
 cator videbit et irascetur dentibus suis
 met et ta. **et**. **D**ec autē pena ire erit **q**uā
 eis displicentia.

Primo irascens per diuinā potentiam.
 Secundo perā puā miseriam.
 Tertio cōtra diabolos inimicos.
 Quarto perā hoies quondā amicos.

Primo igit dānari irascens perā diu-
 potentiam. **E**redent enim deū esse iniustū:
 ferocidē. **e**t ido cōtra eū irascetur et fur-
 m magno turbabit. **Ysa.** viij. **L**ū esurire
 secur et maledicet regi suo et deo suo. **L**ū
 tus furo: quā yefania: quō rancor in
 natis maledicere factori suo et cōtra in-
 iustissimū irasci. **D**ec pena erit in illis
 nolunt irasci cōtra peccata sua et suas
 mas cōsuetudines que si displicerent eis
 dimitterent et non sic cōtinue peccarēt.
 Iracimini et nolite peccare. **U**nde dicitur
 nūc est ira sepe per zelū et per vindictā. **P**
 est bona que est cōtra peccatum. **S**ecunda est
 mala que phibita in vindicta et egover-
 nat dicit dñs Deuterono. xxxij. **D**amnari
 ita erunt furore et ira pleni ut deū vellēt
 e esse si possent hoc facere. **e** sic q̄ro mo-
 terūt irā suā exercere magis dolebit.
 fis ne aliquādo aliquos iratos qui quō
 iuxta irā suā non poterant agere qua-
 rorem versis dentibus suis lignū vel b
 mordabant. **S**ic erit in dānatis. **S**ec
 econtra deū videbit iratus perā eos
 valde penale eis. **Apoc.** vi. **R**eges et
 principes et tribuni et diuites et fortes
 seruus et liber absconderūt se in spel-
 peris montium: dicunt motibus et
 Ladite super nos et abscondite nos a fa-
 dentis super thronū et ab ira agni qui
 dies magni ire ipoz. **E**t quis poterit
 Primo magnitudo huius perpe-
 qestratione ab eis presentia. **E**cem
 absalone. ij. **R**eg. xij. **Q**ui p̄p̄ irā q̄
 buit pas ei? **d**avid perā eū multis a

idit facie regis. sic & isti nunq̄ videbūt fa-
ciē dei. **Matth. xxv.** Discedite a me maledi-
ci in igne eter. **Secundo** p̄pēditur i p̄iectis
eos in locū ire. Dabet enī dñs sic p̄m̄-
pes magni carceres multos quoz vn̄ est
illius q̄bus est summe irat̄ & iste est infer-
rus in quem p̄p̄ciēnt post diē iudicii **Ap̄o.**
iiij. Misit angelus calcē suam in terrā &
indemianit vineā terre & misit in lacū ire
magnū. **Tertio** p̄pēdit in vehementia
marī. **Uidef** enī agere sic furiosus. Quis
i nō reputaret patrē furiosum q̄ p̄iceret
os suos in ignē. sic tunc fiet apud dāna-
s. ps̄. **In ignē** p̄p̄ciēs eos. **Quarto** in nō
bēdo misericordiā sup̄ eos. Si enī tur-
tus ad horā vel ad annū desineret eos i-
nē h̄ esset tollerabile. Sed sic erit irat̄ q̄
n̄ fecerit misericordiā vt aliq̄n̄ extrabat
v̄ de igne h̄ p̄petuo ardebit corā eo. **Isa.**
Lognoscerit manū dñi seruia suis & indi-
abif inimiciis suis. q̄ ecce dñs i igne ve-
t̄ q̄ turbo quadrigē ei⁹ reddere in indi-
catione furorē suū & increpationē suā in
ma ignis. **Quinto** p̄pēdit in traditiōe
p̄ in manib⁹ p̄iorū inimicōz quos habe-
t. **i. xmonū** **Matth. xvij.** **Irāt⁹** dñs eius
eū toroib⁹. **i. xmonib⁹** q̄ dicuntur toro
antonomatic. **Sexto** p̄pēdit in gau-
delectōz q̄ non solū sustinebunt eos sic
q̄ri. h̄ videbūt ridere & inuidere. **Pro.**
i. Ego q̄s in iteritu v̄ro ridebo & subsan-
do cū vobis qd̄ timebatis euenerit. **Se-**
mo p̄pēdit in obduratiōe ad gemit⁹ et
mores eoz. **Ip̄s** enim p̄re dolore cordis
mabūt. h̄ nō mouebif sicut quōdā mor-
super filios israel in egypto clamātes
o. iij. **Vidi** afflictionē populi mei in egypto
& clamorē eius audiui p̄pter duriciam
qui p̄sunt operib⁹ & sciens descēdi vt
irarē eū de manibus egyptioz. **Octauo**
ndif in repulsiōe p̄ccū. **Lum** enī irat⁹
p̄ populo israel. p̄ vitulo constatili velle
delere in ad p̄ces moysi placatus est ab
Ezo. xxij. **Placatus** est dñs ad p̄ces
moysi nē faceret malus qd̄ locut⁹ fuerat
in ieros populi suū. **Sed** p̄ dānatis nub-
audierit p̄ces **Prover. vi.** **Felus** & furoz
nō parcer in diē vindicare. nec acquiescet
is q̄ p̄cib⁹ nec suscipiet p̄ redēptiōe dos
plurima. **Nono** p̄pēdit in resurrectiōe
nōne corpō ad aiaz ad maiorē penā vt
v̄ dictū est **Jerē. xvij.** **Induc** sup̄ eos diē
iudicij & duplici p̄ritiōe p̄iere eos. **Ex**

emplū in tyrannis q̄ ad maiorē penā puni-
ri faciūt suos incarcerationos in partib⁹ diuer-
sis & mēbris. **Decimo** p̄pēdit ira dei in nu-
trimēto penariū. ipse enī sic faber flat & ignē
nē deficiat. ita illas penas p̄petuo p̄seruabit
Isa. xxx. **flat⁹** dñi sic torēs sulphuris fuz-
cedens eā. **i. fornacē inferni.** **Undecimo** p̄-
pēdit in exaltatiōe turbe celestis in penis
eoz. in ps̄. **Ut** faciāt in eis iudiciū d̄scriptū
gl̄ia. **h̄ est** o. **i. c. l. i.** **Quis** enī dubitet q̄ illi q̄
sunt deo p̄formes in oib⁹ volūtatib⁹ nunq̄
sic gauderēt nisi scirent ip̄m valde iratū h̄
dānatos. **Bonoz** enī est gaudere de vindic-
ta inimicōz dñi sui. **Fuz** illud ps̄. **Zerabif**
iust⁹ cū vide. **viii. ma. sa. la. in** sang. p̄ctōis.
Duodecimo p̄pēdit ira dei h̄ dānatos in
clausura porte celestis aī eoz. & in clausura
porte inferni p̄p̄tim sup̄ eos **Matth. xxv.**
Et clausa ē ianua. h̄ porta inferni apta. & cō-
sequēter clausa erit ne inde exeat. **Lauca-**
mus charissimū ab hac maxima ira ne in i-
ferno h̄ dñi irascamur. **D. d. me⁹** q̄ sunt h̄ q̄
dixim⁹ valde mirabilia nimis. **Secundo** dā-
nati irascētur h̄ p̄p̄tā miserā sic videmus
aliq̄s hoies h̄ se iratos q̄ sibi ipsi dicūt. **O**
miser hō tu fecisti h̄ ve tibi. **Et** qñq̄ man⁹
vltimas in seipos ponit se ledēdo. **Aberran-**
do aut talia faciēdo. **Sic** eteni dānati h̄ se-
ipos valde irascētur. q̄ peccauerunt & sibi
maledicēt. h̄ seipos interficere nō possent
sicut multi desperati seipos interficiūt in h̄
mūdo. aut suspēdēdo. aut gladio occidēdo
q̄ vt dictū est p̄us erūt p̄p̄tū in aia & corā
pore. **vñ** ex ira sua h̄ se madurabit lingua
suas **Ap̄o. xvi.** **Id** est seipos in linguis suis
inordēbūt p̄re furorē & ira. **Et** p̄v̄ire cā est
p̄ctōz cōmissiōz bonoz p̄ditio. **Lognoscerit**
enī vt dictū est p̄ctā quib⁹ tantā penā mes-
ruerūt & cognoscerit se p̄natos fructū bonoz
q̄ fecerūt **Ecclesi. ix.** **Qui** in vno peccauerit
multa bona p̄det. **Et** ira sup̄ seipos irascen-
tur sic q̄ cum dolore se videbūt & h̄ erit eis
maxia pena. **Sz** nunq̄ iste pene qñq̄z erit
mitiōz sic q̄ dānati aliq̄n̄ min⁹ p̄natiunt.
Ridet **Bonau. di. xlvi. li. iij. q. n.** dicens. **Et**
mitigatio pene dānatoz duplicif pōt itelli-
gi aut quātū ad taxationē & infliccionē pe-
ne & sic absq̄ dubio ē ibi mitigatio. q̄ diu-
na iusticia nō totū exigit p̄ eo q̄ et p̄p̄tā
te iterueniēte aliq̄n̄ p̄tē pene iustigede res-
micit. **Alio** mō pōt intelligi mitigatio post
pene taxationē & infliccionē & h̄ mō nulla
cadit mitigatio a diuina iustia. q̄ ex tunc clau-

Aut eis viscera pietatis. Et si delectatio fuerit momentanea: qz tñ offendit ea bonū infirmitate meref pena eterna. vñ ptingit cōparare delectationē in peccō ad penā fm duplicē cōparationē: aut fm intēsiōne hui⁹ in gñe pene t illi⁹ in gñe delectationis: t sic multo maior est pena q̄ delectatio: nec ē ibi pportio: s̄ excessus. Est iterū cōparare h̄ ad illud fm rōnes meriti vel demeriti. Et sic dico q̄ meritū delectatiōis iordinate excedit penā. qz dign⁹ eēt ampli⁹ puniri similit. ḡ in punitiōe pportionalitas: qz magne culpe magna in ligis pena: nō pportio. qz quātus ad intēsiōne t duratione pena excedit culpas: s̄ q̄stū ad meritū culpa penā. h̄ ille. O q̄ruz dānat⁹ sibi irascēt q̄ ex suo defectu quē potuisset tollē si voluisset cū grā dei dānū rātū icurrir vt sic pūat⁹ glia eterna: t tāta penā vt sit adept⁹ dolorē eternū. Sed est ne aliq̄ mitigatio pene nūc in dānā q̄ p̄ suffragia ecclesie. Dicit Bon. ista q̄stio euidē disti. q̄ est opinio cōior t verior: q̄ suffragia dānā nō p̄sunt: nec ecclesia intēdit orare p̄ eis. Tñ Aug. de cura p̄ mortuis agēda dicit. Qz ecclesie suffragia p̄ valde bonis sunt ḡfary actiōes. p̄ valde mal sunt q̄lescūqz viuorū solationes. ḡ nō p̄sunt valde mal. s̄ valde mali sūt q̄ sunt i inferno. Itē auctoritas dicit. Qz in inferno nulla ē redēptio. t ecclesia illud cātat. Rōne etiā videt⁹: qz dānati non sunt ex charitate diligēt dī: qd̄ p̄z. qz nō sunt ordinati ad vitā ḡ cū charitas faciat suffragiū acceptabile nullū suffragiū p̄ eis factū deo ē acceptus. ḡ nec d̄z. p̄ eis fieri. Itē suffragia facta p̄ beat⁹ qz sunt in termino non augēt gliaz. ḡ cū dānati s̄nt i termino nō minuit eis penā. Itē non minuit de culpa nec de pena. qz tāte culge debet tāta pena. h̄ dānatorū culpa non pōt minui. ḡ t. Adānebit igit dānat⁹ i suo furore sine ira t alijs penis: sine diminutiōe. Tertio irascēt demomib⁹ q̄ eos tēptauerunt: t in mult⁹ peccis eadē fecerunt: ita q̄ erit eis maxim⁹ dolor: ibi los videt⁹ sic multa pena ē irato vidē imini cū sūnt: t maxie q̄ cū maxima bona pdere p̄curasset. Sed h̄ multi q̄rūt an de⁹ debuerit facē boiem expugnabile sic q̄rit Bonau. di. xiiij. t. i. q. i. vbi dicit. Qz ad excūsādū deuorionē in mēte fidelitū t cōpescēdas rabie in ore blasphemariū: t deū in suis opib⁹ culpādū q̄druplex pōt assigni rō q̄re de⁹ tale fecit homine vt possit ab adūsario expugri. P̄tia ē manifestatio diuine potētie. voluit enī de⁹

ōndē hōi q̄ sic sine eo fact⁹ si fuerat: ita ne sine ipō p̄sistē nō poterat. Vt igit hō nollet q̄ diuini posse nō solūmō ē ois potētie creaturū. s̄ etiā ois potētie p̄seruatiū: t q̄ ipō solū ē qd̄ nō pōt desicere: nec expugri. iō p̄cūit sibi creaturā rōnale facē s̄ribilē t expugnabile: nec ipaz p̄firmare q̄ntqz exp̄timē dīscēt q̄ ipō solū ē in q̄ nō cadit nō posse. S̄ cūda ē manifestatio diuine sapie. Adātonēni sapie oñsūū ē scire ordinare bona cum mal⁹: t elicē ex mal bona q̄ ordinare solum bona cū bonia. t iō cū nō dēcēt deū mala cē debuit talē facē creaturā q̄ possit i opado deificē t malū cōmittē: vt de⁹ mala illa dinādo suā sapiāz manifestaret. Zertia sumit ex manifestatiōe diuine mie q̄ potētie manifestata ē cū vniūgenitū suū tradidit ad libatiōne serui. Quarta rō sumit ex manifestatiōe diuine iusticie q̄ potētime manifestat in h̄ q̄ deus retribuit vnicuiqz fm oī sua sapiē i etna punitiōe maloz. Dea retributio t punitiō t etiā p̄sara mie libatio nō eēt nisi de⁹ creaturā rōnalez t p̄p̄ hoiez i statu s̄ribilitat⁹ fecisset t ita potēti p̄p̄ri t expugri. Et cū dicit Dion. q̄ omni ē optia adducē. Dicit dū q̄ nō intelligi absolute: s̄ i ordine: t ex h̄ nō seq̄ q̄ nō buerit i optio fieri simpliciter: s̄ i statu in q̄ oī me seruare vniūstādū ordo t pulchritudine sic fact⁹ ē cū p̄duce⁹ fuit i statu s̄ribilitat⁹ ordinato. p̄cessu p̄uēret a merito ad p̄ ab ip̄fecto ad p̄fectū. ab inferiori ad sup̄ h̄ ille. Et idē dī. xri. q. i. euidē. ij. in q̄. dī. lus vidēs hoiez i statu in q̄ poterat eadē diabolica p̄tate. t in q̄ poterat ascēdē ad p̄nā felicitarē ex q̄ ip̄te ceciderat ex lux mot⁹ ē t ex inuidia ad ip̄m tēptādū. ex bia nāqz vt ip̄m sibi subyccēt. ex inuidia vt ip̄m a sup̄na felicitate ip̄dīret. t sup̄ fuit sic mouēs fmū. Inuidia nō sic mouē rimū. Estō enī q̄ nō possit dñus lux h̄ acq̄re adhuc studuisset ip̄m a paradisi dīqz ip̄dīre. Et iō scriptura dicit: q̄ edē gnator diabol⁹ ad tēptādū hoiez ex lux mot⁹ ē Sap. ij. Inuidia diaboli morsuit i orbē terrarū. h̄ Dona. Et ad hunc t̄pā inuidia nos tēptat tāqz adūsariū: lū. iō nō mirū si dānati irascēt p̄ inūsariū t suos cōplices t socios. Docēt b̄bulū tēptare h̄ multis acceptiōes sic illi q̄ significatiōes vocabulorū studimati sūt. Et tñ volum⁹ ē p̄cipuā significare: tēptare p̄bare ē. vñ tēptatio dī

uidā tact? q̄ illud q̄ tangit p̄bat: sic ceo
 rificē tēptare q̄n suo tactu vult aliqua cert
 adine h̄re de aliq̄ re quā tāgit, p̄ hunc mo
 ū in spūalib? tēptatio dicit quidā tactus
 ad p̄batū ordinat? Doc autē p̄t eē q̄drus
 licit. Aut q̄ ille q̄ pulsat intēdit p̄bare et
 p̄probare siue p̄batū onēdē: t̄ h̄ mo tēptat
 ōr fm̄ qd̄ dicit S̄ap̄.iiij. De? tēptavit illos
 inuenit illos dignos se. Aut ille q̄ pulsat
 intēdit p̄bare t̄ reprobare siue reprobatu
 ōr t̄ sic tēptat diabolus fm̄ qd̄ dicit Act.
 Cur tēptavit sarbanas cor tuū mētiri spū
 tui sc̄to. Aut q̄ ille q̄ pulsat intēdit solū p̄
 are t̄ experimētū sumē de eo q̄ est in hoīe
 sic tēptat bō caur? t̄ de hac tēptatiōe dicit
 r̄ Eccl̄i. xxx. Et mult? loquēs tēptabit re:
 b̄ridēs interrogabit te de abscondit̄ tuis.
 Aut q̄ t̄ si p̄fians nihīl intendat ad ex? m̄
 silationē seq̄surr̄ approbano siue reproba
 d̄ hoīs t̄ sic tēptat caro vel carnis p̄cipis
 ōr de q̄ Jacobi. i. Unusq̄sq̄ tēptat a p̄cu
 sc̄tētia sua abstrac̄r̄ illecc̄. A carne enī si
 a carnis p̄cupiscētia hō pulsaf t̄ q̄si tan
 t̄ cui tactu siue pulsationi si p̄sentiat p̄
 f̄ t̄ reprobat. si nō dissentiat p̄bat t̄ ap
 obaf t̄ sic et̄ p̄pe carnis impulsio. tēptatio
 ōr p̄r. dicit idē doctor. q. ij. di. xxi. Qū cuz
 cūm? tēptationē esse a carne vel ab hoste
 duplicif p̄r intelligi. Aut sit sic a mouen
 p̄mo aut sic a mouente p̄rio t̄ imediato.
 si sic a mouēte p̄mo sic temptatio carnis
 q̄ p̄t eē absc̄q̄ tēptatione hostis. qz oīs
 carnis tēptatio ē ex eor? corruptione q̄ ortū
 b̄uit a p̄ma hostis tēptatione. Tēptatio
 hostis p̄t eē absc̄q̄ tēptatiōe carnis tūc
 nullime q̄n is tēptat in q̄ nō est corruptio
 fuit in adā t̄ in christo. vel q̄n ex illa tē
 ptatiōe nulla incuruatio orit̄. Q̄n nō tem
 ptatio hostis ad p̄ctm̄ p̄rabit cū nullū pec
 c̄m̄ sit in nob qd̄ nō habeat ortū ex p̄cupis
 c̄tia aliq̄: sic tēptatio diaboli a tēptatione
 carnis non p̄t separi. Cū glo. Yere. sup̄ il
 l̄ ps. Diuerse a malo t̄. Dia mala ab in
 noc̄tu diaboli p̄cedūt: sic bona ab inlicitu
 dicit t̄n q̄ illud: oia mala t̄. d̄ intelligi
 a mouēte p̄mo. nō sic a mouēte p̄rio. nā
 sente diabolo p̄ctm̄ p̄t eē a libero arbi
 o: vel a voluntate p̄pa: vel a trabete carnis
 p̄cupiscētiā: ita nō ē p̄ncipiū imediatū re
 tu cuiuslibet p̄cti. Et h̄ p̄uk̄ h̄re onid̄r s̄ā
 T̄ho. i. pre. q. cxiij. ar. iij. S̄z qz an̄ p̄ctm̄
 non fuit aliud t̄ ipm̄ fuit inritū illi? p̄cti
 ginal̄ ex q̄ ē inclinatio ad oē malū d̄i in

ritū oīs malū dicit idē Bona. q. sequēti de dif
 ficultate tēptationū carnis t̄ hostis q̄ re
 si ē tēptatio hostis vel carnis p̄t dupl̄ r̄
 telligi. aut respectu eiusdē p̄cti. aut respectu
 alteri? t̄ alteri?. Si respectu eiusdē p̄cti v̄
 pote p̄cti carnal̄ ad qd̄ istigat caro t̄ istigat
 diabol? tūc tēptatio carnis ē difficilior p̄p̄
 p̄iuctionē carnis ad sp̄m̄ ob quā maḡ aiaz
 icuruar. Si āt respectu diuīsoz p̄ctōz v̄p̄
 te tēptatio carnis itelligaf respectu carnis
 liū. t̄ tēptatio demōis respectu p̄ctōz spū. liū
 sic ē h̄nt vt excedētā t̄ excessa. Quidā enī
 hoīes sūt q̄ maḡ p̄ni sūt ad p̄ctā carnalia:
 vt ad luxuriā q̄ ad sup̄bia q̄b? difficult? est
 resistē tēptatiōi carnis q̄ tēptatiōi hostis.
 Quidā sūt q̄ sūt p̄iores ad p̄ctā spūalia q̄
 ad carnalia v̄p̄ote illi q̄ maḡ desiderat̄ ho
 nores q̄ voluptates t̄ h̄is difficult? est resistē
 tēptatiōi hostis q̄ tēptatiōi carnis. Si
 q̄s aut sit indifferēs ad v̄trūq̄z eq̄it p̄nus
 q̄tū ē de le et qd̄amō tēptatio carnis ē dif
 ficilior p̄p̄ maiorē t̄ maḡ intrinsecā t̄ p̄ri
 nuā adherentiā. difficilior nō ē tēptatio ho
 stis p̄p̄ boni p̄missi appetētiā. t̄ p̄p̄ latē
 tiorē istigans fallaciā. Sic enī Begg. i mos
 talib? onid̄r. hostis antiqu? m̄tra q̄ sūt vicia
 fm̄ d̄itātē palliat sub sp̄ v̄tutū. Si autē q̄
 ras q̄ istariū maḡ excedat alterā. Dicedū q̄
 qz oīs caro corrupit vias suā ex maiori p̄e
 carnales sūt q̄ desiderii carnis itequūtur. id
 difficult? ē resistē tēptatiōi carnis q̄ hostis
 Et h̄ fortior sit hostis t̄ astutior t̄ occultior
 nō t̄n p̄mittit tēptare fm̄ totā suā potētiā
 t̄ astutiā: imo rep̄mit p̄tate diuina: h̄ etiā ca
 ro sit i n̄ra p̄tate fm̄ ordinē nature. t̄n p̄p̄
 p̄tate p̄cupiscētie i mult? regnat ancilla
 t̄ fuit d̄nā: t̄ n̄m? amor carnis facit vētrē
 d̄i eē hoīs. Dec Bona. q̄ app̄suli ad noticiā
 tēptatiōis ipsi? adūsary ḡn̄is humani cui qz
 h̄ d̄nati nō restiterūt ipm̄ cū ita grād i in
 sp̄icēt in inferno p̄petuo. Quarto irati erūt
 p̄ eos q̄s nūc dicit amicos q̄ erūt eis cā dā
 natiōis sic dicitur est p̄us i p̄nis corp̄alib?
 v̄n̄ ipsi d̄nati ex talib? patient̄ corp̄alib? ex
 spūalib?: ita ex ip̄is affigenf i corpe t̄ i aīa
 t̄ plus i aīa q̄ in corpe. S̄z qz iri v̄rū d̄nā
 ti irascenf p̄ eos q̄s nunq̄ viderūt: aut qui
 nunq̄ fuerūt eis occasio p̄ccādi. Dicedus ē
 q̄ sic qz oēs d̄nati sibi inuicē nocebunt: et
 in ardore vt dicitū est p̄us t̄ in clamore: t̄ i
 p̄dēre t̄ i multis alib: id sibi inuicē iras
 centur t̄ maledicent. D̄ q̄ iniq̄ societas t̄ p̄
 uerla. Et talis p̄na debet eis q̄ nō irascunt

Debita correctione et punitione filiorum et familiarium: seruorum et ancillarum aut aliorum sibi subditorum quibus accidit sic hely de quo .i. Reg. 11. Hely autem erat senex et audiuit omnia que faciebat filii sui uniuersos israel: et quod dormiebat cum mulieribus: et dixit eis. Quare faciatis res huiusmodi que ego audio res pessimas ab omni populo. Nolite filii mei. Non enim est bona fama quam ego audio ut transgredi faciauis populum dñi. Et non audierit vocem patris sui. Et sequitur. c. iiii. ubi loquitur dominus samuelli de ipso heli dicens. Predicabit ei quod iudicatur eum domini et in eternum propter iniquitatem eorum nouerat indignum agere filios suos et non corripuit eos. Et sequitur. c. iiii. Quod cum commissum esset bellum inter populum dei et philisteos: ceciderunt de israel xxx. milia pedum et archa dei capta est. duo quoque filii hely mortui sunt omni et phineas. Luceus munitarius est hely et nuncius nonisset archam dei cecidit de sella retrorsum et fractis uernicibus mortuus est. Dicit patet quod deus puniat presertim et merces propter peccata filiorum: quod nonnulli irasci iram bonam ipsos puniendo: hoc dicunt ipsis. Quare secasti hoc mihi. Et si ab aliis rebus moneatur eos in peccatis suis defendere nitentur. Et quod non laus hoc virtuose irasci: irascetur deus eos et filii de prece: et subditi deus et alios que debuerunt eos docere corrigere et punire. Quod si quis incietas ad cogitandum: et grauior ad videndum: si grauissima ad experiedum. Logiter que poterit contra se hoc pena in tanta rabido in perpetuum permanere. Sic igitur precepit dominus hely ut irascere de peccata filiorum ita uult quod uniuersos irascat pro punitione debita de peccata et sui et proximi quod si non fecerint aut probera que sequuntur de uiciando se. Couertant in infer.

Quarta pena spualis

est tumor superbie ubi sciendum Bonau. di. l. q. i. q. qrit: vtrū dānati uelint se peccasse? Dicedū in q: q mala uolūtas dī dupliciter. s. actus et habitus. Dico q̄ timor seruū dānāq̄ nō aufert habitū male uoluntatis: s̄ aufert actū. Hīc enī nō uult luxuriari. qz timet puniri de ipsa uolūtare tñ nō aufert habitū qd̄ ps. qz si separaret spūitas uellet utiqz luxuriari. Sic itelligedū in dānāq̄ qd̄ dolor penā aufert ab ipoz uolūtare actū uolēdi peccare. quia reuera dānati nō appetūt luxuriari nec dñari p̄p̄tē penas q̄s ex ill' actib' fetiūt se iurisse hñt tñ habitū uolūtat' male per que appeterēt peccare si nō crederēt: ex p̄ u

niri. Si q̄ qras vtrū dānati uelint se peccasse? Dico qd̄ nō uult: nō p̄p̄tē eis displiceat. qz in iustū: s̄ qz eis displiceat pena in ista: et iō hñt malā uolūtatē h̄ nō ledōr: iō uir adhuc i eis uolūtas peccādi: licz dolore penarū ip̄dīas ne exeat i actū suū. habebūt tñ aliqua inordinatiōe actualē uolūtat' q̄ erit h̄sa in penā: sic bea' bona uolūtas i gloria. vñ sic isti nō merent amplī' bona uolūtatē: nec illi dēmerent mala: et h̄ dicit Aug. et habet in lra. l. mgri sniari. h̄ Bona. Dicit in li. de timore. Qd̄ dānati inq̄tabunt a peccatis uoluptatib' i eis duratib'. Probabile ē enī qd̄ remanebūt in eis odiū: iracūdia supbia: et alie male uolūtatē: licz forte q̄s ad act' extiorē aliq̄s nos nō p̄deāt in effectu. Eze. xxxii. Descēderūt ad infernū cū armis suis: et posuerūt gladios suos sub caprib' suis: et fuerūt iniquitates eoz i ossib' eoz. Glo. Lū aliis deo et eccleie rebellib'. Dec anī sunt q̄ nō sūnt q̄scē. Exēplū de mari qd̄ cā intrinseca sp̄ est inq̄tū. Isa. lvi. Impūq̄r q̄st mare seruēs qd̄ q̄scē nō pōt. Supbia igit in dānāq̄ maxie uidebit in q̄rto. Primo ipsa displicebit dñi creatoris. Secūdo eis nō placebit iusticia redēptōis. Tertio qd̄ desiderabūt ad ip̄e uolūtatē. Quarto etiā ip̄ugbūt uirtutē et bonitatē. P̄no ip̄is displicebit dñi creatoris. h̄ merita supbia ut eis displiceat deū eē dñi vsem oīz creaturarū: imo nollēt sibi subici: tñ ab eo hñt esse et uiuē: ab eoz recepērūt valde multa bona qd̄ abutū sunt. Quō igit uellēt ab eoz h̄mōi dñiuz qd̄ nunq̄ p̄terit h̄ erit eis maxima pena. Uidem' enī dñi aliq̄ sunt sub aliq̄ dño uel plato: et maxie si eos molestet: puniat: et corrigat de ip̄rū uolūtatē: multū eis displiceat. Et hoc pena debet ill' q̄ hic nunq̄ h̄e p̄māserūt sub eū diaboli: et iō cur' fuerūt serui ab eo p̄mitatur et cū societate dñi sui p̄petuo manebūt. O charissimi quō p̄nt se dicē sub dño d̄ q̄ et repugnāt uoluntati: nec curā scire d̄ eis p̄cepit aut mādauit. Quō igit dicit de dñm suū cui nollit obedire. de qd̄ dicit de Zytū. i. Inq̄nate sunt eoz mens et p̄cēp̄t' p̄fiterūt se nosse deū. sacq̄ aut negāt cū h̄ abominati et incredibiles: ad oē op' bñū reprobi. Tales sunt plures similes illi quo Beda in gestis angloz. Noui inq̄ uersum solo noie: s̄ morib' pueris qui corripere nō emendabat: s̄ qz seruus et

optim' p'p' necessitate officij tollerabat i-
 munitate eade incurres vocat scrib' dicit i-
 ternu sibi ee aptu: r' no loge a iuda r' pylato
 cappha locu sibi paratu. Cu' aut' fies puo
 aret eu ad p'nam dicit se no posse penitere.
 T' e' eu a eet datu iudicij r' sic miser mor-
 t' e'. Sic plures sunt christiani solo noie: s'
 morib' p'isti dei negatores: piuri: medaces:
 p'curiosi: gulosi: r' sic de alijs q' nun' q' emen-
 ant: s' p'feuerat vsq' ad morte. Timeo q'
 lib' sit loe' parat' cu' iuda r' pylato in iser-
 o. Et si aliq' videant penite' nescio vtru' sit
 officies p'na ad salute. qz inqt Aug' hmo'z
 de inocentib' hac aiad'ustione pcutit p'cor'
 moties obliuiscat sui q' du' viuere obliu' e'
 i. Et he magna e' dubitatio an tal' expe-
 rit vsq' ad morte sit he seru' volutari' dei.
 Ica b'at m'iam doctor subtil' di. xiiii. q. q' it
 vtra p'na in extremis valeat ad salute
 nit duas p'clusiones. Prima e' p'na vera e'
 interior sola: siue exterior supple cu' inte-
 ri' susceptioe sacri p'nie: sufficit ad sa-
 lute p'ci in extremis. Secunda est ista q' scy-
 tia q' videt hri i' extremis vix e' vera p'na
 officies ad salute: qz difficile e' tuc h're ve-
 p'niaz. Prima p'clusio p'z p' aucte Aug'. r'
 nif in lra mgti: qm' de' p' potea e' r' eti' i
 ate pot' iuuare qm' placet. Cu' g' opus sit
 hoie: s' dei vera p'na ispirare ea pot' qn'
 s' vult sua mia. Secdo p' rone: q' siue sola
 interior p' modu' meriti de' agruo dispor'
 ad iustificatioe siue sacm' p'nie opere
 p' modu' sacri ad eade si ab aliq' in extre-
 mi habeat s' vel illa habet eade ro' p'cepti
 s' gre q' r' in alio p'nitete: r' p' d'ns gra' p'
 ef' r' sic salus. Secunda p'clusio p'bat p'z
 qz: tuc ipedit vsus libere rois r' voluta-
 r' dolor vel timore ipe'ctib'. Adaxim'
 dolor in p're sensitiua vel maximus tu-
 r' vtraq' passio vehemens nata e' impe-
 dit liberu' vsus intellect' r' voluta', qz h'm
 li. de ci. dei di. 2. r' aut' displicetie de pec-
 ad h' vt sit sufficiens ad vera p'niaz siue
 ca' sola siue ad digna susceptioe sacri
 nit liberu' vsu' ronis r' voluta'. Si dicas
 oler r' tumor q' inest no' totalit' ipedit in-
 ctu' r' voluta' p'cedo: s' multu' ipedit r'
 na r' ipfec' vsus itellec' r' voluta' tuc
 hri q' vix sufficit ad displicetia' sufficiet

te r' req'sta ad vera p'niaz. Hac rone tagit
 mgt. ij. c. di. xx. Et e' ad hoc B'ugo. li. ij. pre
 xiiij. c. v. 23 g' difficile sit vt tuc sit vera p'nia'
 qn' ta sera venit: qn' cruciat' m'bra ligat' et
 dolor sensui opp'mit vt vix ho' aliqd' cogita-
 re valeat. melior e' tñ sera q' nulla. P'nia. n.
 si i' extremo vite hyatu aduenit sanar' r' libe-
 rar. Secunda ro' doctoris s'bit. 2d h' vt dicit
 plina sit ordinata o'z vt sit debite circustatio
 nata r' marie circustaria finis r' p'ncipij acti-
 ui vt. s. volutaria r' p'p' dei: s' difficile e' tuc
 h're actu' sic circustationariu: tu' qz q' vsq' tuc
 fuit ipenites no' videt tuc: extorq're a seipso
 disciplina' nouaz nisi timore pene iminent.
 Presumit. n. q' si remor' e'et a p'na sic p'us
 no' extorq'ret a seipso tale disciplina'z sic nec
 p'z: tu' qz tal'e aliqd' simplr' iuoluntariu' vis-
 det ca' ist' discipline. na illa p'pin'q' expecta-
 tio mori' videt ca' ist' discipline. Illa aut' e'
 iuoluntaria: s' qd' no' fit nisi ex sup'pone' cul-
 da' voliti no' est simplr' volutariu' sic no' oio
 volutarie p'icit q's merces i' mare si no' p'p'
 cit nisi ex sup'pone' p'clatatois qua' nollet.
 Salte' qd' no' e' nisi sit volutariuz no' e' mltu'
 acceptu' ali': nec multuz videt p'p' ei' amo-
 re fieri. Hac rone tagit Aug'. r' allegat mgt'
 in lra di. Qu'e' g' sero penitet o'z no' solu' time
 iudic' s' dilige. q' siue charitate nemo pot'
 salu' ee. No' g' timeat tñ p'na q' penitet sed
 anxiet' p' glia' q' d'nsio si p'rigerit etiaz i' fine
 alicui desperadu' no' e' de ei' remissione. Ter-
 tia ro' doctoris s'bit: habit' mal' vsq' tuc co-
 tinuat' mltu' ret'it ab actu' p'nie. Et hac ro'
 ne tagit Aug'. r' mgt' i' lra di. p'cedite. Sz
 qm' vix aut raro e' ta' iusta d'nsio tim'eduz e'
 de penitete sero marie cu' filij q's illicite dile-
 xit sunt p'ntes r' vroz: r' mudus ad se vocet.
 Adikos solet p'nia serotina d'cip'e: s' qm' de'
 potes e' sp' de sic penitete sero no' e' desperadu'
 vñ s'bit Scor' ibid'. Intellige inqt h' dele-
 crabilia ee p'ntia vel i' se vel i' fatalitatib' de
 heme' imp'ntis r' siue sic siue sic ex veheme-
 tia habit' p'nuati mltu' inclinat' ad inordi-
 nate amara. r' p' d'ns magna facit difficulta-
 re ad h'nd' magna displicentiam de p'ntis.
 Quarta qn' aliq's e' min' d'ns sui ac' r'ato re-
 q'it int'rior displicetia ad h' vt e' sufficiet
 dispositio ad deletioe' culpe. Iste aut' e' mi-
 nus d'ns: qz nullo mo' d'ns acc' ext'ioris ad
 peccadu' g' h'm stricta iusticia' req'it int'rior
 mor' displicentia ad iustificatoe' ist' q' ad
 iustificatioe' sani cu' vix possit h're eq'itate'
 su'. Et hac rone tagit Aug'. r' mgt' in lra di.

Quarta pena spiritualis

Age pñiam dñi san'es si sic agis dico tibi q̄
 secur' es: qz pñiaz egisti corpe q̄ peccare po-
 tuisti. Si vis agē pñiaz qm̄ iā peccare nō po-
 tes pctā tē dimitterē: nō tu illa. Et seq̄tur i-
 doc. Admīn' nō tu illa ita libere dimitte sic
 ille san': r iō q̄rū dēficiē i te de librate tātus
 s̄m rigore redēf. a te mot' itēhor quē nō v̄l
 v̄r poteris h̄re. Et iō dicit Augj. q̄ magnū
 est cui de' tū: ispirat si q̄s est: verā pñiaz. qz
 v̄r ait doc. vel nō ē aliq̄s q̄ h̄eat dispōnē de
 p̄gruo vt sibi ispirēf. Et istis se quātur duo
 correlaria. Unū q̄ sano p̄suadēdū ē vt san'
 peniteat icutiēdo sibi timorē q̄ p̄iculosū sit
 expectare serotinā pñiaz p̄f rones p̄dēas.
 Aliud correlariū q̄ infirmo iā ad articulū
 istū deducto suadēdū ē vt s̄m possibilitatez
 suā laboret ad pñiam ordinatā: vt. nō ob-
 stāte dolore vel timore v̄tāf rōne q̄rū p̄t
 r n̄rat h̄re displicentiā q̄rū poterit h̄re licz
 breue. Et ne i despōitionē mittat extollēda
 ē sibi de n̄ia sibi p̄ponēdo e replū de latrōe
 illo cui' fuit sera pñia: si nō sera indulgētia.
 Dicit p̄nter ad articulū tertiu' qz os istū ali-
 q̄ pena p̄iuri p̄ pctō: si illa pena nō dz sibi b
 iponi. qz nō b illa explē p̄t: nec dz sibi ip-
 ni q̄ tāto tpe sit i purgatorio. qz iste sacōs
 nō h̄y auctē istigēda i illa penā: si p̄ponēda ē
 sibi cor̄ndēda pctis tali mō. Si san'es tal'
 pñia eēt tibi ipōnēda si cōualueris studeas
 adiplē. si nunc es in manu dñi p̄fide de mia
 ei'. qz si puniat misericordit' puniet: vel i ca-
 su vbi nō p̄t p̄trahi mult' sermo nō os ali-
 quā penā sibi specificare: si tm̄ instrū eū de
 iusticia dei misericōdis. h̄ doc. h̄ul. Nō igē
 displiceat h̄ cui' q̄ agē pñiaz r se supponē
 verā obediētiā diuine volūtatī custodiēdo
 ei' mādāta. qz b sūt via puenēdi ad celuz
 vt dictū est pluries. Dūliāmini igif s̄b po-
 tētī manu dei vt vos exaltet i tpe v̄statio-
 nis oēm sollicitudinē p̄ciētēs i eū qm̄ ipsi
 eū de vob. i. p̄f. v. Nolite die besternū
 expectare p̄f periculū iā dictū. Et si supbe
 v̄terit' deo v̄fo non obediēdo r sic mortui
 fuerit' dūliabit vob i inferno p̄petuo cū de-
 monib': qz q̄ se exaltat dūliabit. r ecōtra q̄
 se hūliat exaltabit. Luc. xiiij. r. xvij. Et in
 ps. de pctōre dz. In laq̄o suo humiliabit eū
 v̄h nō poterit exire. Et tūc tal' hūliatio erit
 dānato maria pena. Quid erit de supbia h'
 mūdi q̄ tātu gl'iar i supbia sua. Certe mlti
 talū subyētiē deo velint voluit i inferno r
 b̄erit eis maria pena qz nō poterit tale do-
 minuz euadē sic mult' subdiq̄ ē pena qm̄ nō

p̄nt euadē dñm sic sūt serui in mult' terris.
 Secūda pena ex supbia dānatoz erit qz eis
 nō placebit iusticia redēptōris r h̄ erit ma-
 xima supbia tāto iudici r tā veraci r iusto
 nō iudicio p̄tari. Sz q̄re eis displicēbit
 Certe qz strictissime de oibus pctis tā ma-
 gnis q̄ paruis iudicabit. Frequēter i can-
 sis corā iudice t̄pali trahit hō i cāz sup vno
 vel duob' vel pauc' articul'. In iudicio deo
 nō sicimo sup oib' pctis b̄ facē: r de oib' ne-
 gligētia r bonis r mal' oportebit i iudicio
 reddē rōnē Eccl's vlti. Lūcta q̄ fuit ad dū-
 cer de' i iudiciuz p̄ oi errato sine bonū sine
 malū. Et inde ē qz nō solū magna: si etiam
 modica adducet. Ad iudiciū ē h̄bū ocioſuz r
 de oi h̄bo ocioſo qd locuti fuerit doles sup
 terrā reddēt rōnē in die iudici' Math. m.
 Ad iudicia est cogitatio r ipas scrutabit ad
 reddēdū rōnē Isa. lvi. Ego aut' opa eoz
 r cogitatioes eoz venio vt p̄grege cū oib'
 gētib'. Blo. q. d. Jō venio ad iudiciū cū oib'
 bus gētib' vt iudicē ist oia opa eoz r cog-
 itatioes: reddā eis oia q̄ merent'. Et nō sō-
 lū grādeua: si etiā puerilia. nā Prouer. v. d.
 Respiciē dñs oēs vias hois et oēs gressus
 illi' h̄siderat. Et iō dicebat Job. xij. Et cō-
 sumē me v̄is pctis adolescentie mee. exēplū
 bēm' in q̄to dialogo r de puero q̄nquēti
 fuit dānar'. Et nō solū scrutabit scient' cō-
 missa: si etiā p̄ erroz. v̄h p̄p̄a ait. Et igni-
 tias meas ne meminer'. Itē nō solū man-
 feste mala: si etiam q̄ vident' bona. Accid-
 enī s̄m Bregj. qz interdū fōdet i ocul' iudi-
 qd fulger i ocul' auditoris. qz radix intē-
 nis cor̄rūpit qd apparet bonū vt dare el-
 moſynā p̄f vanā gl'iaz: r tūc iudicabit.
 h̄ys i. ps. Eū accepo tep' ego iusticias iu-
 cabo. i. q̄ videbātur iusta. Et replū due mu-
 eres litigabāt de qdā globo filii corā iudi-
 r ytraqz asserbat eē suū. Iudex aut' inq̄-
 nit ab ytraqz cū q̄ incepisset globū suū. di-
 vnat' cū carbone. Alia aut' dicit cū panno
 bo. Et iudex ait. Reuoluite globū r reddi-
 illi cui' mitiū inuētes i eo. Ita p̄cludibit
 dicabūtur opa q̄liciaqz appēat primere
 deū v̄f diabolu' s̄m itēctōis varietatē ab in-
 tior' iō timēdū ē ypocrit' Adar. vi. Tūc
 te ne in. v. f. h. vt vi. ad eis. qz tales in-
 hēbūt mercedē. Præterea nō solū de h̄ys
 fuit. si etiā de h̄ys q̄ nō fuit os reddē rōnē
 v̄h Adar. xxv. Tūc dicet rex h̄ys q̄ a h̄m-
 er' erūt. Discedite rē. Et iurini enī r nō de-
 in mā. sic p̄i' dictū ē in p̄ma pena cog

est tumor superbie

Et si fuit vna de causis que diues epulo no
 fuerit gura aq refrigerandi. qz paup lazar⁹
 de miq mese eq hie no potuit. ppf b etia p
 uerū est iudiciū sodome ad pdenationē. qz
 egeno t paupi nō porrigebant manū. sic dō
 Eze. xvi. Ecce b fuit iniquitas fororis tue so
 dome supbia: saturitas panis t habūdātia
 t oculū ipi⁹ t siltariū eius: t manus egeno t
 paupi nō porrigebāt: t exuuate sūr t fecerūt
 abhoiatioēs corā me: t abstuli eas sic vidit
 tū. Est autē credibile q sic qrif rō de hys bo
 nis q nō fecerūt: ita de alijs qref t maxie ad
 tenētūr boies. Sūr enī multa ad q magi
 obliuiscant q ad dādū sua. Itē nō solū de bo
 nis q nō sūt: imo de augmēto bonoz si non
 equat ex bonis habū. vii. Zu. xix. i. exēplū dē
 Quare nō dedisti pecuniā meā ad mēlam t
 ego veniēs cū vsur⁹ exegisses illā. Blo. Qui
 pecuniā ubi emit a doctore credēdo: neces
 sē ē vt cū vltimis soluat opando: vel de acces
 sū ubi fenoz vsuras soluit q ex eo qd au
 lit etiā studet alia itelligē. Itē nō solū de
 augmēto: s: de pcolitate augmēti si nō iue
 nias. inde dicitur. iij. Dis arbor q nō facit fru
 tū bonū excidēt: t i ignē mittēt. Nō q dīc
 bonū. pterea oportebit rōnem reddē de aia.
 Si enī rex cōmissit filiam sibi sūmā t
 pālit dilectā quā irēdēt facē reginā i regī
 nne alicui pposito suor: ille male custodit
 et cā qd dabitur qn rex exigerēt de ei⁹ custo
 dia rōnē t rāto guioz cōsto custodisset eas
 egliēctus. Quid q faciet rex celoz de illo
 nū sūā suā. i. aiam sibi sūmā t. spālit dile
 ctā cōmissit quā intēdebat ad dignitatē res
 tū i celo sūlmare: si male custodiret. iō dō
 deut. iij. Custodi sollicitē aiaz tuam. Felix
 rit q poterit dicē in hora mort. Dñe de⁹ mō
 reddo tibi creatori aiaz meā. Itē de corpē:
 vñ qdē ē castriū traditū hōi a deo in custo
 diā. Bern. Bonū castriū custodit q corp⁹ sūū
 custodit. s: sūr pditozes aliq q inimicū dñi ca
 ri illud exponūt Eze. xvi. Exponiuit fomi
 cationē tuā oī trāseūti. i. corp⁹ qm aplm
 nōticatori nō debet: s: dño. Exponit fomicā
 tōē. i. delectatōēs illicitas q faciūt fomis
 tōē a dño. oī trāseūti. i. cuilibet vicio qd dō
 ri t trāstū. q nō durat ei⁹ voluptas vl de
 iōib⁹ q trāseūt p viā h⁹ mudi iudiatēs trā
 sūtib⁹. Quid faciet talib⁹ pditorib⁹: cōstat
 pdat illos exēplo illoz agricolarū pdito
 rū suos t siliū occidētes adiudicati sūt p
 iūriō. pterea nō solū de ipiō: s: etiā de pūo:
 t vnicuiq dādūit de de pūo: sic dō Eccl⁹

xvii. Exēplū de cayn cui dīc dñs Bēn. iij.
 Ubi ē abel fr tu⁹. Itē pō de filio. exēplū ad
 b. i. Reg. iij. vbi legit: qz hely pñicē p filio
 sūis. Itē dñs p sūdiū. exēplū ad b. iij. xv.
 Fomicar⁹ ē inqt text⁹ populi cū sūit b⁹ moab
 t irat⁹ dñs ait ad moysen. Zolle cūctos pu
 cipes populi t suspēde eos s solez i patibul
 vt aūrat furoz me⁹ ab isrl. Itē mgr p dīsti
 pulo i correcto: q: sū salomonē. Proū. xlv.
 Virga discipule fugat stulticiā i corde pueri
 colligatā. Itē plar⁹ p sūdiū Eze. xxxiij. Ec
 ce ego reqrā gregē meū de manu eoz t cel
 sare eos faciā t vltra nō pascēt gregē. Et. c.
 xxxij. Et tu fili hōis speculatore dedit te dor
 mi isrl. Audiēs q ex ore meo sūonē annū
 ciab eis ex me. Si me dicēte ad ips. Impie
 morte morticris nō fueris locut⁹ vt se custo
 diat ipi⁹ a via sua. ipe ipi⁹ i iniquitate sua mo
 riet. sanguinē autē ei⁹ de manu tua reqrā. sū
 aut amūciāte te ad ipm vt a vsu sūa p
 tat nō fuerit pūsus a via sua ipe i iniquitate
 sua moriet. poro tu aiaz tuā liberasti. Exē
 plū de iacob q dicit Bēn. xxxi. Quicqd furro
 pnerat a me exigebas. Et nō q oīs supio
 rita aut ē nālis: vt pūis ad siliū. aut accidē
 tal: t b vlg ad pratē: vt pncipis. vl q ad sci
 etiā vt mgr. vl q ad ea q sūr ad bōitate pū
 nēria: vt plati. Et sic p3 quō plene reqrēt rō
 de oib⁹ pdict⁹. pterea oportebit reddē rōnē
 de bonis a deo recept⁹. ipe enī dñs nūbil dat
 de q nō velit hēe rōnem qd fecerit inde ille
 cui cōmissit. vñ pot⁹ dicit accōmodare q da
 re. Reqrit q rōnem de omni dato sive sit spī
 rituale: vt sunt bona aie acqūta t in fusa. s: i
 ue corpale: vt sunt fortitudo: agilitas. sive
 tpale: vt sunt diuitie: delectabilia: honozes.
 Exēplū ad b. Math. xxv. de qncz talēris. et
 Zu. xix. de nobili q tradidit. t mias seruis
 suis de qbus oportuit reddē rōnē. Itē sicut
 vñū mēbrū t vnus sensus seruit de officio s
 bi doro: ita t oēs debent seruire de grā sibi
 dō: seu bonis collaris alijs vidētib⁹. verbi
 gfa. potēs in defendēdo. diues in largiēdo.
 iuriscōsule⁹ de pñlio. medic⁹ de medicaminib⁹
 b⁹. mgr de sua scia. pdicator de sbo dō: t sic
 de alijs. i. Pe. iij. Anūsqz sic accepit grāz
 t alterutrū illā admistrātes sic boni dispēsa
 tozes mltiformis grē dei. Quid aut iudicās
 dū ē de dispēdētib⁹ q recepta ad dispēdēns
 dū sibi retinēt. Quō at accidit idē q recepta
 ad dādū egēis retiebat scil⁹. nā xpy vēdidit
 t i sine laqueo se suspēdit. O q tremēda t
 formidāda ē illa rō t cōpur⁹ de tanq bonis.

No

Quinta pena spūalis

Pauca vt credo sūt q̄ sciat̄ hec oīa. ⁊ ideo in die iudicii mirabilis: erūt stupefacti de rōne reddēda. imo nec habebūt iudiciū dei super his tractū. Rōne hui⁹ ponit̄ Jsa. v. ca. Ubi dicit̄. Op⁹ dñi nō respiciē nec opa manū ei⁹. Desiderat̄ p̄p̄ea captiū ducere? ē p̄p̄e me⁹. qz nō habuit scīas; p̄p̄ea dilatant̄ isem⁹ aīas suā ⁊ operuit os suū absq; vllō f̄mino. ⁊ de scēdēt fortēs ei⁹ ⁊ p̄p̄s ei⁹ ⁊ sublimēs gl̄io sūq; ei⁹ ad eū ⁊ incuruabif hō ⁊ hūiliabif ⁊ oculi sublimiū deprimēt ⁊ exaltabif dñs exercituū in iudicio ⁊ de scūs scificabif in iusticia. faciet̄ ḡ iudiciū iustū. h̄ videbif iustū dānaq; admiratē quō redditori sūt rōne de tot. imo dicētēs illud iustū. qz hic noluerit h̄re barū rerū noticiā. Quāta sit pena alicui puniri vbi credit sibi nō fuisse factū iudiciū iustū potestis imāgiari. Jsa ē ḡ vna pena i dānaq; ex supbia pedēs sp̄ in eis erit murmurāb⁹ ⁊ deo. imo ⁊ ipsū maledicētib⁹ vt dem⁹ ē pu⁹. Tertio dō sp̄ desiderabūt face p̄p̄a volūtātē. vñ supbia siue supbire d̄ q̄s sup aliu ire. Dñi igit̄ q̄s face suā vult volūtātē ⁊ nō vult subici dñis supb⁹ d̄. q̄s est oīs peccās mortalis. ⁊ talis erit in dānaq; h̄ erit mīsa volūtās eoz. qz mīsa volūt̄ q̄ nō poterūt adimplere. ⁊ h̄ erit macia pena. sic vñ dem⁹ q̄ pena ē ⁊ tristitia h̄s q̄ aliqd valde desiderāt ⁊ nō p̄nt illd adimplere. D̄ p̄nt vellet liberari a penis illis. Talis ḡ eoz volūtās ⁊ pena erit i dānaq; qz hic noluerit dīnā volūtātē adimplere. Mat. v. Nō oīs qui dicūt in h̄i dñe dñe intrabit in regnū ce. h̄ q. fa. vo. p. m. q. in celis ē. ip̄e intra. in reg. celoz. Cñ ap̄s ad Ro. xij. Probed̄ q̄ sit volūtās dei bona ⁊ h̄i placēs ⁊ p̄fecta. Exēplus hui⁹ legif in itineratio clemētis. qz cūz b̄to petro p̄d̄s cātī qdā quāsdā qōnes nociuas ⁊ iustiles p̄ponēt dicit̄ ei. Tēp⁹ bene ē ⁊ iudiciū dei in cā agēdoz agef nō qōnū. ⁊ ideo añ oīa q̄ra mus qd̄ v̄l qualis nos agere oporteat vt vīta eternā p̄seq̄ meream. sicut fecit ille adolefcēs ⁊ nobilis cui dic̄ dñs Mat. xix. Ma ḡ ster qd̄ faciēdo vitā etnā hēbo. ⁊ iesus dixit ei. Si vis ad vitā ingredi tua mādata. Itē her. cū semel interfuisset disputationi parisi⁹ in scholia logicalib⁹ ⁊ ip̄i disputatē de mīris curioso. ip̄e captata oportūitate fecit etiā argumētū ⁊ dicit̄ eis. Rñi ecce propositū ne b̄ oīb⁹ d̄ oī p̄cepta sua ⁊ assumit mō trāgressiōne. qz q̄s ē qui ea nō trāsgrediat. Et sine dubio ex h̄ p̄cludet̄ i h̄e mortē eternā. Ezech. ij. Scripte erāt in eo. in

libro lamentatiōes ⁊ carnē ⁊ ve. lamentatiōnes. i. p̄cepta ad vitā q̄ sūt nobis lamentus qz difficulter volum⁹ adimplere: carnē quo ad trāsgressiōes que mō h̄nt gaudiū. vt q̄ ad etnā dānationē. Sic igit̄ p̄ adimplēdem p̄p̄ie carnalis voluptatē incurrit dānatōe etnā. ideo ait brūs Ber. Tolle pp̄nā volūtātē ⁊ infern⁹ nō erit. Deseram⁹ igit̄ pp̄nā volūtātē vt seq̄mur volūtātē dei. hoc est enim qd̄ petim⁹ in ofone dñica dicēdo. fiat volūtās tua sicut in celo ⁊ in terra. Cñ Ricar. de media vil. li. iij. di. xv. q. lxxxiij. P̄ncipalit̄ exponēs ofonē dñicā dicit̄ qz petitionus respiciētū ea q̄ sūt ad finez. qdā sūt respectu boni. qdā respectu mali. Respectu boni due sūt. i. p̄ma petif meritū q̄ beatitudinē meream⁹ qd̄ p̄sistit in obediēdo dñis mādāt. Unde Aug. ij. li. de sermōe dñi in motē. Cū dicit̄ fiat volūtās tua. recte intelligif obediāf p̄ceptis tuis. sicut i celo ⁊ in fra. i. sicut ab angelis: ita ab hoib⁹. Et in ep̄la ad pbā. Luz dicim⁹ fiat volūtās tua ⁊c. Nobis ab illo p̄camur illā obediētia. vt sic a nob̄ fiat volūtās ei⁹ quē ad moduz fit i celestib⁹ ab angelis: hec Ricar. Quia igit̄ dānatō nō dei volūtātē fecerūt h̄ suā. id̄ ad huc in inferno illā superbiā hēbūt vt vellēt face h̄m pp̄nā volūtātē ⁊ qz nō poterūt graui patif. Quarta pena ex supbia erit. qz ipugnabit̄ d̄ritē ⁊ bonitatē. Erūt enī adeo obstinati et i maliciā obdurati qz oīa bona ⁊ oēs d̄rites spernēt. Et eis q̄s infirmis q̄ feci vñ diligēt displicebūt. Et his erit maḡ pena recordatio ⁊ memoria d̄ritū. Et hec pena debet eis q̄ hic vixerūt indurati in peris. et q̄ spreuerūt benēgē. h̄ petri pctō addiderūt. Scis p̄tus displicet diuitib⁹ paup̄tas. ⁊ gulosis abstinentia ⁊ ieiuniū. ⁊ luxuriosis castitas. ⁊ supbi hūilitas. Ita displicebit̄ dānaq; oīs d̄rites bonitas. sicut ⁊ hic displicuit. D̄ q̄ magn⁹ est nūer⁹ in h̄ mundo qd̄ d̄rites displicent. Et p̄ hoc argumētū ē qz magn⁹ erit nūer⁹ dānatoz qd̄ d̄rites erūt in nauē. sicut vñ dem⁹ qz m̄q; infirmis carnes aut vinus sūt in abbotationē. De talib⁹ igit̄ d̄rites cōnētib⁹ recte d̄. Louerāt in infernū. ⁊c.

Quinta pena spūalis
ē liuor iudicij q̄ ē in ip̄is dānatis
Invidia s̄m Aug. ē odiū felicitatis aliene. v̄l s̄m Jo. damascē tristitia d̄ alienis bonis. Dicit̄ enī iudicia a nō vidēdo qz nō pōt vidē bona alioz. vñ iudic⁹ cōp̄

¶ est liuoz inuidie

sebeltati cui etiā boni cibi s̄ s̄m̄, vñ sic bo nis mala coopā s̄ bonū: ita iuidis bona co opā s̄ in mali. Sc̄i q̄ kñi q̄ta pena ē iuidis hui' mudi vidē bona alioz. h̄ erit mar̄a pe na ip̄s dānaq̄ qui inuidebūt.

Primo diuine bonitati.

Secundo angelozum puritati.

Quarto parulozū pene lenitati.

Primo iuidebūt diue bonitati vñ iuidia r̄ ira differēt in h̄, qz in pctō ire amor alie r̄ mal̄ orū vidēt h̄re a malo alī. Ille, n. qz irascit alicui, iō vult ei maluz, qz malū ab eo recipit: ita enī ē appetit' videte. In pctō aut iuidie amor alieni mali orū h̄z a ppria malicia. Quid' enī iō vult malū alī? ne il le sibi p̄ficiat. Tñ pctū inuidie in materia dicitur cū pctō ire, si finē recipit a pctō suspē dia. Dec in sūma de vitijs in principio de sup oia. Ysta q̄ duo erūt in dāna. l. ira vt dñm q̄t p̄t' qz appetēt de teo vidiatā si possēt il la obtinere. Etiā iuidebūt qz nollēt deū sibi p̄fici i supiorē si possēt p̄ eoz velle fieri. Tñ Boñ. di. v. iij. ait. Dicēdū qz si i dāna tū alīq' nō remittāt affectōes libidine p̄ orer penarū magnitudinē i quā affectōes h̄nt anezā delectatōes, ille tñ affectōes in h̄e penalitas vigorāt. v. si cesset actua: sit affect' luxuriadi r̄ dñandi. tñ itē dif affe tus siue furōz impatientie r̄ liuoz iuidie. Tñ dicit' fremēt r̄ tabescēt. Et qm̄ vigebit in eis odiū r̄ iuidia vehemēt trstabit' r̄ taDESCENT in gl̄ia electoz dei. h̄ ille. Et de h̄ in tēda pena magi. maxie igit' dolebūt dāna qz de'is supior dñs r̄ iuder taz acrif' pū ties p̄ficiet: r̄ ita quē noluerūt hic h̄re dñz illi nollēt h̄re iudicē. O q̄ta pena eē p̄ tūo in iuidia r̄ dolore de tā bono iudice. h̄ dñā debet illis q̄ sine dilectōe et charitate nōtū sūt. Charitas ē h̄' qua vnaq̄qz res sibi habet q̄ri habēda est. Eōsdērem' igit' h̄re bonitatē ē de' q̄re excellētē ē sup oem creaturā. Et sic er' bōitatē eē supercedētē bōitatē oīs creature coḡsīm' ita r̄ amem' in h̄ erit charitas dei. videm' enī qz dū co noscīm' aliquid' r̄ excedē i bōitate excedēs e' r̄ magi valeēt. p̄ amam' etiā posto qz tal ditas nō videat' facē ad vtilitatē nrām sic nō coḡsīm' duos hoies, r̄ vnum illoz alio v' tuloz illuz p' amam'. O kñi q̄s dubi de teū eē meliorē oī creatura. Eerte null' fa e medē. Quare magi q̄ nō diligig' oīs crea ura, r̄ maxie qz ad h̄ incitat natura. sc̄ipit

scriptura. excitat cultura. Incitat q̄ natura Si naturalit' amat fili' p̄ez a qz p̄rē coz' potis sūt: q̄tomag' dz hō amare deū q̄ coz' er' r̄ aiām ex nihilo fecit. Aug. Amād' est ge' nerator: h̄ p̄ponēdus ē creator. Eccl. vii. In tota aīa tua dilige eū q̄ te fecit. r̄ Ber. i. sers mōib'. Parū ne tibi indē vidēt h̄. cogita q̄: lē te fecit. Nēp̄ h̄m coz' ē gregiā creaturā. S̄m̄ aliaz magi imagine creatoris insignem. rōnē p̄cipē. b̄ritudis etne capacē. Porro ābo coherē sibi fecit artificio icōp̄hēnsibili. sa piētia iuestigabili. nec aī p̄merit q̄ aī nō fuit nec spes retributōis qm̄ bonoz nfoz nō eget. Si q̄s diligēter attēdat q̄tū bñfici cū fuerit qz coz' ei dedit. Quot enī sūt mēs bra in cozpe tot bñficia magna iueniet pro q̄z mimo mebro pl' deberet hō tuz amare qz mlti amat eū p̄ cūctia bñficia qz ab eo re ceperūt. Si q̄s amissit oculū q̄tū amaret eū q̄ illū sibi restitueret. Nec min' amād' ē q̄ eū ab initio dedit r̄ q̄ datū p̄suauit, cū ml' toties vrēdo eo h̄ deū eū amittē meruit. Nō min' amād' est q̄ dat cappā q̄ iūeteratā p̄ditā restituit. Et sicut de oculo: ita de alijs mebris. Si hō tātū amād' ē q̄ dedit coz' q̄tū amād' ē q̄ dedit aiāz q̄ in infinitū me lior est cozpe. Si amissus vsuz rōnis q̄tū amares eū q̄ tibi restitueret. Quātū q̄ amā dus ē q̄ tibi rōnē ab initio dedit. Itē si me ruisles mortē siue sepatōēz aiē a cozpe q̄tū amares eū q̄ tibi remitteret. Quātū q̄ amād' ē ille q̄ mirabilē coz' r̄ aiām cōiun xir. r̄ hāc p̄uictionē tibi suauit cū peccando meruisses mltoties mortem. imo infernum Bern. Valde mihi oīno amād' ē p̄ quez sū, viuo. sapio. Dign' plane ē morte q̄ tibi dñe iesu recusat viuere. Ad h̄ facit qz hoies fecit ad imaginē r̄ s̄litudinē suā. figurā etiam quā h̄z coz' hūmū incitat ad amādū deū Aug. in li. de disciplina xp̄iana. Heluas de' p̄stratas in facie dedit passū q̄rēs de tra. re in duos pedes erexit tuā facie sursū attē dere voluit nō discedet' coz' tuā a facie tua nō hēas facie sursū r̄ coz' deorsuz ne metias ris i domo discipline. Quid ē sursū h̄re coz nisi dilige dñz deū tuū. dom' discipline ē ec clesia xpi. vt dic' Aug. in eodē li. Br̄ etiā re dēptōis incitat siue mouet ad dei dilectio nē. de q. ij. Corinū. viij. Sc̄i q̄ gr̄as dñi nr̄e i su xpi qm̄ p̄r' vos egen' fac' ē cū eēt diues vt ill' i topia vos diuites esseēt. Licz multuz possit hoies incitare ad amādū deū qz ip̄e eū fecit. mlto tū āpli' dz eū incitare qz ip̄e eū

creatis

mō

mō

de cozpe

Quinta pena spiritualis

refect. vñ Ber. in li. de diligēdo deū. Si totū me debeo p me factū qd addā p me refacto z refecto hoc mō. Nec enī tāz facile refecti qd facti. Siquidē nō solū de me: s. de oi q̄cūq̄ factū est scriptū ē in ps̄. dixit z facta sūt. Ac nō q̄ me tm̄ etiā semel dicendo fecit in reficēdo p̄fecto z dixit multa z gessit mira. z p̄ talit̄ dura: nec tm̄ dura si et indigna. Quid ḡ retribuā dño p oibz q̄ retribuit ih̄. Idē su per cantica. Sup oia reddite amabile ih̄ dñe iesu calyx quē bibisti op̄ redēptōis nō stre. Hoc oīno amorē n̄m facile v̄dicat totū sibi hoc inq̄ est qd n̄m deuotōez z blādius allicit. z iusti exigit z arcti stringit et afficit vehemēt. Aduētū quippe laborauit saluator: nec in oi mūdi fabrica tātū fatigatōis actor assūpit. in factis suis sustinuit p̄traditiōes. in factū obuatores. in tormētis illufiores: in morte exprobratores. Idē loquēs de ope redēptōis. Quid adhuc inq̄ dormitat tua affectio. imo nō dormitat sed mortua ē. si huic nō rīdet b̄nficio. Et idem in h̄mōibz. O duri z indurati z obdurati filij adā q̄s nō emollit tāta benignitas: tāta flāmatāz ingēs ardor amoris: tāz vehemēs amatoz q̄ p̄ vilibz sarcinulis tā p̄ciosas merces expēdit. O dānati q̄re nō p̄siderat̄ hec oia vt deū diligere z tātas penas euadere tia. O viuētēs apponite cor vestrū ad h̄ intelligēda: vt deū sup oia diligat̄ ne vos descedere cū demōibz ad infernū p̄tingat. hoc est etiā p̄ceptū sacre scripture. z ad h̄ redūt oēs p̄dicatiōes n̄re vt apponat̄ cor in dilectiōe dei. Et huius amoris sūt. x. signa. Prīmū ē cū aliq̄s libet̄ cogitat de deo. Ubi. n. ē amor ibi oculi. vñ sup illd. Jo. xx. Dñe si tu sustulisti eū dicitō ih̄ vbi posuisti eū. dic̄ glo. Nō dicit quē. qz h̄ in aio agē solet vis amoris. vt quē sp̄ cogitat nulla aliuz iḡrare cred̄ dir. Sap. vi. Cogitare de illa sens̄ ē p̄sūma eius. z loq̄ de sapia increta. Secūdu signū est cū aliq̄s ē libet̄ in domo dei. Zuc. ii. De amia d̄: qd nō discedebat de tēplo q̄ meruit interesse p̄sentatiōi dñi in tēplo. Et xps̄ cū eēt ānoz. xij. inuēt̄ est in tēplo. Zu. ij. Qui m̄i suet ioseph atr. Nesciebat. qz i his que p̄ris mei sūt op̄ortz me eē. Et sup illd. Adar. xxi. Intrauit iesus in tēplū ad h̄c dās formā religiōis vt q̄cūq̄ in p̄mū domū ofomis si ibi est adeam. L. xij. pp̄tū erat boni filij vt veniēs p̄mo ad domū curreret p̄ris. tu aut̄ imitator xpi facti cū i aliquā ingressus fue-

ris ciuitate p̄mo añ oēs actū ad ecclesiaz curras. Tertiu signū ē cū q̄s de deo vt cū deo loquit̄. Hoc exēplū in magdalena q̄ xpm̄ dilexit mltū: cur̄ h̄ba q̄ habens in euāgelio vt de deo vt cū deo fuerit. Cū h̄es Jo. xi. Dñe si fuisses hic frat̄ me nō fuissz mortū. Alia tria h̄es Jo. penlti. Zulerūt inq̄ dñm meū z nescio. v. p. eū. Et paulo post. Dñe si tu sustulisti eū zc. Et iterū venit maria magdalena anūciās discipulis. q̄yidi dñm. i. Pe. iij. Si q̄s loq̄t̄ q̄s h̄mōes dei. Et sup illud. Ro. viij. Quis nos sepabit a caritate xpi dic̄ L. xij. Dic amātū mos ē vt amorē suum silētio tegē nequeant: s̄ amicit̄ z caris suis efferūt z p̄dūt. z flāmas infra pecc̄ suū cohibere nō p̄nt enarrat̄ frequēt̄ vt ipsa aliquiditate narrādi solatiuz amoris sui capiāt z refrigera imēsi ardozis assumant. Quarta cū q̄s libet̄ deū audit z audita ab eo retinet̄ m̄oziter. Zu. ij. Adaria p̄seruabat oia h̄ba h̄ p̄ferēs in corde suo. Eiusdem. x. Sedēs sec̄ p̄des dñi au. h̄. illi. Jo. xiiij. Qui h̄z mā. mea. z ser. ea ille est q̄ dicit. me. Quin tū est cū q̄s dat libet̄ p̄ deo. Lan. viij. Si dederit hō oēs subst̄tāia p̄ dilectione q̄s nihil respiciet eā. z Zu. vij. Dic dñs de magdalena post b̄nficia ei? emierata dimittunt̄ ei pecc̄a mltā qm̄ dilexit mltū. z Jo. in. Qui habuerit subst̄tāia mūdi huius. z viderit frat̄ suū necessitatem h̄re z clauerit viscera sua ab eo quō charitas dei manet̄ i eo. Sextū cū q̄s libet̄ p̄ deo patit̄. Eccl. ij. In igne p̄bas aurū z argētū. hōies aut̄ receptibiles camlno hūilitatiōis. Jo. xvij. Lalicē quē dicit̄ si p̄ nō vis vt bibā illū. Breg. in prima p̄re moral. Pena ḡppe interrogat̄ si q̄r̄ q̄s veraciter amat. Septimū ē cū mandatiā dei aliq̄s obedit. i. Jo. v. Dec ē caritas dei vt mādata ei custodiam. Itē. ij. Jo. i. Dec charitas dei vt ambulem p̄m mādata eius. Jo. xiiij. Si q̄s diligit me ser. m. s. Sp̄s dicit̄ suū. Jo. xvij. Hoc ē p̄ceptū meū vt diligatis inuicē. Et marie amot̄ pauperū signū est dñi amoris. Illi enī nō amat̄ p̄pter se s̄ p̄pter deū p̄uō. xix. A paup̄e aut̄ z h̄z q̄s habuit p̄sap. In eodē. fr̄es hōis pauperū oderūt eum z amicit̄ p̄cal recesserūt ab eo. Octauū signū ē cū q̄s amat q̄ deo placet̄. odit q̄ deo displicet̄. Ad p̄mū mouerit̄ exēplo xpi. Adar. xij. Quicūq̄ fecerit volūtātē p̄ris mei q̄ in celis est ille me frat̄ z soroz mē ē. Ad secūdu exēplo dauid. Iniquo odio habui. Itē q̄ oderūt te dñe oderam

sup simicos tuos tabescebā. Ambro. in ep
 amero. Quid nos dignū nro referim? crea
 toi cui? ubo vestim et distimulam? iuriis.
 Nonū ē cū q̄s frigeſcit a sollicitudie amo
 re mudi. Greg. Tāto frigeſcit q̄s a curis se
 rali q̄to surgit ardēt? in amore dei. Idem
 Jacob q̄ angelū tenuit vno mox pede clau
 ſauit. qz q̄ nō amore sublimia respicit. tā
 in dñc midū duplicib? desiderijs incedē ne
 ſcit. Decimū signū ē cū aliq̄s magnū hono
 rē exhibet miſtris dei. Nā ſicut q̄ eos ſpernit
 ipm ſpernit. Mat. x. Sic q̄ eos honorat deū
 honorat. Eccl. vii. In oī ſtute tua dilige
 deū q̄ te fecit et miſtros ei? ne derelinq̄s. ho
 nora deū et tota aia tua et honorifica ſacer
 dotes. Per iſta igf. x. ſigna cōiecturari po
 ſſim? aliquid diligē deū: qd̄ p̄cipit ſcriptura
 Mat. xxi. Diliges dñm deū tuū ex toto cor
 de tuo et. Exerat etiā cultura. i. viſto clara
 fruſtio in p̄ria q̄ nobis p̄mittit ex tali di
 ſcretio. i. Lorin. ii. Oculi non vidit nec au
 diuit nec in cor hoīs alcē. q̄ p̄pa. de? bis q̄ dili
 gūt eū. Ia. x. hō. lxviii. di. A ſeſo nō audieēt
 nec aurib? p̄ceperūt oculi? nō vidit de? abſte
 p̄parati ex p̄ctatib? te. Jac. i. Bñs vir q̄
 ſuffert p̄tatores qm̄ cū p̄bat? fuerit accipiet
 coronā vite quā reddet de? diligētib? ſe. Ad
 i. ē quō amor nē a teo euadē pōt. qz ſi pena
 ſ ē null? deo cari? emet. Dabit enī. qz illo re
 nū celoz. ſi ē ad dādū null? dignior ē eo q̄
 e? cū ipe ſit ſūme bon? . Cū nulli potius de
 uit dari q̄ ei. S? iho violētias req̄rit null?
 maiorē violētia p̄ eo q̄ ipe. Petri enī cum
 ladio enagiato. Aur. n. cū amab aut etna
 morte inficeris In p̄s. Niſi p̄ſi fuerit ab
 more. i. mudi ad amorē dei. gladiū ſuū vi
 nauit. Quot ligua bñſicōz ſuoz appoſuit.
 Ad hūc ignē amor? accedēdū i nob q̄ ſol
 t narrare. Ex defectu igf. hui? amor? erūt
 oēs dānati inuidētes et dolētes de tāta dei
 bonitate. cui? recordatio erit eis maxia pe
 na. Seruō inuidētib? puritati āgeloz. co
 ſita q̄ſi inuidēat deo q̄ inuidētib? toti ei? cu
 ſe. ſicut q̄ſi q̄s inuidet et dolet de p̄ſeritate
 terrib? inuidet et dolet de p̄ſeritate ſue
 om? et familie. et ē ſibi magna pena videre
 pulchrā et moxigeratā vxorem honeſtos
 filios et cetera q̄ ad ipſū p̄tinēt. Sic
 ſt in dānag reſpōſi familie dei et ſuoz de q̄
 ſt bñſſimū āgeli. Et certe h̄ erit mag? ma
 ſtia et indurata iniquitas inuidere illis q̄ tor
 ſificia ipſis dānatis cōtulerūt. Et hoc illis
 erit in pena qui h̄c ipſis bñſſimis angelis

nullā reuerentiā fecerūt. ſi corā eis iurēcun
 de peccauerūt nullā deuotionē ad eos ha
 buerūt eis regratiādo de bñſicij? p̄ſeris. O
 hñe p̄ſidera dignitatē tuā. de qua Hierony.
 Magna ē dignitas aiarū vt yna q̄q̄ h̄eat
 ab ortu natiuitatis in custodia ſuū angeluz
 delegatum. et in p̄s. Angelis ſu. mā. d. te vt
 cu. te in o. v. tuis. vñ Ber. loquēs de h̄ h̄bo
 Quātā inq̄ dicit tibi hoc h̄bū inſerre reuer
 etiā afferre deuotionē cōferre fiducia. Reue
 uerentiā p̄pter p̄ſitiā: deuotionē p̄pter bes
 niuolētiā: fiducia p̄pter custodia. Itē idē
 Ber. loquēs de illo h̄bo Ia. lxi. Sup mu
 ros tuos bierim p̄ſtitui custodes. Benign?
 es inq̄ q̄ſi nō es cōtētus nro? fragilitate
 muroz. ſz ipſis hoīuz custodib? angelicam
 custodia ſuperponis. Ad idē p̄tinēt illud
 iſat. xviii. Videre ne cōtēpnatis vnu? ex
 his p̄ſallis. Angeli enī eoz i celis ſp̄vidē
 ſa. p̄ſis. m. q̄ in ce. eſt. Itē ad Deū. i. Nōne
 oēs ſūt admiſtratiōi ſpūs in miſteriū miſſi
 p̄pter eos q̄ hereditariē capiūt ſalu? et Lu
 xvi. factū ē vt mozeret? medic? et p̄r. ab an
 gelis in ſinu? abrahe. et multa bñſicia alia
 nobis angelis p̄ferunt p̄pter q̄ debem? eos
 reuereri amare. et in deuotione habere et ſpe
 cialiter āgelū custodē nrm ne ingrati apud
 deū et ipos angelos ſim? . p̄pter h̄mōi p̄ctū
 et alia mortalia multi dānabunt. et ſi tales
 dānati ipſis angelis et eoz glie. et talis inui
 dia erit pena ſicut ē pena inuidouiderē bonū
 illi? cui inuidet. Tertio inuidētib? ſcōz ſocie
 tati. vñ q̄rit Bon. di. v. iiii. q. iiij. Utrū dāna
 ti mallēt oēs dānatos eē: q̄ quōſdā dāna
 tos. quōſdā brōs dicit. q̄ ideo ad faciādaz
 ſuā impuſſimā emulationē et odiū vellēt
 nullos eſſe beatos. imo miſeros. Et q̄ nec
 ipſi ad b̄ritudinē poſſūt p̄tingere: nec alios
 poſſunt a ſtatu b̄ritudinis āmouere. Ideo
 in ſemetipſis vehemētē tabeſcūt et cōſum
 dātur. Concedēdum ergo eſt q̄ generalit̄
 ter loquendo mallēt oēs eſſe miſeros q̄
 ipſis exiſtentib? miſeris aliquos eſſe brōs
 Et ſi obiciatur de illo diuite qui nolebat fra
 tres damnari. dicenduz q̄ quīs dānati
 in generali nollēt videre beatos aliquos. ſi
 oēs miſeros. tñ qz ſp̄alius habēt aliquozuz
 amorē naturalē et p̄riuatū nollēt illos dā
 nari alijs exiſtētib? i ſtatu glie. qz ſi illi dā
 narent. adhuc tñ maneret emulatio et occa
 ſio tabeſcēdi ſi nō ſic eſſet de oib? . Arramen
 nullos ita diligunt naturalit̄. q̄n vellēt
 eos eē dānatos. b̄ pacto q̄ nulli eēt beati

vñ q̄ videt ipsos eleuatos ex q̄ru cōparati
 one p̄fundūtur: r̄ isti sunt bñi: r̄ q̄ b̄ obtinē
 nō p̄nit: iō nō p̄sequitur inde solatiū: s̄ bñi
 inde magnū suppliciiū. s̄ ille. Nec tñ habe
 rēt minore miserā s̄ dānareñ. Et ponit ex
 emplū idē doctor. Sic inq̄t hō san⁹ in q̄ est
 nā bñ disposita appetit cibaria sibi p̄uenien
 tia. hō vō ifirm⁹ appetit ea q̄ nocēt q̄ est i
 mar p̄desse. sic bñ tanq̄ mēte sanī appetit
 aliorū gl̄ificationē q̄ vō eēt eis p̄ficua sup
 ple si placēt deo. Dānati vō b̄tōz dānatio
 nē quā est imāt sibi vtilē r̄ delectabilē: sic i
 uid⁹ alteri⁹ subū sionē: atq̄ si eueniret nō p̄
 pter h̄ miserā eoz decrescēt: imo succresce
 ret. Multa enī volūt ip̄i r̄ p̄ctōres q̄ si obti
 nerēt eēt miserores. Ad h̄ p̄firmādū mul
 tū valet auctoritas Aug. i. ij. c. vbi dicit: Oz
 ira: odiū: cecitas i dānāq̄ ex crescēt. s̄ ille.
 O miseri dānati: o pena crudel inuidie in
 deū: angelos: r̄ sanctos. Vidisti ne aliq̄s in
 uidos r̄ dolētes de bono alteri⁹ q̄ inde mur
 murāt detrahūt r̄ tabescūt siue deficiūt p̄
 tristicia. Sic erūt dānati tristes de bonis p̄
 dictoz. O canes rabidi q̄tuz patiētiā ex
 hac inuidia. Logitet hāc penā q̄ p̄t. Ista pe
 nā q̄ppe debet inuidis hui⁹ mūdi q̄ru mari
 mus ē numer⁹ q̄ b̄c p̄rimos nō dilexerunt.
 Ubi notādū q̄ licz debeam⁹ diligē deū vt di
 ctū est r̄ nos r̄ p̄ximū tñ non habem⁹ sp̄ale
 p̄ceptus de amore nr̄i eo q̄ amare deum sit
 amare seipm. Uñ Aug. Ille solus nouit se
 diligere q̄ deū diligit. Si q̄dē ille se saq̄ dili
 git q̄ sedule agit vt summo r̄ vero fruaf bo
 no. Idē cū illa dilectiōe quā de⁹ in pat de
 beat hō diligere deū: seipm: r̄ p̄ximū: nōh
 tñ ex h̄ tria p̄cepta data sunt vt intelligat
 nullā eē dilectiōē q̄ q̄sq̄ diligit seipm nisi
 quā diligit deū. Ad amorem p̄ximū incitat
 nos amor quēz videm⁹ inf̄ aīalia irrōnabi
 lia etiā dē sp̄i Eccl. xij. De aīal diligit sibi
 sile. Et post oīs caro ad silem sui diūgetur.
 Si lup⁹ r̄ leo r̄ serpens nō exercēt illā feroci
 tarē in aīalia q̄ sunt sue sp̄i quā exercēt in
 alia. quid dicēdū est de hoīe q̄ desequit i alius
 hoīem nisi q̄ ferocior r̄ crudelior est lupō le
 onē r̄ serpēte. Etiā ipsa aq̄ que nālit bz pu
 gna iū igne: pacē bz cū alia aq̄. Secūdo in
 ciat fratritas nālis q̄ est inf̄ hoīes. Aug.
 in li. de doctrina christiana. Si putam⁹ non
 eē prios nisi q̄ eisdē nascunt parētib⁹ adaz
 r̄ eūā intēdam⁹ r̄ oēs frēs sum⁹. Voluit de⁹
 vnicū hoīem p̄mo formare ex q̄ oēs p̄cede
 rēt vt tanq̄ frēs oēs hoīes se amaret. Nō
 sic legim⁹ factū in angel vel in aīalib⁹ alijs

dilectio est debitu nāle q̄ vñ⁹ hō est obliga
 tus alteri a q̄ debito nullus absoluit q̄ru
 cūq̄ ab eo soluat. Uñ sup illud Ro. xij. Ne
 mini q̄c̄ debeaq̄ nisi vt iūces diligat dicit
 glo. Aug. Sola charitas est q̄ etiā reddita
 sp̄ detinet debitoz. Jus cōe generis huma
 ni videt p̄neri in ill duob⁹ māda. qd ab
 alio oderis tibi fieri: vide tu ne aliq̄n alter
 facias 2 hō. iij. Et 2 dāt. vij. Quocunq̄
 vult vt faciāt vobis hoīes r̄ vos eadē faci
 te ill. Tertio fraternitas sp̄ialis de q̄ Aug.
 in li. de disciplina christiana. Oēs qdē frēs
 s̄m q̄ hoīes sum⁹ q̄to mag⁹ s̄m q̄ christi
 ni sum⁹. Ad id q̄ hō ea vñ⁹ pat fuit adan
 vna maf fuit eua. ad id q̄ christian⁹: vnu
 p̄ est de⁹. vna maf ecclia. De fr̄nitas tāt
 est melior fraternitate nāli q̄ meliorem h̄
 p̄rem deū 2 dāt. xij. P̄m nolite vocar
 vobis sup terrā. vñ⁹ ē emi paf vt q̄ in cel
 2 quarto exēplo xpi q̄ tātū hoīem dilexit vt
 p̄ eius redēptione mori voluit. Hoc exē
 plo angeli: q̄ adeo amāt hoīem vt custodiāt
 eū in oib⁹ vjs suis. Amād⁹ est aut christi
 nus sic christ⁹ amauit nos. s. amore gr̄ati
 to: amore recto: amore discreto: amore veb
 menti: amore fructuoso: amore p̄seuerant
 Dis igit amor tāt terit a dānāq̄ r̄ erūt
 inuidia p̄petua r̄ dolore r̄ tristitia de oīus
 ctōz saluatiōe. O q̄ grauis pena vbi mē
 uidebit filio r̄ dolebit de ei⁹ salute: r̄ fili⁹
 p̄tē r̄ mē sic q̄ veller ipsos secū dānari
 dictū est. Quarto dānati inuidebūt paru
 loz pene leuitati. Isti erūt valde multi q̄
 in vteris matrū mortui sunt: aut añ bap
 tizati: aut tpe circūcisionis añ circūcisione
 breuif quozq̄ moziuntur in solo pctō ori
 nali dānabūtur sic q̄ nunq̄ videbūt deu
 glori. ce nō tñ patiētur penā sententiā. U
 Aug. in li. de fide ad Petrū ait. Firmissi
 tene r̄ nullaten⁹ vubites: nō solū hoīes
 rōne vtētes. verū etiā paruulos q̄ siue i
 vna m̄m vniē incipiūt r̄ ibi moziuntur s̄
 de mēb⁹ iā nati sūt sine sacro sc̄i baptis
 tis qd daf In noie pa. r̄ fr̄. r̄ sp̄i. san. de h̄
 culo trāseūt ignis semp̄ in semperio supple
 puniē dos. qz r̄ si pctm̄ p̄pe actōis nullū
 buerūt: original tñ pcti dānationē carn
 p̄ceptiōe r̄ natiuitate traxerūt. s̄ Aug. Q
 auctas quē sit itelligēda vide in. q. de ma
 sc̄i 2 hō. xliij. ar. ij. ad p̄m. i. ibi enī cū
 quēti ar. ij. pulchra habet. Alexader autē
 h̄ l. in. ij. dicit. qz i igne sint efno ab illo
 nō patiēnt sic r̄ dānati. p̄o pctō vñ ali
 igne ferrū: alit man⁹ hoīes. qz serz in patit

¶ Sexta pena spualis

namis patif. Sic erat de pualis vt de ferro
Exēplū huius habem⁹ Daniel. iij. In crib⁹
ueris q̄ ambulabant in medio flāme lau-
āre deum ⁊ bñdicentes dño. ⁊ nō tetigit
os oīno ignis: neq̄ cōstrāuit: nec quicq̄
olestie intulit. Sic est snia doctor q̄ par-
ali in originali nūq̄ patif. Sup istis in-
debit⁹ damnari patientes penas horribi-
s: imo credi pōt q̄ etiā inter se iudebūt.
Ipsū demomb⁹ deliderātes ipsa maiores
nas. Et q̄ desiderii sue iudie nullus for-
tē effectū valde dolebūt. Et hec pena ma-
ne debet his p̄rib⁹ ⁊ matrib⁹ q̄ suo malo-
ritie interficiūt puulos in vteris matrū
etiā occidit aū baptisimū: aut flumine
cant vel aliter. Erere crudelissima ma-
que p̄p̄tū filiū iugular q̄ intercūq̄ ipsū
epit. hoc nūq̄ bestia faceret. quomō ergo
hoc pōt facere: Nōne dy magis timere
i quē offendit interfici: dō natū suum: q̄
ācūq̄ midanam verocidiam. Vere sic
nī diligam⁹ deū. ⁊ sic nos ipsos diligem⁹
ocimū siue angelos in eoz p̄ntia a pctis
timēdo siue hoies possibiles ad salutez.
⁊ est cognitio qua debem⁹ cognoscē deū
ximū. I. amoz recto ⁊ honesto. Ideo de
nō obstruāt⁹ dō. Lōtūcā in infernū. ⁊c.

¶ Sexta pena spualis

In dānatis erit timor pene. Tñ
Brego. Dic flāma que succēdit
miat illic ignis cruciās obscurat. hic me
amittit cū tollerari incipit qd timebat
dolor dilaniat ⁊ pauoz angustat. Doro
igit mō: tūc erit reprobis dolor cū for-
ne. Tñ iste timor erit quadruplex. qz
imo timebūt iudicē supernum.
tādo cūeū fraternum.
tio demones horribiles.
arto penas terribiles.

Doro igit timebūt iudicē supnū. Logi
p̄mos quanta pena ⁊ quāto dolore tor-
p̄ puer in schola sentis se deliquisse et
s magistru iratū ⁊ virgis delicatis
ndētib⁹ volente ipsū vberare. Plus
ac latro timet ad iudicē ⁊ suspēdio vi-
paribulū: ita vt etiā aliqñ quasi exani-
desicere videat. Vere talis timor quasi
lest ad illū timorē quez dānari paritē:
tes iudicē iratū. De forma iudicis bar-
n magfo. di. clviij. iij. Ubi dicit sic. In
a vtiq̄ sui iudicabit vt videant mali
pupugeat. xxxviij. t. xij. ⁊ Apoc. i. Diui

nitatē ho illius mali nō videbūt. Tñ Jsa.
xxvi. Tollat impr⁹ ne videat glām dei. hui⁹
manitatē videbunt vt timeat. dñitatē ho
nō: ne gaudeant. dñitas enī sine gaudio vt
deri nō pōt. Dec ille. Et in fine ca. ij. Appa-
rebit terribilis impijs et mitis iustis. Erit
enī timor mal⁹: ⁊ lumē iustis. apparebit ter-
ribilis. i. froz eis iuciet: boni delectationē
sicut idē sol sanis ocul delectabilis ē: egris
ho odiosus. Et ca. v. Virtutes quoz celo-
rū ⁊ angeli dicūt moueri nō motu dānatio-
nis v̄ aliqua pturbatiōe pauozis. si quādā
admiratiōe eoz q̄ viderint. Tñ Job. xxxi.
Lolūne celi pauē aduētuz ei⁹. Jō dī dies
illa dies ire ca. ⁊ mis. di. ma. ⁊ a. valde. So
pho. i. Juxta ē dies dñi magn⁹ dies ire. di.
Illa dies tribu. ⁊ angustie. dies cala. ⁊ mis-
ser. dies tenebrarū ⁊ caliginis. dies nebule
⁊ turbinis. D q̄ tremēda est dies talis. Jō
tremēs tota ecclīa cārat frequēter. Libera
me do. de. mor. eter. in die illa tremenda. Et
felix ē qui illū diē p̄cauet. iuxta p̄siliū sapi-
tis. Eccl. viij. Diē malā p̄caue. Iste timor de
bef illis q̄ hic timere deū noluerūt. Sūc autē
sex differētie timozum. s. timor mūdānus
hūan⁹. fuitis. naturā. incialis. filialis. siue
reuerētalis. S; timor filialis ē ille quo rē-
mes de nō p̄pter cōmodū: v̄ icōmodū vel
alias p̄ditiones timētia. si p̄pter p̄ditiones
ei⁹ qui timef: vt cū q̄s timer deū offendē p̄-
pter amozē quez h̄s ad eū ex bonis p̄ditioni-
bus ei⁹. Tñ p̄cedit tal timor ex amozē. ⁊ iō
dicat filialis. ⁊ iste ē timor q̄ viros solet m̄-
tū scōs cruciare de pctis p̄rent. Sūc. n. cert
m̄ti q̄ p̄ccauerūt ⁊ nesciūt sibi pctā remissa
qz nescit hō vtrū odio v̄ amozē dignus sit.
Eccl. ix. Exēplū de absalō. ij. Reg. xvij. Qui
erat in magna angustia ex hō q̄ nō erat cer-
tus de remissioe p̄ne offense. Et ad h̄ innū-
tar scriptura. dicit Eccl. v. De p̄piciatū pec-
catoz. noli eē sine metu neqz adicias pctm̄
sup pctm̄. ⁊ ne dicas miseratio dei magna
m̄titudis pctōz meoz in seib⁹. Adia enī
t ira ab illo cito p̄ximāt ⁊ in pctōres respi-
cit ira illi⁹. Non tardes querti ad dñm ⁊ ne
differas de die in dies. subito enī veniet ira
illi⁹: in tpe vindicte dispdet te. J̄re iste ti-
mor m̄tū cruciat bonos etiā de p̄rent opes
rib⁹. qz nesciūt vtrū placuerūt deo. Eccl. ix.
Sūc iusti atqz sapientes ⁊ opa eoz in manu
dei. Et tñ nescit hō vtrū rē. si oia in futurez
suat iūta. Exēplū in vitis patrū de quodā
scō p̄e qui cū vidēret timere de morie quez

Sexta pena spiritualis

fuerunt ab eo fr̄es an timeret. Et ipse r̄ndit
 in h̄c modū. Seruauī mādarā dei n̄x pos-
 se meū. s̄ h̄o sum t̄ nescio utrū opa mea pla-
 cuerūt deo an nō: et ideo nō sum secur⁹ do-
 nec veniā aſi eū. Ir̄e iste timor ē q̄ mlt̄a bo-
 nos cruciat de p̄nī. Timēt enī p̄tinue ne in
 aliq̄ ope forte oculos sue maiestatis offen-
 dā: sicut famul⁹ disciplinat⁹ ass̄rēs coras
 regia maiestate ē in timore p̄tinue. Ex̄plū
 de Job. ix. Crebar oīa opa mea sciēs q̄ nō
 parceres delinquētī. Ad h̄c timorē videt̄
 innitare. ps̄. vi. Seruite d̄no in timore. In-
 tuēs p̄ h̄c n̄ba q̄ in ip̄o ope seruīty semp̄
 timere debem⁹. Ir̄e iste est q̄ etiā eos mul-
 tū cruciat de futuro. q̄ nō sūt certi. q̄n for-
 te finaliter cadāt ī aliquā eius offensā. q̄
 nescit b̄o finē suū. Eccl̄. ix. Ex̄plū de sene
 qui andiēs casum alteri⁹ sancti viri timēs
 illud de se dixit cōdolēdo illi et timēdo sibi.
 Ille heri ego hodie. Iste est q̄ eisdē multū
 cruciat de occultis. Scit̄ enim s̄m ap̄tm. i.
 Corin̄. iij. q̄ q̄uis nō sint sibi in aliq̄ p̄ciū
 de p̄ctō. n̄ nō ideo iustificari. t̄ iō timent ne
 aliq̄ occultam habeant q̄ deo displiceat.
 Ex̄plū de dauid q̄ sic timēs exclamauit de-
 cens. Delicta q̄s intelligit ab occultis meis
 mīda me d̄ne. Ir̄e iste est q̄ facit eos ass̄-
 due sollicite se mūdare de maculis veniali-
 bus ex̄plo sp̄sē q̄ sollicite purgat se ab oī-
 bus imūdiq̄s: etiā q̄ credit sp̄so displice-
 re. Et hoc est q̄ dicit ap̄tus. ij. Corin̄. vj.
 Perficiētes sc̄rificatiōē in timore dei. h̄c
 est enī p̄fecta sc̄rificatiō cū nō solū a maio-
 rib⁹. s̄ etiā a minoib⁹ aīa sc̄rificat. Ir̄e iste
 est qui frequēter facit timere offensam. vbi
 nō est. Grego. Bonarū mētū est ibi culpaz
 agnoscere. i. timere vbi culpa nō est. Exem-
 plū in historia tripartita. li. vj. Ubi d̄r q̄ cum
 iulian⁹ apostata impator fecisset in quodaz
 magno festo aſi seip̄s poni vasayt more ī-
 periali ad honorē suū th̄us imponeret fecit
 ad hoc vocari quosdā xp̄ianos ydolis iuxta
 occultatus q̄ cū simpliciter aīo ad honorē impe-
 ratoris th̄us p̄cessissent: nihil de illis ydolis
 sciēs ip̄o parūt eis ydolatre q̄ th̄us ydo-
 lus facificauit: qd̄ illi aduertentes exclā-
 maauerūt petentes sibi de retras āputari: licz
 nihil fecissent in reuerētiā ydolorū. Iste est
 timor qui oē malū excludēs p̄pter eū nō d̄i-
 mittit q̄n dei faciatur voluntatē. Eccl̄. xxxiij.
 Qui timer deū nihil trepidabit t̄ nō pau-
 dit. Timētis d̄m brā est aīa ei⁹. Et sequit̄.
 Oculi d̄ni sup̄ timētēs euz. Et. i. ca. Timor

d̄ni gl̄ia t̄ gl̄atio t̄ leticia t̄ corona exulta-
 tiōis. Timor d̄ni electabit cor. Timētis d̄i
 b̄n erit ī extremis. t̄ in die d̄ficiōis sue b̄n
 dicef. Timor d̄ni expellit pecc̄m. nā q̄ sine ti-
 more ē nō pot̄ iustificari. Et. ij. c. Qui timēt
 d̄m inq̄ret q̄ b̄n placita sūt illi t̄ q̄ diligunt
 eū replebūt lege ip̄s. Qui timēt d̄m cum
 studit̄ mādarā illi⁹ t̄ patiētiāz h̄būt vlt̄
 ad inspeccionē illi⁹ d̄cētēs. Si penitētiā nō
 egerim⁹ incidem⁹ in manus dei t̄ nō ī ma-
 n⁹ hoīuz. Et ps̄. Br̄is vir q̄ timet d̄m ī mā-
 e. c. nimis. i. valde. Iste igit̄ timor ē filialis
 quo nihil relinquit̄ eoz q̄ p̄nēt ad salu-
 tē. Ex̄plo Thob. i. ca. qui nec p̄pter timore
 morū nec rerū dimittit̄ bar mortuos sepeliri
 Dānari d̄o b̄ timore caruerunt. t̄ iō timor
 fuit p̄petuo timebūt. Redē d̄icq̄ est q̄ a
 maiore cumulū sue dānatiōis timor t̄ fro-
 rā: quo pauebūt in sp̄ctu iudicis sp̄ ma-
 nebit ī eis. Logita q̄ro timore terref̄ lat̄
 vidēs iudicē volētē eū ad mortē cōdēnā
 s̄ vere maiori timore sine cōparōe timebūt
 dānari vidētēs iudicē. s̄. xp̄m eos cōdēnā
 ad p̄petuā inferni penam. t̄ dicētē illū
 Mat̄. xxv. Discedite a me maledicti ī ignē
 eternū q̄ pa. est diabolus t̄ āgelis eius. Timē-
 bunt̄ secūdo dānati cūcū frat̄nū. i. for-
 tarē tor dānatoz hoīuz. q̄ vt dicit̄ est p̄-
 r̄ies multū affligēt̄ ex rāta societate. sicut
 mēt̄ incarcerati cū mltis alijs ex q̄b⁹ sc̄m
 penū carceris augmētari. Nā s̄ ponerēt̄
 res infirmi fetidissimi et calidissimi in y-
 carcere: tūc q̄ro plures essent tāco pl⁹ timē-
 rēt̄ h̄i qui illū essent ponēdi: sic erit de car-
 re infernali. imo etiā hoīes dānari tā er-
 horribiles ad vidēdū q̄ vnūsq̄sq̄ pauē
 aliū videre. Uñ sicut h̄o defigurat⁹ vel m-
 tuus q̄tuor vs̄ q̄nq̄ dieb⁹ inferi timorē
 gnū: ita vt etiā aliq̄ quasi p̄dāt sensus
 time inopinata visioe alicui⁹ fr̄idibus. si-
 nari ex visioe. mutua maxime timebunt
 augmētū sue dānatiōis. Is. xij. Unus
 ad primū suū stupebit facies cōbustū
 tus eoz. et Eccl̄. xxi. Pauor op̄ābū n̄iq̄
 De isto pauore etiā d̄m ē in sexta pena
 potali. videt̄ t̄ magis timor p̄nere a
 nā sp̄ualē q̄ corp̄ale: q̄uis etiā pauore
 timore rei visē corp̄alis sent⁹ imutēf̄
 do. s̄ ille timor sp̄ualis pot̄t: maḡ q̄
 visioe aīe turpissime ex deformitate pen-
 gim⁹: enī ī vitis pat̄rū q̄ cū d̄dā tenerā
 ret p̄ heremū ad iur̄t̄ se ei āget⁹ in spē
 na. Cū aut̄ venissent ad quoddaz cad

ent timor pene

ene obturante nares suas ppf fetoz angelo
 no obturavit. Eunt illis ultra obturaverunt
 nidas iuveni. angelo aut obturante nares se
 nez no obturavit. q dixit angelo. In pntia
 ad aueris nares no obturasti t in pntia iu
 enis obturas. Un hoc dixit ei angelus. Jst
 fetoz corpales no ledut nos: s ptra hoim
 la fetent nobis. Un tollerabili fetet canis
 utrid hoib? q aia peccatrix angelis. In i
 mo igit vbi aie se mutuo videbnt siue in
 telliget no obfate corpe vna infert alteri? t
 toze t timore. Et ista pna timoris debet
 is q hic ppter hoiz timore t verecundiaz
 imittit bn agere t saluti sue puidere. Et
 te dici pot timor huan q ducti hoies ma
 s eligat malu aie qz corpis. siles illi de q
 t q eudo ad foui portabat sotulares i col
 magis eliges ledere pedes q sotulares.
 ageni aliq timet pdere bona reru mda
 ru qz corpis imo qz aie. Quot comittunt
 ta etia p vno denario iurado t pcurando
 nouit. Lora hu timore dic xpi. Adat. r.
 olite timere eos q occidit corp. aiaz aie
 possit occidere. Sz pot eu timere q pot
 iam t corp timere in gebene. Jste igit est
 al timor. t io dicit ad aliu maiore timor
 Zu eni scis qra pena sit ee in timore ali
 hois. Credo eni q ocs aliq aliquoz ti
 uerit t ex imperato territi fut: si ille ter
 siue timor duraret: nu q in b mudo gau
 ret. Cogita igit qra pena sit danatis ee
 ppetuo pauore t timore alioz danatoz.
 ertia pena timoris erit ex visio demonu
 licz etia sit dictu de visio demonu
 pena corpali: verum etia videbnt spua.
 Un sic aie brox videbunt dex clare: t eo
 ref t gaudebnt: ita aie danatoz videbnt
 ones p intellectus. t ista visio spual eis
 eret magnu timore. Exprimur eni q no
 natio ei infert timore: qro magi ei vi
 spualia. Et ista pena erit bis q nolut eu
 timere si acqverit suis reptatioib? t co
 s fuoz sequedo malas societates: ita qz
 habuerit timore fuile: q est cu quis no
 oze iusticie: si timore gebene vl alteri? pe
 abinet a malo vl facit aliq bonu. Tas
 fuit pparao q cu flagellabat dimittebat
 m: s qn tollerabat nec dnm cogitebat
 pplm dimittebat. sic pz Ero. ca. multi
 lis fuit anthoe q infirmitate flagellat
 bat dñz. ij. Adac. ix. Ubi dz. Supbe lo
 e veteru se hierosolyma t pgerie sepul
 i iudcoru eni facturu: s q vnuerfa cõspu

cit dñs de? israel passit en in sanabili t in
 uisibili plaga: ita vt corpe impu vermes sca
 raturit odore etia illi? fetoz exercit? gras
 uaret. t cu nec ipse ia fetoz suu ferre possit
 ita ait. Iustu est subditu ee deo t moztate
 no paria deo sentire. Dabat aut hic seles
 stus dñm a quo no esset miaz cofectur? t
 ciuitate ad qua festinas veniebat vt ea ad
 solu deduceret: no oportet libera reddere. Et
 ibi multa pmissa t vota ponit. Et seq in
 sine capti. Jgit homicida t blasphem? pelli
 me pcussus. t vt ipse alios tractauerat pes
 gre in morib? misabili obitu vita factus est
 Et b qz solo timore pene mouebat. Tales
 erut iudei plures q timore pene legem sua
 dar. qd xpiani multu vident peiores q nec
 timore nec amore feruat legem quam amore
 seruare deberet. Sed alij timore feruli sut
 sicut pirate qui videtes repestat facit vo
 ta cofiteuf t pmittit mirabilia. sed statim
 cessante repestate redeunt ad ludos et blas
 phemias t alia mala pñueta. Tales sut ite
 ru siles pozis t canib? q pculli fugit de do
 mo ad hozia: s statim reuertit t facit tedia
 pñueta. Fet sunt siles cuidam rustico trusa
 tori. de quo dz. q cu duceret vacca t vitulu
 ad monte sancti michaelis inter fines brita
 nie t normanie et videret venire rex? ma
 ris exclamauit dices. O beate michael libe
 ra me t dabo tibi vitulu. Liberatus autem
 dicit sc. Beatus michael bene erat saru? si re
 debat q dare ei vitulu meū. Et ecce iteruz
 fluxus quasi inuoluens eu et exclamauit: di
 cens. O beate michael libera me t promit
 to tibi vaccam t vitulu. Liberatus aut dixit
 O michael michael nec vitulu nec vaccam
 habebis. Luz aut sic quasi secur? mcederet:
 ecce iterum fluxus inuoluens et suffocans
 eum t vaccā t vitulu. Sic multi in necessi
 tatibus aut infirmitatib? multa pmittunt
 qz bene viuunt restituunt si hñc de alie
 no. vota faciunt: sed sani vel post periculus
 nihil faciunt. t ideo quado credut secure vi
 uere supuenit mozt t inuoluut cu suis pec
 catis in infernu. qz nec se emedauerit nec
 restitutione fecerut: aut vota soluerut. vltra
 illud. i. Thessa. v. Cu enim dixerunt pax et
 securitas: tunc repentin? eis superuenit in
 ritus sicut dolor in vtro habetis t no effu
 gitis. Et ibi loqf apf de die iudicij dices.
 Dies dñi sic furz ita i nocte veniet. Et pot
 eritelligi de die mozt. Notadu at q iste ti
 mor: sicut bz se h e pntu sic mudan? t huan?

no b
 no y

Handwritten marginal notes and a large initial letter 'T' on the right side of the page.

Sexta pena ipsualis

Non enim est malum in se cauere a peccato propter
 timorem pene. si tamen tempus est cum peccato. Unde Au-
 gustinus super illo sermone. *Consequitur timore. t. c. me. di-
 citur de tali. Unus in homine peccandi voluntas. et
 sequitur opus si speraret impunitas. Con-
 stat autem quod peccandi voluntas peccatum est propter
 hoc dicitur. i. Job. iiii. Timor non est in chari-
 tate. quod charitas excludit peccatum. Et ideo caue-
 re a malo timore pene tamen attribuitur malis.
 cauere autem a peccatis amore iusticie attribuitur
 bonis iuxta illos versus oratur. *Oderunt peccare
 boni iusticie. talis timor non facit eua-
 dere penas quas timet. Exemplum de duobus* so-
 cietas clericis de quibus dicitur quod se multum diligere
 res dixerunt ad muticam quod qui primo moreretur
 rediret ad alterum si posset. Factum est autem ut
 alter moreretur facta confessione et recepto vias-
 tico cum fletu. Post aliquot dies et recepto vias-
 tico. et questus focus quod ei esset. Et risu-
 dit quod male. quod dicitur erat. Et factum. *Nam
 psum tibi confessione viaticum et lachryme quas
 effudisti in extremis. Et ille. Non quod oia fue-
 rit ex solo mortis timore. Jo. dicitur. Prouerbi. xi.
 Iusticia liberabit a morte. ipsa est enim sola quod
 facit euadere visionem demonum huiusmodi timor
 non facit timere filium dei. et prosequens heres
 deus regni. Non ergo timeamus deum solo tali timore.
 si magis filialis. de quo patrum dicitur est ut
 euadere valeamus timorem illum penalem quo des-
 mones videbuntur. Quarta timoris erit in da-
 natis propter penas vehementes quas patietur
 Quarta timores si videres ignem in quo opor-
 teret te tenere digitum per horam et magis si per
 diem. et adhuc magis si totum corpus per annum et
 corpus tuum deficere non haberet. Cogita autem
 si potes quantum timore dānari timeat quod perpe-
 tuo et sine fine tatur: tale ignis patient. de
 quo igne dicitur est in prima pena corporali. Et
 non solum ignis sed et frigus intensissimus et alias
 penas de quibus dicitur est. Quātūq; enim stent
 in inferno dānari ille pene non mitigabuntur
 quod in inferno nulla est redemptio. nulla penarū
 alleviatio. et ideo cum quantum timore poltri sunt
 in inferno tanto timore spiritus timebunt. *O deus
 quanta pena est ista. Scit enim pauper christi
 quod nimirum pones et raptores. Videamus igitur
 quomodo istum timorem poterimus euadere.
 Certe euadem si de timore seruuili transeamus
 ad initialē filialē. quod sic fit. Cum peccator
 audit predicari penam eternam et terribiliter abstinere
 a malis solum ut vitet penas timet seruuili timore.
 et non est adhuc iustus. Quis abstinere a***

peccato. quod si non esset pena quas formidat: non
 abstinere a peccato. et ideo in eo est amor pro
 radicaliter. Iste deum abstinere a malis affi-
 scit se bonis: ac per hoc incipit amare bonum
 et delectari in illo: quod cum cepit amare bonum
 letetur amor peccati. quod non patitur sese amorem
 et amor peccati. simul etiam expellet timor
 seruuili quod sola pena timuit. et tunc eius charitas
 incipit esse timor initialis qui adhuc vult
 oculum habet ad penam: si alterus habet ad
 sensum ne committat. Interim deum agere o-
 scit charitas. et simul cum hoc crescit timor
 sensu et diminiuit timor pene: donec totus
 tuitus animi sit ad offensam non ad pena-
 tunc est pene etiam charitas: et tunc expellit timor
 initialis et succedit filialis cuius usus in pe-
 ni est reuerenti et timore non offensa fiat.
 ergo incurram timorem taturū penarū si
 habeam timorem initialē ad que incutitur
 dicitur Jo. bap. Abat. ij. Videas multos
 riserunt et iaducemz venientes ad bap-
 tismū dixit eis. Progenies viperarū quis
 monstravit vobis fugere a vettura ira. f-
 te ergo fructus dignus penite. tam enim secus
 ad radicem arboris posita est. Ois ergo
 horum que non facit fructus bonū excidet
 igne mittet. Qui post me venturū est
 me est cuius veltabrū in manu sua et p-
 dabit areā suā et cōgregabit triticū in
 horreū. paleas autē cōburet igni inextin-
 bili. Iste habet duas alas que dantur
 lieri ad volādū in desertum penite. Apoc.
 Duo pdicti timores. i. penarū offen-
 tas alias fecerunt volare ad penam. Ex-
 de thayde meretricie de qua dicitur quod tate
 chitadinis exiit in infernum propter eā ve-
 substāns suis ad victimā pparatē de-
 rēt. si et amatores sui per zelo illi vult
 se cōsertis frequēter thaydis limia sa-
 ne replebāt: quod cum audisset et abbas pā-
 sūpto habere seculari et vno solido p-
 est ad eā in quadā egypti ciuitate de
 solidū quasi per mercedē peccādū. Illa
 pro peccato ait illi. Ingrediamur sicut in
 ram. Licet ingressus eēt et lectus p-
 sibus stratus alcedere minaret dicitur
 Si est interi cubiculū in ipsum tam
 aut dicit. Est quoddā cubiculū vbi in-
 gredit. Si vero deum timeas non e-
 ei abscondat. Quod cum tene audisset d-
 Et scis eē deū. Que rñdit. Scio eē de-
 gnū futuri sēli nec dōr tormēta peccatō-
 rū ei. Si ergo nosti cur tātas alas per-

Septima pena spūa is

nō solū p tuas: s̄ p illoꝝ redditura rōne
imaberis. Illa vero audiens puoluta
pedes eius cū lachrymis orabat dicens
to esse p̄niam pas̄ t̄ confido remissiones
ante fortiri. em̄ pero tribus hoīs indu
as. t̄ post hec quo iusseris ibo: quonq; pre
eris facia. Lūngꝝ locū illi abbas cōstitū
t̄ vbi venire deberet illa collectis oībus
reunq; ex petō lucrata fuisset perlatisq;
medio ciuitatis p̄p̄lo spectare igne com
it̄ clamans. venite omēs qui peccastis
tū t̄ videte quō oīa q̄ p̄culistis in exurā
tū aut̄ precii auri libaz̄ quadringetaz̄
e cū oīa incendissent ad locū quē abbas
cōstituerat p̄xit quā ille receprā virginū
nasterio in cellulā p̄ tuā recludēs ofris
celle plūdo signauit t̄ parua reliquit fe
eram p̄ quaz̄ ei victus inferret. Iustitq;
ib̄ dieb̄ parū panis t̄ paululū aq̄ mimi
ri. Cū aut̄ senex descenderet ait ad euz̄
o ubes p̄ vt̄ ex naturali meatu aquaz̄
am fundā. ait ille. In cella sicut digna
Lūngꝝ itez̄ quō deberet a dozare inquire
ait. Non es digna noīare deū necq; i la
tuis nomē trinitat̄ adducere si nec ad
is man̄ extēdere. qm̄ labia tua inq̄tate
na sūt t̄ man̄ tue foridib̄ inq̄tate: s̄ t̄
do incābēs q̄ ozietē respice hūc p̄mones
inter iterās. Qui plasmasti me miserere
t̄. Cū ergo trib̄ ānis fuisset inclusa con
uit abbas p̄nuci t̄ p̄fect̄ ad anthoni
vt̄ req̄reret si dē remississet illi p̄cā. Et
rata causa Anthoni cōuocāq; disciplis
p̄cepit eis vt̄ illa nocte vigilantes i oīa
e p̄sisterent. signatū q̄cē alicū ex hīs
lararet dē cām q̄ p̄nuci abbas vene
tū ergo incessant̄ orāssent abbas pau
maior discipul̄ anthoni vidit subito le
celo p̄ciosā vestib̄ ordinatū quē tres
ies clara face custodiebāt. Lūngꝝ pau
illis diceret gloriā illā t̄m̄ eē anthoni.
e aut̄ diuina r̄ndit. Nō est p̄ris tui ātho
i thaydio meretric̄. Qd̄ cū mane pau
p̄nucio dixisset euz̄ gaudio discessit et
t̄ p̄fect̄ ad monasteriū ostiū cēlle apes
t̄. Illa nō rogabat vt̄ adhuc maneret i
a. dixit aut̄ ei. Egredere qm̄ dimisit i
e p̄cā sua. Et illa r̄ndit. Testor̄ deum
e quo huc ingressa sū ex oib̄ p̄ctis meis
velur sarcinā t̄ statui ante oculos meos
ur nō decesserit anhe lit̄ de maximis meis
nō discesserūt p̄cā mea ab oculis. s̄ fle
n̄ p̄ illa gliderās. Cui abbas dixit. Nō

pp̄ penitentiā tuā remisit tibi dē p̄cā tua
s̄ q̄ hūc timorē sp̄ habuisti in aīo. Et cū in
de illā addur̄. s̄ct̄. xv. dies iugur̄it t̄ pau
saut̄ in d̄no. Qd̄ dē me? qd̄ nos faciem̄ de
tot p̄ctis n̄ris sup̄ quib̄ m̄h̄l time m̄. dixit
sti em̄ die sicut d̄ Ath̄. xxi. Amen amē.
dico vobis qz̄ publicani t̄ meretrices p̄e
dent vos in regnū dei. Voc̄ videm̄ verum
in sc̄a thayde t̄ sequim̄ si timorē habuerim̄
mus. s̄ fle d̄ initialis. qz̄ est imāum sapie
Eccl̄. i. Et in ps̄. Qui timet deuz̄ faciet vos
na Eccl̄. xv. Sapia vero est nō: cognitioe
boni t̄ mali: sed etiam in reprobatione ma
li t̄ electione boni. s̄c̄e d̄ initialis qz̄ est in
incipientib̄ bene agere vt̄ cōter̄. Doc̄is
more igit̄ penas inferni euadem̄ t̄ reuerē
tialē obrinebimus in p̄ria. de quo d̄ in ps̄
Timor̄ d̄ni sc̄tis p̄manet in seculis seculi.
de nō h̄ntib̄ hic timorē h̄mōi in charitate
t̄ non cognoscentib̄ deū ei sup̄ oīa obedie
do d̄ in th̄mate. Conuertat̄. i. in. f. o. g. r. c.

Septima pena spūa:

lis in dānatis erit certitudo sue
dānationis. Q̄ p̄ pena terribilis
scire q̄ nūq̄ cessabūt a tāta tribulatione
nūq̄ melī habebunt. S̄cis em̄ q̄rū sūt er
stes q̄ sunt certi q̄ adiudicati sūt morti. Et
dānati certi erūt q̄ sunt adiudicati eterne
morti p̄petuo tā grauissime punitiōi. D̄ dē
me? q̄ra fatuitas p̄ momentanea delectatōe
velle incurere p̄petuā dānationē. Dec con
ditio igitur p̄nitentiā multū aggrauabit.
Erūt igit̄ certi de quatuor.
P̄mo q̄ iudex nō reuocabit s̄miam suā.
Secūdo q̄ bene agendi nūq̄ obrinebunt
q̄q̄ potentiam.
Tertio certi erūt societas maledicte et̄ naliē
Quarto loci infernalis punitiō horribilis.
P̄mo igit̄ erūt certi q̄ iudex t̄c̄. Qm̄ hoc
Lerte ex s̄mā. plati qz̄ iudex dicit s̄miam p̄
ferendo vt̄ d̄ Ath̄. xv. Discedite a me
ma. in i. q̄. et̄ q̄ pa. ē diabolo t̄ angelis eius.
Et seq̄ in fine capituli. t̄ ib̄t̄ h̄. f. q̄ a s̄ni
stris eī erūt i supplicū efnū. Iusti aut̄ i vi
tā efnā. glo. Frustra s̄ origenes spōder̄ li
beratioes p̄ mltos ānos mal̄ hoīb̄ t̄ ipis
demonib̄. Vidēs q̄ quō iudex s̄miaz̄ d̄cyet
et̄ naliē punitā. Et vbi ponit̄ efnū. s̄a p̄te p̄
p̄ p̄petuo. Tōsidera igit̄ q̄ iudex nūq̄ reuo
cabit s̄miaz̄ suā t̄ de h̄ erūt certi dānati. Nūc
nō sum̄? i certi de s̄mā illa an̄ feref̄. s̄ noyvl
nō: s̄ s̄mā p̄ regno. ido inq̄ bea. Pe. ij. pe. c. i

Septima pena spūalis

Quapto p̄ f̄res maḡi fatagite v̄ b̄oā opa
 certā v̄f̄z̄oationē electōez factā. **Dec**
 ei faciētes n̄ peccabid̄ aliq̄. Sic ei habūdā
 ter m̄strab. **For**o introit̄ regnū celoz dñi
 n̄ri saluatoris iesu xpi. Sūt em̄ aliq̄ fatu q̄
 dicit̄ q̄ de n̄o erit ad eo dur̄ vt̄ i esnū pu
 niat. **Con**tra q̄ait idē ap̄s. c.ij. eiusdē eple
 fuerūt n̄o t̄ pseudo p̄p̄be i p̄p̄o sicut t̄ i
 vob̄ erūt maḡi mēdaces q̄ introducēt se
 ctas p̄ditōis. **Et** seq̄. Si ei angelis peccāti
 bus n̄ p̄p̄cit̄ s̄ ruētib̄ inferni extractos in
 tartarū iradidit̄ i iudiciū cruciādos resua
 rit̄. **Et** seq̄. c. i. **V**āc̄ ecce vob̄ h̄m̄i sc̄oam
 scribo eplaz i q̄b̄ v̄f̄z̄o excito i cōmonitōe
 sincerā mēte vt̄ memores sitis eoz q̄ p̄dici
 n̄boz a sc̄is p̄p̄he t̄ ap̄foz sc̄oaz p̄ceptoz
 rū dñi t̄ saluatoris. **Doc** p̄mū sciētes q̄ ve
 nient̄ i nouissimis dieb̄ i recepro illosorez
 iux̄ p̄p̄as p̄p̄icit̄as ābulāres dicētes vbi
 ē p̄missio aut aduēti. **Ex**q̄ ei p̄ses dormi
 erunt oīa sic p̄suerāt ab initio creature. **Et**
 seq̄. **N**ō tardat dñs p̄missione suā s̄ patiē
 ter agit p̄p̄ vos nolēs aliq̄s p̄ire. s̄ oīis
 ad p̄m̄as redit̄. ad ueniet̄ āt̄ dies dñi vt̄ fur
 p̄p̄ q̄ h̄m̄i fatagite immaculati t̄ iniolati ei
 iuentri i pace t̄ loganimitatē dñi n̄ri salutē
 arbitrami. **N**olite iḡ dubitare q̄ v̄e ita erit
 sic̄ scriptura loq̄ nā nō volūtate b̄iana al
 lara ē aliq̄ p̄p̄etia s̄ spū sc̄o inspirati lo
 cuti sūt sc̄i dei hoies. **Ut** iḡ istā m̄iam sp̄is
 dānaq̄ certā se q̄ n̄ q̄ reuocabit̄ possum̄
 euadere labor em̄ ad b̄n̄ agēdū. q̄ credunt
 m̄lti saluari q̄ dānabūt. **Un** legit̄ i vid̄ pa
 trū q̄ abbas siluan̄ cū sac̄ fuisse i excessu
 mēq̄ corā s̄rib̄ t̄ redisset ad se flebat valde
Et iutrogauerūt eū f̄res q̄d h̄ret. **Abbas** āt̄
 ille tacebat t̄ flebat. **Lū** āt̄ inītarēt vt̄ dice
 ret q̄d h̄ret dixit. **Ego** ad iudiciū dei rapt̄
 fui t̄ vidi q̄sdā de habitu n̄ro exētes ad tor
 mēta q̄sdā n̄o de bitu seculari eūtes ad re
 gnū. **Et** idē q̄d d̄ d̄ d̄. **vij.** **Ad** sc̄i dicēt
 m̄ibi i illa die. **dñe dñe** nōne in noie tuo p̄
 p̄p̄etaim̄ t̄ i noie tuo demonia eiecim̄. **Et** tūc cō
 fitebor̄ illis. q̄ nunq̄ noui vos discedite a
 me oēs q̄ opami inq̄ratē. **Si** āt̄ p̄p̄be t̄ fu
 gātes demonēs t̄ mirac̄a faciētes tunc re
 pellēt̄ q̄s pot̄ eē q̄ de se nō dubiter. **In**cer
 tus ē iḡ q̄s de lege cōi d̄ illa snia de q̄ cer
 ti ēēt dānati etiā q̄ excurio illi erit perpe
 tua. **Est** ei magna p̄solatio cū h̄ sp̄s de mia
 iudic̄ t̄ de reuocatōe sue snie. s̄ h̄ nō erit tūc
 q̄ mo ē t̄ p̄s inie tūc erit t̄ p̄s v̄it̄ i iusticie
 Zeo papa i v̄itate iudicabit̄ te q̄ i v̄itate re

redemit. **Dec** pena debet illis q̄ nolunt cre
 dere sacre scripture t̄ deo. s̄ dicunt nos illa
 adiuuēsse i timorez pctōz. **Zales** sūt p̄elli
 mi t̄ falsi xp̄iani q̄ p̄dicāt euāgelio t̄ p̄ p̄ha
 deo t̄ ecclie t̄ articulo fidei oribodore. i q̄ d̄
Inde. s̄ de celo vētū i iudi. **vij.** t̄ mox. **Za**
b̄n̄ vellēt̄ p̄p̄o saluari s̄ sine labore t̄ cer
 tamine cū t̄ dicat ap̄s. **N**ō coronabit̄ nisi
 q̄ legitime certauerit. **Lū** q̄ dicārit̄ bt̄m̄
 ēē et̄nā. **q̄re** etiā n̄ credūt̄ penā t̄ mortē et̄
 nā. **Et** q̄uis sint m̄lte rōez autēs p̄dici
 ca hoc allegare. nūc tū aliq̄ addūf. **Per**
 notū ē inq̄ p̄p̄ator libri d̄ s̄rib̄ q̄ q̄ ad
 dit sup̄ pctm̄ suū p̄umaciā seu ipenitētiā a
 bz durare t̄ penā t̄ q̄ d̄ durat̄ i iniuri
 bz durare t̄ penā. **Q̄** q̄ exis i inferno addū
 sup̄ pctm̄ suū p̄umaciā v̄ ipenitētiā. null
 ei vera p̄niā v̄ emēdario ē ap̄d inferos. s̄
 dicēdū ē magis i pena seq̄nti t̄ radiū durā
 iniuria q̄ d̄ i ei nō emēda. merito sp̄ durā
 bit̄ ip̄i pena. **Et** h̄ac̄ monet̄ q̄stione p̄trū
 disc̄i pul̄ gregoz i p̄i gregoz i. iij. oya. d̄
Sate veli quō iustū iustū sit vt̄ culpa q̄ cū
 sine p̄p̄etata ē sine fine puniat. **Sic** q̄
 recte dicet̄ s̄ d̄ d̄ iudex nō corda ho
 s̄ facta p̄saret. **In**q̄ em̄ nō cū sine d̄ere
 rūt̄ q̄ cū sine v̄ixerūt. nā voluēt̄ v̄it̄ s̄
 tuissent sine fine v̄inere sine fine peccare.
sa d̄ d̄ d̄ d̄ d̄ d̄ p̄i pena corporali. **Ad** hoc
 postū vide pulcherrimā resolutionē in lo
 rbo. t. iij. q. lxxvij. ar. iij. t̄ infra. **Et** iij. se
 di. xliij. ar. iij. quo q̄rit̄. **verū** ex d̄na iustit̄
 inferat̄ pctōib̄ pena et̄nā. **Et** sic p̄s q̄
 iudic̄ erit irrenocabilis de q̄ certissim̄ ei
 ip̄i damnati q̄ certitudo erit sup̄ p̄na pen
Se cūda erit pena certitudis i b̄ q̄ b̄n̄ d̄
 di. t̄ c. **Q̄** p̄na pena erit se scire certitudi
 lit̄ p̄uatos esse illa p̄tate q̄ potuissent la
 ri regnū celoz s̄ voluissent. **Tūc** aut̄ pot
 q̄ potuissent h̄ic facili t̄ de hoc erit cer
Et h̄ pena dabit̄ illis q̄ hoc nō fecer̄ q̄
 tuissent. **Zales** sūt q̄ nō h̄nt̄ fidē certā.
 s̄ h̄nt̄ fidē illa ē mortua. **Ubi** notādū s̄
 in sūma de s̄rib̄ ca. de fide q̄ tria exp̄
 ad b̄n̄ opandū. sc̄re: posse. t̄ velle. **Et** q̄
 tenōe opatōis pot̄ ē finigibz q̄ sūt ad
 nē t̄ s̄m̄ naturā finis sum̄t̄ ea q̄ sūt ad
 iō i opando ea q̄ sūt ad t̄nt̄ salutē n̄f̄a
 esse habem̄ finis bonitatē cognoscere.
Siderare t̄ aliq̄ā fiduciā obtēdē v̄ellim̄
 cognoſcam̄ q̄ debem̄ redere t̄ v̄ellim̄
 nire t̄ sperem̄ posse puenire. **Nō** ei rēp̄
 sāt̄ q̄ oīno effici nō possūt. vt̄ ait sapiētia
 de bonitatē finis agnoſcim̄. **charitate**

eram? spe fiducia obrinēdi habem? Et qz
 re est diminutū in vi rōali z p se i irasci
 lē velle inordinatum in concupiscibili
 o fides ē supplementū cognitionis i rōali
 s supplementū fortitudinis in irascibili
 aritas ē ordiativa volūtas i concupiscibili
 ide agnoscim? vultū bonū siue sumū bo
 ē bonū se cōtēans ex q cognitōe due af
 ctiones oriūt scz spes ex eo q cognoscit
 lialissim? bona sua cōcādo: r desiderius
 eo q cognoscit ē bonū q nihil meli? pōt
 siderari. Bonū em est qd desiderat ab oi
 s vt ait brūs dyonisi? z fm aristō. Dia
 ni exoptat. Vita hoīs absqz lumie fidei
 g ē nesciēs q rēdat Jo. xii. Qui ābulat
 tenebris nescit q vadat. Vō absqz fide ad
 illā itoz spaliū circuit ad modū salōnis
 sculati. J. dicit. xvi. ena nec cognoscens
 cupiēs. ps. In circuitu ipi ābulat. Et i
 dicte salutē dō. Ad hoc q fides sit cōmē
 bilis dz hēre tria. veridicā p fessione: ma
 gificā deuotionē: r catholicā p fessionem
 tio igif fides dz hēre veridicā p fessione
 verū dicat: nec aliud credat: alif viuar vt
 fides sit viua nō mortua: verū nō ficta.
 es em mortua nō ē res hē q uoq: sicut hō
 m? nō ē hō. Res ei ficta ppe nō ē dicen
 res: sic leo pice? nō ē leo. denari? de auri
 co nō ē verū denari? q dz ee de auro. Za
 sūt falsi r ficti xpiani. de q dz apls. Zi
 Lōtref se nosse deū: facit ar negat. Za
 sūt sic chimera q ē res ficta r tñ nihil ē
 rez natura. fides veridica ē sic vinēdo
 credit. Secūdo dz hēre magnificā deuoti
 ōi trib? pōio vt i solo deo cōfidat etiā si
 tura vl rō dīcat. Tale fidē habuit abra
 m q vetul? de verula r sterili. hōēs rōem
 didit deo pmitterē q hēre semē in q bñ
 erent oēs gētes. Un dō Beñ. xv. Cre dī
 abrahā deo r reputatū est ei p iusticia.
 cūdo fides ē magna si i aduersitate nō
 ciat h p i ualescat: de q dicte salyator
 at. xvii. Si habuerit fidē sic granū signa
 tē. Bianū synopsis qto pl? terif for?
 er. Talis hūit fides martiz. qvt dō beb.
 fide vicerūt regna ludibria r verbera
 p r vicula r carceres: de hac fide dō. i.
 h. v. Dec ē victoria q vicit mūdū fides
 r. Tale nō habuit per? q vidēs vētū va
 ū timuit r hāri mer? fuit: cui r saluator
 Adab. xiiii. Ad odice fidei qre dubita.
 Sic mlti vidēs vētū validū tribulati
 ōi rēdūt r mergūt in mari desparōnis
 ē mortuū i q nil pōt viuere. Tertio ē si

des magna si ppf dilationē hō ptere non
 desistat qd sibi pmissū ē. s. regnū r bñ cōpa
 do r orando. Tale fidē habuit mulier cana
 nea: q qz ructūqz su: sles a xpo repulsa nunqz
 qvuit a pce qusqz fuit exardita. Un dō ma
 rthei. xv. O mulier magna ē fides tua: fiat ei
 bi sic petisti. qz vulgo dō. Dō differ nō ofe
 ferrur. Irē fides dz hēre p fessione catholicā
 Un catholica p fessio xpiana pmet. xii. arti
 culos q i simbolo aplico pmet. Est tñ ali
 ud credere deo: aliud credere deū. aliō cre
 dere i deū. Credere deo ē credere verū qd
 dicit: credere deū ē credere ipm eē: credere i
 deū vt dō Augest credēdo amare r creden
 do in eū p amorē ire r emēbus icōpari r
 tales st q ei pceptā custōdit. Talis fides
 est q possum? mereri vitā etnā nō q dānat
 potuissent si vgluissent: tūc aut nō poterit.
 qz erūt ex statu merēdi. Cōsidera qsta pena
 est alicui r tristitia q p p fūū defectū pdi
 dit suā hereditatē r eet maior: tristitia si p
 deret vniū regnū. Sic maxima erit tristitia
 ipis dānat q p p suā malā volūtatē: r qd
 nō fuerūt veri fideles r boni xpiani pdide
 runt gliaz r patiet tā grauissimas penas r
 certi erūt q nūqz apl? habebūt tale posse q
 le habuerūt. Tertia pena erit qz erūt certi
 societate maledicte r c. qstū sit grane hōi ē
 in societate q displicet notū ē r pl? ē mole
 stū si talis societate inferat penā. Et si qō ē
 cert? q in tali societate sp deberet manere
 multū eet tristia: sic qdā dānat certi erunt
 d illa societate vidēs q cū temōib? r alijs
 dānat p pteruo manebūt i q r ex q societate
 mltū affligēt vt dictū ē pri? i mltē penis cor
 poralib? r spūalib?. O de qsta tribulatio qz
 ra tristitia r pena stare p pteruo i tali socie
 tate tā ferida tā ignita rē. Ubi eet societates
 hui? mūdi, vbi p dātia r puitia i qb? hūit tot
 excess? r i hōibz r i cibis vbi choree i qb? tot
 mala p mittūt. vbi societates ludētū r bis
 bētū i tabnis. Lerte ex talio? mūdānis so
 cietatib? p p pta ibidē cōmissa moralia
 ibūt hoies si sic monūt i ill pccis ad illā so
 cietate infernale. Fugite igif hūit tales mūdi
 societates vt vitet societate dānatōz: socie
 tate plimū hō os seq. Un pōif ad hē exēplū
 i legēda scōz: eū qdā rex cū dēret baprisari
 r iā vniū p dē hēre i lauacro. alitx retrahēt
 fre gaur vbi nā ples maior suoz cēt i iser
 noyl padiso r audicēs ples eē i inferno intz
 ctū p dē retrahēs sacti? ē idē ples q pauis
 oēs seq: r ita iudicat? ēa demone p mittē
 te sibi q tertis die incomparabilia bona

mo b

mo

Et tunc pena ipsualis

dare. h. ipe q̄to die subita et eterna morte pe-
ruit. Sic mlti malū seq̄ societates fatuorū
q̄ bonoz et volunt magis ire cū illis q̄ ya-
dūt ad infernū q̄ cū illis q̄ vadūt ad padē-
fuz. Sz de societaz q̄ hic eis fuit grata i
ferno erit tristis et ingra. Quarta pena erit
certitudo loci infernalis. Status ei q̄ta pe-
na ē esse i loco fetido vel inhonesto. i hac
penā alleviat sp̄s exentiā a tali loco: q̄ n̄
est sp̄s de exitu talis loci tūc ē gravissima.
Logita q̄r̄ eēt dolo: si ad iudicā? esses p̄
peruo stare i latrinis q̄r̄u esses tristis: igit
p̄na. Et vere loci inferni vt iā dictū ē erit
inhonestior: fetidior: horribilior: et gravio-
re penā inferēs oibz locis mūdi vt sc̄pt̄ p̄ expi-
entiā dānati q̄ i cōtē etiā se nūq̄ exi-
turos. D̄ q̄r̄u timere debēt hoies hui? mūdi q̄
pp̄ loca cito trāstōtia. s. pp̄ domos edi-
ficandas et acq̄redas castra et maneria: ter-
ras et alia loca multa p̄ta d̄munt. Nam
alii rapiūt castra et d̄na alferi? p̄ violētā.
vt p̄ i guērris. Alii subtrahūt p̄ fraudes he-
reditates alioz. s. diuites a pauperibz. Alii
ampliāt fras et prata secreta signoz diuisi-
onis inf̄ prios admonētes q̄ omia dānabi-
lia sūt dicere p̄pheta ysa. v. Ne q̄ cōiāgiris
domū ad domū et agrū agro copulā vsq̄
ad terminū loci. nūq̄ habitabitis vos vsq̄
li i medio terre. certe cito moriēti: nec vl-
teri? i hīs loq̄ morabimini. Ubi q̄ in infer-
no si in petō mortali moriamini. pp̄ q̄r̄ lo-
coz acq̄sitione nō tñ ipi dānant h̄ etiā sue-
cessores. Exē plū. q̄dam miles d̄fuit i dex-
trario nugerimo apparuit: de cui? naribus
fum? et flāma p̄cedebāt. apparuit inq̄a re-
ce? p̄llib? omnīs et mollē tre gestās in hu-
meris. Cui cuius cui appuit ait. Estis vos
dñs frideric? r̄ndēte illo ego sū adūxit. vñ
venitis et q̄d significat ista q̄ video? Ego i-
quit in maximis p̄nis sūspelles istas a ta-
li vidua abstraxi q̄s mō ardētes sentio. Si
mūlt p̄tē cuiusdā talis agri in veducam iu-
ste cur? nūc podere p̄mor: h̄ si filij mei istare
stiterēt: penā meā mltū alleviarent. sicq̄
eū dūnit. Audietes autē filij? b̄ba p̄is ab illo
malherit eū i pena remanere q̄ pdicta re-
stituerēt: imo etiā illa iu ste detinere. et sic cō-
sc̄nter dānari. D̄ q̄r̄ sūt tales filij q̄ malū
p̄feg i p̄nis et in illo loco etiā p̄peruo dāna-
ri q̄ restituerēt: etiā si p̄ali restituerent sci-
rent illos saluandos imo malū dānari ipi
met q̄ restituerē vel loca ista vt alias res
Exē plū i li. de dono timoris. Sacerdos q̄
dā ysurarius monebat de salute aie sue q̄

gravi infirmabaf. dicebatq̄ sibi tria fore
necia scz dolere de p̄nitē. et plene p̄fici de
p̄tis. et restituere p̄ posse. Et ille. duo p̄lia
libentē faciā. si tertiu quō facerē nihil in me
q̄ filijs meis remaneret. Et sacerdos. sine
hoc nō p̄ores saluari. Et ille. dicūt ita sapi-
tes et scripture. Trāvere dicē sacerdos. Et il-
le. Et ego volo p̄bare vt r̄dicā vt r̄. q̄ n̄
restituā. Et sic moru? est magis timēs pa-
pratē p̄ntē q̄ futurā penā i loco illo vili-
mo. D̄ insania ceteris rebz admiranda q̄ vt
der se i exitu hui? mūdi et nō curat sibi pu-
dere de loco futuro p̄peruo: p̄ certo tabs
bz fidē q̄ sit infernū? quē fidelē se credit e-
ido d̄r de tali et sibi sibi. Cōuertat p̄c. et

Et tunc pena spūalis

erit defect? solatiois. et h̄ alibi
dictū de h̄mōi defectu: tñ al
defect? solatiois corporalis: ali? defect? so-
lacionis ipi? aie. N̄ vt videm? aliq̄ cōsol-
tur copaliē q̄ nō spūaliē et cōuerso. q̄
desolatio aie redūdet i corp? et eō vt dictū
ē in principio penaz spūalius. q̄ta igit p̄-
dāna q̄ erit q̄ solderabit a nullo s. nec a
nec ab aliq̄ creatura solari aut p̄fortari
tā maris penis: h̄ erūt i inferno positi q̄
pli? nulla sit deo cura de aie. D̄ vt me
curā p̄ hoie saluādo habuistis: q̄ hō fuit
passibilis abiect? et desper? et moriē tā vt
simā pass? estis. Nūq̄ obliuiscemi mis-
eri? vt dictū ē. q̄ nūc ē t̄ps m̄ie: tūc autē
sticie. Erit igit damna? pena et tristitia
gna. Quia
Erit p̄iuanti onū diuina cōsolatione.
Anglica viltone
Dnium sanctorum compassione.
Dannatorum confederatione. P̄io
uabunt oī diua solatioe. q̄ vt ipe iust
hil eis dabit in q̄ p̄placeat imo de q̄ncq̄
cordabūt siue de deo siue de q̄ncq̄ alia re
tū erit eis i desolatione siue p̄ se siue p̄
dēs. Dic autē non sic punit de? q̄ q̄r̄u
q̄s paciat aliqua solatioe? pot h̄re. Ch̄
ioh̄ ly sit hic quissime afficē? tñ patien-
stimmē di. Job. v. Si bōa suscepim? de
nō dāt mala at̄ q̄re nō sustineam?. Sed
at̄ p̄ eodē ca. Egress? satban a facie d̄i
cussit iobylcere p̄ssio a plāra p̄e diabolū
h̄ricē capit̄ ei? q̄ testa sanie radebat i
linio. dixit at̄ illi vxoz sua. Adp̄c p̄ma
simplicitate tua. B̄ndic deo et motere.
ait ad illā. Quasi vna de stulē mulieribz
cuta es. Si bona t̄c. Et sic p̄ q̄ parit

ut quā nō hēbūt dānati. imo deo maledi-
 cātur. sicut dicitur mulier. Job eadē dīcēs.
 nō dīcē deo rē. i. maledicē. Tānē enī abhorret
 inā maledictiōes sacra scriptura vt loco
 maledicē postulerit bñdic. vt qdā dīcūt. Sed
 qd. In oib⁹. s. afflictiōib⁹ nō peccauit Job
 dīcīs suis. B̄lo. Duob⁹ modis labys peccā-
 tū iusta dīcīm⁹ vsq. iusta tacem⁹. s. iob ne
 s. ferret supbia dīc. Nec s. suaderē recra-
 uit paciētia hūit deo grā agēs. sapia dīu
 arguēdo docēs. Paciētia autē sapia mag⁹
 tē dona. Sic p̄ q. p̄tū q. s. affligat i
 mādō in aliq. pōr. s. solari p. paciētia sal
 etiā q. hic pena tpalis t. p. paciētia pōr
 meritoria vite etne t. purgatiua penarū
 p̄ctis soluēdarū. s. nihil tale accidet dā-
 nis. Sicutote q. h. pena debet illis q. h. hnt
 in mīdānā p̄solatōes in locis in truppis
 o. mētiōib⁹ t. poratiōib⁹ t. luxurijs t. alijs
 nō mīstis. q. p̄b⁹ nec volūt dolere p̄fecte
 s. satisfacc. Penitētia enī ē p̄terita mala
 regere t. plāgēdo nō iterare. Et dūcūt enī
 ares tales accīpe dēū. q. dīcūt ore se dōle-
 re p̄ctis t. p̄ponē abstinere. s. in rei vīta
 aliud hnt in corde qd. p̄ patēter. q. facta
 est dōe oris corā sacerdotē tali q. h. stati re-
 ut ad modū viuēdi pōrē. Sic p̄ iurane-
 s. stati p̄nter iurabūt p. s. guānē dei p. mor-
 teti. t. sic de alijs p̄ctis. Et dīcūt q. nō pōt
 talē alit viuere. Et iō q. hic noluerūt absti-
 nere a p̄ctis nec obedire deo. s. in futuro i
 o. solabili dē acq̄sset illis. O q̄ta pes
 s. hic tātū punieris q. in nulla re posses
 plari. Cogitet igit pena hāc i dānā q. p̄
 ut. Secūda pena erit. q. puabūt angelis
 vīssōe. vñ p̄ dīcē iudicij null⁹ bon⁹ angel⁹
 dānator dēscēdet. mō hō ad purgatoriū
 ē qdā ps inferni āgeli boni qñ q. dēscen-
 t ad purgādos. s. solādū. Unī i libro de do-
 timonis dī. q. qdā p̄ctōr corēpt⁹ quissis
 i. firmitate rogabar dñy vt enī tolleret de-
 dō isto. qd. cū frequenter petisser asstirū
 āeo āgel⁹ dei dīcē. s. nō dīcē. s. sū a d. petiōes
 s. expēdiēdā. Elige qd. vis aut duob⁹ dieb⁹
 stare i purgatoriū aut duob⁹ ānis sustinē
 mītarē istā. Et ille gaudēs elegit p̄m̄y
 noum⁹. Post horā āt modicā apparuit ei
 scētē i purgatoriū iterū āgel⁹ quē vidēs
 it. Quis es tu. Et ille. Ego suz āgel⁹ dñi
 pparui tibi in sclo ad huc viuēt. Et ille
 it. Tu nō es āgel⁹. q. āgelī nō mētūf. tu
 nō mētētes dīcēs. q. solū duob⁹ dieb⁹ sta-
 i i purgatoriū. hic aut sceti tā tot ānis.

Angel⁹ aut. Scias qd. nōdū hic scētis p
 hora ire grā. Tu ille. Rogo igit vt reducas
 me ad scly. q. par⁹ suz sustinere q̄tā ihermī-
 tatē deo placuerit dūm hōc huc nō reūtar. Qd
 t. factū ē ex dispētatōe dīna. Et regressus
 huc sustinuit paciēt ihermitatē p. duos an-
 nos p̄ q. s. mortu⁹ ē. Pie igit credid⁹ q. āgelī
 boni vīstāt p̄ciues suos in purgatoriū exu-
 stētes t. frequēter solāt t. vt paciēter susti-
 ferāt exhorāt. vt dī in legēda aurea in cō-
 mēzatiōe defūctorū. Et forte spālī eos vīst
 tāt āgelī q. fuerūt custodes eorū. Dānati autē
 nūq. sic solabūt p. ipsos bonos āgelos. t.
 s. iuste. q. hic nūq. voluerūt acq̄sere eis vl
 s. qñq. acq̄uerūt nō tñ p̄leuerūt. s. in
 p̄ctis mortui sūt. De effectib⁹ āgelicē custo-
 die loq̄t m̄tū euidētēr Bōn. di. xi. iij. q. s. f.
 rj. Quinimo occasio erit marie defolatiōis
 ipsīs dānā q. dū re cordabūt q. dē t̄m eos dī
 legerit q. eis sic dīcīt. Hero. ab ortu natiuita-
 tis dēderit āgelū custodes. s. qñ aīa infūdīf
 corpi. Quadruplex tñ p̄ncipal effect⁹ s. uer-
 uit custodie affigri circa aīas. Un⁹ ē vt p̄f-
 ciat aīa in bonū grē. alī vt nō cadat in ma-
 lū culpē. Tertī⁹ si cadat q. postmodū refur-
 gat. Quart⁹ ne toties vel intarū malū cas-
 dat q̄tē vsq. ad sp̄tū adūsari incitat. O q̄ta
 tristitia dānā q. nō acq̄uisse monitiōib⁹ sui
 boni custodīs t. cū eo nō iuisse ad glīa celestē
 s. mag⁹ acq̄uisse illi dānato āgelo dato in
 exercitiū. Unī m̄g. di. xi. ij. c. i. ait. Breg. q. s.
 dīcīt q. q̄sq. vñū bonū āgelū sibi ad custo-
 diā deputatū t. vñū malū ad exercitiū hēat
 Cū enī oēs āgelī boni n̄m bonū velint cōi-
 terq. saluti hoim studeāt. ille tñ q. deputat⁹
 alicui ad custodiā spālū enī dōtat ad bonū
 sic legit de āgelo thobie. t. de āgelo petri in
 actib⁹ ap̄sōz vt pulchre oñdīt scās Tho. r.
 pte. q. cxiij. p. totū. Silt. t. malī āgelī cū dē-
 derēt malū hoīz. mag⁹ tñ hoīes ad maluz
 incitat t. ad noc edū font⁹ instat ille q. ad ex-
 ercitiū ei⁹ deputat⁹ ē. s. ille. Cōsidera igit q.
 si dācēt tibi duoyiri q. vñ⁹ induceret ad bo-
 nū fminū t. alī⁹ instigare ad malū fminuz
 si crederet malo iudicēti te ad locū talē q̄s
 ē infern⁹. q̄tuz dolere t. tristari deberes. q.
 malo acq̄uisti t. bono credē nolūisti. P̄fē
 m⁹ igit nūc nō s. sentire p̄ctis vt talē t. tātas
 tristitiā p̄petuā vitare possim⁹. Tertīa pes-
 na erit puari oīm scōz cōpassiōe. q. scriptū
 ē in ps. Letabīs iust⁹ cū viderit vīdīcā ma-
 nus suas lauabūt i s. guāie p̄ctōz. Et sic qñ
 balneabūt se cū vīdebūt tantā iusticiā heri

de dānat. Et sic p̄i celo nō tristabit de dā
 natione filii in inferno: nec filii de dānatōe
 p̄ris: nec filia de dānatōe m̄ris. **D** q̄ra tri
 sticia i dānat cū sciēt filios r filias q̄s ita
 care nutrierāt gaudere de dānatōe sua. Cū
 r mḡ sen. di. l. iij. q̄rit de ista p̄passiōe dicit
 S̄z cū sic malos r tozme d̄p̄deat: nōne aliq̄
 p̄passiōe erga eos mouebunt. Nōne eos de
 tozme q̄ liberari cupiūt. Et r̄ndet i. si. ca. dicit
 Justoz aie r si nature sue bonitate miam
 h̄r̄tā: tūc auctozis sui iustie p̄iuncte tāta re
 ctitudine p̄strigēf̄: vt nulla ad reprobos cō
 passiōe moueāt. hec ille. **S** cor. ho. l. iij. ca. dicit
 de d̄p̄dit. Nō credo q̄ bri solent absolute
 de penis eoz: n̄ q̄ gaudēt q̄ eis nisi p̄p̄ iusti
 ciā iudicij r q̄ videt deū h̄ velle volūt r ip̄i
 hoc t̄n si placeret x̄o absolute nollēt nec p̄
 pter h̄ ē i eis tristicia: q̄ eoz voluntas nō ē
 tristicie capax p̄p̄ delectatōez p̄fectā q̄ ip̄e
 dit oēs tristicia oppostā h̄ quācūq̄ p̄rigere
 nec etiā ē ista volucio nisi ad d̄natis: h̄ ille
 imo etiā gaudebūt. **S** c̄dū t̄n inq̄t idē do
 ctor q̄ alij d̄z gaudere iudex de pena iuste
 inflicta q̄ alij cū nō interest. Cū de p̄acce
 ptat penā dānatōz q̄ iusta ē r fit i vidicta
 offēse iudicij: r iō eip̄ infest h̄re maiorē cō
 placetiā in infligēdo iuste penā quā debe
 ant b̄r̄ico q̄ eos nō p̄tineat vindicta. hec il
 le. Et hec pena erit i dānat. q̄z noluerūt re
 uereri scōs nec t̄n eoz: s̄ta colēdo: alia bo
 na opando i q̄b̄ hoies cōit pla mala agūt
 q̄t alijs d̄ib̄. Alij sūt ociosi cogitātes p̄s
 tima de q̄b̄ nūq̄ p̄fiteat: nec credūt cogita
 tiōes malas eē p̄ctā. Debet etiā. h̄ijs q̄ non
 h̄nt p̄passiōē de m̄s̄ia p̄p̄imi. r iō nec de
 nec sc̄i p̄p̄atēf̄ talib̄ dānat. Quarta pena
 erit q̄ puati erūt mutua p̄f̄geratiōez: q̄z nō
 solū sibi iniūc iudebūt vt p̄ d̄ictū eīmo i
 possibile erit vt sibi i aliq̄ amore p̄iugāf̄: h̄ic
 aut̄ l̄z q̄nq̄ aliq̄ hoies odio se h̄ant t̄n q̄n
 q̄ pacificat r sūt p̄ aliq̄n bōi amici: h̄ n̄bil
 tale inf̄ dānatos possit fieri ita q̄ de se mu
 tuo gaudere h̄ potērt. S̄z nūq̄ potērt gau
 dere de dilectōe sui: sic videm̄ p̄ctōes gau
 dere: l̄z se amēt mōdiatē. R̄ndet do. subtil̄
 vbi p̄it q̄ si q̄libz dānat r p̄cipue demōes
 possēt stare i cognitiōe suar dilectōe p̄petua
 r nō definiarent ab alio reputaret se b̄r̄os
 b̄ritudie naturalit̄ iō i cognitiōe sua maxie
 d̄f̄cerēt. r credo q̄ q̄ ab h̄ ip̄editiūt q̄ ē eis
 maxia pena. h̄ null̄ dānatōz absolute pot
 stare i cognitiōe dilectōe sua. h̄ t̄n vt ē imi
 m̄: cuiusdā alteri. sic infirm̄ d̄siderat se nō
 t̄n delectat q̄z nō p̄siderat se null̄ vt ē infirm̄

p̄cipite sanita q̄ caret r quā obtinere h̄ pot
 r iō apl̄: tristat r punit: r sic diligēs se ad
 h̄ndū aliq̄d q̄d nō pot h̄re ex illa dilectōe
 pat̄f̄ maiorē penā r tristicia. dānat i q̄f̄ se
 amātes r p̄siderātes s̄m̄ p̄p̄ que facti sūt
 r̄t r que poruissēt cū d̄no auxilio i h̄ mun
 do acq̄sisse maxie cruciabūt r p̄f̄sionē su
 per se h̄būt: q̄ noluerūt facere bonū r fac
 re malū. Nō sit iḡ carill̄ se tibi ḡue dimitte
 p̄ctā nec p̄f̄d̄p̄is i b̄n agēdo diligit ingre
 q̄ sūt ad salure n̄c̄ia: q̄ x̄p̄s dicit. P̄mū q̄
 te reguū d̄it h̄ oia adiciet iob̄ d̄ d̄at. vi.
 q̄z de nō q̄rētib̄: regnū dei d̄r. **C**ouertat r̄

Quona pena dānatōz

n̄ erit morq̄ desiderij. r de hac pena d̄
 ctū ē p̄ aliq̄f̄ r allegat̄: r̄er? Apoc. ix. i.
 d̄r. desiderabit mori r mors fugiet ab eis
 Adouet̄ ar̄ q̄stio a doctozib̄. l. di. iij. **A**rru
 dānati appetāt nō eē p̄p̄ fugiēdā miserā
 r argumēt̄ possit ad p̄f̄ d̄rias p̄ctōā i p̄
 d̄clūsiōe eiusdē di. r solutiōe postea dicit i p̄
 cipio solutiōis secūde. **L**z dānati debeāt m̄
 gis velle h̄ eē q̄ i p̄ctō p̄manere. **E**redo t̄n
 q̄ appetit nō eē: nō p̄p̄ culpā fugiēdā q̄
 obstinati: h̄ p̄ penā quā sustinet. **B**on̄ enī
 dicit. ij. q. i. eulsdē di. r̄ndet ad h̄. **D**icit̄ aliq̄
 dānati mallēt nō eē q̄ sic eē: h̄ appetit̄ eoz
 ē inordinat̄ r indif̄cret̄ r f̄arastic̄: q̄z s̄t
 nociuū appetit. sic ē appetit̄ infirm̄ q̄ nō
 nit ex natura: h̄ ex f̄arastica imagiatiōe.
 existimat̄ sibi p̄desse q̄d nocet. **S**ic dāna
 q̄ existimat̄ se h̄re d̄tē si oīno h̄ eēt ap
 tūt maḡ: nō eē q̄ eē i penis. **E**t h̄ mōv̄
 cere **A**ug. in li. de m̄s̄ia h̄m̄: m̄di loq̄ns
 dānat. **D** mors q̄ dulcis esles q̄b̄ ama
 fuit̄te solū desiderat̄ q̄ te vehemēt̄ odo
 Cū d̄nt̄ dicit **E**redo q̄ magis appetēdū
 h̄ ponere f̄ optione oīno nō eē q̄ eē r ef
 l̄f̄ r̄oq̄r. **E**t loquor de appetit̄ q̄ refugij
 cōmodū. h̄ ei iudicat̄ mea mea magis ap
 tibile sic d̄ collarōez q̄ diuturnā ignis a
 f̄sionē. verat̄n h̄m̄ appetit̄ honesti q̄ er
 ar̄: tal̄ ead̄ ḡl̄ias deivotiq̄ maḡ velle i ḡ
 b̄ subiacere ad d̄m̄nā d̄i laudē q̄ p̄ oī
 dā corrupitiōne manū d̄i effugē. h̄ ille. **E**
 iḡ appetit̄ refugiere penā tā ḡue velle
 b̄nt̄ mori. Cū mox h̄ dupl̄r accip̄. f. p
 eē s̄p̄l̄ nec h̄m̄ cozp̄: nec h̄m̄ aiām: aut̄
 parōe aie a cozpe sic cōit d̄i hō mox q̄
 recedit a cozpe r vtrāq̄ morē affectōe
 mod̄i puratiū dānati desiderabunt.
Primo velle se nō fuisse creatos.
Secundo vellent se esse annihilatos.

Thona pena spūalis

certo vellent se nō fuisse redemptos,
quarto vellent se nō fore suscitatos.
D q̄ velle ad impossibile s̄m dīnā ordina-
tione ēēt i dānāt i q̄b̄ ḡuissit cruciabit̄. Et
io vellēt se nō fuisse creatos accipiēdo cre-
ationē cois̄ p̄ factōē: q̄m̄ si nō fuisset facti nō
missēt petā pp̄ q̄ dānati s̄. iō maledicēt
ep̄tōi sue r̄ naritati. Job. iij. P̄creat dies
nat̄ s̄u r̄ nor i q̄ dicit̄ ē p̄cept̄ ē hō. L̄o
r̄ tristitia hoīs cadēt i foucā p̄fūdā r̄ di-
ḡ. D maledicte ve tibi q̄ p̄ talē viā venisti
nō venisses si cecidisses. Ira dānati dicēt
iō fuisses ḡnar̄ nō fuisses dānāt̄. Talis
sticia accidit hys q̄ nolūt p̄siderare q̄ re-
cti sūt. de q̄b̄ d̄ē i ps̄. Dō cū i honore ēēt
i. p̄pa. e. iij. m̄st̄. i s̄sta fact̄ ē ill̄. Quis ho-
is maior: q̄ fieri ad imaginē dei. r̄ tā
b̄re ḡias illā etnā i reḡ celoz. Syvolēti
aliquē locū i s̄stare p̄uere oz p̄n̄ p̄trāsi
p̄ viā mediā q̄s ad finitū vie p̄uere. ita
oz p̄n̄ viā padisū aggredi r̄ p̄ illā ire: q̄
posse padisū obtinere. quā si nō i gredi oz
ire p̄viā iserni. q̄ i h̄ m̄do nō ē nisi due
ē. q̄ p̄ma ē arar: r̄ alia ē lata. vt dic̄ xp̄us
dar. vñ. nec potes hic sp̄ viuē. h̄ te oz mori
statutū ē hoib̄. Mel mori. Deb. ix. r̄ nes-
s q̄n̄ necybi nec i q̄ iocietate nec i q̄ statu
reuid eas i ḡ tibi de futuro exēplo illi q̄
i p̄uidit dū regnaret. Narrat ei q̄ fuit cō-
tudo i reḡ q̄dā q̄ null̄ regnaret ibi nisi
inū. fimito hō āno rex spoliat̄ oib̄ cū vitu
o mittebat ad q̄ndā insulā i p̄petuū exiliū
plus ingrediebāt. Ad hō fatuis regib̄
erulad̄ r̄ i insula fame r̄ m̄bia piclirā
p̄ successit q̄dā sapiēs q̄ dū durauit posse
p̄ misit i insulā m̄tra nēcia. d̄ q̄b̄ fuit ei b̄n̄
illuc fuit expulsi. Et h̄ est q̄ d̄ns nob̄ dic̄
r̄. xvj. exēplo villici i i q̄tad vt faciam̄ nob̄
i col. f. paupes r̄ viros bonos scōs d̄ mā-
nā i q̄tad: vt cō defecerim̄ recipiāt nos i
na tabnaculo. Eccl. xiiij. An̄ obitū opare
tiam q̄m̄ nō ē ap̄d iseros. i. i alio sc̄dō iue-
re cibū. sic dicit̄ ē p̄n̄. Frustra ḡ dānati
llet se nō fuisse natos. q̄ etiā hoc solo p̄n̄
ē p̄t̄ i ḡta facere q̄ geita fuerūt. vt dicit
arbo. vt ait aristo. vi. et̄bi. Sc̄dō dānati
llet āncipalari q̄ r̄ i nō p̄t̄ ēē q̄n̄ fuerit.
Ily cū fieri q̄ m̄bil ēēt. D̄ d̄ne iesu cur se
i q̄ s̄uissit p̄t̄ uod dānados. Cur nō suf-
fite tibi vt tāto p̄t̄ p̄ctōres puniāt q̄ro pec-
cāre. Cur eos nō āncipilas si nō vis eos
uare aut aliq̄d aliud de ip̄is facere. vbi ē
a tua: Quoz ē q̄ d̄ic̄ p̄ p̄p̄as. Ad ias

d̄ni i etnū cātabo. Dec sūt cogitatu mirabi-
lia r̄ fr̄ibilia ad audiēdū h̄ fr̄ibilia ad vi-
dēdū. fr̄ibilia ad sc̄iēdū. Dec dubia sol-
uūt p̄ doctores. di. tly. iij. Et h̄ de hys sit
dicit̄ p̄ plac̄ t̄ h̄ idē reper̄. Ad p̄mā p̄clu-
sionē possum̄ dice cū ap̄lo. Ro. xi. Daltitudo
dicitaz sapie r̄ scie dei q̄ ic̄ophēbilis s̄ i u-
dicia ei r̄ iuestigabiles. vie ei. Quis ei cog-
uit sensū d̄ni aut q̄s ei? s̄lliani? fuit. vel p̄o-
dici sic dic̄ Ansel. p̄o logion. r̄. n. ad deū lōs
q̄ns vt inq̄ Richar. i. q. l. di. Id solū iustū
ē q̄d vis r̄ nō ē iustū q̄d nō vis. Et ita cū d̄
volūtas sit p̄ia r̄ ḡla oim̄ volēdoz: nō ē q̄
redū cur d̄ vult h̄ vt illō. Alij distinguūt q̄
volūtas dei d̄ a h̄cedēs r̄ p̄ia. vt sc̄is t̄p̄o.
i. p̄pa. q. xix. ar. vi. ad p̄mā. volūrate inq̄t ān̄
cedēt vult oēs hoies saluos fieri. vt oēs si
vellēt saluārē q̄ b̄n̄ naturalia leges sacra
r̄ certa ad salutē nēcia. Colūrate ar̄ p̄n̄ nō
vult oēs hoies saluos fieri: s̄m̄ eoꝝ meri-
ta aliq̄s saluabit r̄ alios dānabit. Alij t̄m̄
dicūt vt recitat Bona. i. q. di. xliiij. infernus
nō ēē p̄ eo q̄ dicit̄ nullū cruciatū ēē p̄ h̄c
vitā. Et istuz errorē p̄uicit r̄o recta q̄ ita di-
ctat q̄ malū nō d̄ remanere ipunitū. Si ḡ
m̄lti peccāt r̄ i bacvita nō cruciāt imo gau-
dēt r̄ letāf necesse ē eos p̄ h̄c vitā cruciari
aut destrūē ordinē m̄st̄ aut dīnā iustitaz ne-
gligētē r̄ remissā ēē circa punitiones p̄ct̄.
Alij hō negauēt isernū ēē p̄ eo q̄ negauē-
rūt ipios etnālif cruciari. vt ougenes r̄ se-
q̄ces ei? Quis sc̄dm̄ eos poss̄ h̄c vitā aliq̄s
maneat cruciat̄. dixerūt ei q̄ h̄ nō p̄t̄ dīna-
mia sustinere q̄ creatura sua quā nō odit
ē diligūt etnālif sic i p̄nis cū ip̄e nō d̄ctef
i p̄nitōē n̄a nec latret cruciatib̄? nostris
nec obstat q̄n̄ nō possit eos q̄ p̄nitū sine a-
liq̄ p̄iudicio lib̄are a p̄nis. Et si aliq̄ scri-
ptura p̄m̄iat p̄ctōib̄ penā etnā. h̄ dicit̄ n̄
ēē dicit̄ s̄m̄ h̄itarē p̄missōis h̄ s̄m̄ t̄roz ēē
minatōis q̄ intēdit de malos lib̄are a p̄ctis
Iste ar̄ error ougeis fuit suoz sequū q̄ tā-
to ē imano: q̄ro videt̄ ēē mitioz r̄ misicoz
dior: p̄ eo q̄ dīnā iustitaz blasphemar dū eā
diminuit dū t̄m̄ dat mie q̄ n̄ reliq̄t locū ius-
ticie. Sc̄dō hō q̄ sp̄es n̄raz euacuat. Si ei
scripta supplicii p̄ctōib̄ p̄m̄iat h̄ s̄m̄ h̄ita-
tē: h̄ vt deterreat q̄d cause ēēt cur etiā non
intelligam̄ p̄mia p̄mittere nō s̄m̄ veritas
tem h̄ vt ad opus iusticie alliciat ac per h̄
scriptura tota r̄ fides nostra yana r̄ fr̄uo-
la possit iudicari. Et iō ē tertia p̄fisso rōal
r̄ fidel q̄ sit ponere cruciatū etnū r̄ h̄ mani

erit mortis desiderium

fesse dic scriptura dina pfirmat fides t co:
 cordat rō recta, Scriptura Mat. xxv. Bre
 maledicti i ignē rē. An ē Bre. mox. xxviii
 Sūt nōnulli q petis suis idcirco finē ponere
 negligūt qn bre qnq sup se finē futura iu:
 dicia suspicāt. Quib' breuit rōdem'. Si qn
 q finēda sūt supplicia reproboz qnq q
 finēda sūt gaudia broz. Per seipam naqz
 vitas dic. Ybū hi i suppliciu: iusti ac iuita
 etnā. Jē rōe vř q si de duob' d'rijs ē repire
 aliez extremoz t mediū necē ē pone aliez
 extremā. Dec ē radix stabilitadi d'ria apud
 p'bos. si ē ponere pfectā btitudinē i pria t
 mediū statū i via inf pfectā btitudinē t p
 fectā miserā. q ē ponere pfectā miserā p'
 hāc vitā. Voc at dicim' infernū. Jē sic d'
 ē sūme mīficos ita ē sūme iust'. sic q sūme
 mīficos: dī ē sūme miser: t mīas suā sūme
 manifestare: sic t sūme iusti ē sūme punire
 t suā iustiam manifestare p effectū. Si q i
 finita iustia n̄ p manifestari nisi p effectū
 infinitū: vř q aliqb' pctōrib' red dī debeat
 cruciat' infinit'. h n̄ pōt eē cruciat' infinit'
 nisi etern'. q necē ē eē cruciatū etnū. hūc at
 dicim' infernū. Cruciatū ē ponere etnū fa
 cit ad plemētū vniūst t iustū iudiciū dei.
 Cōgruū em̄ ēv pulchātudo vniūst t coroz
 qbus dā antiteē. i. d'rijs. vř sic bonia red dūt
 bona etnā: ita t mal' etnā supplicia. Necess
 sariū ē ē ad p'ndādū ordinē iustie vř vni
 cuiqz reddat s'm opa sua cū vētū fuerit ad
 iudiciū. Peccator at cū peccat: peccat d' bo
 nū etnū t infinitū. t ex h' dign' ē cruciatu
 etno. Peccat et i suo etno vř dū excesserit h'
 ē apl' loc' meriti ac p h' nec remissiois pec
 catū. t iō sp ē culpa. Et qz culpa ordiat i pe
 na d' sp eē i pena. Et ista ē vna rō ppleta q
 colligit ex Breg. t Aug. Breg. ar dīc i li. dia.
 q iō pctōz etnalit cruciād' ē qz peccat i suo
 etno. Aug. hō dīc q iō etnalit punif qz pec
 cauit d' bonū etnū. Et q illud iudiciū iustū
 sit oñdāt p exēplū i hūanis iudicijs t lega
 lib' vbi dīc q peccās h' republicā aliqz grā:
 di crimie morte mouf. nō qz i mora q occi
 disse' suppliciu leges eē existimēt cū sit ho
 ra pbzeus h' qz eū i sempitnū aufert a socie
 tate vniētū. hec Bona. Et pz mag' i exilio
 pperuo si pperuo vniēt exulat'. Ad aliud de
 mia dīc idē doc. i. h'. q. q sic d' est sūme
 mīficos ita ē decz vř sit sūme iust'. t ideo
 effect' sūme mie nō excludit effectū iustie
 t ppl' h' d' distinxit sibi duo tpa. Unū in q
 oñderet mie sue infinitatē tradēdo vniēti
 tā illū suū p oib' vniēt' suis t pēdo oib'

ad se redire volētib'. Aliud q oñderet i
 sticie sue imēstatē t id ē tpa qd deputatō
 ē etnis cruciatib'. Dīc etiā mgr i lra ad a
 ctōritatē Jo. q. Judicijs sine mia fiet illi
 nō fec mīas ita inq̄ ineq̄ illi pōt q iudiciū
 dānatōis fiet illi q nō fec mīas p eo q su
 sine mia. vř fiet illi iudiciū sine mia liber
 ter saluātē q tū i aliqz pnc alleuatiōe mie
 dei senaiet. qz nō tāū puniet qm̄ meruit
 hic nō sine cā dē mia t iudiciū i futuro. q
 hic mult' mōis miseref d' qb' nō miseref
 tūc. Vocat em̄ nūc pctōzes t iustificat:
 tūc nō faciet. h tūc redder singlis s'm me
 ta. Manifeste iudicabit q nūc occidit iu
 cat. S. qz vř vniēt dānatū puniet sine iustū
 sioe: Anstō. inq̄ Bonauc. dīcēdo q puni
 gebēnal erit sine oi infmissioe. Et h' pz
 lud q d' Apo. xliij. Ascēdet fum' tomēt
 in secta scloz t nō hēbit reqē die ac no
 qz cū nō sit inf polario i culpa nō d'z eē i
 Et si dicat iux illd' Job. xxiiij. q trāsbū
 aqz niuius ad calorē niuiū. t sic d' q i
 trāstū sit infmissio. Rīdeo q duplicat' i
 intelligi vř sic ē trāst' sibi ab vno d'rio
 mediatorū t aliud. ita tñ q sp ē sub alter
 rior. sic intelligat i pposito. vř ita vř nō it
 gat successio h' nec trāst' cū successioe h'
 rietas cū successioe. hec Bona. Et ita fo
 se dici possēt de penis spūalib' qz mira
 nimius vř intelligē tot t tāta t velle sit
 impossibilia. Erig igr dāna q maxima pen
 vellei an nihilari t nō potēt deo volēte
 sp stare i inferno cū tā quissimie penis.
 tia pena erit qz vellei hē nō fuisse redēp
 O qta pena dāna q p'siderabit tāto
 mediū d' pctā sua spreuēt. Logita si
 ad iudicat' mortū vř pperuo carceri t a
 vellei te libare t hāc libationē p'tener
 post cū velles libari n̄ posses qta meli
 afficeris. Erig q dāna q maxima pena
 tare de illa libatiōe quā p'tēperūt im
 lēt q d' nō fuisset icarnat' q mag' pu
 er eo q nō curarūtātū bonū t maxie
 ani sic dictū fuit pū'. Dec pena maxie
 tur his q tāto bñficio ingri sunt. O m
 mi dānatū q tāto bñficio tāto amore
 tuerūt qz noluerūt trahi ad amorē de
 xps oñdit nobis dilectiōne valde grā
 cū totū corp' suū t oia mēbra sua mortū
 fuit. De q dilectiōe ait Bern'. Si dñs
 sus xps huisset tot mēbra i suo corp'e
 stelle i firmamēto t vniū quodqz mēbr
 gularē vitā huisset oia sigillatim mortū
 posuisset anqz vna aiām in vellei d'yo

Secunda pena spiritualis

dimisset. Dec ille. Fuit q̄ xpi passio suffi-
cēs p̄ redēptiōe totū hūmānū gēnis. s̄ male-
fici dānati nō s̄ carātes maḡ eū occidēt
ctis suā q̄m in eis fuit. Deb. vi. Rursus
machigētes libimetipis filiū dei. Et ita tri-
abunt valde q̄ fuerūt a morte pcti libati
voluissent fructū passiois suscipere. Quā
pena erit q̄ nolent se fuisse suscitatos:
nō libent aie dānatorū illa tormēta vilissi-
a dimitterent. D̄ q̄r̄ dolor q̄tra tristitia
is aiab? dānatorū i sumptiōe suae reunio
e corporū. q̄ oēs pene corpales q̄ dicte sūt
p̄ i aiām redūdū dānt sic glia corpis i celo-
siam. i tō aie beate cū gaudio sua corpa
sumēt. i aie dānatorū cū tristitia. Cogita
p̄ putridū t̄ plenū hūmōrū t̄ q̄tū defor-
e poteris p̄sare. Dico tibi q̄ aie dānato-
rale corpū p̄ velle h̄re q̄ illud dānatū
penis illis cruciatib? D̄ igr̄ aia cur tātū
aces hūic corpi. Cur illud nutris in luxu-
is: i gulari ocio: t̄ alijs delectatiōib?. Cur
cogit illud tibi hūire t̄ nō tu illi. Tu des-
traisti vt illud a te nō separet dū eras i b-
sūdo t̄ nō potuisti obtinere q̄n p̄ morte se-
ares. tūc optab vt sepe t̄ nō poteris obti-
re: q̄ mors fugiat a te. Talis pena meri-
erit illis q̄ nimis carnalis vixerūt. ira q̄
corp̄ erit aiab? carcer p̄p̄tū. Si infir-
mū voluisti aut q̄cōq̄ mali i aliq̄ mem-
p̄ patiunt statī apponūt remediū vadūt
medicū adhibēt vnguēta. imo q̄cōq̄ sua
sūt medicū obp̄uādū p̄ sanitate corpis di-
ent obp̄uāt. si s̄ infirmant i aia nō curāt
q̄rūt medicū: imo fugiūt. nolūt credere
i ipos dirigēti ad salutē p̄ pdicatorēs t̄
s̄sores. t̄ iō nō mix s̄ dānant. s̄ nō eēt
q̄ s̄ q̄ infirmus nolēs crede re medico
p̄eres. iō notant d̄ i themate p̄ assūm-
o. Conuertantur in infernum t̄.

Scima t̄ vltima quo

ad p̄ntē tractatū pena spūalis est
verediū st̄pēdiū. q̄ dānati nō so-
p̄cedūtia corpali p̄fundēt: s̄ p̄fundēt
ies nudi: s̄ ēt redūdū dānt t̄ p̄fundēt ex
iudatiōe t̄ visioe seu cognitōe suoz pctō
q̄d mō nō fit. q̄ pctā hoīs nūc a solo deo
lenf. t̄ ad huc ex tali visioe nō curāt Dec
t̄ cōfusso spiritualis erit. quadruplex.
imo em cōfundēt ex dēi cognitōe.
eundo ex scōz visioe.
ertio ex aspectu damnatorum.
parto ex inspectu peccatorum.
P̄ua igr̄ pena p̄fussiois dānatorū erit ex

dei cognitōe. P̄sare em̄ potestis q̄ta esse
p̄fuso latroni s̄ iudex videret ips̄ furē i sur-
to suo t̄ h̄ bñ sciret. s̄ maior p̄uelle v̄cāde
si a p̄re suo inhoneste cūyroiderēf. Vere
maior p̄fuso erit dānāf ex visioe p̄re cele-
stis. Dec ē illa p̄fusso t̄ q̄ 3er. xvij. d̄r. d̄r.
oēs q̄ te dereliquērūt p̄fundēt recedēs a te
i terra scribent q̄m dereliquērūt venā aq̄ vi-
uētū dām. S̄ q̄re nō sic p̄fundēt pctōres
cū sciat q̄ oia apta sunt t̄ nuda oculis dei.
Lerte q̄a v̄l nō credūt vere v̄l si indubitat
credūt. q̄ nūc videt dissimulare pctā q̄a nō
punit iō h̄ curāt. Si q̄ ex aliq̄ inhonesto fa-
cto v̄l h̄o hoies verecūdi p̄fundūt: q̄to
maḡ ex pctō mortali q̄d sume deo displice-
dānati p̄fundēt. Et hec pena erit illi q̄ mō
noluerūt p̄fudi suae erubescē i pctis p̄pter
deū q̄ tñ nō face rēt corā hoīb?. Ex p̄lu hui?
Quidā bon? vir cuidā fatue mulieri inleqn
ti en vt cum ea peccaret dixit. Veni t̄ seq̄re
me. Et cū ea dixisset ad for̄ dixit. Adodo
para te. Que dixit. Nō hic vbi hoies vidēt
s̄ i domo. At ille. Si tu nō vis h̄ op̄ hic ex-
ercere. p̄p̄ hoies q̄ viderēt: nec ego i domo
p̄p̄ deū q̄ videret. Et h̄ ē q̄d d̄r h̄is h̄s b?.
Lum q̄d turpe facis q̄ me spectāte ruberes
Cur spectāte deo non magis ip̄e rubes. Et
Boec. in fi. v. t̄ p̄sol. Adagna ē nob̄ iudicia
h̄nfaciēdi nēcas cū cūcta agant? an̄ oculos
iudicū cūcta cernēt. Quot mala sūt i oculi-
to d̄? nouit. Si tñ feceris pctm̄ corā deo ē
remediū vt nō p̄fudaris in etnū vt. s̄ p̄fuda-
ris p̄fūdo. De q̄ p̄fussioe d̄r Eccl. iij. Pro-
aia tua nō p̄fudaris dicē ver. Est em̄ p̄fū-
sio adducēs glām t̄ grās. Quasi diceret q̄
duplex ē p̄fussio. q̄dā ē aliq̄ q̄ tñ verecūdā
tur t̄ p̄fūdēt reuelare i p̄fessioe pctā sua q̄
ea tacēt. t̄ hec ē mala. Alia ē p̄fussio q̄ nō sic q̄n
dicāt pctā sua cōmissa. t̄ hec ē bona p̄fussio
ducēs ad grām t̄ glām ex q̄ p̄fūdēt dyabos
l? t̄ p̄ quā euadit p̄fussio etna. q̄ tāta eēt cā
cogitare n̄ possum. Secūda pena p̄fussiois
erit ex scōz visioe. Nō em̄ sol? de? videbit
pctā dānatorū: s̄ etiā tota curia celestī. Tñ
Ber. Ignis vbiq̄ ferox rusp̄ pugnabit ha-
benis. Luctaq̄ cūctoz cūcū ardana pate-
būt. S̄ quo poterūt sc̄i angeli t̄ alij b̄i vi-
dere pctā dānatorū cū nūq̄ ad infernū de-
scēdāt: t̄ tāta sit distātia padisi ad infernū
Ad hoc dicē visioe. in. iij. di. l. q. iij. q̄ sc̄i
vidēt i speculo etno penā reproboz vt faci-
at ad eoz glām cumulādā. S̄ q̄d hec cog-
nitio faciet ad dānatorū p̄fussioe: Dico q̄

e st verecundū stipendium

faciet. Sic magis confundit latro dū est fur
tō cognoscit a tota curia alicui? dñi q̄ si a
sōlo dño: ita magis confundit ad min? ex
tēlue ex cognitioe curie celestis q̄ si a solo
dño cognoscere eoz p̄ctm. Sciēt em̄ quō
pctā eoz fuerūt vīla in iudicio a cūct? ad
eoz cōfusiōis cumulū recordabūt illi? vīsto
nis pfundē sicut si q̄s recordare q̄ p̄ctm
suū vīris honestis fuit t̄ ē notū pfundere
t̄ verecūdares. Et vīcīq̄ hec erit magna cō
fusiō dū dānati sciēt pctā suā nota fuisse t̄
ēē virgini glose āgelis t̄ sc̄tis dei q̄ tot erūt
ī illa supna hierl̄m ciuitate. Et hec pena de
betur illis q̄ sc̄roz vitā deriserūt nec imitāt
sunt. Sūt em̄ multi miserī q̄ deridēt t̄ oblo
quunt nō sōlū sc̄roz vitā: s̄ etiā xp̄m cō
temnentes suā p̄cepta t̄ cōsimilia. Exēplū ī
vitas p̄m t̄. Illā q̄ pfusiōe dānati non
bituri essent si voluissent sc̄roz seq̄uestigia
vel dei p̄cepta p̄p̄tisse t̄ fecisse q̄ scriptus
est in ps. Tūc nō confundar cū p̄p̄tēro ī oī
bus mādāq̄ tuis. Tertia pena pfusiōis erit
ex aspectu dānatorū. nā sic ex aspectu vicini
tui pfusiōe patet? ex mult? pctis tuis. imo
mulier confundet ī aspectu viri ex mult? suis
miseriis. ita dānati vidēt? mutuo suā pctā
q̄ fuerūt eis p̄t? occulta pfundent. sic nunc
multi pfunderent si viderēt eoz mala etiā
ab hīs q̄ sunt similes t̄ talib? pctis macu
lati. D̄ t̄ me? quot cōfusiōib? confundent
dānati q̄ tot erūt in illo carcere p̄p̄tēro. naz
a q̄lib? demone t̄ alio dānato cū eis pfundēt
fēcūdabunt t̄ exprobandunt. t̄ maxime hī
q̄ maiorē oportunitatē saluq̄ hūerūt. Et p̄n
cipalī verecūdabunt xp̄iani in q̄b? appa
rebit caracter baptisimāq̄ t̄ p̄p̄tēro vīri res
ligiōis q̄ maiorē saluq̄ occasiōe hūerunt. t̄
p̄m q̄ maiorā t̄ p̄ta pctā habebūt. Confun
dentq̄ illi supbi demones q̄ de celo emp̄i
reo ceciderūt t̄ maxime ille lucifer apostata
cui dicit illd̄ ysa. r̄m. Quō cecidisti lucifer
q̄ mane oziabaris? Corruisti in terrā q̄ vul
nerabas gentes. q̄ di. in cor. t̄. In ce. ascē. su.
ost. c. exal. so. m. sedebō in mōre testamenti
in la. aq̄m. ascēdā sup altitudinē nubīū t̄ ro
sisis altissimo. Ueritatē ad infernū det ra
beris in pfundū lacī. Dec cōfusiō debet
p̄ctis q̄ siles effecti demonib? dēi p̄cepte
rūt volūtate suā volūtati diuine p̄feretes.
Dec etiā pena debet illis q̄ nō verecūdanf
p̄blice t̄ palā peccare t̄ suis malis exem
plis alios corrūpe. De q̄b? d̄ d̄. d̄. v. vii.
Qui autē scādalizauerit vnū de pu. istis qui
in me cre. erpe. ei vt su. mo. a. in. co. eius

t̄ demer. in p̄fun. maris. Quid autē scādā
lū dicit Nycol. de lyra. q̄ scandali actiue est
dictū vt factū min? rectū p̄bes occasiōem
alteri ruine. Scādalizare igit̄ aliquid ē face
re eū ruere in p̄ctm mortale ex dicto vel fa
cto suo malo. t̄ hoc ē pp̄rie nocumētū ex
te aie q̄ ē recte q̄ caritate. t̄ iō facies aliis
sic ruere si faciat hoc ex intētiōe seu ex ad
uertēria sp̄ peccat mortalit. etiā si factū ve
dictū ex q̄ al? ruit nō esset de ḡne pcti mor
talis. sic dicēs mēdaciū iocōsus mulieri in
tētiōe p̄rahēdi eā ad adulteriū est pctm
mortale ex intētiōe finis. Qui q̄ scādali
uerit vnū de pusillis. Dicit autē pusillus. q̄ no
lus scādaliyā passiuē nisi in q̄m pusillū. q̄
pue h̄tūq̄. q̄ hō p̄fecte h̄tūq̄ ex dicto vlt
cto malo alteri? non ruit in p̄ctm. Ex p̄d
igit̄ ei. i. scādaliyati actiue modo dicto vlt
sp̄dāt mola t̄. Loq̄ euāgelista ad mod
terre palestinoz ī q̄ pdēnāt ad mortē lig
to saxo ad collū p̄cipitabant ī mare. Exp
dit q̄. sensus est. i. meli? esset hōi moico
p̄alū q̄ ex malo suo exēplo facere aliu
re in p̄ctm mortale. q̄ ex hoc meref mo
etnā q̄ ḡuioz ē morte sp̄ali. Et iōo seq̄t.
mūdo ab scādalis. i. mūdānis hoib?. q̄
curāt scādaliyare p̄tios. Necesse ē em̄ vī
niāt scādala. q̄bi nō est necessitas absolu
fi t̄m ex suppositōe. Si em̄ hoies velint
re mūdane t̄ iōb? volūtate suā ad imple
nc̄iōe seq̄t ad hoc scādaliū alioz. q̄ nō h
midāt p̄tios scādaliyare. Uerūtū vt hōi
cōmīatio p̄ne etne si bi affligēde p̄ que
dalum venit actiue. i. p̄ximū scādaliyā
Dec ille. Tales igit̄ q̄ hic nō verecūdanf
alios scādaliyasse: in inferno verecūdab
hoc fecisse. Quarta pena t̄ vīria ē cōfusiō
inspectu pctōz. i. ex aspectu iteriōis suē
aie quā q̄sq̄ dānar? videbit maculatā t̄
p̄m ex pctō suo. Et ex hoc multū pfund
Eze. xliij. Cōfundāb ab iniquitatib? vīuis.
cūt hīs pulcrā vestē pfundit etiā p̄ se h
ciderit ī luto. D̄ t̄ me? q̄tra pfusio dāna
tā pulcrā aiam a deo suscipit. q̄ ad ym
nē suā. t̄ ea ita sordide pfunderit. De p̄n
nes t̄ alie p̄ne pa? dicit t̄ ē nō dicit
dānāq̄ ī loco illo infernali erūt p̄p̄tēro
cessatōe. Eccl. x. Cōfusiō illoz cū ip̄is
infusissōe. Sic q̄ de infiniq̄ inferni dolo
pauca scripsi. Nō ei credo cor sufficē
gītādū nec os ad loquūdū q̄ t̄ q̄re mō
sunt ī inferno. Qui q̄ vult fugē a vitu
faciat dignos fruct? p̄nie. Ad nob̄ p̄
ib̄s redē p̄tōz n̄. Qui sit laus honoz t̄

Expedita materia de loco infernali
na. ibide a dñadñs tollerada. qñ idcir
nob de voluit reuelare vt illas effugere
ideam. iux illò ps. De disti metuetib⁹ te
nificatiõ ey fugiat a facie arcus. se. se
natiõis vt liberent di lecti tui. Cõsequē
sẽ dũ de loco padisti eius. q. delicta corpa
f. et spualib⁹ q. b. attracti et illecti q. libz
z dicere possit cū ps. Inclinaui cor meū
faciẽdas iustificatiões tuas ppter retri
tionẽ. sup ple in gsa celesti bonis et iustis
mmo bonozũ oium largitore tribuẽ da.
I quam modo nobis possibili cognoscẽ
male thema proponemus.

Enite benedicti

patris mei possidete para
tũ vobis regnũ a cõstituti
one mĩ di. Mat. x. v. De
regno dicturi adiũuãre ier
su xpi gra in q par summa

reges pfecta et q est par oim bonozũ
regatiõ pfer vt ait Boet. tria pncipa
picta deducemus.

imo vbi ponat regni celoz habitatio.
Secũdo q et qualis sit in aiab⁹ gloriatio.
Tercio q et qualis sit in corpibus pmiatio.
Et de his trib⁹ dice. bñm q ex scripturis
qis et dict⁹ doctoz intellige valeat. Nay
Aug. li. de tripliã hitaco. Bõa regni
istia dicere vt cogitare vt intelligere vt
null⁹ pdr carne vñsit. Multo em ma
et meliora sunt q cogitẽ et intelligãt.
Scriptũ e. i. Coz. ii. Dũ n̄ vidit nec au
audiuit nec i cor hois ascẽdit q pparit
iligẽtib⁹. Regnũ nãq dei oi fama ma
et oi laude meli⁹. oi scia inuerabili⁹. oi
q putat excellẽti⁹. Regnũ itaq dei ple
huq et paq sapie et gñe honestat et dul
et melodie et leticie et britudis pẽnis et
boni qd nec dici nec cogitari pdr. At lo
iferni plen⁹ et tenebarũ discordie. odiũ
icie. misie turpitudis. amaritudis. of
fõis. doloris. aduistiõis. famis. sif. ignis
ingubibil. tristicie. vindicte pẽnis. et oia
q nec dici nec cogitari pot. Lines ce
et iusti hoies et ageli qz rex e de omps.
Diciẽs iferni sũt ipi hoies et demõs q
nceps e diabol⁹. Sãciat iustos visio scõ
oim et ageloz. et sup oia ipi dei. cruciat
et pctões visio dñatorũ hoim et de
ũ et sup oia ipi diabol⁹. Nihil i regno
xidat qd nõ iuenit. s. i inferno nihil

iuenit qd desideret. nihil sentit neq vñ. In
regno dei nihil iuenit nisi qd placet faciat et
delectat. At s. i lacu misie pẽnis nihil vñ ni
hilq scit nisi qd displicet cruciat et offẽdit
De bonũ i regno dei abũdat et nullũ malũ
oẽ malũ hñdat i carcẽ diabol⁹ et nũllũ bonũ
Null⁹ idign⁹ i regno dei suscipit. null⁹ dũ
gn⁹ null⁹ iust⁹ ad ifernũ trahit. S. Aug. Sũ
gnũ aut celestis patrie expe dit cõsiderare
bñm q possumus intelligere tripliã ratõne
Primo qã facit libet⁹ et seruẽri laborare.
Secũdo qz dolorẽ laborãẽ solysalde mitigaẽ
Tercio q solas ne laborãz valeat desperare

pno fac libet⁹ et. Laborãz ei cito lassat
qñ nescit pmiũ laboris sui. sed qñ scit pmiũ
sui magnitudinẽ tũc laborẽ sustinet libet. sic
q gaudia atred it libet bõa opaf. Et forte igf
fortes i bello et pugre cũ ariq spete et acci
pied regnũ efnũ. Video em q pscator vel
al⁹ laborator tota die et et qñq nocte labo
rayt lucrer. xij. denariosyl pauciores fore
qromag si crederet mille marchas auri q
lis eẽt aqustia quã si sustineret. Saqvidẽ
ad oclm qz et qros labores hoies mĩdi p
reb⁹ trãsitõis sustinetã i terra qz i mari.
Sic q gaudia vite etne pãaret laborẽz p il
la gsa inaccessibili libet assumeret. Luigi
late igf pigri et cogitare lucrari illõ regnũ
q sp manet. S. qd e qd te opteat fac. p
efno regno acqre do. Rñdet xps Mat. xij.
Si vis ad vitã ingredi sua mã data. Secũ
da rõ qz dolorẽ et c. et pl⁹ dico qz q gaudia il
la bñ arte deret penas et tormẽra si sentiret.
sic de muld martirib⁹ legf. Abodiũ abstũq
postũ i dolio mellis amaritudinẽ suã amie
tit. Sic si modicas tribulatiões nras qz pa
timur i illã maximã dulcedinẽ mergerem⁹
pfecto vel paz vel nihil sentirem⁹. Tercia
rõ qz solas et. Cõsiderãz em qz p multas
tribulatiões oz nosvẽire i regnũ scĩ gaudet
i tribulatiõib⁹ sperãz illas eẽ viãz pueniẽdi
ad regnũ. Opuit em pati xps et ita intrare
in glãm suã. Dõ igf nos cũ illud regnũ du
dũ p pctũ pdidim⁹. Nõ igf despet hoies
i tribulatiõib⁹ pñs seculi s. patiet se hẽant et
gaudeãt qz tẽs pene si velim⁹ sunt merito
rie vite eterne et regni padisti ad qd vocabi
mur p xpm si iusti fuerim⁹ dñi dicit bis q
detritis ei⁹ erũt thema ppostũ Venite b. et.
Dõ qle gaudiũ qzta exultatio qzũ tripudiũ
qzũ festũ scis dei agelis et hoib⁹ et toti cu
rie celesti in hac vocatiõne et inuitatiõẽ ad
regales nupcias ad visitiõẽ et dilectiõẽ cũ

ppetua tēfione illi deīsa q̄ bñssime. Si gau
deat paup̄ intromissus aulā regīa cui cibo
rū t̄ necessarioz p̄ victu t̄ vnica refectione
fiat sufficiens admistratio. quō nō magis si
ne cōparatione gaudebūt iusti q̄ hic fuerunt
paupes t̄ m̄tra passī in introitu illi celest̄
aule vbi p̄petuo q̄cūq̄ desiderabiha abun
dantissime ministrabuntur.

Ideamus igit̄ p̄rio

de loco vbi erit tāta gl̄ia. Er̄it ne
in padiso terrestri q̄ est loc̄ deli
tariū. de q̄ m̄gr̄ sen. di. xvij. ij. sic ait. Fereor
tertia opūsiōne ih placere. s. vr hō in padis
lo corpali sit post̄ q̄ in illo p̄ncipio plātar̄
accipi p̄or̄ q̄ trā oēs remoz aquis herbas t̄
ligna pducere insurr̄ q̄ si p̄n̄q̄ ecclie vs̄ su
ture typū tener ad litterā: t̄n̄ intelligēdus ē
ēē locū amenissimū fructuosū arborū ma
gnū t̄ magno fōre fecūdū. Qd̄ dicit̄ a p̄nc
cipio. antiq̄ translatio dicit ad orientē. T̄n̄
volūt in orientē pre ēē padisū lōgo infiacē
te spacio vel maris vel terre a regiōibus
q̄s incolūt hoies secretū t̄ alto loco situz
q̄s lunare circulū p̄tingēt. T̄n̄ nec aque
diluuij illuc puenēt. hoc ille. Nōne talis lo
cus sufficere p̄t hoi p̄ loco sue gl̄ie. R̄ndet
Bona. i. dubijs circa litterā eiusdē di. dices
Qz duplex ē padis̄ h̄m̄ duplicē statū hois.
scz̄ imp̄fectū t̄ p̄fectū. S̄cōm̄ statū ip̄fectū
padis̄ ē loc̄ amen̄ i p̄tib̄ orientis. de q̄ dicit̄
Damas. Paradis̄ ei ē di manib̄ i edem plā
tar̄ gaudij t̄ exultatōis vniuerse p̄p̄ua
riū. In hoc aut̄ loco tenuit hoies p̄m̄it̄ cēt̄
ei facilitas pueniēdi ad p̄riam t̄ vr̄ de hoi
oñderet beniuolētā cui locū amenissimuz
ad hīcādū p̄pauerat: sic amēitas ex terio
ris hīcācti cōm̄deret delictis interiorib̄ q̄
les h̄y aia q̄ ē replū di t̄ hēbat aia p̄mi hoi
Extra aut̄ hūc locū debuit hō pduci vt̄ me
li⁹ cognosceret dei bñficiū dū se videret q̄st
aliūdē adductū: t̄ etiā vt̄ oñderet p̄ hoc q̄
hō nō erat fact̄ ad ibi et̄nalit̄ hīcādū: s̄ t̄
poralit̄ p̄grinādū. Et q̄ de⁹ sc̄iebat hoies
casurū sine hois casū i padiso voluit eū col
locare: vt̄ p̄ ei⁹ refectionē de loco voluptat̄ co
gnosceret sensibilib̄ q̄ra bona sp̄ualia amī
sisset p̄ culpā. cognosceret etiā m̄bilomin⁹
q̄ra ēēt d̄ra inf̄ eū q̄ oñio obedir̄ hūilit̄ eū
q̄ ip̄s p̄t̄mit. Et sic dicit̄ doctores. paradisi
corp̄al sit̄ ē valde emīnēs t̄ alt̄ t̄ iur̄ eq̄no
erialē i orientē q̄ d̄amō h̄gēs ad meridē. Est
aut̄ tāte altitudis vt̄ illuc nō ascēdārvapo
req̄ i aere eleuati. s̄ sic ibi aer mūd̄ t̄ pur⁹

ydone⁹ statū p̄petuitatis t̄ p̄p̄ puritate
aeris ibi ēē p̄p̄antia calozis. Qz aut̄ d̄p̄o
q̄ ad lunare circulū p̄rigere h̄ nō ē dicit̄
h̄m̄ stū: s̄ h̄m̄ q̄ndā p̄p̄atē siue q̄ d̄p̄o
i raritate t̄ lumiostrare trāq̄litate siue q̄
pores q̄ d̄n̄at lūa illuc nō p̄rigit. t̄ i h̄ p̄
diso erāt ligna diuisi ḡnis. Varietas h̄o
q̄noz sub trib̄ or̄n̄icis p̄p̄hendit h̄m̄ q̄
triplicē vtilitate hois p̄for̄ ordinari aut̄
pre corpis aut̄ ex pre aie aut̄ ex pre oñiē
Si ex pre corpis sic erāt ligna fructifera
p̄bēbar ei alimēta ad corpis sustentationē
ex pre aie sic fuit lignū sc̄ie boni t̄ mali
ordiabat ad obediētie hois p̄bationē. s̄
ex pre cōiūcti sic erat lignū vite q̄d̄ facieb̄
ad hūane vire p̄petuitatē. De h̄ijs at̄ lig
duo t̄n̄ noiata sūt p̄p̄ p̄alē effect̄ p̄p̄
de⁹ illa duo ligna collocauit i medio padis̄
t̄ vniū posuit iur̄ altrez vt̄ ex vno occiper̄ hō
fectū amoris. t̄ ex alio affectū timozis
opposita iur̄ se posita elucēcerēt. t̄ faci
abstinentiā ob vno mereret h̄re sufficē
refectionē ab altero. Et h̄ ē q̄d̄ dicit̄ Aug
ci. di loq̄ns de p̄mis pentū. Star̄ timoz
ta⁹ eis de ligno vite q̄d̄ i medio padis̄
arboze vetita sūt er̄ mirabil⁹ dei gr̄a n̄
strabat t̄n̄ t̄ alios sumeb̄ ac cibos p̄p̄ v
arboze q̄ fuerat inf̄ dicit̄ a. de⁹ at̄ hoi lig
lud̄ p̄hibuit p̄p̄ obediētie meritū acc
dū ex pre hois t̄ p̄p̄ oñēdū sue iur̄
onis d̄n̄uz q̄d̄ hēbat i hoie vt̄ p̄ h̄ dicit̄
q̄ deo deberet eē subiect̄ t̄ q̄ru etiā dicit̄
inf̄ eū q̄ obedir̄ t̄ eū q̄ p̄t̄mit̄ ev̄ ip̄iū. T̄
iḡr̄ fiebat ex h̄ hoi iur̄tia: imo fiebat vni
dū p̄cipiebat ad ei⁹ eruditionē t̄ meriti
ficationē q̄d̄ si d̄riū euenit hoc fuit ex
sua ex q̄ p̄nit̄ sibi i bonū i malū sic imp̄
p̄tozib̄ hōa quertūf i malū. p̄p̄ ist̄ p̄ri
t̄ p̄uisionē nō debuit de⁹ dimittere d̄p̄o
datū. qz̄ ordo t̄ decoz q̄ at̄redū i operib̄
h̄m̄ regulā d̄ine sapie nō dz̄ i s̄m̄itri p̄
cōmodū alicui⁹ sp̄alīs creature. p̄er̄ t̄
illo malo t̄ et̄ide sequit̄ potat̄ de⁹ t̄ so
m̄lto magis bonū elicere. Et rot̄ dicit̄ m̄
xx. ij. cōpleto nūero electoz omēs s̄m̄
melliosa trāfserēt vt̄ eēt sic angeli de
dicit̄ t̄n̄ maḡ. In certū nob̄ relin̄ q̄
mul transferentur an p̄ succēssiones.
le. Ecce igit̄ paradisi terrestrē descri
quo ad aliqua. t̄ patet q̄ ille post re
ctionē nō erit locus in quo erit beat
perpetua. Est igit̄ locus alius locus mu
bilior illo qui s̄m̄ statū p̄fectuz hoi
ip̄i congruit. sc̄ilicet celū empireuz.

De loco paradisi

lo dicit magister. ij. di. ij. q. dicit empire
n. i. igne a splendore nō a calore quod sta
m factū angelis repletū est. Et Bonauē.
ij. super snias. Notādū in q̄ q̄ quattuor
erūt p̄mo data. scilicet celū empireū. angeli
natura. materia. et t̄pus. Ratio vna q̄a i
incipio debuerit p̄ma i omni genere da
si. i. rebus et mēsuris et i reb⁹ corp̄alibus et
iā libus. et i corp̄alibus actiuis et passiuis
nū īgī p̄ma inter subas sp̄uales est ange
s. p̄ma inter subas corp̄ales actiuas est
ū empireū. et p̄ma inter passiuas est ma
ria elemētoꝝ. et p̄ma inter mēsuras est
us. q̄ nō m̄ dicit mēsurā duratiōis: sed
ā egressionis. iō hoc quattuor dicitur p̄
a creata. Dec ille. Ecce igr̄ charissimē obi
etua p̄perua māio q̄ i celo ēp̄ireo. Bo
tū di. ij. inquit. Quis scit parū loquātur
hoc celo quia later n̄fōs sensus. et p̄bi. ad
nus r̄n p̄nere est celū empireū sicut dicit
ra scri p̄ura Beñ. x. In principio creauit
is celū et terrā et. Sc̄rab⁹ exponit de celo
p̄ireo et hoc p̄bat per s̄am sequētē. quia
manētū et celū aqueū facta sunt secūdo
et. Et Damascen⁹ hoc exponit. In puncto
o creatur de celū. i. sine stellis sperice for
e. Pōnēdum est etiā illud celū. q̄ p̄sua
r̄io finis triplex. vna ē p̄fectio vniuersi.
ia est p̄p̄ motū firmamētū. et tertia p̄in
alia p̄p̄ h̄itarione hōis beati. Et q̄m si
p̄p̄nōt necessitate hōis q̄ sunt ad finē p̄
p̄fectionez vniuersi necesse ē ip̄m esse
iforme. q̄ cū celū sit luminosus difforme
iō egr̄ vniforme nō eēt vniuersum p̄ple
p̄p̄ motū firmamētū pōnēdū ē ip̄m esse
obile vt mor⁹ mobilia fiat circa immobile
etrū et intra p̄tinēs immobile. Tertio p̄p̄
ationē hōis beati pōnēdū ē celū ep̄ireus
ōitā p̄fecte vt h̄itatio p̄gruat suo h̄ita
i. Et h̄us q̄ colligif̄ q̄re sit factū cui⁹ sit
ōstitōis in alios celos. q̄ vniforme im
bile et lūioſitatē p̄fecte. Dec Bonauē. Ad
ōstrū huius d̄r i passionali sc̄toꝝ et festo
ōfōis. In hoc igr̄ celo empireo x̄ps rest
et ē sp̄alis et p̄p̄ia ei⁹ māio et angeloz
loꝝ sc̄toꝝ. Et p̄gruit hec h̄itatio h̄itātū
i. lūud em̄ celū ceteros celos excellit d̄i
tate. r̄pe. situ. et abitu. et iō ē p̄ueniēs h̄i
o x̄pi. q̄ oēs celos rōnales et intellectua
trācedit dignitate. et nitate. situ imota
ead. et abitu p̄rāq̄. Est etiā p̄grua h̄itatio
et angeloz et hōim q̄ fuerūt vniiformes
p̄cio. immobiles i dilectio. et lūioſi i si

de suae i cognitiōe. Dec ibi. Ric. de me. vj.
ij. di. ij. air. Hoc celū sc̄ris angelis ē repletū
nō repletio occupationis: s̄ q̄ oēs angeli
ibi creati fuerūt. Sic ciuitas d̄r repleta hōi
b⁹ q̄n h̄itatores ei⁹ in sufficiētē et apro nūe
ro sunt. Dec ille. Dec h̄itatio sc̄toꝝ angelo
rū et beatoꝝ d̄r vt iā dicitū ē celū empireus
p̄dificus domus dei regnū. terra viuētū. et
multis alijs noib⁹ noiar. de q̄b⁹ p̄ dices
saq̄. de hoc celo d̄r Baruch. ij. D̄ ist⁹ q̄ ma
gna ē dom⁹ d̄ni et ingēs loc⁹ possessiois ei⁹
magn⁹ et nō h̄y finē excelsus et immēsus. D
kūm q̄s poterit ad hūc locū puenire. Quāri
gaudebit q̄rū exultabit et letabit sol⁹ deus
nouit. D̄ me⁹ q̄rū nos diligis q̄ nob car
nalib⁹ et miseria p̄ctōib⁹ tantū et tale pala
ciū p̄p̄asti. Sc̄us r̄ho. iij. li. p̄ gēntes. capi.
lxvii. air. Q̄ loc⁹ d̄y p̄porcionari locato cō
sequēte ē q̄ cū corpa resurgētū p̄p̄tatem
corpoz celestū p̄sequēt etiā in celis loc⁹
habear vel magis sup oēs celos vt sit cum
x̄po sint. cui⁹ virtute ad h̄c gl̄iam p̄ducē
de q̄ d̄c apo. ad Ep̄he. iij. Qui acēdit su
per oēs celos vt adimpleret oia. Friuolus
aut̄ videt p̄ h̄c diuinā p̄missionē ex natu
rali elemētoꝝ inclinatione argumētari q̄n
i possibile sit corpa hōis cū sit terrenā et h̄m
suā naturā infimū locū h̄ns sup elemēta le
uia eleuari. Damascen⁹ em̄ est q̄ ex virtute
ae ē est q̄ corpa ab ip̄a p̄fectū inclinatio
nes elemētoꝝ nō sequat. I p̄ma em̄ aia sua
virtute etiā nūc p̄tinet corpa q̄dū viuūt
ne ex p̄rietate elemētoꝝ dissoluat et virtute
etiā aie morine corpa in altū eleuat et tanto
āpli⁹ q̄ro vire⁹ morina fortior fuerit. Ad a
mifestū est aut̄ q̄ tūc aia p̄fecte virtutē erit
q̄n d̄o p̄uisione p̄iugef̄. Nō igr̄ d̄y grauevi
deri si tūc h̄tutē aie corpa ab oī corruptionē
seruet immune. et supra q̄cūq̄ corpa eleuet.
Nec etiā h̄nc p̄missioni diuine impossibilita
tez affert q̄ corpa celestia frāgi nō possunt
vt sup ea corpa gl̄iosa subleuent. q̄ virtute
diuina hoc fiet vt corpa gl̄iosa sit cū alijs
corpib⁹ esse possint cui⁹ rei iudiciū in corpe
x̄pi p̄cessit d̄n ad discipulos ianuis clausis
intrauit. Dec. s. Tho. de hoc q̄ regno nobis
p̄missio d̄r. Venite b̄ndicti patris mei et c.

Ed qz gloria corporis

erit ex redundancia gl̄ie ip̄i aie
sp̄aliter: iō p̄ter dicēdum ē de
gloria ipsius anime que erit in decem.
Primo erit dei nostri clara cognitio.

Secundum eiusdemq; tota dilectio.
 Tertium perpetua ac firma tentio.
 Quartum verum gaudium et leticia.
 Quintum omnium rerum abundantia.
 Sextum honor magnus insuperabilis.
 Septimum animatum decore mirabilis.
 Octauum completa pax inferminabilis.
 Nonum satietas desiderabilis.
 Decimum felicitas inuariabilis.

Sed quid dixi. r. cū dicat i fine libri de cōpendio veritatū theologicę q; tot ibi et tāta sint gaudia q; omnes arithmetici huius mūdī non possent ea enumerare. omnes geometrici non possent ea mensurare. omnes grāmatici dyalectici et rethorici non possent ea sermōib; explicare. q; oculi nō vident nec auris audiunt rē. Dixi ḡ decē ad aliquā cōsolationē nram exhortationē et desiderii in flammādus vt sic virtuosē hic viuamus vt ibi puenire valeam; . Ut autē oñ die doctor lectis l. iij. ḡ gētilis. c. xiiij. finis cuiuslib; rei est in qd terminat appetit; er; . Appetitus autē cuiuslib; rei terminat ad bonū. Sic ei pbi diffinitur bonū. Qd oia appetūt. Finis igit oim est bonū. Dic etiā. c. xxij. q; cognitio diuina finis vltim; hois est et cuiuslib; intellectualis sube. Job. xvij. Dec est vita eterna vt cognoscāt te solū vix deū et quez misisti iesum xpum. Finis igit intellect; et bonū est vix et p pns vltim; finis pmiū verū. Est ḡ vltim; finis hois cognoscere deū. Dec ille. Petr; de acq̄la l. iij. ait. Finis cuiuslib; rei bñd eē ab alio ē duplex. s. finis cuius et finis q;. Finis cui; exterior ē desiderabile pfectū. s. finis interior siue q; est opatio mediāte q; p̄iū ḡif res ipi pncipio. Et q; beatitudo finis oēs ē finis rōnalis creature iō p̄formis distinguit duplex beatitudo. s. vna interior formalis et cāta. s. vltima opatio pfecta ad quā pōt beatificabilis natura attingere. Alia ē beatitudo exterior obiectiua et increata. s. vn; de; et trin;. et ista vocat beatitudō obiectiua. q; ex ista in tali beato b̄itudo causat. Scdm q; dic. b. Aug. i. de doctrina xpiana. Res q; nos beatos faciūt sunt pater et filius et spūs sanctus beatitudō autē formalis p̄sistit in vn̄tione cum obiecto nobilissimo. Dec ille. D; q̄rū gaudium videre clare tam perfectissimū obiectum. Cogita q̄rū gaudet homo videre rē pulcherrimā quā multū desiderabat vidē. s. vere nihil est vel quasi nihil de vñōe cuiuslib; rei create q̄rū cuius pulchre et gau

dio; eius in cōmpatione ad illā. vñōne iue intellectionē beatā. Dec autem visio clara erit de quattuor. Nam Primo videbunt deū in quā p̄credite. Secūdo videbūt sc̄ōs q; tāta b̄a merite. Tertio videbūt pctā q̄nta cōmiserunt. Quarto videbūt iesum q; p̄deat euaferunt. Primo igit videbit deum rē. De qua s̄ione ait beatus Aug. in lib. de triplici baptis̄o. Sicut em̄ per speculū vitreū trina bis visio ministrat: quia nos ipsos et speculū et quicquid est prius videmus. Sic speculū diuine claritat; et ipm deū videmus q; possibile est creature: et nosmetipsos et ceteros vera et certa sc̄ia cognoscem;. Tunc istis manifestū erit q; vnus ex vno nat; alter ex duobus p̄cessit. et quō p̄ nō p̄sit filium tpe et origine. nec spm. et quōdo mūdus erat in deo anteq; in memēri esset mūdus. Tūc videbūt suas aīas et tutes intimas et spūs angelicos. Dec. Albertus magn; in sacramentali. Zanquit erit sc̄ia q; preteritor; p̄ntium et futurorum nihil latebit et plus sciēretula q; lib; in illa gl̄ia q; oēs clerici et pbi sc̄ierunt in hac vita. i. Cor. xij. Tūdem; p speculū in enigmate: tūc autē facie aīes. Tūc cognosco ex parte: tūc autē cognoscam sic et cognitus sum. Bio. Tūc em̄ gines veritat; per fidē vident. tūc res vel speculū est aīa in cui; aliquo modo cognoscimus: s. in enigmate. i. obscure autē videbimus facie ad facie. i. manū a simili vultu se inuēntium. Est em̄ quā visio huius t̄pis. Erat altera futuri. s. fidē illa erit p spem. Et nūc nō alq; solictas ego cognosco ex pte. i. obscure in etc. Tūc autē cognosca sicut et cognosca videbo pmissa sic video: a pmittere. gnosca deū sic et tpe me cognouit. D; q; dū erit habere clarā noticiā tam p̄tingere nature. Nos em̄ experimur hic q; demus aliquē bonū clericū et sapiēterum vellemus h̄re sc̄iam illius: et dic. Trinā talis possit mihi dare sc̄iam si morietur et ego superuivam. Sc̄ia t̄ro clare nota maior erit oim sc̄ia hoimūdi. Tūc beatus Aug. xxij. de ci. De nobis erit cōspicuus vt videat spūs alis nobis in singulis nobis videat alio in altero videat. a femeripio in semetipso videat in nono celo et noua terra. at que tunc fuerit creatura videat. D;

erit dei clara cognitio

beuiter sicut intelligovbiq; et in quocū
 videbit. et tunc sicut et nunc angeli vbiq;
 et sicut in celo sicut in terra vident deum. et
 boni latronis alia in inferno vidit deum
 et tunc sicut beata. si hec visio de padiso di
 cre xpo eidē. Luc. xxiij. Hodie mecū eris
 padiso. In cōpendio veritatū theologice
 pma docta ait est cognitio qua diuina es
 sentia videt ab oib; tota si nō totalit. i. si
 et est infinita. Videbit tñ diuina essentia
 apud ab vno q̄ ab alio. sicut idēz sol
 erit mode a diuersis aspici. vñ eadē lra
 ueritas legit diuersimode s̄m q̄ oculus
 gis vel minus est dispositus. Nā in q̄tū
 potētia magis erit pfecta in lumie glē
 lra: rāto pfecti opabit circa vnu et idē
 et tñ. Videbim; ergo deū in se et tñ i no
 et nos in deo: et deū in creaturis. et crea
 tus in deo. Dec ibi. Notādū tñ q̄ essentia
 vt infinita oñdit beatitas vt in qua pmo
 capalis p̄sistit beatitudo creatura autē
 in ipsa nō nisi ex p̄nti et comitat. Unde
 q̄ in. v. p̄fessionū. Qui videt te et nō illa
 est. qui videt alia et nō te nō p̄p hoc
 tus. qui videt te et illa nō p̄p hoc bea
 tis p̄p te soli beatus. Et videt aliq;
 q̄ intellect? creat? possit p̄ficere in co
 gniti multitudine circa creaturas vitas
 tētia diuina absq; p̄fectu ei? in cogni
 tione essentia diuine. q̄ p̄ cognitionē illarū
 diuina essentia nō augmētāf essentialis
 itudo nec p̄ illorū subtractionē diminu
 tñ aliq; mod? beatitudis p̄sistit i cre
 tis. Qñ Aug. Nō cognitū ydeis nemo sa
 pōt esse. Nota etiā q̄ de? illab ipis
 s̄m familiarissimā intimitatē. Illap?
 t̄mplex ē. vnus essentia dei i essentia
 hoc illap? cōseruat eā in esse: et sic il
 oī creature intimādo se essentia illius
 tū de? intimior est cultiber creature q̄
 sibi. Sic autē nō beatificat. q̄ sic ois cre
 a eēt beata. Ali? illap?us dei est vt ob
 i in hie esse aiam p̄ficiē. et ex ista intimi
 tate apparet nisi q̄st de?. Sicut ferrū
 in igne lucet et ardet vt ignis: sic q̄
 apparet aliud esse q̄ ignis et hoc est ex
 tratione: ignis in ferrum. Illabitur
 deus in potentiam intellectuam et
 purgando amplius illuminat vt vt
 clarior. Et hec sicut mirat itellectu dis
 p̄ facta isto. Dec autē visio beata fac
 fidei p̄ quā mereatur ad hanc clarā
 nez puenire. In libro de virtutib; Et

fide cū fidei rectitudine q̄st ex pfecta argu
 mentatiōe vita eterna inferi. Et fide cum
 vite prauitate mors eterna cōcluditur. Et
 Berni. in sermone de vigilia dñi. Illumine
 mus nobis lumē scie p̄uicq; de huius mū
 di tenebris trāscam? ne de tenebris trāscā
 mus ad tenebras sempiternas. Que est autē
 ista scia. P̄fecto scire. q̄a veniet dñs. et sic
 q̄st veniet scire nō possumus at si quis ista
 scia est oīum. Quis em̄ nesciat vel noieten?
 fidelis quia venturus est iudicare viuos et
 mortuos et reddere vnicuiq; iuxta op̄a sua
 Sed vere nō oīm ista est si nec multorum
 paucoz est. q̄ reuera pauci sunt q̄ saluan
 tur. Putas q̄ cū illi qui male fecerint exul
 tant et letant in rebus pessimis vt sciat vel
 recogitent q̄ veniet dñs. Si dixerint ip̄s
 tu noli credere q̄ qui dicit se nosse deuz et
 mādāta eius nō custodit mendax est. Non
 em̄ ita se oī impuritate polluerēt si dñmye
 turū fore scirent si formidaret et vigilaret
 vt q̄ nec s̄merēt eā graui per fodi domum
 seu p̄cias suas. Scia autē illa in p̄mo ḡdu
 op̄at penitentiā et dolorē. et risum in luctū
 cantū in placentū et gaudiū in moroz p̄uer
 tit vt incipiant tibi displicere que vebem̄
 ter ante placuerant. et illa specialit̄ horreas
 que specialiter appetebas. In secūdo vero
 gradu op̄atur correctionē vt iam nō exibi
 beas membra tua arma iniquitatū pctō. si eos
 herceas gulā. iugules luxuriā. superbiā de
 p̄rimas. et factas seruire scitanti corpus qd
 ante seruierat iniquitati. Penitentia em̄ si
 ne correctione nō p̄dest. Qui em̄ baptisat
 a mortuo et itez t̄gūt eū nihil proficit lapa
 tio eius. si hec diutius h̄i si possunt nisi cir
 ca se multa circumspectiōe mēs nra in de
 fessa vigilet et attendat. In tertio gradu
 operatur sollicitudinem vt iam incipiat sol
 licitus ambulare cum deo suo et ex oī parte
 seruetur ne vel in leuissima re tremende il
 lius maiestatis offendat aspectus. In peni
 tu diuine attenditur in correctione ardet. in
 sollicitudine lucet et interius et exterius res
 nouatur. Sic iam respirare incipit a tribus
 latione maloz et dolore et timoris magni
 tudinem spirituali leticia temperare ne sus
 ozum enormitate scelerum h̄mperandiorū
 tristitia absorbeatur. Vnc et si timor iudi
 cem sperat in salutare cum iam in animo
 timor et leticia obquiescent et obtinent sibi.
 Plerumq; timor leticiam superet. Letis
 cia sepe timorem excludat. Et infra sui

Prima gloria anime

gondij archamū felix p̄scia i lucramie h̄mōi
indēstiner officij donec q̄d mortale est ab
forbeatut a vita donec euacuetur timor qui
est ex parte ⁊ succedat leticia quod perfe-
ctum est. quia nō timor sempiternus sed le-
ticia sempiterna erit. Hec ille. Hec est igit̄
fides cui succedit visio clara. De hac est ar-
ticularis dicens. Credo vitā eternā. Ideo q̄
habet fidē de vita eterna sollicitus debz eē
quō illi prouideat. Si cū tanta sollicitudie
prouidet hūc misere vite de qua nemo cer-
tus est per dies. q̄ra sollicitudo debet esse
prouidendi illi vite de qua certū est q̄ erit
eterna. Et si dicat q̄ vn⁹ est interie⁹ hois
⁊ iunior. *Ecclia. iij.* Dicēdū est sicut Bre-
gorius. q̄ Salomō in illo libro diuersas p-
sonas in se suscepit. ⁊ q̄n dicit q̄ mens im-
perra lenit: vt in verbo proposito. q̄nq̄ ye-
ro q̄ rō bene disposita decernit vt eisdē. *s.*
Quid habet amplius stulto sapiens nisi vt
p̄gar illuc vbi est vita. Et eisdē. *q.* Loda
fitorz hōm̄ implent malicia ⁊ cōre mpti i
vita. ⁊ post hec ad inferos reducent. Et si
dicatur itēz illud. *ap̄t. i. ad Th. vi.* vbi di-
citur de deo qui solus habet immortalitatē
Hūdo q̄ ibi immortalitas p̄ immutabili-
tate accipitur quā nō habet creatura p̄ na-
turā rē. P̄mū igitur premium beatorz erit
diuine essentie clara visio. que visio clara
visione obscura acquiritur. q̄ scriptū est in
ps. In lumine tuo videbimus lumen. *Se-*
cunda visio siue cognitio erit illius sacratis-
sime virginis matris dei marie: tot minus
angeloz sc̄toz ⁊ sc̄toz. D quis posset pensa-
re illius societatis pulchritudinē decorē ⁊
ornatū. Sta ⁊ demotare in hac cogitatione
Nec hic loquor de visione corporali sed intel-
lectuali que nobilior erit multo visione illa
corporali de qua dicit̄ infra. Si pulchri⁹ est
videre regē aut reginā in decore suo: q̄ pul-
chrius erit videre illā reginā celi in gl̄ia ce-
li. de qua p̄pheta ait x̄po. *Altit̄ regina a*
dextris tuis in vestitu deaurato circumdata
varietate. i. charitate illa qua diligit a deo
⁊ deum diligit ⁊ alijs virtutibus videbit̄ q̄
ipa sit mar̄ dei ⁊ quō filii dei cōcipere meru-
it. peperit manens virgo. lactauit. nueriuit
⁊ porauit: ac in passione associauit. quō per
eā mundus redēptus est: ⁊ angelica ruina
reparata. Quis honor illi a deo ab oib⁹ an-
gelis ⁊ sanctis exhibet̄ cogitet qui p̄t. *U-*
aebitur quō sit exaltata super om̄s choros
angeloz: ⁊ breuiter tot ⁊ tāta mirabilia de

ca cognoscent̄ q̄ mortalis p̄sare nō posset
imo etiā oēs ordines angeloz cū admirari-
one ipam cognoscent ⁊ videbunt. *Uidebit̄*
etiā quilibz beatus nouē ordines angeloz
de quibus d̄r *Dan. viij.* *Adilia milium mun-*
strabant̄ ei: decies centena milia assise-
bant̄ ei. Ubi ait M. ⁊c. i. ysa. *Notādus q̄ vn-*
ponit̄ numerus determinatus pro indete-
minato. quia angeli sunt i maximo nume-
ro nobis indeterminato. Quāntū igit̄ mi-
rabile videre tot āgelos. Sic regina sabba-
yt d̄r. iij. Reg. x. videns sapiam salomoni
⁊ ordinē ministrantiū vestit̄q̄ eoz rē. nō
habebat ultra sp̄m vt diceret ad regē vt
est sermo quē audiui in terra mea ap̄ se-
monibus tuis ⁊ sapia tua ⁊ non credeba
narrantib⁹ mihi donec ip̄a vidi oculis meis
q̄romagis debemus credere esse mirabi-
lere videre illius regis regū ordinē sibi assitū
tum angeloz. Quanta est comparatio i-
lomonis ⁊ sue domus ad domū regis et-
ni. Terre quasi nulla: imo nec proprie po-
mus capere donec videamus illius regis
eternę pulchritudinē. quid dicā de visio-
tot sanctoz ⁊ sanctaz de quibus *Ap̄c.*
Audiui numerz signatoz centū quadra-
ta quattuor milia ex omni tribu filioz i.
Ex tribu iuda rē. Et sequit̄. Post hec
turbā magnā quā dinumerare nemo po-
rat ex omnibus gentibus ⁊ tribub⁹ ⁊
pulsis ⁊ linguis stantes ante thronū in
specu agni amicti stolis albis ⁊ palm-
mambus eoz. Unde hic ponit̄ numerz
ctoꝝ ⁊ iudeis: ⁊ poitea de gentilib⁹.
Post hec vidi. Et quia pauciores fuer-
electi de iudeis: id eo ponit̄ certus num-
⁊ finitas. s. c. lxxij. de gentilib⁹ vero pon-
numerus infinitus. tñ per hunc nume-
sin vnaz glosam intelligit̄ numerus o-
electoz quia est certus ⁊ finitus. ⁊c.
ea ponitur incertus numerus eoz dē
nobis est incertus. Itē abbas Joachim
cit. ⁊ propter promissam beatitudinē
eo em̄ trāsitur a leua ad dexteraz. r. p.
decalogi impletionē ⁊ euangelica sacri-
ti significatiōē. iij. p̄p̄ virtutū exer-
cionē. Cū mille est nomen vltimūz
meris nec est ultra propriū nomē nisi
prum ex prioribus numeris. Uidere
tot sanctos valde gloriosum est. Fug-
malas societates ne tam grata societas
uemur. trāseamus cū regina sabba a

rrenis ad cōtemplandam illam celestem
 ierusalem dicēte Aug. in encyridion. Si
 siderem⁹ fratres cōparillimi que ⁊ quāta
 nō q̄ nobis p̄mittunt in celis vilescerēt
 o omnia q̄ habentur in terris. Et seq̄tur.
 ne autē lingua vel quis intellet⁹ capere
 ficat illa sup̄ne ciuitatis quāta sint gau
 angelorum choris interisse cū beatissu
 a spiritib⁹ glorie cōditōris assistere pres
 ē dei vultu cernere inscir̄scriptū vide
 ullo mortis metu affici incorruptionis
 nere letari. Dec ille. Cōsideret igitur q̄
 te societatis iocūditatem leticia ⁊ gau
 Si pulchra societas hui⁹ mūdi bonorū
 nū gaudētū ⁊ letantū letificat aliquē
 illud apli. Gaudeat cū gaudētib⁹. Ro.
 p̄to mag⁹ visio tante societatis. s. tot an
 ⁊ sanctorū ⁊ sanctarū erit glōsa. Solus
 ⁊ hī q̄ hac leticia p̄fruantur tñ noue
 gaudū. De hac autē visione beatifica
 rit beatus Aug. li. de triplici habitaz
 dices. In hac visione trina sciētia pasci
 omo. Sicut enī p̄ speculum vitreū trīs
 obis visio ministratur. quia nos ipsos
 culū ⁊ quicq̄d p̄sens est videm⁹. Sic
 peculi diem claritatis ⁊ sp̄m dēum vi
 n⁹ sp̄m possibile est creature ⁊ nos
 ⁊ ceteros vera ⁊ certa sciētia cognos
 is. Tūc abditā creaturarum ⁊ inferni
 lo dēū videbim⁹: tūc iustus manifestus
 o modo deus est inuisibilis nisi p̄ gra
 p̄le icōparabilis ⁊ sine fine ante oia
 diem interest inter nasci q̄d ad filiū perti
 pcedere q̄d ad sp̄m sanctum: excepto
 is ex alio natus sit. alter a duobus p̄
 ⁊ quomodo pater nō p̄cessit filium
 ne: sed origine: nec sp̄m sanctum. Dec
 Sed dixi tertio q̄ beati videbat pec
 ante cōmiserāt. Sed dicē quis. quō
 sit verū cum peccata eorū. sicut per con
 nem ⁊ cōfessionē teleta ip̄o dō specia
 indulgente ⁊ illa remittente: sicut ora
 beta dices. Et s̄m multirū: v̄nem mi
 del. in. i. meā. Si sint ergo i. vera quō
 dicitur: ⁊ a quo videbunt. hoc est q̄d ait
 nō li. de s̄titudinib⁹ di. Quid est h̄ pec
 feci scient oēs. Ad hoc ea p̄fessus suz
 enī vt nulli ampli⁹ panderent. Et
 et sub hys s̄bis. Cum tu in illa glo
 omni criminum forde purgatus vul
 p̄sens assistis. ingrāt⁹ ne ei pote
 pro tanta misericordia quā tibi fe
 illis illis delictis. Non inquires. Et

vnde grās ages si nihil eorū vnde iure grās
 illas debeas in tua memoria habes. vt igit
 in illis laudib⁹ eternalit iocunderis semper
 de quāta misera sis erur⁹ vt puro coronaz
 i. gaudiū habebis. Lū ergo singulorū cōscie
 tie singulis pareat cōfiteri audeo: ea q̄z pec
 cata ceteris alterorū patere p̄ quoz curatio
 ne tu dō gratiofus existes assidue. non ad
 tuā cōfusione: sed ad magnā dei misericor
 diā: eiusq̄ glorificationē: tuāq̄ cōgratula
 tionē. Nō enī p̄ peccatū maior cordis angus
 stia premet scelerū tuoz magis pudebit
 q̄ aliquē magis olim vulnerib⁹ sauciū: itaq̄z
 ab oi parte sanarū abolici languozis moles
 stia p̄mit. Lū integra sanitas: p̄fecta mun
 dicia: plena remissio: securā oiu⁹ offensio
 impunitas: tibi certo artulerit cognitio vel
 recordatio peccatoz tuoz: in nullo tibi mag
 is horrore vel confusione valebit q̄ est mō
 beato Petro ap̄lo ⁊ p̄ncipi abiturato sua s̄
 christū negauit. brē marie magdalene perā
 ua: ⁊ multis alijs quib⁹ multa sunt donata
 crimina. vñ sup̄ h̄ agniq̄ delictis velut enoz
 mi ac feda infirmitate pietas virtus sapiē
 tia medici qui te sanauit sublim⁹ ⁊ a cunctis
 admirabilē laudabitur ⁊ magnificabitur.
 Zaus autē ⁊ magnificētia glorie dei si bñ ad
 uerū tua glia est. Dec Anselm⁹. Hoc quippe
 ē q̄d ait apls Ro. vi. Scim⁹ qm̄ diligētib⁹
 dēū oia coope. in bonū hys q̄ s̄m p̄positū
 cari sūt sc̄i. s̄m p̄positū. i. s̄m dei p̄destinati
 onē vocati sūt sancti. vñ glo. iterū. Scim⁹ h̄
 qm̄ di. dēum. i. mandata dei seruārib⁹ oia p̄
 spera siue aduersa siue etiā p̄terita peccas
 ta p̄uertitur in bonū. i. in eternā beatitudi
 nem vt per excellētiam dictū sit quasi bonū
 bonoz. Et si de peccatū remissis a dō sit glo
 ria ⁊ iocūditas q̄d erit de meritis: vt q̄z bea
 tus gaudebit se h̄tuose vixisse: ⁊ carnis mū
 di ⁊ demonis tēptationes sup̄passe et forte
 maius erit gaudiuz se bona fecisse q̄ mala
 euasisse: ⁊ ro esse pōt. qz ex bonis merē acq̄
 ris gloriā illā sempiternā: sic ex p̄tō mora
 li acq̄ns dānationē eternā. ⁊ q̄ro plura me
 rita feceris tāto ampli⁹ p̄miaberis dicente
 christo Job. xiiij. In domo p̄ris mei māsi
 ones multe sunt. Domus p̄ris autē Nycola⁹
 de lyra h̄ vocat gloriā celestis in q̄ sunt mul
 ti ḡdus ⁊ distinctiones. qz quīs sit idē obie
 ctū b̄tudinis nullā diūstiatē habens: tñ ex
 parte b̄tōz est diuersitas in p̄cipiēdo illud
 obiectū s̄m varietatē meritoz. qz aliqui vi
 dēt clar⁹ ⁊ fruuntur s̄m maiouatē habiet.

Secunda gloria anime

charitatis qui facit animam capacem beatitudinis. Dec ille. Et reuera si huius glorie magni haberem desiderium conaremur ad opera virtutis et meritoria. sicut sancti qui tantis desiderijs conati sunt hanc gloriam acquirere ieiunijs: vigilijs: ofonibus: et alijs operibus charitatis. Et vere multi diligenter per hanc gloriam habenda laborare nos oportet attenta solutione christi Luc. xii. scilicet cuida ab eodem christo querenti. Dne si pauci sunt qui saluantur. Iesus autem dixit. Et erunt irrumpe per angustam portam. quia multi dico vobis qui volunt intrare et non poterunt. Tunc Nico. de lyra super hanc textum dicit: quod in penitentibus est complexio difficultatis ad opera virtutis. Una est ex corruptione nature per peccatum primo parentium ex qua tanta est in humana natura puritas ad malum: et difficultas ad bonum secundum quod dicitur Bene. viii. Sensus et cogitatio humani cordis pura sunt ad malum ab adolescentia sua. Secunda difficultas est in pluribus. quia ex peccatis preteritis causatur est in ipsis peccatis: quidam habitus vel saltem dispositio inclinans ad peccata similia. Tertia ex difficultate operis virtuosum: quia virtus est circa bonum et difficile: et ideo modus penitendi ad hoc que sit efficax debet cum magno conatu fieri. Dec ille. Et hoc est quod dicit a christo. Et erunt irrumpe per angustam portam. Et per hoc etiam soluitur questio proposita de paucitate saluandorum. nam pauci respectiue inueniuntur ita feruente penitentes quod non impediant propter difficultates. id subditur. Multi querunt intrare et non poterunt et isti sunt tepidi predictis difficilibus impediti. Quapropter ait Petrus. ii. ca. c. ii. Fratres magis satagite per bona opera certam vestram vocationem et electionem faciat. Nam quanto plura bona feceritis maius gaudium recipietis. Ex cogitatione igitur et recordatione peccatorum per dei misericordiam indulgentiarum et operum bonorum sancti dei gaudebunt: hoc erit tertium. Quarto beati videbunt infernum et penas damnatorum quas prouidenter euaserunt. Tunc Achar. in quarto di. l. in. quaterterij principalis diei. Sancti multo profectus vident penas damnatorum. Quod damnati cognoscunt gloriam eorum. quia beati penas damnatorum vident in verbo et clare in genere propter eo quod talis visio est ad aliquam gloriam accidentalem eorum. quia in videndo dei iusticia delectant. iuxta illud prophete. Et tabis iustus cum viderit vin. ma. l. laua. in san. pec. Et illorum penas in comparatione ad suam gloriam considerantes deo gratias yberia

ores agere: nec eis comparatur: nec comparatio est passio: quod talis non est sine aliqua pena: non comparatio que est motus electorum que quis vult aliam miseria liberari. quod beati nihil volunt. In huius quod videtur deum absolute velle. videtur autem velle simpliciter damnatos in sua pena propter remanere. Dec ille. Et hoc est quod dicit magister ede di. Sicut inquit sancti traduntur a boni malos et mali bonos videtur versus ad iudicium. pro iudicium hoc boni videbunt malos: si non bonos. Tunc Bregij. Infideles in ymo potestate ante diem iudicij fideles super se in reque addunt quorum gaudia post crepturi non poterunt. De hac autem visione bonorum respectu damnatorum loquitur magister. c. vlt. di. l. Postremo in querens: an visa pena reproborum delectetur nam bonorum an beatitudine eorum proficiat. De hoc ait Bregij. Apud animam iustorum non fuscatur tudine aspera pena reproborum: quia ibi iam passio misere non erit bonorum minuire letitia non valebit. Et licet iustus sua gaudia suscipiant ad maiorem gloriam videbunt penas meritorum que per gratiam euaserunt: quod dei claritate dicitur nihil in creatura agitur quod videre non sint. Non est autem mirandum si sancti iam immortales reprobos videant mentis intelligentia cum prophete adhuc mortales videre hoc viderunt. Egredientur enim electi non locos: sed diligentia vel visione manifesta ad videndum impio et cruciatum que videntes dolore non delectantur: sed leticia variabilis agere gratias de liberatione ipsa ipsoz ineffabili calante. viii. Isa. ipsoz tormenta describere: et vultu visione leticia bonorum exprimeant. Egredientur electi et videbunt cadavera viuorum parcati sunt in me et erunt versus ad satisfactionem omni carni. i. electi. Dec magister le autem et quod erit istud gaudium in cogitatione tot et tantorum penarum: licet tunc sit gaudium accidentale cogitet qui potest.

Secunda gloria anime

erit dei tota. i. perfecta beatitudo. Tunc enim iudicium preceptum. Deo. de. et. ex. t. c. v. et. to. vi. i. plebis quod ponit Abat. xii. et. xii. dicit ex. t. c. et. et. t. a. et. et. to. vi. et. et. Deute. vi. dicit. Diligentes. et. c. et. et. a. et. et. et. fo. t. et. et. Abat. habet sub alijs vobis cum de. Diligentes. et. c. et. et. a. et. et. et. o. vi. et. et. o. m. ibi fere in deum totaliter et perfecte sibi possibile et sine alio interrupto.

intelligēdo h̄ p̄ceptū dicit Aug. q̄ mādatū
charitat̄ solū implebit̄ in p̄ia ubi erit chari-
tatis p̄fecta **Adḡf̄** di. xi. vii. tert̄ ait. Dilec-
tionis aut̄ modus insinuat̄ cū dicit̄ ex. r. c.
id est ex toto intellectu. ex. r. a. id est ex to-
ta voluntate. ex. r. m. id est ex memoria vt
q̄s cogitationes t̄ oēm vitā t̄ oēm intelle-
ctū in illā cōferas a q̄ habes ea q̄ feras. illud
aut̄ p̄ceptū nō implet̄ ab hoīe in hac vitā
mortalī. **Sz** cur p̄cipiūt̄ hōi ista p̄fectio cū
in hac vitā nemo eā habeat. R̄ndit̄ Aug. q̄
nō recte currit̄ si quo currēdū ē nesciat̄. de
gra dicit̄ sup̄ **Ad arb.** q̄ q̄tuor sūt de rōne
vni⁹ p̄cepti. i. diligere deū ex toto corde t̄ ex
p̄. mē. t̄ ex. r. a. t̄ ex to. for. **Lui⁹** rō est: q̄ di-
gere ē act⁹ volūtāt̄. Duplex aut̄ est actus
volūtātis. Un⁹ est elicit⁹: t̄ alī impar⁹. Act⁹
utem elicit⁹ est qui imediātē egreditur
b̄ ipsa volūtate. t̄ iste tangit̄ cū dicit̄. Dili-
gere rē. ex. r. c. id est ex tota volūtate. q̄ sic
ex corde ori⁹ mot⁹ ad alias partes corpis
ta volūtās mouet̄ p̄tētiās aīe. Actus aut̄
impar⁹ volūtāt̄ est act⁹ alteri⁹ potētie mote
d̄ suū actū p̄ ipam volūtate. vnde seq̄tur.
Ex. r. mēte. **Ad h̄s** enī accipit̄ ibi p̄ ipso in-
tellectu q̄ semp̄ deū clare videbit̄. Per vo-
lūtate etiā mouet̄ appetit⁹ sensitīu⁹ vt cō-
mūet̄ sup̄iorē t̄ iste act⁹ noīat̄ cū dicit̄: et
ex. r. a. Per aīam intelligitur ps sensitīua
in q̄ dicit̄ **Ben. i.** Fact⁹ est homo in aīaz
uīetē. i. vitā aīalē t̄ sensitībilē. Itē p̄ volun-
tate mouent̄ potētie executīue ad opandū
t̄ dilectionē t̄ h̄ notat̄ cū subdit̄. ex. r. for. t̄
ex. o. vi. r. q̄ id est. Dec ille. Dec oīa cō-
lebuntur in bea⁹ t̄ in illa felicitate eterna
ubi videbim⁹ deū sine fine amabim⁹ sine in-
terruptione. laudabim⁹ sine cessatiōe. **Lūc.**
nī amor: t̄t̄ possidebit̄ totū cor: t̄ fm̄ q̄ cō-
mūit̄ dicit̄ a mulā in clara vīsiōne t̄ p̄fē-
ta dilectione siue fructūne consistit̄ b̄ritu-
do. Sed de b̄ritudine cōiter fit talis d̄stin-
ctio. q̄ vno mō dicit̄ felicitas siue b̄ritudo
t̄ illud quo formaliter intrinsece q̄s dicit̄
ear⁹. Alio modo put̄ est illud quoran q̄ a
causa intrinseca imediātē causat̄ iā dicit̄
eātudo formalis t̄ intrinsece p̄ficiēs ipm̄
beatū. Primo mō appellat̄ beatitudo for-
malis eo q̄ fit aliq̄ p̄fectio inherens ipsi be-
ato. Secūdo modo appellat̄ beatitudo fi-
nalis eo q̄ fit vitim⁹ finis oīum. s. ipse de⁹
Prima istarū b̄ritudinū. s. b̄ritudo creata
Secūda dicit̄ increata: q̄ ipsa est creatrix
s̄sentia. Ultraq̄ istarū beatitudinū replet

t̄ quietat̄ ipi⁹ beati omne desiderīū: alit̄ t̄n̄
t̄ aliter. q̄ p̄ma replet̄ formaliter: t̄ iō q̄nq̄
appellatur finis intrinsec⁹ qui dicit̄ finis q̄
Secūda replet̄ t̄ quietat̄ finalit̄ t̄ effectiue
t̄ iō dicit̄ finis extrinsec⁹ seu finis in q̄. quē
alloquēs Aug. in li. p̄fessionū ait. Quia se-
cisti nos ad te inq̄tū est cor meū donec res
quiescat̄ in te. Dec aut̄ beatitudo creata ve-
dicit̄ quidā p̄ncipalit̄ est in actu volūtāt̄
q̄ intellect⁹. t̄ rō est q̄ sicut inf̄ habet̄ vie
charitas est donū p̄ncipalit̄ fm̄ Aug. xv.
de ciuitate. Et fm̄ ap̄lm. i. **Luz. xii.** ita inf̄
habet̄ p̄ncipalit̄ charitas p̄ncipalit̄ est donū p̄ncipal-
it̄. sed in p̄ia nobilit̄ habit⁹ siue nobilit̄
vit̄ h̄ nobilit̄ actū. q̄ p̄fecte deū diligere
q̄ est act⁹ charitat̄ patrie est nobilissim⁹ act⁹
aīe. **Lūc.** q̄ in nobilissimo actu p̄ncipalit̄ cōsi-
stet̄ b̄ritudo: t̄ diligere sic act⁹ volūtāt̄ p̄n-
cipalit̄ d̄sistit̄ i actu volūtāt̄ q̄ intellect⁹.
Et q̄uis volūtās nō possit̄ exire i aliq̄e actū
sine actu intellectus. nō t̄n̄ sequitur p̄pter
hoc q̄ intellect⁹ sit nobilit̄: q̄ licz act⁹ vol-
ūtāt̄ indigeat̄ actu intellect⁹ q̄tū ad sui
initū. indiget̄ t̄n̄ intellect⁹ actu voluntatis
q̄tū ad sui cōplementū. In dilectione aut̄
patrie q̄tuor erunt gradus.

Nā p̄tio de⁹ vere diliget̄ tā q̄ sūma bōitas.
Secūdo i se q̄sq̄ reflectet̄ ex amore p̄po.
Tertio p̄rimū p̄sequet̄ felicit̄ charitatis.
Quarto corpus suū cōplectetur spiritus
absq̄ vicio.

Primo ergo deus vere diliget̄ rē. Un̄ in
p̄ma regnabit̄ ordo charitat̄ qui est in via
p̄ cōparationem hoīs ad deū. Unde sic de⁹
nunc est sup̄ oīa diligēdus t̄ illud bonum
q̄d est deus maior affectu ex charitate hō
debet velle ipsi deo q̄ sibi ita etiam erit in
patria. Et ratio est. quia quātum res habet
de bonitate tantū habet de diligibilitate. si
bonitas dei transcendit bonitate creature i
infinitū. q̄ ē plus q̄s rota creatura diligē⁹
nec ē aliq̄ bonitas maior ea ad quā sua bo-
nitas possit̄ referri. q̄ ē p̄t̄ de diligē⁹. **Tal**
q̄ amor b̄tōz erit i patria: p̄rimū t̄ p̄petu⁹. vñ
h̄ amore maḡ viuēt̄ b̄ritūs cū deo q̄ sibi ipsi.
Remanebit̄ etiā ordo charitat̄ ad se t̄ ad p̄-
rimū: t̄ corp⁹ p̄p̄riū fm̄ aliqd̄ q̄d est in via
sicut declarabit̄ infra. **Ista** dilectio erit p̄-
fecta t̄ sine timore seruili: de quo amore ait
Gregorius. ix. moralium. ca. xxiij. **Lūc.** for-
lūm deo oble qua reddimus cum eum pro-
pter amoris fiduciam non timemus cum
nos ad bona opera affectus non metus

dirigit. naz qui a pueritia opere ex timore
restringit: pueritia libeter ageret si liceret.
Nequaquam ergo veraciter tractus qui adhuc a
pauca desiderio liber non est quod vera oblectatio
quia deo non reddimus? si ex timore mandata illi
li? et non potius ex amore seruimus? si cum men
ti nre eius dulcedinis amor accenditur: oculo deside
rii pntis vite leuigat. i. trahit et a nobis elon
gat: imo in te diu delectatio. s. pntis hntur
atque hac cum merore mens tolleratur cui victa
pus reprobo amore suiebat. vñ btus Job
Doc diuino amore accendit dicebat. Tendet aiaz
mea vite mee. Hoc amote diuino accensus
paul? dicebat. Quis nos sepabit a charita
te christi Ro. viij. Aplos enim in h? ondit quod
boni fideles etia in pnti vite debent firmiter
christo adherere p dilectione et amote. ni
hil eni pot hoiem a deo separare nisi peccm
Ia. liij. Peccata vtra diuiserunt inf vos et te
um vestru. Dicit q aplos. Quis sepabit nos
et tribulatio. i. afflictio corporis: aut angus
tia mens. aut psecutio. i. fugatio de loco ad
locu. aut fames. i. penuria cibi. an nuditas
i. penuria vestimentu. an periculum. i. apparat?
subdit? mortu. an gladiu. i. ipsa mors siue di
uisio aie a corpore. Certe nihil horu dicit nos
separare a charitate christi. na charitas oia
suffert: oia sustinet. i. Cor. xij. Et bñ dicit
q nihil sepabit nos a charitate christi qm
sunt eius d. c. viij. dicit? No sunt condigne. i.
eales passiones hui? tps licz multiplices.
q: temporales et momentanee ad futura glori
am pmerenda. Vñ Aug. Tribulatio namq
est cu sine merces sine fine. Et multo maior
erit ibi gloria et dilectio dei maior q reuelat
bitur in nobis. Reuelabit in q hic deu ama
tib? et in charitate decedentib?. Dec eni chari
tas qua diligim? hic deu sup oia et plus q
oia est: de qua dicit aplos. i. Cor. xij. Charita
tas nunq excidit. s. i futuro si pot? augmen
tabit. Quanta erit gloria hie deu pntem et
videre deu facie ad facies et toto amore siue
pfecto diligere eum. Doc eni erit finis om
niu desiderioz nostroru. In hoc terminabit
appetitus noster ita q nihil ultra valebim?
desiderare. Et ad hoc meli? intelligedu ar
ten de aliquo multu cupiente aliquaz rem.
sicut auar? multu cupit aurū vel argentum
Si talis posset habere oculo aurū qd posset de
siderare qtu gauderet. Certe vltimu desi
derabilium est beatitudo siue deum videre
in se et ipso frui siue ipsuz diligere: et ibi qui
es summa dicere ppetua. Variabo: cu ap

paruerit gloria tua. Sed dubitaret qd vt
omniu beatorum sit equalis visio et equi
dilectio. Rñdeo. in beatitudine est pside
re obiectum. s. deum qui videbit siue boni
in creatu et h erit vñ et idē oibz beatoz.
etia considerare ipam dispositione siue me
ta p que meruerit videre deu clarē pfecto
diligere et ex parte hui? dispositionis vñ
erit alio beator? et ita videbit deu clar? al
t? diliget pfecti. Et h est quod dicit aplos
i. Cor. xij. Stella differt a stella in claritate.
sic erit et resurrectio mortuoz. capacitate
tñ cuiuslibet beati impleta erit p comparatione
ad sua dispositione: nec ultra desiderabit
intelligens se non ultra meruisse: si etia
intelligens se ultra meritū accepisse. Ex d
patet quod sit deus diligendus in via. et q
diliget in pntia et iste erit pms gradus
lectiois. Secundus gñus erit respectu
ipsi? na beatus diligit seipm maiori d
ctione et pfectiori q viator diligit se in
Diligit inq vt sibi velit ipam sicut vult
eternaliter pmasuram. Nam sicut beat
Aug. et recitat magister di. xviij. tertiu
quatuor esse diligeda ex charitate. Vñ
supra nos est. s. de? Alterum qd nos sum
Tertiu quod iuxta nos est. s. pxim?. Qu
tu qd infra nos est. s. corp?. Et hoc est qu
ait salomon Lan. ij. Didi nauit in me ch
tate. Post deu igitur debem? nos dilige
in pntia diligem? maiori affectu q pxim?
Dd declaras Richardus de me. vij. in. l. ij.
Natura integra dictabit homine plus
bere diligere q alium. Gloria etia ppxim?
timi? et pfectius respicit illum in quo est
aliu. diuina etiam iusticia hoc exigit vt
mo plus gaudeat de ppxis meritis q
enis. Cum ergo diligere se sit velle sibi
num possum? loqui de ordine diligendi
comparationem ad bonu volitus et dile
vel ad intentione actus volēdi. Primo
do quia nullus erit possibilis ad mai
num q tunc habeat: tunc vult meli
ri maius bonum: et sic sancti volent p
christo vt homini maius bonu glorie q
bi et virgini gloriose: et sic de alijs qui
meruerunt. In statu autē vite non est h
ratio est. quia in via minus bonus est po
lis ad maius bonum q illud bonum q
hymelior eo: excepto forte christo cui
est datus spiritus ad mensuram Job
Jo ex charitate pot sibi optare tantu
quantus optat meli? se. Loquendo h

modo modo. s. quo ad intentiones amoris
maiori affectu uolet sibi bonū q̄ cuiuscūq̄ p
mo siue meliori se siue min⁹ bono. Exem⁹
tū familiare est ad hoc. nam minus diues
uita: maiori affectu min⁹ bonū qd̄ habet q̄
ligat dicitur se maius bonū qd̄ habet: et h
clarat magis. Nam p̄ gloriam non tollit
p̄ficatur natura: sed in statu nature inte
e hō nunq̄ cātū dilexisset alium quātū
p̄m. natura aut̄ in gloria erit oīno restau
ta et reparata: ex hoc patet q̄ maiori affe
one quisq̄ factus ex charitate seipm̄ dili
t q̄ primum. Q̄ quāta erit gloria beatis
de intelligit beatos et in illa gloria con
natos. Quātū nāq̄ gauderet quis auas
si omne aurū qd̄ possit possideri cogno
ret uere se habere et in tali possessioe sci
se nō posse impediri. Ibi ille fatu⁹ amor
habem⁹ ad nos cessabit: quo amore in
diligim⁹ mūdi diuitias. corporis deli
ctos honores et reuerentias. quo etiam amo
ponim⁹ corp⁹ anime et temporalia spiri
tū: nā nā nra hōsa est in d̄um siue incli
tionis ut uidet. nā p̄ceptis uirtutib⁹ di
ticia q̄ sibi sunt noxia ad modū febr
ntia et hōis stultī. Iuxta dictū sapiētis
ouer. i. Usq̄quo paruuli diligitis infan
t et stultū eia que sibi sunt noxia cupiēt.
dilectio piaua et p̄uersa rumpit legem
ure: legē scripture: et legē gr̄e. hec triplex
rūp̄it ex amore diuitiarū t̄paliū. Eccles
liuar⁹ nō replebit pecunia: et q̄ amat di
as fructus non capiet ex eis. et Eccles. x.
q̄l iniqui q̄ amare pecuniā. Dic enī ami
sua uenale h̄z qm̄ in uita sua p̄iecit in
a sua. Alij amant delicias carnales de
us dicit̄ Prouer. xiiij. Qui diligit epu
replebit egestate. Et̄ plū de diuite epu
Zu. xvi. Alij honores seculares adat.
Amāt p̄mos a cubic⁹ i cenis. et h̄is oī
Eccles. iij. Qui amat periculū peribit i
Dij sunt q̄ odiūt aīas suas de qb⁹ pp̄he
it. Qui diligit iniquitatē odit aīam suam
at enī cōter hōies piuria: mēdacia: fur
indicta p̄mit: et cetera p̄ca q̄ ducunt
noīre gehēne. Sz h̄is uidet aduersari
ū christi Job. xij. Qui odit aīam suam
h̄ mundo: in uitā eternā custodit eā. Sz
er glo. di. Ille nō amat: s̄ odit aīam suā
mundo q̄ diligēdo deū pot̄ q̄ in eū pec
ligit occidi. Dec glo. Et ita odire h̄ ac
f p̄ uelle uiuē in h̄ mundo in p̄cō. Et
dicit eodē. Qui amat aīam suā uolēt

do uiuere in p̄cō p̄det eam. Et h̄ est uer⁹
odire q̄ amare. Sed redeam⁹ ad id a q̄ dis
gressi sum⁹. s. ad amorē illū quē quisq̄ bea
tus habebit in se et se. Dabebit enī ad se
amorē: q̄ uidebit se uestitū illa ueste nupri
ali de qua adat. xxiij. Amice quō huc itra
sti nō habēs uestē nuptialem. Ubi ait. Ii.
de lyra. Intraat rex. i. christ⁹ ut uideat discip
bētes. i. exītes in h̄ mundo uolētēs trāsire
ad gloriā celestē. Intraat in q̄ dupliciter. s.
sp̄aliter in morte cuiuslibet hōis qui deside
rat puenire ad regnū: et gnāliter intrabit in
futuro gnālī iudicio. Et ait amice. Uocatur
aut̄ p̄cō amice p̄pter naturā q̄ ad imaginē
deī facta est: sicut et dicit iude. Amice ad
quid uenisti. dicit ḡ. Quō huc intraisti. i. in
trare uoluisti nō habens uestē nuptialem. i.
charitatē. quam si haberes dign⁹ esses itra
re ad nuptias. Dec ē enī ut dicit Aug. que
diuidit inf̄ filios regni et p̄ditionis. Sācti
igif in gloria hac ueste induiti tanq̄ precio
so uestimēto se diligēt: quia hanc uestē ser
uauerūt in hoc mundo et cum ea ad regnū
transierunt sicut rex uel regina uel quēcūq̄
alia persona uidens se ornatum uel omatū
precioso uestimēto: in tali uestimēto glori
atur quodāmodo et ideo p̄ciosa uestimēta
homines diligenter custodiunt ut in eis lo
co et tempore honestiores appareant. Uoc
erit ornamentum cōmune: quia nullus erit
in illa gloria qui nō sit hac ueste charitatis
indutus. Sed nunquid christiani habebūt
aliquem ornamentum in se quez non habebunt
sancti ueteris testamenti. Certe dicendum
q̄ sic: quia habebunt signum illud quod sus
ceperunt in sacramēto baptismi. s. caractes
rem baptismalem qui est quidam ornatus
et decor anime. Dabebunt qui sunt cōfirma
ti alium decorem et ornatum scilicet caractes
rem confirmationis. Dabebūt qui sunt or
dinati et sacros ordines susceperūt alios ca
ractes. i. alia signa spiritualia que omnia
in se cognoscent et diligēt se: quia talia sus
ceperunt. Gaudebūt de proprijs meritis q̄
bus uirtutes acquisierunt que ut cōmuni
ter dicitur remanebunt in patria: ut de ius
ticia quam acquisierunt. iusta opera in p̄
rimū faciēdo ut opera misericordie ad
implēdo tam spiritualia q̄ corporalia. De
pudentia quam acquisierunt pudenti ope
ra uirtuosa dictando et regulando. de fortit
tudine quam acquisierunt opera fortia pers
agendo. et temporalia quam acquisierunt

ffepate viuēdo ⁊ sic de alijs q̄ plus vel min⁹
meruerūt ⁊ q̄bus meritis augmentū chari-
tatis habuerūt. Nā ⁊ licz oēs habeant cha-
ritatē: habebūt tñ quidā p̄fectiozē charita-
tem: alijs fm̄ quam magis se diligēt: ⁊ ita
de alijs virtutib⁹. Sicut enim videmus q̄
vestimentum scarleti vel purpure est alio
p̄fectiosius ⁊ melius: ita in beatis virtutes
erūt in quibusdam p̄fectiores ⁊ maiores sicut
in christo ⁊ virgine glorioza erūt virtutes
eminētiores nobili⁹ sine p̄fectius q̄ in
angelijs. vñ de qualibet p̄sona beata poterit
dici illud ps. xliij. Assitit regia. i. assistet
regina q̄ regnabit in illa gloria p̄petuo a de-
gris tuis in vest. deau. cir. ya. scz virtutuz.
Nam oīs gloria ei⁹ scz filie regis. abintus
scz in anima. D̄ q̄ptum gloriabatur ⁊ se dili-
gēt q̄ talia hic meruerūt. fidē christi ⁊ bona
opa cōseruando ⁊ faciēdo. Quō igit debe-
mus attēdere diligenti⁹ vt hanc gloriā ac-
quiram⁹ ita vt vnusq̄sq̄ n̄m in ea vocatio-
ne qua vocat⁹ p̄maneat operādo virtutū
opera. Nā ad hanc gloriā inuitamur ⁊ vo-
camur p̄ thema n̄m cū dicat. Venite bñdic-
ti ⁊c. Terti⁹ gradus dilectionis erit ad
primū quez quisq̄ beat⁹ habebit volendo
illud bonus eternum cuiuslibet alteri sancto:
cuiuslibet angeloz: etiā cuiusq̄ in illa gloria
existētī vñ istud erit ad primū licz accidēta
le a visione de q̄ dictum est in precedentib⁹
q̄ sicut alius est ac⁹ intelligere: ⁊ ali⁹ dili-
gere sicut experiētia docet. q̄ multa intelli-
gim⁹ que nō diligim⁹: ita alia erit gloria: et
aliud premium visio: ⁊ aliud dilectio vñ ibi
adimplebit illud qd̄ seq̄tur. di. dñm. d. t. ⁊c
s̄ ⁊ primū. t. sicut teipm. i. ad eandē beati-
tudinē ad quā diligis te. Notādū tñ q̄ tri-
plex est amor scz. amor nālis. amor carnal.
⁊ amor spūalis. Et de istis aliq̄ūter est di-
cendū vt videat quis amor maneat in pa-
tris ad primū. Prim⁹ igit est naturalis q̄
pater diligit filiū. Et licz amor iste sit licit⁹
tñ de se non ē meritorius in via: potest
tamē fieri meritorius si pater diligit filiū.
quia bonus est vel vt bonus sit tunc enī dili-
git filiū non vt filiū: sed deū diligit in fi-
lio: tunc reducit ad illud p̄ceptum. Dili-
ges primū. t. sicut teipsum. Alia est dile-
ctio carnalis q̄ est inter virum ⁊ vxorem: et
ista licz sit licita tamē de se nō est meritoria
potest tamen fieri meritoria qm̄ scz vir dili-
git vxorem: vel quia bona est vel vt sit bo-
na. quia tñc nō diligit vxores vt vxorem: s̄

deum in vxorem. ⁊ tunc reducit⁹ ad p̄-
ceptum scz. Diliges. pri. tu. sicut teipsum
ad gratiam in p̄senti ⁊ gloriam in futuro.
qua dilectione dicitur Ephe. v. Viri dili-
gite vxor. ve. sicut ⁊ christus dilexit ecclesiam
tradidit semetipm̄ p̄ ea. Tertia potest
dilectio socialis siue cōsuetudinis q̄ cō-
bitur ex cōsuetudine cohabitandi colodi
di ⁊ p̄uerlandi q̄ etiā licz sit licita tamē
est meritoria. quia etiā inter animalia
dāmodo reperitur: pot tamen fieri meri-
toria qm̄ scz quis diligit: quia bon⁹ est vt
bonus fiat Eccli. vi. Amic⁹ fidelis med-
mentum vite: tunc reducat⁹ ad illud
ceptum. Dili. pri. tu. si. teip. Quarta
ctio est rōnalis ⁊ spūalis qua q̄ diligit
vm vt bonus sit. vel q̄ bon⁹ est: ⁊ ista p̄-
ceptum dictuz intelligit. Alij sunt amo-
pures illiciti vt est amicitia mūdī: de
Jac. iij. Amicitia hui⁹ mundi inimica
deoz. ⁊ Jo. in p̄ma cano. in p̄mo. c. ait. Nō
te diligere mūdus: neq̄ ea q̄ in mūdo sūt
Si quis diligit mundum nō est cō. p̄-
eo. Et accipit hic mūdus p̄ hominib⁹
ctabilia hui⁹ mundi inordinate querē-
de quib⁹ dicit Job. i. Et mūdus enī nō
gnouit. qz occupatio circa tele ctabilia
di impedit cognitionē dei. Alia ē amicitia
carnal ⁊ mala de qua dicit ad Ro. xij.
nis curam ne fecerit in desiderijs scz
suis ⁊ inhonestis. Vñ omnes amote-
citi in illo regno pacis esse non poterūt
solum liciti ⁊ honesti. vñ super hoc dicit
dam vt recitat Alexander de balio in
patria nō erūt nisi duo amozes scz nā-
⁊ spūalis: s̄ adhuc trāsbīt nālis ad spū-
vnde homo diligit deū maxime in p̄-
angelus similiter. Si s̄ homo mag⁹
deū q̄ angelus. i. maiori beatitudine
atus ⁊ gloriozior plus diligit hō homi-
primū q̄ angelū etiā primū. ⁊
angelus plus habeat deum hō plus d
angelum: ita nō erit ibi ordo dilecti-
spectu primū q̄ nunc est in via. ⁊ idē
dicit possēt de dilectione sui respectu
seipsum vt sit cōformitas maior diu-
luntati ⁊ ipsoz beatorum. Unde An-
xpologon. c. penulti. air. Interroga-
tua si capere possunt gaudium suū de
beatitudine sua: s̄ certe si quis ali⁹ eē
omnino sicut teipsum diligeres qui
beatitudine haberet duplicaretur g

quod non minus gauderes pro eo quam pro te ipso. Si vero duo vel tres id ipsum haberent autem de singulis quantum pro te ipso gauderes si singulos sicut te ipsum amares quod in illa perfecta charitate innumerabilium creatorum angelorum et hominum ubi nullus diligit alium minus quam te ipsum: non aliter gaudebit quisquam pro singulis aliis quam pro seipso. Si ergo cor hominis de tanto bono suo viri propter gaudium suum quod capax erit tot et tantorum gaudiorum. Considera si potes. Attende cori humani: cor indigena: cor terrenis plebem. Attende diligenter o christiane si ceterum istos haberes quos multum diligeres et vires quod haberet ipsozorum regem: quantum gauderes gaudium mundano et transitorio. Quam igitur gaudebis deum videbis deum quem diliges quam te ipsum: quando videbis illum reginam celozorum super omnes choros angelozorum exaltatam. quando videbis tot milia angelorum: tot milia hominum in diversis gradibus beatitudinis quos diliges super te ipsum. O gaudium inestimabile indicibile quod loquor de te quod non novum: non temptavi: non probavi. O verum possim habere dilectionem et amorem possidere in illa gloria semper. Tunc enim in talibus beatis erit omnis invidia annullata et ab ipsa patria aliena que tamen in presenti via multum regnat multos impedire potest ne perveniant ad illud regnum celeste. Dec enim contrariatur spei aliter charitati sine qua nullus videbit deum. Invidia enim tristitiam habet in peccato. Primitus exultationes in adversis. tales esse sunt pro suo diabolo quod de bono dolet: et malo gaudet. vñ Sap. i. Invidia diaboli mors intravit in orbem terrarum. Imitatur autem illum qui sunt ex parte illius. Notandum quod dolor de bono alieno est quadruplex. Una vel est primo primus motus ex natura veniens sicut quidam naturaliter sunt invidi et sic nulli peccatum est cum nullo modo sit in testate nostra: vel est secundo primus motus quando scilicet appetitus sine cogitatione deliberati de tali passione afficitur et sic est veniale peccatum: vel est actus voluntarius deliberatus et sic est peccatum mortale: vel trahitur intentione extra suam rationem: ut quando dolor alieno bono surgit ex causa bona sic dicitur: aliquis de bono temporali alterius. quia deo detur dare in detrimentum anime sue vel in detrimentum communitatis et talis dolor bonus est. Sed hec omnia in illa celesti

gloria cessabunt quando diligemus primos nostros. i. omnes sanctos et sanctas sic nos ipsos. Tunc illa prophete verba verificabuntur quibus dicitur. Ecce quod bonum et quod iocundum habet. in vñ. Ad hoc igitur bonum dilectionis vocamur per verba thematicas. Venite benedicti etc. Quarto corpus suum amplectetur etc. Nam sicut dicitur est corpus nostrum est unum de quatuor que sunt ex charitate diligenda. Unde dicit sanctus Thomas in iiii. Quod dilectio charitatis habet pro fundamentum coactionem beate vite principaliter et gratie secundum quod ordinat ad ipsam. Dec autem vita tripliciter habet relationem ad habentem charitatem. est enim uno modo in aliquo sicut in principio diffundente vitam istam in alios et sic est in deo. Est autem in patria post resurrectionem in anima sicut in participante principaliter. Est tertio in corpore per quandam redundantiam: et de hac redundantiam dicitur eius de gloria corporis dicemus. Et hoc de secundo principali.

Terria gloria anime

erit perpetua et firma tentio. Dec enim gloria non erit transitoria sicut gloria mundi: sed erit permanens et nunquam habebit finem: hoc est vna conditio propter quam est appetibilior et magis operanda quam si esset transitoria. Et firma tentio erit propter quatuor. Primo propter dei promissionem. Secundo propter status imutationem. Tertio propter mentis quietationem. Quarto propter completam retributionem.

Dico primo quod gloria erit permanens propter promissionem. De enim non potest fallere nec falli. nam si fallere non esset verax quod ei repugnat cum ipse sit prima veritas et hoc cogitent bruti. quod non potest fallere. Cuius igitur promiserit eis hanc felicitatem esse perpetuam certificabunt quod sic erunt in tali gloria. Quanta iocunditas. o quanta leticia habet certitudines de tali gloria et felici vita. Quot sunt in mundo qui valde gaudent si essent certi de gloria huius mundi cum. habent abundantiam rerum mundi. scilicet auri et argenti et omnium aliorum que in hoc mundo sunt sicut sunt honores: deliciae et divitie. Tertio multi sunt quibus sufficeret hec gloria non intelligentes magnitudinem huius celestis glorie: nec differentiam huius glorie mundi et illius. Primum enim dicitur glorie mundi ad gloriam paradisi esse quod gloria mundi est exterior. gloria vero prope celestem patet esse

cipaliter inferius in aſa. Unde in ſ mundo
abundantes qñq; patiuntur plures triſticias
nec eas poſſunt repellere nec ſe vindicare de
inimicis: pur plures appetit. In iſta ho
glia celefti nulla erit triſticia nec aliq; inu
riaz patiet: q; oia erit ſume leticie. Secūda
differētia eſt: q; gloria mūdi eſt incōpleta:
q; quāritūq; q̄s plura habeat: adhuc mlt̄a
eidem deſicit: ſicut videm⁹ ad experientia
In iſta autē gloria nihil deerit: q; eſt ſtat⁹ om̄
niū bonoz aggregatōe p̄ſect⁹, vt ait Boe
tius. li. iij. de ſola. p̄ſa. ij. Tertia differētia
eſt. q; gl̄ia mūdi eſt trāſitoria ſicut videm⁹
Ubi eſt nūc gl̄ia ſapientis ſalomonis quā re
gina ſaba voluit videre. Sic d̄r. ij. Reg. x.
Regina ſaba audita fama ſalomonis venit
tēptare eū i enigmatib⁹ ⁊ ingreſſa: cū comi
tatu multo ⁊ equis hier̄m ⁊ diuitijs: came
lis portatib⁹ aromata ⁊ aurū infinitum ni
mis ⁊ gēmas p̄cioſas venit ad regem ſalo
monē. Vidēs autē regina ſaba oēm ſapiam
ſalomonis ⁊ domos quas edificauerat ⁊ ci
bos mēſe ei⁹ habitacula ſeruoꝝ ⁊ ordines
miniſtrātiū veſteſq; eozū ⁊ p̄ncernas ⁊ ho
locauſta que offerrebat in domo dñi non ha
debat ſp̄m. dixitq; ad regem. Verus eſt ſer
mo que audiui i fra mea ſup h̄mōib⁹ ⁊ ⁊ ſu
per ſa. ⁊ ⁊ nō credebā narratib⁹ mibi: donec
ipſa veni ⁊ vidi oculis meis ⁊ p̄baui q; me
dia pars mibi nūciata nō fuerat. beati viri
⁊ beati ſui. r. h̄y qui ſtat corā te ſp ⁊ audiūt
ſapientia tuā. Et ſe quic ca. ij. Ad agnificat⁹
eſt ergo ſalomon ſup oēs reges terre diuiti
ijs ⁊ ſapia ⁊ vniuerſa terra deſiderabat vi
dere vultū ſalomonis vt audiret ſapientia
ei⁹. Que oia fuerūt figura illi⁹ glorie celefti
quā r̄na poſſūt nos i cognitionē eterna
rū manuſerere. Sz artēde. gl̄ie hui⁹ trāſitū
Nam ſequit ca. ij. Rex autē ſalomon adama
uit mulieres alienigenas multas filiaz q̄q;
p̄baradīs ⁊ moabitidas ⁊ amonitidas ydu
meas ⁊ ſydonias ⁊ etheas. ⁊ gentib⁹ ſuper
quib⁹ dicit dñs filijs iſrael. Nō ingrediēti
ni ad eas. his itaq; copular⁹ eſt rex ſalomo
ardētiffimo amore fuerūtq; ei vxores qua
ſi regine ſeptigēte ⁊ ꝑcubine trecēte ⁊ auer
terūt mulieres cor ei⁹. Lūq; iam eſſet ſenex
deprauatū eſt cor ei⁹ vt ſequeret deos alie
nos ⁊ colebat ſalomon aſaron deam ſydo
nioꝝ ⁊ moloch ydolum amonitarū et tha
mos deū moabitarum. Tūc edificauit ſalo
mon ſauum thamos ydolo moab in mons
te qui eſt corā hieruſalē ⁊ moloch ydolo fi

liozum amon: atq; in hunc modū vniuerſi
vxoribus ſuis alienigenis. Dixitq; dñs ſa
lomoni. Quia habuiſti hoc apud te et nō
cuſtodidiſti pactū meū ⁊ ꝑcepta mea que m
dauit tibi dirūpens ſcindā regnū tuū ⁊ dab
illud ſuo. ⁊. Ecce qualis ſuit ⁊ quō infirmū
gloria ſalomonis. Et in fine ca. dixit. Dic
autē quos regnauit ſalomon in hier̄m
oēm iſrael. iij. annū ſic dormiuitq; ſalomo
q; patrib⁹ ſuis ſepultuſq; eſt in ciuitate d
uid patris ſui. Sed vbi nūc gloria alexan
dri. Ubi gloria karoli magni ⁊ ceterozū
potenter regnauerūt. Certe verū eſt qd
ſap. v. ſz Transferūt oia illa tā ꝑ vmb
rē. Nō ſic de gloria illa ſuperna q; perpet
durabit. Nā ſuper hoc eſt articū⁹ fidei
dicim⁹. Credo carnis reſurrectionē ⁊ vita
eterna. h̄c p̄miſit cū ait. Penitentia agi
appropinquaret enī regnū celoz. Ad ar.
Et Adat. v. Beati paupes ſpū. q. ij. e. re
Et ca. vj. Qui facit voluntatē p̄ris. m. q.
ce. e. i. int. in reg. ce. Et Adat. xvj. d̄r. Ihu
h̄y ſz ꝑctōres in ſupplicij eternū. iuſti a
in vitā eterna. Ad hanc igi⁹ vocamur.
dicif. Venite b̄ndicti ⁊c. Secundo dixi q;
gl̄ia erit p̄manēs ꝑpter ſtat⁹ ⁊c. Scdm
cto. iuſti. di. iij. p̄mi d̄r q; ſtat⁹ nō videt
niſi ſtabilis p̄manētia firma legit⁹ ſapie
tie. Sapiētia vero diuina ſc ſtatuit vol
⁊ ordinauit q; poſt hanc vitaz creatura
nalis ceſſaret in merēdo vel demerēdo:
ꝑdiu ſum⁹ in hoc mundo poſſum bene
re ⁊ male. poſt mortē vero ab his ceſſam
⁊ ratione hui⁹ ꝑſens vita vocatur via. v
vero qua poſt mortē corporalē viuem⁹
catur termin⁹ ad quem. Iuxta illud qd
aplus. De b. xij. Non habem⁹ hic ma. o.
ſu. inq̄rim⁹. Lū igi⁹ peruenierim⁹ ad cui
tem illam celeftē ⁊ obrinuerim⁹ qd inq̄ri
ceſſabit mor⁹ noſter. ⁊ ſic erim⁹ de manſe
illa perpetua ſecuri quaſi de habitatioe
meritis ⁊ noſtris ſi ad eratē merendi ꝑ
perimus acquiſita. Ibi erit ſtatus merit
charitatis. ⁊ in iſto ſtatu hoies brī aſſim
ad ordines angelozū: ita q; aliqui erūt
equales in gloria vel etiaz maiores. Lū
beatitudo ſue gl̄ia p̄rie dicat habitū
actum nobiliſſimū creature rationalis ꝑ
fectiſſimū eſt ipſius creature cōſummatio
Sciendū tamē q; in creatura multe ſunt
ſpoſitiōes ad hanc gl̄iam. quedā ſunt
ſpoſitiōes recte cuiusmodi ſūt habitus
naturales inq̄ite ipſi nature rōnali ꝑ qu

habet aptitudinē ad beatitudinē seu gl'iaz
sicut est ratio imaginis. quedam sunt medie
iste sunt gratie gratis dare que de primo
sponunt ad gratiā gratū facientē vt scien
tia bona voluntas etc. Quedā autē sunt ppri
ue t immediate sicut gratia gratuz faciens
u charitas que sūt dispositiones necessitas
ex pacto diuino qñ insūt finaliter. Ali
qñ naturales habilitates maiores t expe
ritiores sint quantū est de se in angelis q̄
in hoibus : tamē alie dispositiones sicut grē
gratis date t gratum faciētes possunt esse
quales vel maiores in multis hoib⁹: q̄ in
multis angelis. Nō est enim incoueniēs q̄
multas grās gratis datas dederit mul
tis hoib⁹ quas non dedit multis angelis q̄
nouer t adiuuāt naturales habilitates ad
nōū gratie t glorie, t per talē excitationez
adiutoriū potest homo ad equalē cuz an
gelis gratiā gratū facientē ascendere. Itē
sunt gratiā gratū facientē t bñ vtēs ipsa pot
bi mereri per ipsā iā habita augmētū gra
tū t ita de gratia minorē in maiorē pōt p
tere. Quoniam igit diuturnū temp⁹ datum
hominī ad merēdū q̄ angelis fuerit da
tum: quia angeli nō habuerūt nisi modicuz
p⁹: licz per grām qua bñ vñ sunt magnaz
ozā meruerūt. Vnde est q̄ per multiplicē
tū gratie homo pōt se disponere ad tācā
l maiorē gratiā quam habuerint angeli.
cōm igit dispositionem gratie introduc
tū forma vltima. sicut pater de btā virgine
e qz grām oibus angelis excellentiorem
buit. ideo exaltata ē sup oēs choros an
gelozū t dignitate pmi t loci. Alij autē san
cti p pporionē t equalitatē grē assumūf
diuersos ordines: qz quidā assumūf ad
dñē seraphin. quidā ad cherubin. et sic de
iis. t forte multi sup oēs ordines: qui fue
runt in gratia t meritis gratie pūilegiati.
ostremo certū est q̄ oia merita nostra ef
ficaciam t virtutē habent a merito xpī: t ita
peraf meriti xpī oibus meritis nostris
erunt nō sufficienter merita nostra. Nō
pōt angelis. qm vt dicit Heb. ij. Nūc q̄
celos apprehendit sic semen abrahe. Om
nī meritū xpī pcedit a gratia pma quasi
nita. ideo virtutē meriti christi cooperāz
meritis sanctozū hominū qui nō ī vacuū
tiaz christi receptorū: s̄ fm illam profes
it fm posse suum pōt fieri q̄ meritū ho
nis sancti maiorē hz efficacā respectu p̄
q̄ habuerit meritū angeli. Quia igitur

status beatitudinis erit in celo empyreo vt di
ctū est p̄ in quo celo est immutabilitas t p
fecta stabilitas bñ certū erit q̄ etiaz in sua
beatitudine pperuo manebūt. t in illis ordini
bus angelozū in quib⁹ assumpti erunt. Itē
igit est stat⁹ ad quē vocatur per nrm ihes
ma. Venite benedicti etc. Tertio dixi q̄ hoc
gloria erit pperua ppter mētis quietatio
nē. Vbi sciēdus q̄ creatura rōnalis ideo q̄
talis est: facta est ad imaginē dei in potens
tia cognoscendi t diligēdi. Sicut dicit Aug.
Nā hoc ipso q̄ est expressa imago dei habet
necessariā ordinationē t relationē ad ipsaz
nec cōseruaf nisi in ipso. t ideo ipse de⁹ est
immediate finis creature rōnalis t vltimus
t ideo sūme nata est delectari in ipso. Hoc
ipso autē q̄ sūme nata est delectari in ipso
t perfici nata est ipsuz sūme diligere: quia
sūma delectatio nō pōt esse sine sūma dile
ctione. t ideo naturalē hz potētā ad ipsū
sūme diligēdū sibi indita t impssam fm q̄
vult Aug. li. de tri. Et etiaz dicit Boet⁹. ij.
de solatiōe p̄sa. ij. q̄ mētib⁹ hoiez inserta
est sūmi boni cupiditas. Quia tñ ista potē
tia est respectu supioris se. ideo licz sit natu
ralis tñ est ex se insufficientēs t incompleta.
t ideo nō pōt exire ad actū nisi p educēs ali
q̄ sup̄ q̄ sit pporionabile tā potētē
q̄ actui q̄ etiā obiecto. Hoc est charitas s̄
ue grā. ideo sine ipsa nō pōt naturalis potē
tia amatiua dei indita creature rationali in
actū exire. hoc est in actuz diligēdi sūme s̄
ue ad diligēdū deū sup se t super oia sine
charitate. Zenēda est igit ista sentētia: qz
min⁹ vidēt excedere posse nature t dimi
nuere pūilegiū charitatis et grē. Sicut er
go videm⁹ q̄ materia hz potētā naturales
ad oēs formas: t tñ ad illas nō attingit s̄
ne educēte. Sic etiā videm⁹ q̄ creatura ra
tionalis. naturalē hz potētā ad gratiā et
btitudinē: que tñ ex se nō pōt exire in actuz
pfectū sine educēte siue adiutorio determi
nato t ordinato a datore illi potētē. Exēplū s̄
plū habem⁹ de oculo cui hz data sit potentia
diligēdi colorēs: nō tñ pōt eos videre sine ad
iutorio lucis exterioris. Exēplū s̄ de aue
cui desūt pēne: q̄ tñ naturalē hz potētiam t
aptitudinē ad volādū t appetit h t intenz
dit ad hoc t mouet se: s̄ tñ nō exire in actum
pfectū volādū: donec dēf sibi pēne. Et h̄ est
q̄ dicit Aug. in li. de fide ad petrū in h̄ ver
ba. Spūs er nos h̄ ē imozales creatur de⁹
t ei⁹ facultatē atqz itelligētā: cogitādē: co

Handwritten marginal notes on the right side of the page, including a large initial 'T' and various smaller annotations.

gnoscede: diligēdeq; diuinitas in seruit; q̄s
tamē creauit vt etiā p̄ seip̄s euz diligeret.
Apertendo enī in predicta auctōitate a b̄o
Auḡ. appellat facultas diligēdi. Adueniē
te igit̄ gr̄a p̄rie ip̄s volūtari facit ipsaz exi
re in actū sūme dilectōis: ac p̄ hoc facit ex
petiri t̄ gustare qm̄ dulcis est d̄ns: t̄ p̄ hoc
mouet ad ipsuz deū sūme diligēdū: t̄ in eo
quietat. t̄ sup̄ hoc p̄ cognitione hui⁹ quietā
tionis certificat. q̄ in hac gl̄ia p̄petuo ma
nebit. vñ Ber. ca. 11. de diligēdo deo dicit. Cū
introduc̄ fuerit seru⁹ bon⁹ t̄ fidelis in gau
diū dñi sui. et inebriat⁹ abybertate domus
dei. tunc enī ebrius miro quodāmodo oblit⁹
sui t̄ a se velut deficiēs penit⁹ totus perget
in deū. t̄ deinceps adherens vñ cū eo sp̄s
erit: arbitro: p̄p̄tā hoc sensisse cū diceret
Introibo in portā dñi: dñe meorabor: ius
ticiē tue solū. Itē in eodē li. dicit q̄ ibidē
quart⁹ amoris gradus p̄petuo possidebit
cū sūme t̄ sol⁹ diliget deus: q̄ nec nos ipsos
nisi p̄pter ipsuz iam diligem⁹. O b̄m̄ gau
dium. O amor sc̄us t̄ cast⁹. O dulcis t̄ sua
uis affect⁹. O pura t̄ defecata intētiō volū
tatis. Sic affici deficiari est. Quō enī stilla
aque modica multo infusa vino deficere a
se tota videt: vnde t̄ saporē vini induit et
colorē. Et quō ferrū ignitū t̄ candens igni
sistimū sit p̄stina p̄p̄riaz erutus forma: ita
inebriata illo amore suauissimo tota defici
cara erit t̄ in deum trāformata: t̄ tota a se
ipsa deficiēs. Et q̄ nil aliud appetere vales
bit: ois sui desiderij compos quisq; br̄is in
hanc pacē t̄ quietē p̄manebit. Ad hāc autē
quiere p̄ thema n̄m̄ aduocamur. sc̄z Veni
te b̄ndicti t̄c. Dixi quarto q̄ b̄ erit firma
tentio p̄pter cōpletā reditiōnez. Videmus
enī q̄ dū circum⁹ faciēdo circulū redit ad
p̄ncipiū a quo incepit: tūc quiescit t̄ amplius
circulariter nō mouet: sic creatura rōnalis
cū imediata a deo sit creata cū ad ipsū redit
per grām t̄ gl̄iam tūc quiescit: t̄ hoc est qd̄
ipse deus dixit Apoc. i. Ego sum alpha t̄ o.
p̄ncipiū t̄ finis. Et p̄uerb. xvi. scribit. Uni
uersa p̄pter semetipsuz operat⁹ est de⁹. hic
est finis noster quē quotidie petim⁹: quem
quotidie desiderare videmur dū oram⁹ dis
centes. Adueniat regnū t̄. Voc regnū peti
mus aduenire a x̄po nob̄ p̄missuz x̄pi pas
sione t̄ sanguie c̄liti vt q̄ x̄po in sc̄lo an̄ ser
uim⁹: postmodū cū ip̄o regnāte regnem⁹
B̄n̄ autē regnū celeste petim⁹: q̄ est t̄ terre
stre regnū cui si renūciuerim⁹: regno et̄no

regnabim⁹. Et orātes nō instructiois nec
nudas p̄. ab⁹ ad deū veniam⁹: q̄ scriptus est
Mat. vi. Nō ois q̄ dicit ih̄ dñe dñe: intro
bit in regnū celoꝝ. Ad h̄i enī sicut dicit ap̄ta
ad Titū. i. Cōitē se nosse deum factus autē
negant. Recordem illi⁹ petitiōis matris fi
liozū zebedei. Mat. ii. vbi d̄z. Quē accessit ad
x̄pm̄ mater filioꝝ zebedei cū filijs suis ad
rans t̄ petēs aliquid ab eo. Qui dicit ei. Quid
vis. At illi. Dic vt sedeam̄ h̄i duo filij mei
vñ ad dexterā tuā t̄ alī ad sinistrā in regno
tuo. R̄ndēs autē iesus dixit. Nescitis qd̄ pet
tatis. vbi ait Ehy. Res enī p̄ciosa vili p̄
cicio nō cōpar. Adagnū labore necesse ē nō
ip̄edere h̄yolum⁹ ad celestia regna puenire
Regnū enī dei ē primū in intētiōe: s̄ vti
mū in executiōe. vñ Ehyo. super illo v̄bo
Mat. vi. Querite p̄mū regnū dei t̄ iustici
er⁹. ait. Regnū dei ē retribuitiō bonoz operū
iusticia autē est via pietat⁹ p̄ quā itur ad re
gnū. Ergo die t̄ nocte cogitēs qualis erit
gl̄ia sc̄oz vel qualis erit iument⁹: impioꝝ
necesse est vt autē p̄pter timorē meo terri
cedas a malo: aut p̄pter desiderij gl̄i
excitar⁹ festines ad bonū. Et si q̄ritiē cog
taueris q̄ sit iusticia dei t̄ qd̄ odit t̄ qd̄ ama
ipsa iusticia ofidet tibi vias suas: nam ius
ticia sicut odietēs se fugit: sic amātes se sed
hec Ehy. Vide ergo it vis redire ad prin
cipiū tuū ad deū tuū vt sequis iusticia: qm̄
est via q̄ te ducet ad regnū eternū ad qd̄
redieris secur⁹: q̄ nūq̄ exibis x̄po dicit
Job. vi. Eum qui venit ad me nō eiciā
foras. Ad hanc igit̄ securitatē t̄ regnū pe
petuū inuitamur per verba assumpti p̄
matis. Venite b̄ndicti t̄c.

Quarta gloria aie

q̄ regno celesti erit verū gaudiū
leticia. De hac autē leticia sine g
dio q̄rūt docto. t̄ sp̄āl̄ Ricar. de me. vili.
xliij. iij. Verū in volūtate br̄a sit idē rea
fructio t̄ gaudiū. Et r̄ndēdo ait. Nō fructio
gaudiū br̄oz nō sūt realit. idē. Illa enī fi
tio ē sūmo bono clare visō p̄fecto amore
herere p̄p̄ seip̄s. Amor autē gaudiū nō
causat enī gaudiū ex amati boni p̄ntia
br̄oz gaudiū ē aliq̄ sp̄ālis passio i volū
te cāra ex p̄fecto amore sūmi boni p̄ cla
visionē t̄ p̄fectā dilectōez vnit̄ aie seu
p̄ntis. s̄ Ricar. Vñ videm⁹ q̄nq; q̄ n̄t
rime diligēs filiū: nō gaudet etiā si ip̄s
deat t̄ beat p̄ntē t̄ seraf actualit in am

illas ipeditas ab hmoi gaudio pof aliqua
infirmitate. Doc exēplū clare manifeftat di
rectionē t gaudiū nō eſſe idē. In illa tamē
nō gnaifica graia nūbī poterit impedire quin
relectioe pfecta ſeq̄ maximū gaudium.
In idē doctor: qōne ſequēti recitat duas
opiniones. Cuius q̄ dicit q̄ quīs gaudium
rōz fit britudinis quoddā accidētale com
lementū ab ipſa britudine inſepabile per
nūcijs x̄rute creatā: tñ nō eſt de eſſentia
britudinis: eſſentia enī britudinis conſiſtit
i pfecta cōiūctioe creature rōnalis cum
eo. gaudiū autē brōdū nō eſt de rōne huius
dūctiois cū nō fit yſſo nec fruitio. Nec eſt
ima ſecuritas. de qua dictū ē. ſi aliqd̄ cā
er iſtis. Tñ eſt p ſe effect⁹ britudinis de
neceſſitate pſequēs ad ipſas. hec ille. Exē
plū videm⁹ de igne de cui⁹ eſſentia nō ē ca
re: ſi tñ ſequit de neceſſitate nature ad ipſ
illā autē opinioē recitat di. q̄ alijs videt
gaudiū ſit de eſſentia britudinis: qz ē de
one pfecte t vnionis volūtatis cū ſūmo bo
o. Volūtas enī vnif ſūmo bono nō tantus
noūdē ſe imediāte in ipſus ppter ſe qui
nor eſt amor frūgē: ſi etiā imediāte patiē
o ab eo q̄ paſſio eſt gaudiū. Que iſtarum
opinioū ſit verior: p nūc nō diffinit: ſi hoc
rtū ſit q̄ in illa cōiūctioe t vnione aīe no
re ad deū erit ſūma delectatio. Frāciſcus
t marcbia in ſine. iiii. ſup ſinias dicit cum
ma opioe q̄ britudo nō conſiſtit in dile
ctioe. qz ipſa eſt paſſio pſequēs actum di
lionis. Dec ille. Doc vtriqz gaudiū erit.
Quaſi gaudium mundanum.
Inebrians ſubiectū humanū.
Non generās vllum faſtidium.
Med ſarans hominis ſtadium.
Primo dixi q̄ hoc gaudium euacuabit
mūdū mundanū: imo q̄ gaudēt hic illic gau
dere nō poterūt. hī ſūt de q̄bus dī. Sap. ij.
Venite fruamur bonis q̄ ſūt t vtamur crea
tura rāq̄ in iuuetute celeriter vno p̄cioſo
vnguetis nos impleamus t nō pretere
ſos nos x̄pis. Lotonemus nos roſis aī q̄
arceſcāt. Tales ſūt mūdānī q̄ eſtimāt ho
mīna ſolū ad hoc factos vt hic accipiāt cō
lātioes ſuas. De q̄b⁹ eodē li. Sap. xv. dī.
ſtimauerūt luſus eē vitā nſam t vuerſa
mē vite cōpoſitā ad lucrū t oportere vnu
lēqz etiā ex malo acq̄rere. D gaudiū mū
quot homies de illo inſtimabili gaudio
curate decipite: quot ad inferna deducis
uit de: imo ſūt ad q̄o fatū q̄ duz nil ad

uerſi nil mali tpaſ eis euenit. bicūt ſe a deo
diligī nō pſiderātes illō. Act. xiiii. Per mltas
tribulatioes oportz nos intrare i regnū
dei. Et. i. Pe. iiii. Si iuſt⁹ quidā vix ſaluabi
tur imp⁹ t peccō: vbi parebūt. Et vere illud
exēplū in vita brī ambroſij ſcriptū ē bñ me
morie cōmedādū. Nā ibi legit⁹ q̄ cuz ipe
ambroſi⁹ romā pgeret. t in quadā villa tu
ſcie apud quēdā hoiez nīmū locupletē hos
pſpirat⁹ fuiſſet illū hoiez ſup ſtatu ſuo ſollic
te inq̄ſiuit. Cui ille rēdit. Stat⁹ meus dñe
bñ felix extitit t glōſius: ecce enim diuitijs
habūdo in finitis ſeruos t acillas q̄ plures
habeo. copioſas filioz t nepotū turbā poſſū
deo t oia ſp ad votū habui: nec vnq̄ mihi
aliqd̄ aduerſū accidit vel qd̄ pſtrāret eue
nit. Qd̄ audies ambroſi⁹ vebemētē obſur
puit. t his q̄ ſecum in comitatu erāt dixit.
Surgite t hinc p̄citi⁹ fugiam⁹: qz dñs non
eſt in loco iſto: feſtinate nec in fugiēdo mor
raz facite ne hic dīna vltio nos cōphēdat
t in iſto piter nos inuoluat. Cuz ergo fuger
ēt t aliquātulū pceſſiſſent ſubito ſe terra
aperuit t hoiez illū cū vniuerſis q̄ ad illum
p̄inebāt: ita abſorbuit vt nullū inde veſti
gium remaneret. Qd̄ cernēs ambroſi⁹ dixit
Ecce frēs q̄ miſericorditer de⁹ parit cū ad
uerſa tribuit t ſeuere iratū cū ſemp pſpera
elargit. In eodē autē loco fouea qdā p̄m
diſſima remāſiſſe dīz. q̄ vſqz hodie in bu
ſtimoniū pſeuerat. D q̄ vſqz iſtū piculū oīa
hui⁹ mundi. pſpera: oīa gaudia t vana h̄re
ad nutrū. Queram⁹ igit gaudere in futuro. t
ſi gaudere hic velim⁹ gaudēam⁹ oēs in dño
iuſte vitēdo. deo nō obediēdo: qz ex hoc
gaudio im pfecto ad illud gaudiū pfectum
trāſibim⁹. Tñ aplo P̄bil. iiii. Doc duplex
gaudiū inſtinuās ait. Gaudeat in dño ſemp
ſc̄z hic bona vſqz in finē p̄tinādō: iterū di
co gaudeat. Quasi diceret ex hoc gaudiū q̄
bona agitis in gaudiū perfectū tranſibitis
Et x̄ps dicit diſci. ſuis. Jo. xvi. Amē amē
dico vobis. quia plora. t ſtebi. vos. mūdus
autem gaudebit. vos autē cōtriftabimini.
ſed triſticia veſtra vertet in gaudium. Doc
eſt gaudium plenū atqz perfectus quo om
ne gaudium euacuabit ſarum et mundan
um. Tales beati ſemper gaudebūt in do
mino. Ad hoc igit gaudiū vocamur. cū dic
tur in themate. Venite bñ. tē. Secūdo dixi
q̄ hoc gaudiū adimplebit ſubiectū huma
num dicente propheta de ſanctis et electis
exiſtentib⁹ in gloria. Inebriabit ab vber

fate domus tue ⁊ tor. volup. t. porabis eos.
Qd expones. **Th.** de lyra ait. Inebriabuntur
i. saturabuntur ab ybertate do. t. id est dom⁹
celestis glie ⁊ tor. volup. t. po. eos. Doc in-
quit additur ad ostendū pfectionem refe-
ctiois glorie. qz apud nos refectio pfacit ex
cibo ⁊ potu. Dec ille. Et bñ inebriari dicū-
tur: qm beatitudo cōsistit in pfectione com-
pletissima. Ibi enī hō erit cōpletissimus in
moribus: in scientijs: ⁊ in delicijs. Quelibet
enī potētia habet ibi suū perfectissimū com-
pletum. nā intellect⁹ est pfect⁹ in scien-
tjs. volūtas in delicijs. irascibilis in eminē-
tjs. Est enī rōnalis q̄ tendit ad verū ⁊ iō
pfacit in veritate sciētiarū. ꝑcupiscibilis q̄
tendit in bonū: ⁊ ideo ē ibi bonitas omnīū
deliciarū. irascibilis q̄ tendit ad arduum: ⁊
ideo ē ibi arduitas omnīū dignitatū: hono-
rum: ⁊ eminētiarū: ⁊ ita gaudio ⁊ leticia cō-
pletib⁹ creatura rōnalis: hoc est q̄ summe
desideram⁹. s. delicias ⁊ gaudē vivere. Si
enī spes futuroꝝ bonoꝝ est hōi maxima de-
lectatio: quid erit ⁊ quāta ipsa delectatiois
possessio. Vere mirabilis inestimabilis erit
illa delectatio. Sic igit viuam⁹ vt hanc de-
lectatiōē hoc pfectissimū gaudiū habeam⁹.
Nūc igitur nō delectemur in mal⁹ delectatio-
nib⁹ quib⁹ diuersimode hoies a diabolo ca-
piuntur. Dicitur enī **Sen. ij.** Vidit mulier q̄
bonū eēt lignū ad vescēdū: ⁊ pulchꝛus ocul⁹
aspectus delectabile: tulit de fructu illi⁹ ⁊
comedit: ⁊ dedit q̄ viro suo. Doc fuit lignū de
quo p̄hibitū fuerat ade ne comederet. ꝑtra
qđ faciētes ꝑni parentes: qz delectati sunt
paradisum ꝑdiderunt. **D** de⁹ quot hoibus
delectationes carnis: delectationes mundi:
vestiū ornatus in viris ⁊ mulierib⁹ erūt cā-
dānationis. Ideo dicit **Zac. vi.** Ne vobis
diuitib⁹ qui hic habetis cōsolatiōē vestra
ve vobis q̄ saturati estis: qz esuri. ⁊. ve vo-
bis q̄ rideris nūc: qz lugebiq̄ ⁊ flebitis. Delic-
cie enī mundi licz in ꝑncipio sunt dulces: i
fine nō sunt amare nimis. Ideo dicit **Job.**
apoc. c. xvij. Quātū gloriificauit se ⁊ in de-
licijs fuit tātū dote illi tormētū. Delicie enī
sunt laquei diaboli quib⁹ quasi tor⁹ mūd⁹
capit sic ad oculū videm⁹: vñ similes sum⁹
allicib⁹ qui ybicūꝝ lumē viderint ibidem
talit⁹ delectantur q̄ illuc ꝑcurrūt ⁊ capiūtur
Fugiam⁹ igit⁹ has delectationes ⁊ inq̄ram⁹
illā sup̄nā delectatiōē q̄ nō habebit fines.
Illa enī est pfecta delectatio q̄ acq̄rit vias
vire insequendo. vñ ꝑp̄ba. **Notas** in se, vi,

vire adī. me. le. cū. vul. f. b. i. d. f. v. in finem.
Ad hanc igit⁹ delectatiōē inuitamur cū di-
cis nob. Venite bñdicti ⁊c. Tertio dicit q̄
h gaudiū siue delectatio nō generat vllum
fastidiū. Dec enī est vna differētia inf gau-
dia ⁊ delectationes mūdī ⁊ paradisi: qz hec
gaudia mundi tandē fastidiū: ⁊ displi-
ciam generāt. Videm⁹ enī q̄ si q̄ gaudē
in delicijs carnis vtpote in bibēdo ⁊ comedēdo
q̄rit⁹ cibi sint boni vel vna optēta
finalit⁹ vertunt in nauēsa: imo possunt no-
tere ad mortē. Cōsidera oīa alia in quibus
hoies solēt gaudere ⁊ letari siue sint bono-
res: siue dignitates: cant⁹: corez: ⁊ cetera by-
tūmodi oīa habēt fine triste. Prouer. **xiij.**
Risus dolore miscēbit⁹: ⁊ extrema gaudiū
letus occupat. Gaudiū autē ⁊ delectatio glie
celestis nunq̄ displicēbit⁹: sēp placebit⁹
imo villo dei ⁊ delectatio erūt tāte cōplacē-
tie ⁊ delectatiōis q̄ vt dicit **pe. c. i.** ꝑma cano-
ꝑse xus est in quem desiderant angeli ꝑ-
spicere. **Sz** qrit glo. **Lur** cernere desiderā-
cū⁹ facies cernere nunq̄ cessant. Et solū
ipsa glo. qz ꝑreplatio diuine p̄tie ita an-
gelos bñficat vt ei⁹ vlla glia satient⁹ ⁊ ei⁹
sēp dulcedineꝝ quasi nouā insatiabilē
siue insatiabiliter esuriunt. Et **Breg.** Lib-
res delice habite appetitū excitāt. tenent
autē fastidiū generāt. **Ecccl. xxiij.** Qui edū-
me adhuc esuriēt. ꝑpter h̄ dicit sponſa. c.
q̄ sponſus ei⁹ est totus desiderabilis. ⁊ t-
ster vlti. Tāde admirabilis es dñe ⁊ fa-
es tua plena est grātiā. Doc etiam ꝑueni-
ipſis hoib⁹ beatis qñ erunt in illa gloria
angeli dei. Et h̄ est multum difficile nobis
ad intelligendū. s. esse in tāta delectatiōē
nunq̄ fastidiū: sēp iocūdisime illā ꝑ-
sistere: s̄ ita est certitudinalit⁹. qz aliter nō
esset summa felicitas si aliqđ triste possit
illuc accidere. Doc gaudiū ⁊ hanc delecta-
tiōē spiritu diuino faciente intelligēs reg-
ꝑpheta ait. Sustate ⁊ videte. q. sus. est. d.
Ubi ait **Th.** de lyra. quasi diceret ꝑr expo-
mentū potestis ꝑbare qñ inuis est do-
nus. Et loq̄tur ad modū hominū dulcedi-
vini ꝑbantū. qz ꝑmo modicū degustant
ex hoc cognita ei⁹ dulcedine alliciantur
ampli⁹ gustandū. Sic homines tūcti
piētes aliqđ de dulcedie dei allicunt ad
ꝑli⁹ gustandū. Adūredū tñ q̄ ꝑbāres ad
dinēvini illō modicū qđ ꝑgustāt sup̄ lig-
diu retinet. Sic sēuētes diuā dulcedine
bēt eā q̄ diu ꝑn̄ ⁊ retineret: qz b̄ est quod

eludii beatitudinis future: ppter qd se
if Bris vir qui sperat in eo. Talis enim
gustatio vine dulcedinis auget spem fu
re beatitudinis. Et licz apud hoies nimia
militantias aliqui pariat coreptu. talis tñ
militantias dei ad hoiem qua ei coicat in
viti vita sua dulcedine magis auget re
uerentia filiale hois ad deu. Ideo subditur.
mete dñm. o. se. q. n. est in o. t. e. Et hoc
m q sentit in se diuinā pñentia. modo
reicio sufficit eis pomni bono. imo alia
na eis desipiūt: nisi quātū necessitas exi
hec de lira. Si igit de? tātū sapit in via
id faciet in pria cur videbit facie ad fa
n. Dec igitur suma delectatio nūq fasti
na: nūq displicēs. sed semp quasi noua
ciens hui? nō erit finis. O deus me? qd
nis saperet oia hec mudi gaudia: he de
tatioes quib? tātū adderem? Lerte hec
reputarem? velut amara. et dicerem? cū
o. Phil. in. Que fuerūt in lucra hec arbi
tuz ppter xpm detrimēta. Et vere si hāc
tima delectationē bñ attendam? ea que
am? lucra vt absūdare diuitijs honozib?
clitjs mudi reputabim? detrimēta t in
a. ideo seqf. Dia inq? paul? estimo detri
mē esse ppter eminētē scientiā iesu christi
mei: ppter quē oia detrimētū feci t ar
oz vt stercora vt xpm lucrifacias. Quia
ez in christi visione erit summū gaudij
qd vocamur p thema ppositus. Venite
sciti zc. Quarto dictus est. qz ibi desicit
studij. Studij est vehemēs animi ap
petio ad aliqd pagēdū. Lōter eni hois
iū t applicatio tam p intellectū qz per
itarē est ad hoc qd pteritis desideram?
desiderijs si compleat delectat animas.
ouer. xij. Dēs aut hoies. vt dicat primo
terpaphitice naturalit scire desiderāt. et
imperfecta naturaliter desiderāt perfici t
ime creatura rōnalis desiderat pueni
gaudij eternū dicēte ppheta. Quem
odū desiderat ceru? ad fontes aquarū
z. a. m. ad. t. deus. Si. a. m. ad. d. fon. vi.
o oēs debem? studere t oēm diligētiāz
nerē vt ad id qd desideram? attingam?
quomō verū est qz sup omnia deū vi
in gloria desidēremus t cū eo gaudere
paucoz ad hoc se disponere per vitam
am?. Ad hoc ait Richar. de media vil.
it. in. i. q. n. pncipalis. Qz beatitudo
reiter pōt cōsiderari in generali inq? tū
mū quoddā sufficientissimū: vel in spe

ciali scz inq? tū cōsistit in clara dei visione t
imperfecta eius dilectioe t gaudio qd habet
de dei bonitate pñenti per clarā et? visionē
t imperfectā dilectionē. Primo mō bñtudo
est oib? hoib? nota. Quilibz eni scit qd ē bo
nū t quid est sufficientissimū. Secūdo mō
nō est oib? nota. vnde nō oēs eā appetūt. s?
pmo mō oēs eam appetūt: qz appetit? eius
naturalis ē. Tñ Aug. xij. de tri. ca. viij. Dicit
qz ad appetēdū bñtudine natura compellit
cū summe bon? et imutabilis ei beat? crea
toz: hoc indidit. Dicit etiā glo. sup illud ps.
Beata gens qz anim? est naturaliter capax
bñtudinis. nulla aut creatura capax natu
raliter alicui? boni derelicta oī naturalis in
clinatione. Boñ. in. iij. di. xlij. q. ij. Ad hoc
idem inq? Duo sūt que faciūt appetitū scz
cōueniētia t indigētia. Qm igit aia rōna
lis creata est ad dei imaginē t similitudinē fa
cta est capax boni sufficientissimū. t ipsa sibi
nō sufficit cū sit vana t deficientis. ideo dico
qz verā beatitudines appetit naturalit. Et
seqf. Dēs ergo hñt appetitū. bñtudinis ve
re in generali t habēt cognitionē in genera
li. Dēs eni credit qz bñtudo sit bonū quod
sufficit. t oēs illd appetūt i spālī dō qñ assu
mif h sufficere. s. honozē vel potētiā errat
cognitio t declinat affectio. Est sile de eo q
yulc emere aurū t frustū auri credit eē au
ricalcū. Si queras ab eo qd velit emere. re
spōdebit. aurū. Si qras qd frustū? Rñde
bit qz hoc: demōstrato auricalco. Similiter s
ab auaro qras vtrū appetat bñtudine verā
t velit habere? Rñdebit qz sic. Si qras qd
velit vtrū paradysum vl denariū? Rñdebit
denariū. Et hui? ratio est. qz hic credit ius
ficientiā t ibi nō est. Si queras quō cogno
scit in generali. dico qz innata est illa cog
nitio. Si qras per qd. Dico qz sufficientiā no
scit p indigentias. Si opponas qz seruatō
nō est via cognoscēdi habitū. dicēdū qz est
quedā indigētia oīno pauas quedā dispo
nēs t inclinās. t hec ē ratio cognoscēdi. vñ
si materia haberet potētiāz cognoscēdi: co
gnosceret vtrūqz formam ad quā inclināz
t dispōnē. Dec Boñ. Sed vere p fidē aliam
habem? cognitionē de vita eterna. Scimus
enī qz resurgem? t in corpe t in aia simul in
illa celesti glia perpetuo manebim?. Sicut
plus dicit cur de vnione corpis ad animas
tractabim? quare studium nrū t vehemēs
applicatio debet esse in nobis: circa ea que
ducūt ad hoc gaudij: qz finis imponit nes

cessitate his que sunt ad finē. Hoc est dictu
q̄ si fines nrm que est glia eterna velimus
assequi oportet nos sollicite prudētē r artē
re scire oia et ea que sūt gaudij hui⁹ media
acquirēdi. Sicut enī videm⁹ q̄ ignis quia
appetit sursum esse. ideo semp̄ aſcēdit r ten-
dit sursum. ita r nos si desideram⁹ vere r nō
fictē gaudia paradisi. debem⁹ semp̄ faciem
cordis nr̄i habere sursum. q̄ illa gaudia sūt
desiderabilia sup̄ aurū r lapides preciosum
multū r dulciora super mel r fauim. vt dic̄
ps̄. Ceruus enī calefact⁹ in venatide nō cō-
suevit sistere in riuulo sc̄as q̄ ibi ad plenus
nō posset recreari. si currit vsq̄ ad fontē si-
ue ad lacum aqua abūdat. s̄ ibi pfecte re-
creat r refrigerat. Sic vere desiderij nrm
nō debet esse ad nullū bonorū mūdū. q̄ ibi
nulla est facietas. s̄ celeriter debem⁹ cur-
re r a iuuē tute incipere hmōi cursum. quia
nescim⁹ qm̄ moriemur. debem⁹ in q̄ currere
ad fontē paradisi vbi pfecte poterim⁹ recre-
ari vt possum⁹ dicere cū ppheta. Perfecit pe-
des meos tanq̄ ceruorū r super excelsa sta-
tuens me. In hoc silēs esse debem⁹ onagro
qui est asin⁹ siluestris qui q̄ multū sitiit
nūq̄ in vult bibere aquā turbidā. imo expe-
ctat clarā in illō. ps̄. Expectabūt onagri i-
siti. In q̄ pculdubio instrum⁹ q̄ sit r ardor
desiderij nr̄i nūq̄ vult bibere aquas turbidas
voluptatis carnis r mūdū. q̄ nō satiant. s̄
aquas claras r mundanas grāri r glorie.
qd̄ est cōtra pctōzes imūdos qui magis de-
siderāt aquam turbidā huius mūdi. de q̄
bus Ro. i. Tradidit eos de⁹ in desideria cor-
dis eorum. r. Abstinetē ergo vos a carna-
libus desiderijs que militat aduersus anī-
mam. i. Pe. ij. Et studetē puenire per bona
opera ad illud regnū vbi huiusmōi deside-
riū saturabit r cōplebit. Nā ad h̄ excitam⁹ p
thema nrm curz dicis. Venite benedicti. r.

¶ Quinta gloria aie in

4 celesti p̄ria erit oīuz rerū abūda-
tia. D auari qui tantū desideratis
abundātiāz auri r argenti. D superbi q̄ de-
sideratis sublimitatē honorū r dignitatus.
D voluptuosos gulosi r carnales q̄ desiderat
saturari bonis vniis. r p̄ciosos cibis dimitti-
te. hec fatua que vere nō satiat. si cito fines
habēt. sicut dictū est ps̄. Attēdite ergo ad
hanc gloriam. q̄ ibi abūdabit oibus bonis
p̄ciosissimis. de hac abūdantia ait ppheta
in ps̄. Ego dixi i abūdantia mea non moue-

bor in eternū. S̄ notādū est q̄ sicut abun-
dantia florū in arborē est cā abūdantē fru-
ctuum. ita abūdantia s̄ritū r grāri est cā
abūdantē gaudiorū. Ideo ait x̄ps. Abat-
y. Nisi abūdauerit iusticia v̄ra pluri⁹ scri-
barū r phariseorū nō intrabitis in regnū ca-
lorū. Ita ecōtra erit abūdantia penarū q̄
sicut hic abūdauerūt in culpa. ita i infernū
abūdabit in pena. ps̄. Retribuet abundan-
ter sc̄s de⁹ facientib⁹ superbijs. In celo igit
erit abundātia omnīū bonorum.
Ex obiecto omnia cōtinent.
Ex subiecto omnia possidentē.
Ex proximorū sociatione.
Ex optimorū cōparatione.

¶ P̄mo igit erit abūdantia omnīū bonorū
ex obiecto. i. ex deo qui oia cōtinet bonorū
Uñ ap̄ls ad Ephe. ij. ait. De⁹ aut qui diu-
est in m̄ta ppter nimīā charitatē suā q̄
dilexit nos cū essemus mortui in peccis n̄r̄is
qui viuificauit christo cū grā sum⁹ salu-
r cōresuscitauit r p̄sedere fecit in celesti
in christo iesu vt ostenderet in sc̄lis super-
nietib⁹ abūdātes diuitias gratie sue. Dim-
ergo de⁹ in se. diues. i. copiosus fuit in m̄-
q̄ p̄p̄tū est et misereri r p̄cere pp̄ nrm
charitatē suā. r nō pp̄ merita n̄ra cū es-
mus mortui pctis r filij ire. i. nati in peccō-
originali cōiuuificauit nos r p̄o. nos libe-
des formatā incorpauit. aut grā sum⁹
uati in spe. s̄. r cōresuscitauit s̄lter in sp̄
cōsedere etiā fecit in spe. vt ostēderet
hoc seculū diuitias grē sue. i. oia bona
stis glie cuius ipse est p̄mīū. Uñ alph-
bius li. de causis propositiōe. r. ait. P̄-
est diues per seipsum r est diues magis
rōnē reddit cōmentū eiusdē p̄p̄nā d
¶ Illa res diues magis que influit r non
influxio sup̄ eam p̄ aliquē modorū
que aut que sūt intelligibiles aut corp-
sunt nō diuites p̄ seipsas. imo indiget
de influente sup̄ eas bonitates r oēs q̄
hec ibi. Has diuitias diue maiestatis
lius videbim⁹ cū ipsas possidebim⁹. r
habebim⁹ qm̄ nūc hec a nobis sūt ab-
ta. sed per fidē r spem certā. si bñ egerit
quasi tā possidem⁹. Sicut mercator cū
em̄t r soluit aliquā rem p̄ciosam. s̄ nō
p̄ncipaliter habeat. reputat se illaz ren-
bere et maxime si sit certus q̄ ab aliquo
possit impediri et p̄ncipalis possessio
re deus adeo est diues r oibus bonis
dans vt si mille mūdōs cogitarem⁹

verem? in dño. talis possessio nihil effe
 raritate ad diuitias diue bonitatis: qm̄
 ti ad infinitū nulla est p̄portio. Non igit
 onam? cor n̄m ad diuitias hui? mundi
 impediūt ab eternis diuitijs: qm̄ scri
 est **Matth. xix.** Facit? est camelū p̄ forā
 in acus trāsire q̄ diuitē intrare regnū ce
 us. Sed hoc mirabiliter videt cū plures
 res sint saluari fm̄ fidē nostrā. z in ve
 testamēto z in nouo. Nōne legim? plu
 res scōs esse vt **Henricū** impatorē z
Louicū regē frācie. z alios mltos. Quid
 hoc igit q̄ a xpo dicit? facilius est ca. zc.
 p̄mū est impossibile. s. camelū trāsire
 forā acus. ergo z secūdū **Chryso.** sup̄
 h̄c. dicit **Ap̄osto** diuitiarū maiorem
 onē flammā z vehemētior sit cupidō.
 q̄ cupiditas est venenū charitatis. ideo
 essio diuitiarū reddit hōiem difficilē z
 p̄fectionē acquirēdā. Unde ille iuuenis
 dicit xps. Si vis p̄fectus esse. i. ascēdere
 ratū salutis necessariū. vade cōtēndō
 p̄p̄ualia. z vede que habe. z da paupe
 s. p̄pter deus. q̄ abicere sp̄alia p̄pter
 rationē nō est meritoriū. sicut a liq̄ p̄bi
 p̄bi fecerūt z habebis t̄p̄auri in celo z
 z sequere me. In sequela enī xpi p̄ ope
 paritatis cōstitit p̄fectio p̄ncipaliter. A
 prate aut̄ volūtaria inchoatue per mo
 re mouētis p̄hibens: q̄ per hoc auferit
 sp̄aliū que impedit animus a dilectiōe
 z disponit anim? ad libere deo vacādū.
 aut̄ audisset v̄ba christi adolescēs abijt
 is: q̄ nimis amabat possessiōes terre
 vel plus q̄ talē p̄fectionē. z ideo nō pot
 t ad p̄fectiones volūtarie paup̄tatis
 dere. Et ideo dicit christus. Amē dico
 is: q̄ difficile diues intrabit in regnum
 e. **Matth. xix.** Nō dicit q̄ sit impossibile
 ficile est diuitias possidere z nō tene
 mis amore earū. q̄ fm̄ q̄ dicit **Augu.**
 epla ad paulinum. Bona terrena dilu
 r artius adepta q̄ cōcupita. Aliud est
 pelle in corpore que desunt. aliud ias in
 ata diuellere. Illa enī velut extranea
 dianf. ista velut mēbra p̄scandūf. Red
 ergo hōiem difficile ad p̄fectionē a ch
 lā: nō tñ faciūt impossibile: q̄ ab abas
 perfectus vt habet **Ben.** xvij. Ideo d̄
 xij. Bria diues q̄ inuēt? est sine ma
 z q̄ post aurū abijt nec sperauit in pecu
 belauris. Quis est hic z laudabim? eū
 si diceret. Quis z cū difficultate iuenit

Et quo patz q̄ nō loq̄ de quocūq̄ diuitē:
 si de diuitē constituēte finē in diuitijs p̄pter
 qd̄ ap̄s **Collocē. in.** Vocat tales diuitem
 auarū z auariciā dicit esse seruitutē idoloꝝ
 id est s̄lis ē ydolatre p̄ quāto auarus colit
 pecuniā suaz studiose. Talis fuit ille diues
 de quo dicit **Zu. xvi.** Mortu? est diues z les
 pulus est in inferno. z factū est vt moreret
 medicus z potaret ab angelis in sinū abra
 he: qui nūc est in celis possidēs deū distilla
 mūyt dicit statim. Ex deo igit omnia bona
 eminēter cōtinēte z in bonitate sine cōpa
 tione quecūq̄ creata excedēte beati erūt di
 uites: z in oib? diuitijs abūdabūt. Venite
 igit benedicti. zc. Secūdo dicit q̄ in gl̄ia
 paradisi erit oīuz rerum abūdātia ex subie
 cto possidēte. Possēt enīq̄s dicere. Et licz
 deus sit diues: dubitat tñ an ille diuitie q̄b?
 est diues sint in prāte cuiuslibet b̄ti. dico tñ
 bi q̄ sic. Possidebis enim deū ad volūtātē
 tua: q̄ ipse erit premiū z salariū laboris no
 stri. Sicut enī qd̄ labore iuste acquiri dicit
 tur esse acquirētis: sic de? erit noster. Si enī
 dicam? nunc q̄ de? sit noster q̄ tomagisidi
 cem? tūc. Dicam? enī nūc. illud p̄s. Dne dñs
 noster q̄ admirabile zc. Et forte possēt dici
 q̄ nūc noster est de? p̄ creationē. p̄ guberna
 tionē: z redēptionē. Dico tñ q̄ tūc erit n̄r p̄
 possessionē: q̄ nūq̄ a nob̄ potit tolli q̄n illū
 videam? illū diligam? in illo dilectem. Istud
 p̄mū z ista possessio vocat. **Zu. xiiij.** Lena
 magna. vñ ibidē d̄r. Homo quidaz fecit ces
 nanz magnā z vocauit multos. Sz hec pos
 terum melius applicari ad ea que dicuntur
 de gl̄ia corporis. Sed quare hoies p̄sens
 ris tēp̄oris ad hanc possessionē siue ad hāc
 abundantātia nō attendūt. Erre hoc cōtin
 git ex tribus. p̄mū igitur ē ignorātia eter
 ne retributionis. secūdū est nō amor d̄tuos
 se operatiōis. tertiu est defectus diuine d̄s
 lectiōis. Ex illis oīz ideo orio: p̄seuerātia
 tarditas: octoitas: dilatio circa bonū opus
 faciēdū: remissio circa inceptū. Ad quā pos
 sessionem vocamur. dicit ap̄s **Zelssa. ij.**
 Testificati sumus vobis vt ambulēz di: gne
 deo q̄ vocauit vos i suū regnū z gl̄iā. Id de
 nolētibus atredere ad hanc uocationē cōq̄
 rif dñs ipse **Prouer. i.** dicit. Vocauit z res
 nūif: exēdi manū meā z nō fuit q̄ aspice
 ret. despectū oē illū meū z increpatōes meas
 neglexit. **Absti** s̄ q̄s de? vocat dicit. Uēte
 z man? ad iurices extendit dādo eis p̄siliū
 quō a p̄cti? resurgēt quō p̄sā tēnā merebūt

r ylam eis edocta noluit aspiceret: q noluer
 runt accipere disciplinaz indurauerunt facies
 suas supra petras et noluerunt reuerti. Jere.
 v. figurati sunt tales per reginā vasti. de q
 dicit Beller. ij. Rex affuer' vocant reginā
 vasti p nūcios. si ad regis imperiū veni
 re contēpserit ppter qd irreuocabili snia pri
 uata est regno. Rex affuer' interpretat beati
 tudo r significat deum qui est beatitudo nra.
 Regina vasti que debebat esse regi subiecta
 r obediēs significat quēlibet nr̄m q d̄ esse
 subiect' deo et obseruādo mādata. s̄ q no
 luit obedire priuata est regno: ita qui no
 luerint obedire deo p̄nabunt illo celesti re
 gno in quo est oīus rerū abūdātia. Artēda
 mus igit' vt possim' obtinere illā sup̄maz
 abūdātiā. de qua d̄ in themate. Venite.
 rē. Dixi tertio q in gl̄ia erit oīus rerū abū
 dātia ex primoz associatiōe. Ibi enī gl̄i
 bet primus oīa sua cōcabit alteri suo pri
 mo. Tūc enī verificabit illud Act. ij. Quod
 dictū est de ap̄st̄s. habebūt oīa cōia. Si er
 go faciēte charitate ap̄st̄i habuerūt oīa cōia
 quare nō magis redēdū est de b̄tis q chari
 tate perfecti erunt inter se veri amici q oīa
 habebūt cōia. Hoc etiā fuit in statu innocē
 tie q oīa erāt cōia. vñ J̄s. dicit. Scdm̄ le
 gem nature: qd est oīus possessio r omniuz
 vna libertas. Ita inqt' Alexāder de h̄alis q
 vnusq̄sq; vsus fuisse illis fm̄ b̄n̄placitū vo
 lūtatis ordinate. Sic absq; dubio credēdū
 est q in illa beatitudine erit tanta dilectio et
 tāta charitas. vt oēs cōicent alijs sua bona
 Tūc erit ibi inquit Anselm' li. de similitudinib
 bus amicitia q in inimicitia cōuerti nō pōt.
 Null' tūc h̄ic habet amicitiaz q cōuerti non
 possit in inimicitia. ideo h̄ic nullus amicitia
 tenuat: s̄ ibi quātū seipsuz quisq; tātū et tā
 diu diliget r alterū. S̄ nec video quin alie
 ter esse possit p̄sertim cū oēs vñū corp' ep̄i
 sint. r xps qui est ipsa pars est caput omniū
 neq; minorū se affectu cōplectat' q̄ mēbra
 vñū corp'is sibimicem copulat'. Abūdans
 ergo erit in dilectiōe quādo hec fuerint tibi
 in possessiōe. Ex hac maxima amicitia erit
 omniū bonozū cōicatio. Et sequit' in eodē
 li. Societas illa iustozū nil poterit velle di
 uersum. si eandē volūtates semp habebunt
 Corp' vñū erim': ecclesia vna erim'. Sp̄s
 sa cōiuncti erim' quicūq; ibi erimus. Ipa dei
 volūtās nō erit in tua diuersa. s̄ sicut tu vis
 qd ille ita in cūctis ille: qd tu. Sed forsitā
 diceres. Eya si deus r oēs illi beatorū cer'

nollēt qd ego: tūc r augmētū mei boni
 lent meū qd ego: ibi non velle non poter
 ero itaq; p velle meo de maioribus in ca
 hinc tue imbecillitatis r̄deo. qz si etiaz b
 petro par in gl̄ia esse volueris eris. In g
 ria dico. qz vt pet' si in persona velle no
 teris. nam si hoc velles teipsuz ēē n̄bil
 les qd velle nequibus. Sed neq; illi in g
 equari si meritis ei' in par fueris velle
 teris. qz p̄herrimā illi' corp'is cōpositi
 nē quā in hoc cōspiceres violari plus oī
 modo amabis. Neq; enī in humano cor
 vel pes loco aut officio man' fūgi exop
 aut os suuz natus vbi oculi sūt: aut oculi
 os vel natus relictis sedib' suis cupiūt r
 ferri. Eodē modo in illa admirabili r gl
 ficata dispositiōe r eque disposita glori
 tiue b̄e ciuitatis dei. ita q̄sq; qd adep
 fuerit amabit vt statum suū poritū gra
 mutari non velit. Quare? Quia cuiq; sa
 erit sua felicitas. r beatitudo sibi pro mer
 suis misicorditer imp̄tita. Ampli' si bi
 iam tūc in ip̄s' corp'is vnitati locati h̄ic
 maiora q̄ sint adepti desiderēt corp'is n
 ri essent. qd nō dū haberēt qd vellent. Ad
 itaq; oibus oīs sufficiētia quā p̄ficiēt in
 gulis vnanimīz plena cōcordia. Ad al
 in discordia tāta p̄sistent vt eozū corp'ia
 ata semper dissidēt. naz r corp' aiām
 habebit r qd male vñū cogitauerit et
 corpus q male cogitata ope cōpleuerit
 quib' oibus torquebūt in penis. hec ille
 quēcūq; noluerit de' quilibet etiā nolet
 tus. r gaudebit de quibuscūq; gaudebit
 licz nō ita intellue. Et ita de quibuscūq;
 debet vñ' beatus gaude' r̄t alius. r ita
 gaudium indicibile gau' sum in est im
 cuiuslibet b̄ti r abūdantia maxima bo
 spūaliū r incōpabiliter maioruz q̄
 bona corp'alia que fuerūt sunt r erunt.
 q̄ omniū que possent imaginari. Si
 nūc gaudem' cum gaudentibus fm̄ b̄
 ap̄st̄oli. Ro. xij. Quātomagis ibi gau
 erit cū gaudentibus. Quale gaudium
 quāta erit ibi abūdantia leticie r epul
 nis cogitet qui pōt. Ad h̄c sup̄addit
 leticia vocatur cōtinue p̄ interna in
 tionē r eternā p̄dicatione r alia mult
 nite benedicti. rē. Dixi quarto q in
 erit omniū rerū abūdantia ex optimi
 paratione. diuities enim hui' mundi.
 possidēt plura. nō tamē sūt oīa posse
 telligūt: nec per cōsequens simul acci

Septa gloria anime

sed succellit et sic eorum delectatio nunc
est in hoc nunc de illo scilicet de vroz: nunc de pu
nuc de argento et auro: nunc de tali pos
ione vsq. salu. Non sic erit in beatis imo su
sua. sicut et creaturas intelliget et dis
et de vobis gauderunt. Intelliget eni
summum bonum ab eis possessum virgine
gloriosam dei matrem angelos et omnes
beatos et de omnibus istis tanta abun
dantia gaudium habebunt quod nullus mortalium
mere possit et erit simile sicut nunc est de
s angelis qui nos custodientes nosq. p
intendentes non minus semper contemplan
tia maiestates dicere christo Marth.
Angeli eorum semper vident faciem patris
in celis est. vbi. filii de lyra. Quia quia
p mittatur ad versus temporalium admini
stratione in semper deo inherere per apertam
est. Et Adait. xxi. dicit quod resurrexi
omnes filii sancti angeli dei viuentes. ait
deus filii de lyra visione et fruitione dei
modum habendi tot et tanta bona cum de
tione simultanea erit alius ab omnibus
habedi in hoc tempore. Quia enim anima non
simul esse intendit a diuersis operatio
bus diuersarum potentiarum inter se: hoc est
imbecillitate virtutum suarum. Unde simul
esse intendit esse multum circa regimen cor
poris et circa operationes spirituales. Sed tunc
beata per habitum glorie vigorosa pote
rit interire esse et circa corpus sicut neces
saria et circa contemplationem: unde non
interit ab vno per aliud. Et exemplum
hinc de anima christi que simul habuit
se et actus primarios ad statum viatoris
statum comprehensum. et hoc fuit propter
nomen eius in natura sua: et in actibus po
tentiis. Dabit enim perfectam valitudinem et
se potenter. et similitudinem dicitur de oia be
nifici igitur beatus poterit multa valde que fa
la beatitudinem continentem et accidentia
illigere simul. De igitur abundantia re
surrectionis nos de allicere ad bene agen
ti hac vita ut mereamur habere quod
in est et factum. dicit ergo in themate.
et benedicti.

Extra gloria anime

erit honor magnus et insuperabilis.
Nam sancti erunt beati per deuotionem.
nido filii per adoptionem.
o reges per exaltationem.
o diu per participationem.

Sed forte alicui videtur quod inconueniens
tot et tanta de gloria celesti predicare cum genera
tot rediū possunt hominibus. Rñ deo quod verū est quod
in deuotis et querentibus leticia et dilectionis
pñis seculi hec oia rediū afferret: sed certe
deuotis et ad hanc gloriam redētib⁹ minime
h erūt onerosa. In deuotis igitur pñt esse tes
diola. qñ nō intelligūt: imo nec intelligē vo
lūt qd i ipsa vita beata sint habituri. Quid
igitur inquit Anselm⁹ in li. de stirudinib⁹ agen
dū est vt hec illis aliquid sapiāt et aliquid
sapiētib⁹ magis sapiāt: et sic ad opa bona eui
gileat. pueroꝝ more cibados estimo qd si
aliquid aliquod grossum pomū edēdū picipi
unt illud ob deitū tēneritudines: et ois au
gustia assumē nequeūt si p illoꝝ capacitas
et pus nō fuerit particulari diuisus. Ita di
uidam⁹ in pres illa magna gaudia illa ma
xima bona qd beati sunt possessuri. Et vt me
li⁹ eluceat et amplius desideret plidereur⁹ q
in hac vita mens bñ regulata auidi⁹ appe
tit et ex hys pietem illa beatos habituros
in eterna vita. h ille. Nōne quattuor pmissa
a bonis hominibus appetunt in hac vita. s. vt sint
sancti. vt sint filii dei. vt bñ regat seipos: vt
de eos inhabitet per grām et sic diu sint per par
ticipationes. Triq. virt. boni et deuoti h oia
appetit q excellēt in illa vita gloria eis co
cedent et dabunt. Erūt nēp scilicet per deuotio
nē: vbi sciēdū quod deuotio vt ait Pe. de verbo
no est illa virt⁹ qd se totus deo deuouet et
dedicat: q etiā tot⁹ vacat virtutibus et vicia a
se euellit et eradicit q insup tot⁹ ferē in cele
stibus et terrena vilipēdit. videt qd per vir de
uor⁹ est idē quod vir pfect⁹ virtutibus et gratias
tot⁹ plen⁹. Et Dugo dicit quod feruor bone vo
luntatē que mens cohibē nō valēs cert⁹ iudic
ijs manifestat. Certe in illa vita beata erit
maxime feruor beate voluntatē qñ non pote
rit deū nō diligere: imo pfirmata erit in dei
amore: sic quod semper diligit ipm: et oia ppter
ipm. Deuotio nāq. ē q datur muneris seip⁹
largif qua factor siderū hac vita sentitur q
quicquid est asperū dulciter lenit. In deuo
tione siquidē seipm de largitur. Cor enim
humanū nunq. per deuotionē maderet nisi
si ros diuine grē desup descēderet. De enim
est sicut vinea balsami qd preciosissima des
uotionis gutta in fatis diuersoꝝ cordum
diuersimode se fundit. O quod ample: o quod ab
unde se funder illud balsamū preciosissimum
in aīab⁹ sanctorū. Cogitare nullus mortalium
pōt. Secūdo deuotio est illa virtus qua de

in suo fonte solet sentiri et qua in terris pot
 percipi. Nulla enim alia virtus ita gustat deū
 sicut deuotio qua deuotione mens fertur in
 deum: sed hic imperfecte, in p̄tia nō perfecte.
 Tertio deuotio est illa virtus qua omne ad
 uersum et asperū dulciter lenit, nā cōstat qd
 deuotio oēm tristitiam fugat: et quicquid ē
 in rebus onerosum et asperū dulce facit. S; in
 illa requie talis erit deuotio ad deū qd nū
 bil triste nībil molestū ibi poterit esse. Erūt
 igitur sancti sine terra sine affectione mala
 per deuotionem, vnde sanctitas adeo ē vni
 uersalis bonitas qd ea habita necesse ē ho
 minem in cūctis particularibus virtutibus
 esse ornati. Si enī vna virtus deficeret: san
 ctus nō eēt. Et hoc erit in illis beatis: ideo
 merito dicētur sancti vt possunt tunc dicere
 illud Eccl̄i. xxiij. In ciuitate sanctificata
 similis regēti. Ad hanc igitur sanctitatem
 intramur dñi dicitur in themate. Venite be
 nedicti rē. Secūdo dixi qd beati erūt filij p
 adoptionē, filij naturalis et legitimū succe
 dit hereditati paterne. Sic filij dei succedēt
 hereditate patris sui, s. schūst̄i Gala. iij. Si
 filius et heres p̄ deum ipm adoptantē, filio
 enim adoptiuo debetur aliqua pars heredi
 tatis sūi leges ait Nī. de lyra. Ipse enī dñs
 deus tenet naturā vituli marini qui natat i
 mari et graditur in terra filiosq; suos in ter
 ra generat atq; parit: sed ipsos finaliter ad
 mare reducit. Sic de per grām in hoc mun
 do fideles suos generat et pducit: s; tandem
 post hunc mundū ipsos ad mare. i. ad abun
 dantiaz paradīs ducit et regni celestis suc
 cessores tanq; legitimos filios eos facit
 Job. viij. Qui facit pctm̄ seruus est peccati
 seruus autē nō manet in domo in eternum.
 filius autem manet in domo in eternum.
 Dec enim filiatio hic incipitur. Si p̄ri nō
 deo obediuerim tunc quidē filij erimus s;
 et in eternū. Si enī gloriosum est hōi esse fi
 lium regis p̄to magis gloriosum erit nos
 esse filios dei regis regū et euz ipso manere
 in illa aula summe glorie in delicijs paradi
 si. vñ pater noster celestis cuiuslibet beato di
 cet illud Luc. xij. Fili tu semp̄ mecum es et
 omnia mea tua sunt. Attendam; igitur ad
 hanc filiationē. Sicut dicit. i. Jo. iij. Videte
 q̄lem charitatem dedit nobis de; p̄t vt filij
 dei nominemur et sim;. Videte ḡ. i. diligēt
 atredite q̄lem charitatē oñdit nobis de; vt
 vocaret nos filios, ideo dicit vt filij dei no
 minemur et sim;. Et notant dicit sim;. Adul
 ti enī nominant filij dei quorum aliqui nō

sunt filij: s; putantur. Sed vere si notā
 filij dei etiā possumus esse si in nobis nō
 terit Job. i. Dedit eis p̄tatem filios dei
 ri. Et seq̄tur eodē. c. Charissimi nūc sum
 filij dei supple si volum; et nōdum appa
 quid erim;. Scim; qm̄ cum apparuerim
 miles erimus qm̄ videbim; eoz sic
 et ois qui habet hanc spem in eo sancti
 se: sicut et ille sanctus est. i. imitat sancti
 put possibile est. hunc in quez est sp̄s
 quorūtidie vocam; patres cum dicim;.
 ter noster qui es in celis. Dic pater vni
 omnīū generalit̄ rōne creatiōis, addit
 ait Nī. de lyra noster. qd est pater sp̄cia
 lioz per gratiam adoptionis. Dicit in
 qui es in celis, quia licet sit in oib; p̄re
 tiam: p̄ntiam; et potentiaz. est tñ special
 do in iustis per gr̄as. specialissime do
 lentia eius relucet in sc̄ris per gloriā
 xander de haliis dicit: qd p̄t in illa or
 accipit cōntaliter. et dicit: p̄t noster
 op̄tiones que gr̄a adoptionis et si nō
 munis oibus actus: est tamē cōis omni
 rentia. Qui enī dat talenta sua vnicuiq;
 p̄p̄tiam virtutē parat; est dare grām
 p̄tioneis vnicuiq; faciet qd in se est. vt
 cut speciei vniēt rō vñtatis vniōe qd
 te in diuiduo nō vniuersalitate que est
 sed que est potētia: ita gr̄a adoptiōis
 cōis oibus nō cōitate que est actus: se
 est potētia. Nō tamē peccat ille qui est
 cato mortali dicēdo ofonem domin
 duabus de causis. Prima est qd hec
 cōis est et dicenda est in p̄sona eccles
 se multos filios adoptionis habet.
 da est qd sicut p̄titiones seprē sequē
 p̄tatiue vel optatiue ofonēs sunt et
 dicatiue. Sic captatio beniuolentiē
 intelligit optatiue ḡ dicatiue ab ip
 est in peccato mortali. Ille ḡ qui est i
 mortali nō p̄t dici p̄t indicatiue. i.
 do se esse filium actualit̄: potest tamen
 p̄t optatiue. Dec Alexander. In gl̄ia
 libet dicere poterit pater indicatiue
 re erit filij p̄ gratiam et gloriā in et
 ad hanc filiationē inuitamur special
 cif in themate. Venite b̄ndicti rē.
 dixi qd beati erūt reges p̄ etaliorū
 lo enī regno celoz quilibet erit rex.
 cif a regedo vt inquit Digenes. S
 mus i te regat: et corp; obrep̄ar: si
 nō sobiecta; p̄mas merito reuocata
 rex diceris in hys inferioib;: s; ibi
 dicit: qd nō a regedo cū ibi nihil

Septima gloria anime

regi: qz ille stat⁹ erit talis qz nō poteris deseri
ere vel obliqri. Dicit qz rex a regnando: qz
uilibet ibi existēs ita erit potens vt faciat
quicquid uoluerit ita erit diues vt habeat
quid petierit. ita erit sapiēs vt sapiat qd
nō cupierit. ita erit forz vt nullus eū vim
re possit. **D** qz glorioso regnū in qz sans
ppteruo regnabit: qz in eternum t vltra.
hoc regnū petim⁹ cū dicim⁹. Adueniat re
gnū tuum **Edarb. vi.** Unde dicit **Alerāder**
halis: hac petitione pōt peti vt veniat re
gnū militantis ecclesie ad regnū triūphā
vt fiat triūphās. vel adueniat. i. manifestetur.
i. regnū dei hoibus quib⁹ vt lux cecis
videt qz nullus ignorare poterit cū fili⁹
dicare venerit in quo regnabit t sancti.
sicut dicit **Matth. xxv.** Percipite regnū
qd vobis paratū est ab origine mundi.
ec. ille. **D** qta bonitas: qta clementia:
qta misericordia: qta benignitas nob⁹ dis
tulle et pparasse tātū regnū. Si enī nob⁹
poneret qd dare regnū francie vel aliud
significū regnis repozale: t maxime in qz
et summa par: ois gloria: ois ptās: t il
lū eēt ppteruo qtu dēderem⁹ tale regnū.
ed de illud nihil eēt si tale posset esse ad
parationes regni celestis. Primū igitur
irissimū querit regnū dei. qz nullū tale i
nitur in hys terrenis rebus. qz regnum
indanū est transitōiū **Danie. ij.** De⁹ mu
tēpta t etates trāssert regna atqz dēi
t. Et inde est qz istud est vitupabile p
r hā mobilitatē **Eccli. xx.** Regnus a gēs
in genē trāssert ppter iniusticias t in
tas t pumelias ac diuersos dolos p
r suam diuersitatem: vnde in regnis hu
mūdi non est pax. In ps. **Cōrurbate**
gentes t inclinata sunt regna. Et **Zu.**
ij. **Surgēt gens in gēte: t regnū adūs**
num. Regnū dō celeste hz opposita hys
ppheta ait. Regnū tuum regnum ois
uoz. qz habet interminabilem eternitā
t. **Da. viij.** **Potestas ei⁹ prās eterna que**
auferetur: t regnū eius qd nō corrup
tesit. Inestimabilem amentatē etiā hz **Sap.**
ccipient regnū deoris t dyoma spēi de
o nūi. Dabet tertio inde flectibile feratē
Zuc. vi. **Beati qui nūc esturitis quia**
ira. tē. Et. **iiii.** **dicis.** **Btūs qui māduca**
panem in regno dei. Hoc est igitur regnū
dō vocam⁹ p nrm thema cum dī. **Venite**
lecti tē. **Dicit qto qz erim⁹ dī p partici**
patōe. **ps. lxxxij.** **Ego dixi dū estis.** In il

lo enī regno tanta erit amicitia, tanta vni
tas t diuicio beatorū ad ipm dēū qz nō solū
filiū dei amici dēi: s; etiā ppter participati
ōne t infinitatē dei ad ipsos beatos vocabun
tur dī. Videmus enī qz dum aliqz ab alio
multū intēse amat dicit ille qz amat. qz di
lectio trāssomat amantē i amatū. **Ibi aūc**
deus sanctos suos amabit intēse: sic qdē vt
seipm det in pmiū cuiusqz beatorū nō im
merito vocabūtur dī p participatiōne. vñ
petr⁹ de bethono ait. qz p dōs intelligunt vi
ri iusti qz a cōib⁹ pdiciōib⁹ sūt sepatti ab hu
manis vicis alieni t maxime dicitur dī qz
sunt in celis celestia pēplādo qz sunt imoz
tales sp in statu grē pseuerādo. sunt inuisi
biles a visib⁹ humanis se occultādo. sūt oī
sciētes diuinā sapiētia amplexādo. sunt oī
potētes mirabilia opa faciēdo: vñ de hys
pōt exponi illud. i. **Regi. xvij.** **Deos vidi abs**
cendētes de terra. qz ppter vitā iustā t san
ctā quā tenuerūt i terra: dī erūt i celis par
ticipādo ppetates qsdā quodāmo ipi⁹ dei
tas. **D** qtu debem⁹ optare ad hāc dignitatē
puenire vt dī p participatiōne sim⁹. Ad hāc
igit participatiōne vocam⁹ cū dī. **Vent. vñ dī.**

Septima gloria anime

erit aiari deorū mirabilis. Si enī
decat reginā esse ornata multip
citer dū pūgiff regi qto magis decet quā
libet creaturā btām t diuictam pfecta diu
ctione sponso suo deo eē multiplicif ornata
sicut als fuit tactū aliquatiter. **Z**alis autē
ornat⁹ t deorū aiariū sanctariū erit in quoz.
Primo in lumine glie intellectū eleuāre.
Secūdo in munere grē affectū pficiēte.
Tertio i virtutū deore diuinit⁹ collatarū.
Quarto i ipsariū tenore p act⁹ acqstiarū.

Dixi pmo qz ornatus t deorū animas
rum erit in lumine glorie tē. t hoc est quod
dicit ppha **Dauid. ps. xxxv.** **In lumine tuo**
videbim⁹ lumen. i. inqz de lyra. **In lumine**
creato glie videbim⁹ lumen tue eēntie. qz vi
deri non pot⁹ st ab intellectu creato nisi ad
hoc eleuetur per lumen glorie fortificās lu
mē naturale intellectus creati: sicut nec ocu
lus noctue posset videre lumen solis nisi
aliquo sibi ad dito fortificaretur propter qd
dicitur. **ij.** **metaphisice:** qz sicut se habet ocu
lus noctue ad lumen solis ita intellectus
dō vocam⁹ p nrm thema cum dī. **Venite**
lecti tē. **Dicit qto qz erim⁹ dī p partici**
patōe. **ps. lxxxij.** **Ego dixi dū estis.** In il

Ad qđ pposita plura dicit pulchra scđus
 Tho. r. parte. q. rii. artic. iiii. r. v. Cōsidera
 igit qđ si esses in aliquo loco obscuro r mul
 tū optares videre aliqđ ibidē existēs qđ
 gauderes si tibi ministrares lumē magnū
 r grāde ppter qđ videre possēs apte r ma
 nifeste r visibile desideratū videri. Aliqđ mul
 tū gauderes. Sic certe inter oia que sūme
 desiderare debem⁹ ad videndū est tē noster
 qz in tali visōe est felicitas eterna. Jo. xvij.
 Dicēte xp̄sto. Dec est aūrvita eterna vt co
 gnoscāte solū deū verū r que misisti iesus
 christū. vt igit deus in se videat requirit lu
 men aduās intellectū ad vidēdū: sicut lu
 mē a sole emissus adiuvat oculū ad vidēdū
 nō tñ solem ad mouēdū. Sicut ergo nō vi
 detur sol materialis ab oculo corporali sine
 emissōe luminis vel radij in oculū. sic nec
 ab oculo spirituali sol iusticie sine lumie ab
 ipso intellectu emissio. Hoc autē lumē exigit
 intellect⁹ rētilitas: qz nō pōt lumē illud in
 creatū videre in sua claritate nisi assimilē
 ei pfecta assimilatiōe. Omne autē simile sibi
 mīlissimē est sibi s̄m Angu. libro. lxxiiij. q.
 xij. Quid autē spūalis cur sit in p̄ria increa
 to lumini s̄liss nō est s̄liss r essentias. s̄ per
 p̄ticipatiōe: ergo oportet qđ habeat aliqđ
 lumē sibi inherēs r increato lumini assimi
 lans. Sicut enī qđ est s̄liss summe bonitatis
 per p̄ticipatiōe habet bonitatē sibi inherē
 tem r summe bonitati assimilārē. Sic in pro
 posito in ei⁹ visōne oportet ponere aliqđ lu
 men creatū in oculo spūali inherēs ei r assi
 milans illi lumini. Et huic videē cōcordare.
 Augu. ad italicū di. Inrātū videbim⁹ in
 qđ ū s̄lēs ei erim⁹. Dico ḡ sine p̄iudicio qđ lu
 men increatū videbit in sua claritate. in pa
 tria per lumē creatū medium assimilans ei
 formaliter spūale oculū. Dicere etiā opposi
 tū est error dānat⁹ in clementinis. extra de
 here. Ad n̄m. Ubi dī qnto qđ q̄libet intelle
 ctualis natura seipsa naturaliter est beata
 qđ q̄s aia nō indiget lumie glorie ipsaz ele
 uatē ad deū videndū et eodem beate fruē
 dum. Et sequit in fine capi. Nos sacro con
 silio approbāte sectā cū p̄missis errorib⁹ dā
 nam⁹ r reprobam⁹ rē. Hoc igit lumie crea
 to eleuabit r decorabit aia nostra in celesti
 gloria. Unde sicut lumie solis dies pulchra
 dicit. sic aia n̄ra tali lūie ornat⁹ r pulchri
 ficabit. Ad h̄mōi ergo ornatū vocamur. dū
 dī p̄ thema n̄m. Venite bñ. rē. Dixi scđus
 do qđ aiarū n̄rarū decz erit in m̄sere ḡfe.

rē. Naz in gl̄ia erit grā cōsumata et p̄fec
 ppter qđ ap̄s. i. Louinḡ. xii. Prefert cha
 tarē sine gloriāz alijs h̄turib⁹ di. Charit
 nūq̄ excidit. Ad declarans. N. de lira. a
 Ipsa ostendit hic excellētā charitatis
 spectu alioz donoz q̄ntū ad p̄manētia
 qz sicut est in via: sic p̄manebit in patria
 augmēto. Ch̄ air ibidē ap̄s. Siue p̄p̄e
 euacuabūf. p̄p̄etia enī est respectu futu
 r̄atus aut̄ patrie futurū nō expectabit
 ibi erit finale cōplēmetū oīuz. Itē p̄p̄e
 est cognitio enigmatica q̄ cessat in patri
 vbi e clara cognitio. Siue lingue cessat
 qđ nō est intelligēdiū de corp̄alib⁹ lingu
 qz sancti resurgēt in integritate corpo
 Silit̄er hec cessatio nō est intelligēdiā
 ad vsum linguarū: qz ibi erit laus voca
 s̄m qđ dicit glo. sup ps. Exultatiōes de
 gurgure eoz: s̄ intelligendū est de dono
 guarū quo aliqđ in primitiua eccl̄ia ling
 varū loquebāf. Act. ij. Propter illos
 intelligebāt linguā natīā ap̄toz. que
 cessabit. qz q̄libet sp̄ritūz linguam in
 get. ppter qđ nō erit necessariū loqui v
 linguis. In p̄mo enī statu generis hu
 erat vn⁹ pplus r vn⁹ labiū oīuz. Sēñ.
 multo magis videf sic fore in vltimo
 cōsumatiōis oīuz. sequit. Sciētia test
 ūs sciētia hic acquiritur: nō tñ quo ad
 intelligibiles: s̄ quo ad habitū moder
 est per cōuersionē ad fantasmata. Za
 cōuersione nō indiget aia brā. Sequit
 p̄te enī cōsc̄im⁹ rē. Ubi ap̄s facit ta
 tionē. Adueniēte p̄fectiōe tollit imp
 ei opposita. status autē glorie p̄fectissim⁹
 ergo ipso adueniēte tollunt dona hab
 imp̄fectionē vel simpliciter: v̄l quāntū
 qđ est imp̄fectiōis. oia sunt huūsmō
 charitate que est idē cū gratia gratū
 te: vel habet eā inf̄p̄abiliter annexaz
 in gloria tollunt omnia alia simplicit̄
 s̄m quid. Ideo ait ap̄s. Ex parte
 gnoscim⁹. i. imp̄fecta est sciētia hu
 habet in via. et maxime illa que est d
 ad que se habet intellect⁹ noster sicut
 noctue ad lucē solis. ij. ad etha. Et ex
 p̄p̄etam⁹. i. imp̄fecta est cognitio p
 ca eo qđ est enigmatica r per ita dū
 intelligit̄ alia imp̄fecta excludēda
 autē venerit quod p̄fectū est. id est
 glorie qui est p̄fectissim⁹ euacuabit
 est ex parte. id est imp̄fectū. qđ vel
 simile de statu puerilī imp̄fecto qui

erit animarum decore mirabilis

ueniente statu virili pfecto di. Cū essem
 paruulus loquebar vt paruulus. s. balbucie
 et imperfecte sapiebam vt paruulus ap-
 obando aliq̄ que magis erant reprobant-
 ur similis reprobando q̄ magis erant ap-
 obada. Cogitabam vt paruulus. s. vana
 nutilia. Et aut factus sum vir euacuatus q̄
 vt paruulus. s. predicta et similia pfectio
 virili nō puenientia. Et sequitur. Uide-
 ris nūc per speculum. hic ostendit q̄ alia
 ta a charitate sunt imperfecta. qz nūc vi-
 mus per speculum et in enigmate. qz hec sicut
 lo creaturarum ad domini obscura et val-
 imperfecta. tūc autē. i. in patria. facie ad fa-
 ciem. dare. Nunc cognosco deū ex parte. i.
 curē et impfecte. tūc autē cognoscat sicut
 cognitus sum a deo. Sicut enī cognoscit
 nram ita tūc cognoscent suam.
 ad tamē sicut nō imponat equalitatem
 ntionis sed similitudinē tm̄i logiq̄nā.
 aut arguatur ex dicto q̄ charitas euacu-
 ur. qz nūc est imperfecta. Dicendum q̄ nō
 est qz qñ imperfectio pūct alicui p se euac-
 ur adueniente pfectione. si autē insit per
 dens manet sicut imperfectio est de rōne
 rite. nō autē est imperfectio de rōne huma-
 na q̄ iō adueniente statu virili. cessat pue-
 ritia nō aut humanitas cui per accidēs cō-
 imperfectio inq̄ritus est in puero. Imperio
 vō p se respicit sciam nostrā et p̄p̄he-
 ticū dicitur est p̄pter quod euacuans. Cha-
 ritas vō cōpetit imperfectio per accidēs p̄-
 ter imperfectionē. s. cognitionis adiucre.
 vritati enī per se cōpetit in deū tendere.
 p nūc imperfecte tendit est p accidēs. s.
 et cognitionis imperfectionem p̄pter qd̄
 et adueniente cognitione pfecta. iō con-
 sit ap̄s di. Nūc autē. i. tēpore vie manēt
 s. spes. charitas. etia hec. et p ista duo fi-
 et spem intelligitur alia dona de quib-
 que non facit expresse mentionem que
 euacuāda in p̄ria. Maior aut horū est
 itas. fides enī et spes sunt excellentior
 teris donis euacuādis. qz sunt virtus
 theologice q̄ dantur nobis ad iūgēdū
 deo. alia vō dona sunt q̄das dispositio-
 nob date vt reddam bñ mobiles a spi-
 ritu et sic ordinātur ad frutes theolo-
 gicos vt ad fines. Et qz charitas ē maior si-
 spe sequitur q̄ etiā sit maior ceteris do-
 de lyra. Ista ē vestis nuptialis sine q̄
 nis recipies ad vitā eternā. et quicunq̄
 buerit i sine saluabit de q̄ dicit. Adat.

xij. Amice quō huc itasti nō hñs ve. nup.
 vbi ait de lyra. Vocat autē amic⁹ p̄tōr p̄p̄
 naturā que ad imaginē dei facta est et p̄p̄
 fidē informē que dei donum est licet nō suffi-
 ciat ad salutē. Dec ille. Ista est igit vestis
 aurata de qua omnes vestitūtur in gl̄ia pa-
 radisi. vñ christ⁹ vidēs oēs saluādos indu-
 tos hoc vestimēto dicit illis. Tenite bñdī
 citi tē. Dixi tertio q̄ ornatur beator⁹ erit in
 virtutū decore diuinē collatarum. Posset
 enī quis querere an sola charitas que ē vir-
 tus infusa erit ornamentū sanctarū anima-
 rū. An dē q̄ nō illa sola. sed etiā multe alie
 erūt ornamentum. Si enī in baptismo multis
 te alie virtutes a charitate infundūtur ad
 decore ipsius anime: nō est dubitandum q̄n
 etiam in p̄ria anime beate omnes et vestitū-
 tur multis speciebus virtutū: vñ anime beate
 te poterūt dicere illud 3sa. lxi. Saudēs gau-
 debo in dño et exultauit aīa mea i deo meo.
 quia induit me vestimēto saluē: et indume-
 to iusticie circūdedit me quasi sponsum des-
 coratū corona: et quasi sponam ornatas mos-
 nilibus suis. Cū dicit p̄p̄heta. Induit me ve-
 stimēto salutis. intelligit charitas: qz illa ē
 que diuidit inter filios regni et p̄ditionis.
 sicut dicit Aug. et indumēto iusticie per qd̄
 intelligitur anime virtutes infuse. Rema-
 nebūt etiā acq̄site sicut q̄to dicit nō solum
 vt ornamentū s̄ et fm actus suos p̄ncipales
 nō secundarios. Prudente enim actus vel
 vsus p̄ncipalis nullū deo p̄ponere. secūda-
 rius est insidias p̄cauere q̄ insidie in patria
 nō erūt: et ideo ibi prudentia non erit quo ad
 hoc: sed quo ad p̄mū actus tm̄i qui dicitur est.
 Temperantē insup vsus p̄ncipalis est nul-
 lo motu notio delectari et h̄ erit in p̄ria. Ses-
 cūdus act⁹ est cogitationes p̄cauas cobibe-
 re et hoc nō erit i patria vbi nihil notū erit
 Itē fortitudinis act⁹ secundari⁹ ē p̄ferre mo-
 lestias et hoc nō erit i patria. p̄ncipalis vō
 est deo firmis adherere et hic act⁹ erit in pa-
 tria: qz sancti deo adhererūt et sine sepatio-
 ne p̄petuo iūgenf. Trem iusticie act⁹ secū-
 dari⁹ est subuenire miseris et hic nō est in
 p̄ria: vbi nullus erit miser. p̄ncipal vō est
 deo regēti s̄bditū eē et ex h̄ reddid ei qd̄ suū
 est et iste act⁹ erit in p̄ria vbi oēs deo erūt s̄-
 diti sine p̄dictione et rebellionē. igit virtutes
 acq̄site remanebūt in sancti i gl̄ia q̄ ad act⁹
 p̄ncipales vt dictū est. Tal q̄ ornatur sc̄ōm
 potest deduci et argui ex rebus visibilibus.
 Deus enim celum ornauit st ellis: aerē autē

Octaua gloria anime

buo: a quam piscibus: terra ab extra herbis
et floribus: ab intra vero auro et argenteo et alijs
metallicis et etiam lapidibus preciosis ut patet
ad sensum. Videmus etiam quod homines
honoris se diebus festiuis cultioribus vestimen-
tis adornant per quod designatur orna-
mentum interius. si ergo sic est in istis corpo-
ribus: quid erit in gloria. Erte incorruptabi-
liter anime ille beate ornabitur excellentius
Unde dicitur Job. xxvi. Spiritus domini ornauit ces-
los. et montes. Si ergo homines cupiunt ornari his
rebus transitorijs pro magis debent optare
illis ornari spiritualibus ornamentis. Sic igitur
patet de ornatu spirituali in celesti gloria ad
que vocatur i themathe. Venite benedicti. etc.

Et au gloria anime

erit completa pax interminabilis
Ista. xxxij. Erat opus iusticie pax.
Et sequitur. Sedebit populus meus in pulchri-
tudine pacis: et in tabernaculis fiducie: et i-
re quiete opulenta. Et hoc erit in quattuor.
Primo erit pax cum deo per omnimodam conformitatem.
Secundo erit pax cum angelis per amica-
bilem charitatem.

Tertio erit pax cum hominibus tranquillitate.
Quarto erit pax cum hominibus per con-
dialem serenitatem.

Primo erit pax cum deo. Nunc homo vir possu-
m? hinc patet cum deo subiecto ei ad nutum
et cum omni conformitate voluntate nra et hinc per cor-
ruptionem nature nre que inclinata est ad malum
Beatus. vi. Sensus enim et cogitatio humani cor-
dis ad malum prona sunt ab adolescentia sua. Et
hic de diabolo? i via aduersari? est et spiritus hominis ini-
micus? qui laqueos tendit: lapsus parat: foues-
as fodit: aprat ruinas: stimulat corpus: pun-
git animas: cogitationes suggerit: dat virtutes
odio: vicia addit amori: errores serit. discor-
diam nutrit: pacem turbat: affectus dissipat.
et breuiter est tanquam leo rugiens qui circumit que-
rens quem deuoret. i. Pe. v. Iste turbauit pacem
inter deum et primos parentes Beatus. iij. Iste
est cui? inuidia mors intrauit in orbem ter-
rarum Sap. ij. Sed eo plecto cum suis in pro-
fundo inferni perpetuo Apoc. xx. vbi dicitur.
Infernum? et mors misse sunt in stagnum ignis.
Et per mortem ait. Ni. de lyra hic intelligit dia-
bolus cui? inuidia mors intrauit in orbem ter-
rarum sic predictum est: facti et beati viri qui hinc
grime certauerunt pacem et quietem habebunt
cum deo et in deo. Ista est pax de qua apostolus Phil.
iij. ait. Pax dei qui exuperat omnem sensum: cui?
frodia corda vestra et intelligentias vestras. Dec

pax est tam preciosa tam digna quam exuperat om-
nem sensum omnem estimationem. Si pax hec ten-
poralis tantum diligitur spiritus deus cupidus pa-
eterna. de pace terrena ait Aug. Tale est hu-
manus pacis ut in rebus creatis nihil grossius
soleat audiri: nihil delectabili? concupiscentius
nihil vtilius? possideri. Quid igitur dicemus de
pace perpetua. Ideo Beatus Bernardus. hanc pacem desiderans
dicebat super Lancia. Ad eum benedictus agi-
pacem habuero. Et hinc est quod in spe dicebat
pheta in ps. In pace in idipsum dormiam
quiescam. hec est optima pax quam creatoris
creatura erit amoris indissolubile vinculum
et conformitas voluntatum: ita quod omne quod deus vol-
erit ipsa beata sanctorum voluntas velit: et
ne quod voluntas beata voluerit ipse deus non
Sap. iij. fideles in dilectione acquiescent
quam bonus et pax est electi dei. Ut igitur facti
illa possideant in die iudicii dicit eis. Te-
nere benedicti etc. Secundo erit pax cum an-
gelis etc. In gloria eterna habitant ciues an-
geli sub triplici ierarchia ad quos ordines
iusti de ecclesia militate assumuntur. Unde
Aug. in. i. li. de ciui. dei. duas enumerat
ciuitates. Una dei. Altera diaboli. Ciui-
tas dei est ciuitas sanctorum angelorum et beatorum
de qua admirando ait propheta in ps. Glo-
sa dicta sunt de te ciuitas dei. Ciuitas
diaboli semper inuidet et dicitur dicitur propheta
ps. Vidi iniquitatem et ditionem in ciuitate
diaboli. Et hoc predictio explicationis Apo-
stoli vbi dicitur. Factus est prelium magnum
in michael et angeli eius? preliabatur cum do-
ne et draco pugnavit et angeli eius? et non
erunt: neque inuentus est locus eorum amplius.
lo. Demones igitur huius? ciuitatis dei et
impugnatores spiritus sancti nituntur nos in-
cos facere per peccatum dei et angelorum. Sed
ipsi sancti angeli nos cupiunt protegere
dere. Unde Iero. ait. Inquit magister sen. di-
ci. Magna est dignitas animarum vestrarum
habere ab oritur natiuitatis et custodiam an-
gelum delegatum. Breuius? quod dicitur quod
bonum angelum sibi ad custodiam depu-
tatum vnum malum ad exercitum huius. Cum enim
li boni bonum nram velint eorum omni? sal-
deat. Ille tamen qui reputat? est ad custodiam
angelum spualiter hostis ad bonum. Sicut et in
geli cum desideret malum hominum magnum
malum incitat: et ad nocendum foris? in-
qui ad exercitum eius deputatus est. I-
gister. Et ratione huius custodie assigna-
roni. in omelia festiuitatis angelorum.
Nec enim tua posset esse humana

erit completa pax interminabilis

is inter tot & tantas hostis illius insidias
 isti sanctorum angelorum muniretur auxilio.
 Quia igitur cives celi quorum in ipsis est nos
 mouent ad pacem sempiternam. Vnde quidam
 in actus angelici respectu hominum in quibus
 operatur angelicus ministerium sic est ex
 care ad bene agendum siue promouere: ad iuua
 dirigere: & sicut custodire: defendere: si
 & tueri & hostes & mala. sicut a malo re
 care ad bonum. & istud ministerium respicit
 dicim sine statu vite & meriti. Alij sunt actus
 angelici in quibus large & improprie dicimur
 sicut ministerium angelicum sic est assistere
 ab lance gratulari de bonis ipsarum sic est de
 gloria associare ipsas & quasi ad modum deduc
 em se habere ad ipsas quasi ascendunt ad celum
 inspirare & isti sunt actus officij charitatis
 dilectionis quam habent angeli sancti ad ani
 mas. Et ro quare istos vltimos actus habent
 actu talis aiarum est multiplex. Prima est
 propter summationem meriti angelorum. Cuius enim
 angeli quotidie mereantur ex hoc quod mini
 strant aiaibus propter ademptionem saluam in hoc
 summas & terminas meriti eorum. Quoad
 in anime sunt circa terminum radium sunt an
 geli in merito ratione ipsarum & ideo gratulantur
 in aiaibus in ademptione plena illius glorie. Se
 cunda ratio est propter reuerentiam ipsarum aiarum
 igni enim est iustus quod qui hic in ecclesia mu
 late humiliter & pculant propter amorem
 iusti in ascensu ad ecclesiam triumphatam ho
 stent a ciuibus ecclesie triumphatis. Tertia
 est propter ostensionem ydoneitatis aiarum ad
 bonum suum premium: & ad premium locum. Vnde quod an
 geli ministraverunt aiaibus sanctis imerito:
 ideo nouerunt merita ipsarum: ipsi sunt qui
 nuntiant & propter portare testimonium de idoneitate
 ipsarum ad premium & ad gradum premium. Pro
 pter istas igitur rationes dicimur quod angeli assi
 stunt in ascensu ad celum non propter indigen
 tiam ipsarum: sed propter reuerentiam & rationes di
 cas. In illa igitur gloria erit amabilis dul
 cis & vera pax inter angelos & sanctos cum il
 lius civitas iuris ciuibus replebitur & angelica ru
 ra ex hoibus reparabitur, de qua loquitur An
 thimus in de similitudinibus dei. Dipotens de
 litate quadam magna & ad modum spacio
 sa ad sua gloria edificauit: quam copiosa ci
 uium multitudine repleuit quorum nonnulli cum
 prius voluntate potius elegeret facere quam sub
 olunrate & ordine dei remanere miserabiliter
 conuerterunt & domus edificia magna & spa
 ciosa vacua remanserunt, ut igitur aliqui qui v

be magna fieri ordinasset quod multa in ea pa
 lacia destruxisset: multasque mansiones ad v
 bis edificationes fecisset: sed habitatores non
 haberet & omnes quoscumque portuisset ad se in
 uitarer. Sic facit deus. Deus enim ut ad se ve
 niat ut & ad sue ciuitatis edificationem inbu
 niat precatur: admonet: inuitat bonas leges
 prebea pacem & securitatem promittens. De ci
 uitate. Angelus igitur iam cives illius ciuitatis nos
 aduocant ut ad ipsam puenire valeamus. Quod
 ibi summam pacem cum ipsis habebimus. Quod
 quantum talis societate tales amicitia opta
 re debemus. Si enim vnusquisque in hac via in
 ciuitate pacifica manere desiderat quanto ma
 gis debemus tendere ad illam eternam mansione
 in qua sancti recipiendi sunt cuius dicebat eis. Ve
 nite benedicti etc. Tertio ibi pax erit cum
 hoibus etc. In hoc enim mundo raro vult cum
 homines reperit pax & tranquillitas propter mu
 danorum concupiscentiam. Vnde Jac. iij. dicit. Ans
 de bella & lites in vobis. Nonne ex concupiscenti
 a vris quod militant in membris vris. Concu
 piscentia & non habetis occiditis & non zelatis &
 non potestis adipisci litigatis & belligeratis
 & non habetis. Diuite igitur & concupiscentia earum
 sunt causa litium & guerrarum sicut videmus ad ex
 perientiam. Vnde enim est guerra quasi immortalis
 inter reges & regna nisi quod concupiscunt castra:
 possessiones: & cetera temporalia. Quia quod vnus
 possidet desiderat alter habere. & ex hoc sequitur
 mala quasi infinita vnde inter hoies querere:
 placitationes: rancores: odia: & alia mala ni
 si ex concupiscentia terrenorum. Ideo norant non
 dicit Jac. Unde bella & lites in vobis. Nonne
 ex concupiscentia vris. q. d. Sic. I. vos habetis
 talia ex mala concupiscentia. Sed hec concu
 piscentia cessabit in illa celesti gloria cum
 nullus concupiscet bonum alterius sed erit
 de suo bono contentus & de bono alteri gaude
 bit sicut de suo proprio. Ibi erit pax & tran
 quillitas inter cives illius ciuitatis. quia
 ait propheta. Iusticia & pax osculate sunt.
 Quia quod ibi inter sanctos erit iusticia. ideo
 erit pax inter illos. Ad hanc pacem voca
 bimur cum nobis dicitur. Venite benedi
 cti etc. Quarto erit pax in hominibus etc.
 Nunc enim inter animas & corpus non est
 pax: sed dissensio & guerra de qua dicit apo
 stolus Galat. v. Caro concupiscit aduer
 sus spiritum & spiritus aduersus carnem.
 Caro dicitur a carendo: quia caret omni
 bono. Semper enim nititur spiritus refren
 nare et per delectationes infestare per vitias

Nonna gloria anime

coitationes molestare per mundi tribulationes. in. L. hōm. viij. Nulla requie habuit caro nostra. Qualis autē cōtrouersia sit iter carnis et spiritū ostendit ap̄s. Gal. v. Ubi enumerat. xvij. opa carnis. q̄ sūt sicut. xvij. sagitte siue machine cū quibus p̄liat aduersus spiritū. Dicit ergo manifesta sūt opera que sūt fornicatio: imundicia: impudicitia: luxuria: idolorū seruitus: yeneficia: inimicitie: cōtentiones: emulatioes: ire: rixē: dissensioes: secte: inuidia: homicidia: ebrietas cōmessationes. Sed in gloria erit summa cōcordantia inter aiām et corp⁹: dūz ipsū corpus ad nutuz: in oibus obediet spiritui sic mag⁹ dū dicef. de gl̄ia corpis dicem⁹. vñ tū corp⁹ nō impedit atqz cōtēplatiōe dei. Tñ br̄is Augu. xij. de ciui. dei dicit qd corpus sūma et mirabili obtēperādi facultate subdeef spiritui oī corruptibilitate et tarditate detracta: imo resumptio corpis iuuabit et quodāmo perficiet britudinez aīe: qz appetit⁹ naturalis qui est ips⁹ aīe ad corp⁹ cessabit et resūptio corpis pmouebit ipsaz in deū. Sic igif erit pax et cōcordia ac mag⁹ gnus amor inter aiām et corp⁹ in illa regio ne brōz. Tñ br̄is Ber. in quodā s̄mone de oīb⁹ sanctis qui incipit. Auertistis nisi saloz. 7c. dicit sc̄. Acceperūt scōm anime laz singulas stolas. si nō uelstūf duplicib⁹ do: nec uestiamur et nos. S; ynde hoc o miser ra caro: o feda: o fetida. ynde tibi hoc. Tñ sancte quas deus ipsa ins̄gnauit imagine: quas pp̄rio redemit sanguine te expectant et ipsarum sine te cōpleri leticia. perfici gloria cōsumari britudo nō pōt. Adeo siquide uiget in eis hoc desiderius naturalē: ut nec dum rota eozū affectio pergat in deū: si cōtrahaf quodāmo et rugas faciat dū inclinātur desiderio tui. hec ille. Erit igif pax anīe cōpleta dū corpus suū habebit et corp⁹ ipsuz a sua gloria perficief. Si igif dūz corpus est infirmū optam⁹ eius sanitatē. p̄p̄o plus debem⁹ desiderare eiusdē impassibilitatē de qua post dicef. Dū igif in hoc corpore mortali pegrinamur a dño sic uiuamus ut illā pacē obrinere ualeam⁹ que pax nobis cōcedetur dum in die iudicij nobis dēctur. Venite benedicti. 7c.

Nonna gloria anime

Nonna gloria anime erit facietas desiderabilis. sicut enim ait magister sūarū di. i. ij. ca. liij. Dei tāta est bonitas et britudinis sue

qua eternaliter beat⁹ est: alios uelit esse participes quā uidit et cōitari posse et minui nō posse. Et sequif ca. vi. Si querif ad qd creata sit rōnalis creatura. Rñdēf. Ad laudādeum: ad seruiedū ei: et ad fruendū eozū in oibus: p̄ficiat ipsa nō deus. Qz ergo rationalis creatura est facta a deo. et referēdum est a creatoris bonitate: et ad creature utilitatē. Et sicut fact⁹ est homo ppter deū. i. ut ei uiuere: ita mūd⁹ fact⁹ est ppter hoīes scz ut seruiret. Dec magister. Tñ hō naturalitē habet uultū ad celestia ereptū et statim cōpōis sursum eleuatū ad celū. Tñ s̄m Jñs. Abusue hō dicit⁹ est ab humo cū ex societate: nō tñ corpis si anime sit cōcret⁹. et idē grece antropos. i. sursum erec⁹ compellat⁹ qd ab humo ad cōtemplatiōē sui artificis spūs regine subleuat. Tñ Quid⁹ in lib. trāsfōrmatis. Pro nāqz cōspēxat animala cetera terrā. Os hōi sublimē dedit celū uidere. Iussit et erectos ad sidera tollē uult⁹. Que oīa denotāt hoīem ad illā celestem gloriā a natura sua rēdere et hīc ap̄titū et inclinationē. Ibi igif erit facietas quies sui desiderij s̄m quattuor. Primo finem suum attingendo. Secundo a labore quiescendo. Tertio uirtuose cōuiuendo. Quarto loco celi cōsistendo.

In gl̄ia igif erit facietas hoīs fines suū attingendo. finis enī est illud ppter qd quid sit s̄m p̄hos. Alio mō finis est vltimū rei siue ad qd aliqd ordinat. i. Tbi. i. Finis p̄cepti est charitas. S; simpliciter vltimū finis ille. de quo br̄is pet⁹. i. pe. i. Et redtes autē exultabitis gl̄ificata leticia inenarrabili et gl̄ificata repositātes finem hīc uestre salutē aiārū uestrarū. De quo Aug. li. xij. de ciui. dei dicit. Ipse erit finis desiderij nostrorū q̄ sine fine uidebif sine fadio amabif: sine fatigatiōe laudabif. Ipse est finis n̄ sic ipse dicit Apoc. i. Ego iuspha et o principij et finis. de hoc sine acq̄redo debet esse p̄ncipalis et singularis rō et diligētia. libēti⁹ enī facit homo qd p̄pitur qm magnū est p̄mij qd p̄mitit. I. igif uita eterna sit sumū p̄mij et iment qd deo obediētib⁹ et mādata et cōstodientibus est p̄missuz: q̄ta uigilātia debem⁹ ei uoluntatē facere et custodire. Pō dē Ad. xij. Si uis ad uitam ingredi sua mādata. Ecce p̄ qd ille finis attingif possibiliter habet. Proser. viij. Seruus mādata et uita

erit facietas desiderabilis

re lege meā quasi pupillā oculi tuī: liga eam
 in digitis tuis scribe illā in tabulis cordis
 tui. Dec est igitur via pueniēdi ad finē nīm
 illis igitur faciat: vis oī bono ditari: vis pfi
 oī gaudio t cōsolatiōe. Fac bñ viuedo qd
 ad hūc finē attingas qd dabis hīs qb? dicef
 Venite bñdici. rē. Secūdo dī qd in gloria
 erit facietas a labore quiescēdo. Videmus
 nō qd is qui labore vexat expectat quietē t
 illā cōsequit multū delectat. Quot labori
 bus quot turbatiōib? vexat hō in hoc mū
 do. Notū est. Et Job ait. xij. Dō natus de
 u. bze. v. tpe. re. m. miserū scz calore frū
 ore fame sici infirmitatib? et hmoi ppter
 tūm pūmi parētis. Sz in vita btā nō erit
 les miserie: qz ibi erit oīs t pfecta reqes
 sic dī Apōc. xiiij. Ubi btūs lobes ait. Aus
 ui vo. de ce. di. mihi. Scribe btī mor. qd in
 io moriūf. Amomodo iā dicit spūs vt re.
 la. suis. Dicitū est igit iohāni scribe. s. in li
 dyt ad p̄solatiōe electorū dicit? p̄seruet
 atz scz erit mortū qd in dño. i. in gratia t
 aritate dei moriūf. Nā qd manet i charita
 tē deo manet t de? i eo. vt dī. i. Jo. iij. Di
 eni ipūs scūs. i. p̄mittit tam. vt reqescat
 nomo. i. post mortem a laborib? suis. i. ab
 scrib? laboriofis quib? vitā eternā merue
 rit. Sz sūme desiderādū est dictum p̄phete
 p̄ dicif. Ip̄si vero non cog. vi. m. qb? iu.
 ra mea si intro. in re. meā. Qd exponens
 eo. de lra ait. Ip̄si nō cogno. v. me. i. p̄ta
 mea de qb? debebāt ambulare quib?
 aut. i. irrevocabiliter diffiniui si intro. i.
 intrabit in requiē meā. i. in terrā p̄mis
 sū que fuit figura quietis btōz t paciē
 qz oīs in figura cōtingebant eis. i. Lo.
 q. r. De hac requie loquit ap̄s Deū. iij.
 meam? ergo ne forte relicta pollicitatiōe
 oculū in requiē ei? estimet aliq̄s ex no
 vesse. Et ca. n. dicit. p̄pterea abūdāt?
 ter obſuare nos ea qd audiim? scz a fi
 cta in euāgelio. t p aplos p̄dicata. t
 abūdāt? qd vba p̄betarū v̄f angeloz
 nata fuerint a iudeis. Adat. v. Nisi abū
 erit iusticia vestra plus q̄ scribarum rē.
 et hoc in quā ne forte pessumans. i.
 maliter puniamur. Auim? qdē s̄m glo.
 v̄pā originalē effuim? per actuale ve
 t mortalē: sic pessum? p̄ etnā dānat?
 Et nō sic Nico. de li. forte arbitri liber
 nō dubitatioēs. Dec Pe. de tharētaſta
 edf ca. iij. festinem? q̄ ingredi illā
 vt ne in idip̄m q̄s incidat credulitas

tis exemplū. festinem? inq̄t pe. de. s̄f nos
 qliber p se. Un? enī d̄y aliū trahere t sollicit
 tare: r ita vnanimiter festinari ingredi per
 fidē t bona opa in illā nō figuratiuā vt est
 requies sabbati t terre. p̄missiōis: sed in res
 quie verā t eternā. de qua Jsa. xxxij. Sede
 bit p̄p̄s me? in pulchritudine pacis in tas
 bernaculo fiducie in requie opulētā. festi
 nem? in q̄ in b ue q̄s. i. aliq̄s nīm incidat in
 idip̄m incredulitatis exēplū. i. in eādē cul
 pam incredulitatis in quā incidērūt antiq̄
 patres: que culpa d̄y nobis esse in exēplū
 vt caueam? vel sic. Ne aliq̄s nīm incidat i
 ip̄sū. i. eādē penā incredulitatis incidē
 p̄res qd pena d̄y nobis esse in exēplū vt ei
 meam?. Dec petr? de tharētaſta. Dodie ergo
 ait ap̄s. Deb. iij. si vocē ei? xpi audie
 ritis. Et Nl. de lra. Dodie. i. in tpe grē in q̄
 veritas est reuelata. tēp? enī legis fuit qua
 si tēp? noctis s̄m qd dicit ap̄s. Ro. xij. Hor
 p̄cessit dies aut̄ appropinquat. Si vocē. Et
 ponit hic si p qz. vox ip̄s? xpi loquētis audi
 ta est in euāgelio. in natura diuina assūpta
 In veteri aut̄ testamēto audita est vox p̄
 p̄betarū ei? s̄m qd dicit Augu. in li. de s̄mōe
 dñi in mōte exponēs illud. Adat. v. t ap̄s
 os suū rē. Lūc. n. ille apuit os suū qd i vete
 ri lege apiebat ora p̄betarū. Nolite obdu
 rare corda vestra p̄ inobediētia. hō enī in
 obediēs deo ab eo se auertit. t p̄sequens
 de? iuste grām suā illi subtrahit. Et qz grā
 dei cor mollificat et p̄ s̄m in subtractione
 gratie sequit̄ ipsius hōis obduratio. Talis
 ā obduratio ē ab hōie inchoatine t demer
 tozie: in q̄tū p̄ liberū arbitriū adberet petō
 t p̄sequēs auertit ab eo in q̄tū i se ē. t sic
 demeret qd de? ei subtrahat grām suā. t sic
 est a deo in q̄tū est pena iust? inflicta. Nos
 lite ergo obdurare corda vestra. i. voluntas
 tes vestras p̄ inobediētia. s̄ solliciti sumus
 per obediētia de ingressu ad illā requiē. de
 qua ait btūs Augu. li. p̄fessionū. Inqueritū
 est dñe cor meū: donec requiescat in te. Ad
 quā inuitabimur t ad quā vocabimur duz
 nobis dicef. Venite bñdici rē. Tertio di
 ctum est qd ibi erit quies desiderē. vtose
 cē uiuēdo: inclinamur enī a natura ad ipas
 n̄tutes tā qd ad p̄fectionē it̄r̄nsecā. nā virt?
 est mētis dispositio qua mens rōni d̄centit
 t obedit. Cū Augu. li. de spū. t aia inq̄ vit
 tus est habit? mētis bñ institute. Et idē li.
 de libero arbitrio virt? ē bona qltas mētis
 q̄ recte viuif: qua nemo male vitur qd de?

Decima gloria anime

in nobis sine nobis operat. Que diffinitio
de virtutibus in his maxime intelligitur quia
in illa celestis patria precipue complebitur. Unde
propheta ait quod sancti ibunt de virtute in virtute
et in videbitur deus deorum in syon. Adhuc
et de virtute cor ad signa erigit. et a terrenis
segregat. Sic enim sunt virtutes aeri quo si
dolu plenu fuerit nunquam in profundu aque de
scendit. Sicut testa cui plena rore tacta ra
dix solis per estus cui innititur ascendit. Sic
mens repleta virtutibus inferiora contempnens ad
sublimiora se transuebit per secula desideria et
affectioes sincerat. Unde Macrobius ait. quod
sole virtutes boni faciunt. ideo viri peccati non
de corruptibilitate sed aure et argenteo thesau
ro faciunt. sicut de virtutibus. Per has ergo vincit
mus hostes nostros et peruenimus ad celum. Vir
tuosus quidem per sufficientiam vincit diuitias
per abstinentiam vincit delicias. per sapientiam
vincit blandicias. per patientiam vincit tristitias.
Unde quidam patres capti ciuitate spoliati
vna cum ceteris omnibus temporalibus solus nullus
dolorum deducebat. imo ceteris lamentantibus
gaudium ostendebat. Interrogatus igitur cur
non tristeretur. Respondit. fortuna sua recepit
me aut non porauit: sicut dimisit sed virtutes
In illa igitur vita beata omnes erunt dicissimi:
quia virtutibus repleti. et talis erit vita loci
da. Sicut enim terrenis aiales homines gaudent
in diuitiis mundi in thesauris istis qui cito
perduntur: ita incognabiliter plus gaudebunt
et faciantur in diuitiis illis spiritualibus. Sancti
viri in gloria paradisi conuenerunt. Unde viri
dixit quoniam virtutes statim cuiusmodi erit statim glorie ad
quem ibimus et ascendemus medio virtutis dum
dicitur Venite etc. Quarto faciamur loco
celi christo. loco enim beatorum erit celum empyreum
vir dictum est in principio. Unde secundum veritatem fu
der catholice anime decedentes a corporibus in
villo purgabitur: vel iam perfecte purgata sta
tim euolat ad celum empyreum quod est locus sue
glorie. Et ratio huiusmodi est. quod statim beatitudinis
est altissimi uniformis stabilis et immutabi
lis. ut dicitur amplius persequenter. ideo congruit
quod locus sit et deputatus habens conditio
nes conformes et conformes tali statui. Ce
lum autem empyreum est altissimum nobilissimum in
quo est uniformitas inuarietas et immutabi
litas. Declarat etiam. quia cum christus sit caput
omnium beatorum: ubi est caput ibi debet esse
et membra et cum sit caput hominum non solum
per illo statu quo sunt anime in corporibus: sed etiam
quarum per omni statu scitatis in quo sunt re

nendum est et credendum quod omnes anime que sunt be
gine suo coloris et nihil purgabile habent ad
celum empyreum in quo est christus sublimis. Pre
hago de sancto victore. h. l. de sacramentis
xvi. pre. ca. iiii. Loquens de loco inferni sub
dit. In hoc inferno dicitur esse ignis inextin
guibile ad hunc infernum anime sceleratorum a co
poribus egresse statim retrahuntur et manent. et quod
ad hac vitam purgabilem exeunt sine mora ad
lum ubi secundum humanitatem suam christus ielus in dex
tra dei patris sedet in gloria continuo deduc
credunt. sicut scriptum est ad h. d. xxiiii. Ob
cuius fuerit corpus ubi congregabitur et aqua
Dicit enim Richar. d. l. xlv. quod celum empyreum
quis in nullo augeat aiarum beatitudinem delecta
tionem essentialem. in aliquo tamen augeat de
delectationem accidentalem in quantum ille anime
cum illis plusquam alia loca diligit. Presentem
autem rei dilectam aliquam causam delectationem
Ratio autem quare illud locum plusquam ceteris diligit
triplex est. Una quod locum illud scilicet sibi esse
putatur a deo que summe diligit. Secunda
ratio est. quod in illo propter excelsum nobilitatem
nature super alia corpora et spiritus quod in alijs
cis resurgere tamquam in effectu diuini boni
tate conspiciunt. Tertia ratio est. quod illud locum
limitas: luminositas: imobilitas: sua spiritu
sublimitate expressius et luminositate et quod
perpetuitate quod qualitates aliorum locorum re
sentant. Unusquisque autem plus ceteris partem
diligit locum que magis est presentatio. In
biliteris quas diligit. Dec ille. In hoc
complectitur et quodammodo proficit beatitudinem secundum
sunt in celo empyreo ad quem locum ascendunt
mus non solum secundum animam: etiam secundum corpus
ma cum audiri sumus. Unde per thymate si
perum sed Venite benedicti etc.

Decima gloria anime

Decima gloria anime erit felicitas inuariabilis
hoc maxime verum erit post glo
riale resurrectione sicut post declarabilis
enim erit perfecta felicitas.
Abique tristitie admixtione.
Abique aliqua fatigatione.
Abique aliqua cessatione.
Abique aliqua alteratione.

Primo igitur erit perfecta felicitas ab
sticie admixtione. Felicitas enim mundan
est sic perfecta quam aliquis possit accedere multo
Imo quicquid aliis sit in hunc mundo perfectum
potest cum peccata. Deum huiusmodi quod incolat me
Ubi glo. Deum huiusmodi quod incolat me. sicut per

ent felicitas inuariabilis

lo huiusmodi plögata ē q̄tuz si breue sit tēp̄
 in desiderio nūmo lōgū videt. Itē vt ibidez
 a scēdere cupiēs ad etnā hīerlm multos
 uenit oblitētes. iō a linguis eoz cupit libe
 ri dicēs. Dñe libera aīaz meā a la in. r. a
 n. dolosa. nā cū cogitat hō ascēdere siue p̄
 cere cōte pro sc̄o soli dōo adherēdo incipit
 aut linguas aduersantū. i. detrahētū. r qd
 autēst q̄t̄ p̄suledo a salute aduertentiū.
 as autē qd nō parit nonduz p̄ficere conat̄.
 sc̄lurus ergo p̄mo cōtra eas p̄caas. q. d.
 nūa me in gradu p̄stitūisti. iā ergo. D dñe
 pera aīaz meā a labijs inīq̄s. i. que inīqua
 adēt r a lingua dolosa que sub sp̄e p̄suledi
 nūa nocet. **A**lia enī labia p̄mo hōi occur
 rūt. vñ Perij. labia enī inīqua fuerūt q̄b̄
 p̄sum est comedē: lingua dolosa q̄ palia
 sine p̄siliū dicitū est. erit̄is sicut dñi. **P**er
 inīqdē hō trāsīēs per villas sp̄ hz canes
 festos. vñ **S**ene. Natura canū ē imbecil̄
 q̄romin⁹ vires habuerint pl⁹ latrare. **S**
 glo. **E**t hec q̄dē r alia plura p̄nt esse cau
 trificie. iuxta illud q̄ p̄ eū dē p̄p̄baz dī.
 defectio tenuit me p̄ p̄cc. xre. le. tuaz. **B**o.
 n me p̄olat⁹ sus: s̄ defectio v̄l rediū tenuit
 e p̄ p̄ctōrib⁹ r̄c. **T**edet emī eū: q̄ cū hīs cō
 n̄at: donec area vētīes: v̄l teāū r defect⁹
 et p̄ excedit⁹ peccantiū: qz plus grauat
 mī vīrū q̄ sua pena quoz dolore defecit
 ta est vīr⁹ pietat⁹. **H**ec glo. **I**n illa autē fel
 vira nō erit lingua dolosa: nō erūt labia
 trahētia: nec erit q̄c̄p̄ qd possit eē cā dolo
 s. **U**n nos h̄ audietes r ad celestē hīerlm
 spirātes dicere possum⁹ cū p̄ā. **Z**erar⁹ sus
 hīs que dicta sūt mibi in do. do. ibimus.
 mor nāqz qualiscūqz sit vacare nō potest
 si terren⁹ est: aiām ad p̄cipiēda terre
 inclināt. **S**i vero celestis est ad celestia
 bīenat r ad eterna in flāmat vbi sunt con
 nes n̄i angeli. **H**ec glo. **S**i ergo amor diuī
 s̄ sit in nobis in domū dñi ibim⁹ vbi p̄re
 re gaudebim⁹ dñi nobis dices. **C**lemente bes
 dicit r̄c. **S**ecūdo illa felicitas erit absqz
 ḡtigatione. **D**oc em̄ mirabile q̄ sancti in
 a cōtēplatione r vīsiōe brā nō fatigabūf
 m̄: nō cū deum cōtēplamur aut aliqd̄ bo
 facim⁹ intantū sum⁹ fragiles q̄ patimur
 tīgā r non possum⁹ semp̄ ozare: aut bene
 gere. **E**t hoc videt̄ p̄cedere a parte corp̄is
 quo dī **S**ap. ix. **L**oz⁹ qd̄ corrupit ag
 auat aiām et deprimit terrena in habitas
 sensuz multa cogitatē. vñ **N**ico. de lyra
 r. **L**oz⁹ corrupibile ipegit intellectuz in

suo ope. **I**deo dicit̄ corp⁹ qd̄ corrupit aggra
 uat aiām. q̄t̄ diceret. **D**oc nō facit corp⁹ in
 quātū corp⁹: qz nō impedit̄ in statu ino
 centie: s̄ in q̄stū corruptibile q̄le factū ē per
 p̄ctm̄ adē r terrena in habitatio dēp̄mit sen
 sum. i. intellectū multa cogitatē. **N**as p̄pter
 hāc in habitatioē hz cogitare dē necessarijs
 m̄stris ex p̄re corp̄is. **H**ec ille. **I**n illa nō glo
 ria celesti corp⁹ nullo mō impedit̄ aiām a
 cōtēplatione diuina vt post dicit̄: nec p̄ cōs
 sequē s̄ erit aliqua fatigatio aut labor i illa
 felicitate: s̄ semp̄ plena r p̄fecta delectatio
 r infatigabilis. **D**oc tñ p̄mū infatigabilis
 quo ad habitū r desiderū aīe debem⁹ appere
 re. **U**bi sciendū sicut ait **N**ico. de lyra super
 y. **L**ozin⁹. v. **A** appetitus est inclinatio ses
 que s̄ formam. **E**st autē in nobis duplex for
 ma scz nāl̄is r grā habitualis. **A**ppetit⁹ autē
 nature inclinauit ad p̄seruādū vnionēz autē
 cū corp̄e. r ideo dissolutionēz refugit et ab
 horret. **A**ppetit⁹ autē grē cōminat ad p̄secutio
 nē grē que p̄sistit in clara dē vīsiōe et frui
 tione. **I**git̄ si aiā possit cōsequi grāz absqz
 dissolutione corp̄is hui⁹ mortal̄is appetit⁹ grē
 tenderet in cōsecutionēz glorie celestis sine
 retardatiōe p̄ appetitū nālē. **S**z qz hoc nō
 pōt fieri. iō appetit⁹ nāl̄is eo q̄ refugit nāl̄
 ter dissolutionēz hāc qdāmō repugnat appeti
 tui grē. ideo ait ap̄s̄ ibidē. **I**n hoc ingem̄
 scim⁹ habitudinē n̄fam. i. desideram⁹ cū tes
 dio dilatatiōis grē cōsecutionēz q̄ de celo
 est: qz daf a dōo. r nō ē ex p̄ncipijs intrinsic̄
 nature: p̄pter qd̄ iduētū dī. **I**o. dicit ap̄s̄
Sup̄indui cupiētes appetitū. i. grē. si tñ ve
 stiti nō nudi tuemur. i. si absqz dissolutio
 ne corp̄is corruptibilis q̄ induit aiā vt ves
 timēto possit sup̄indui grā: tñ absqz aliqd̄
 retardāte appetitus grē in hoc ferret: s̄ qz
 hoc est impossibile. ideo retardaf p̄ nālēm
 appetitū dissolutionē aīe r corp̄is abhorret
 tem: p̄pter qd̄ subdit. **N**ā r qui sum⁹ in hoc
 tabernaculo. i. in hoc corp̄e mortali inges
 m̄scim⁹ grauat̄ de dissolutione corp̄is r aīe
 eo q̄ nolim⁹ eripolari corp̄e p̄ mortē: s̄ sup̄
 uestiri. i. gl̄ie vestimēto. **A**ppetit⁹ tñ grē in
 oib⁹ sanctis vincit appetitū nature. ideo ait
 ap̄s̄. **A**udem⁹ autē scz sine trepidatiōe r do
 nā volūtate hēm⁹. i. delectatōes i mētemaḡ
 pegrinari a corp̄e. i. dissolutionēz hui⁹ corp̄is
 per mortē subire et p̄ntes eē ad deū. i. vt p̄
 h̄ dēam⁹ clarā dei vīsiōne r p̄fectā fruiciōēz
 h̄ **N**ico. de lyra. p̄p̄ qd̄ ap̄s̄ ait. i. ca. ad **P**hil.
Lozart⁹. n. e. duob⁹. i. inuēoz qd̄ appetēdū

duo que non possunt simul haberi desiderium habere dissolui per mortem corporalem et esse cuius christo. s. in gloria. Adulto meli' est. i. videt per me. manere autem in carne. i. diuini viuere magis necessarium est propter nos. Iam nram confirmationem in fide et moribus per doctrinam magis. Dec. de terra. Sicut igitur in paulo superueniens appetitum nature cum inclinabat in fatigabilem ad gloriam. et si erit ratio quare illa gloria nulla erit fatigatio: quia illa gloria erit cum gratia summatam in corpore glorioso sic post dicitur. Et ideo illa beata vita operantes non fatigabuntur ais vris deficientes. Heb. xi. Ad hanc igitur vitam felicem vocabimur dum christi proferret. Venite benedicti patris mei possidete regnum.

Tertio illa felicitas erit absque cessatione nec quidem quousque oportet cessare ab opere virtutis vel quousque oportet etiam nunc bibere nunc comedere. Et sic non valeamus eandem operationem absque cessatione facere. in illa gloria non sicut nunc enim ibi dormiemus. nunquam ab eadem operatione cessabimus: si dei visio et fructus et breuiter omnes operationes ibidem anime et corpori puenientes erunt perpetue et sine cessatione. Nec in inferno cessabunt tormentum: si erunt perpetua et absque fine. propter quod Salomon monet nos absque cessatione audire doctrinam quam possit nos perducere ad gloriam dicens puer. xix. Non cesses filii audire doctrinam nec ignores sermones scientie. Nam sic illa gloria est in continua visione et fruitione dei. sic dispositio ad illam est in continua acquisitione scientie et virtutum quantum possibile est: vni. Lriso. super Mattheum. Deum nos disposuit esse ut nec studeres nec laborares circa scripturas acquiram salutem scientie sine gratia dei: ut ne nobis imputemus quod scimus: nec tamen gratiam acquiramus nisi studuerimus et laborauerimus circa scripturas ne donum dei negligamus detur. Gratia dei adiutorium est infirmitati humane. adiutorium autem non dormientibus datur: si festinantibus et pualentibus. Sicut in bello non ois qui pugnat vincit. Nemo enim vincere potest nisi pugnaverit. sic non ois qui studet et legit acquirunt scientiam pualentem. Nemo enim acquirere potest nisi qui studiosus fuerit ad legendum: aut assiduus ad audiendum. Dec. ille. Et Ecclesi. vi. Logitatum habet in preceptis dei: et in mandatis illius maxime assiduus esto. Nam ut eodem. li. dicitur. c. ii. Qui timet dominum inquirat et beneplacita sunt illi et qui diligunt eum replebuntur lege ipsius. Et ratio est quia sicut lux est necessaria gradientibus ut recte que-

bulent. Sic noticia legis ad deum tendentibus Ideo dicitur puer. vi. Considera filii precepta patris tui. Et legitur. Et ambulaueris gradibus eius: cum dormieris custodiet te. Et cuius gloria loquere cum eis. quia mandatum lucerna est et lux. Sed hodie via hac lucis et iusticie inuigilant oibus malis: nec cessant a peccatis. sic in illa vita beata erit in quibus beatus. nunc rationale deum implebit luce sapientie ita ut peritus nulla scientia destit. Implebitur percipientibus nunc fonte iusticie ut oino desiderem? et ea penitus repleamur. Nostrum irascibile replebitur summa iocunditate atque leticia. Dec. ille. Non cessemus igitur bene facere charissimum quod peruenauerit usque in finem hinc saluum erit. Ad hanc. quia nec cessabimus illam diuinam euentiam contemplari ad quam vocabimur dum nobis dicitur. Venite benedicti regni. Quarto dicitur est quod felicitas erit sine alteratione. In hoc enim do sunt valde multe alterationes tam in anima quam in corpore sicut notum est sunt multa impedimenta ut non valeamus a illud regnum puenire nisi cum magna difficultate. Sed in celesti gloria nulla erit alteratio: nec in anima: in corpore: imo oia erunt sic stabilia sic placet ut quilibet beatus possit dicere illud Job. xix. Si mea semper immouabit. Nam res melius placeat et magis sunt gloriose. Ideo ad denotandum summam delectationem illius glorie dicitur quod immouabit. quia tale ac tantum erit gaudium per millia millium annorum: imo: et in perpetuum gratia est in primo aggressu ad illam. De signis autem quod ostendunt hominem esse de numero electorum ad illam gloriam ait beatus. Quis poterit dicere ego electus sum. ego de peccatis estinatus ad vitam. et de numero filiorum reclamare nimirum scriptura Ecclesi. ix. Nescit homo vtrum dignus sit amore vel odio. Certitudine vtriusque non habent sed spei fiducia consolatur nos ne dubitatio huius anxietate penitus cruciemur. Propter data sunt quedam signa et indicia manifeste salutis ut indubitabile sit eius esse de numero electorum: in quo ea signa permanent. Nam quos presciscit et predestinauit conformes fieri imaginibus filii sui ut certitudinem negat causa sollicitudinis induciam prestat gratia consolationis. vtrum qui stat videat ne cadat. et in ea forma salutis indicium est et argumentum predestinationis perseuerare atque proficiat. Pro inter ea que fiducia prestant et certitiam spei illud vnum maximum est vnum domini Johannis. x. Qui est

De generali resurrectione

o sba dei audit. Nonnullos enim sic interdū
uenientes audientes: ac si nihil p̄tineant ad
s que dicunt nō intrare cor suū nō discus
e mores suos nō cogitare: ne forte quod
dicūt dicitur sit p̄pter eos. Si forte sermo
manifeste aduersus vicia illa p̄cessit q̄
s se illi sentiunt obligatos dissimulāt et
errūt oculos. Sedis. aut qualibz adinuen
ne palliat vicia et seducūt miserī semet
os. In his ergo salutis signa non videntur
gis aut vereor: ne forte p̄pterea non au
nt verbus dicit: q̄ sunt ipsi ex deo. Est et
ad testimonium qd̄ in terra daf ad discer
ndos celi ciues a ciuibz babylonis. Non
sine testimonio electos suos deserit de
certe que naz eis poterat esse cōsolatio
r spem et metus sollicitudine anxia flu
rit: si nullū electionis sue habere testi
mū merent. Proinde fidelis s̄mo et om
ceptione dignus quo salutis testimonio
mendant. Tres sūt inq̄ qui testimonium
t. Sp̄s aqua et sanguis. In p̄mo hōie
peccatum: in ipso etiam cecidim⁹ vni
t. Cecidim⁹ sane in carcere luro et lapidi
pleni: exinde iacebim⁹ captiuū inquina
qualitati donec veniet desiderat⁹ gētibz
nos redimere abluere adiunaret. Dic
ni qui sanguine propriū dedit in redē
tione: quas simul p̄duxit de latere suo. in
tione. Emisit deinde de excelso spiritu
qui adiunaret infirmitatē n̄am. Quis
atē qui testimonium habet effusi sanguis
christi nisi qd̄ cōtinet a pctis. Seru⁹ enī
ari est qd̄ facit pctm̄ qui si deinceps cōri
poterit et iugū abijcere misere seruitus
certissimū habet testimonium redēptio
quā operat sine dubio sanguis christi.
si nō sufficit peccatorū si nō assit etiam
ēria. Dabet ergo ab aqua testimonium
aborat in gemitu suo lauās p̄ singulas
les lectū suum. Sane nouū supuenisse
tū: certissime noua conuersatio restat
vt breuiter repetā a sanguine et aqua
ctu habere testimonium est si contines
s: si dignos agis penitētie fruct⁹ si fa
pera vite. hec Bernar. Ex his igitur si
potest esse sp̄s et cōiudinis in dānatis p̄e
nationis ad illā gloriāz de qua pauca
sumus in qua sunt aliqua multo plu
e loqui nō videmus. quia vt dicitur. i.
qd̄. ocul⁹ nō vidit nec auris audiuit
et cor hōis ascendit que preparauit de
ntibz: quibus dicitur est vt ostendat

dat magnitudinē glorie sue. Venite bñ. rē.
Et sic dicitur ē de his q̄ p̄tinet ad aiām. rē.

Consequenter vi
dendū est de beatitudine
corpis: vñ nō solū beata
erit aiā: sed et ip̄us corp⁹
suo modo beatificabitur
Circa quod tria sunt des
claranda.

Primū erit de generali resurrectione.

Secundū erit de finali diiudicatione.

Tertiū erit de corporum gloriōsificatione.

Circa primū ait apostolus. i. Corin. v.
Dēs quidē resurgem⁹ scz tam boni q̄ malī
sed nō omnes imutabimur. scz de statu anī
malitatis ad statū sp̄ualitatis. Iste enī est
articulus fidei q̄ scz credim⁹ carnis resurre
ctionē qui quīs nō possit p̄bati necessas
ria rōne. p̄t tñ p̄bati auctoritate et rēpōzi
ca persuasus sic. Iustū remuneratōe decet
vt illa cōiungat in cōsolatione p̄m̄ q̄ sua
d̄tute cōiūxerat in labore meriti. sed deest
iustus remuneratōr et sua potētia siue vir
tute aiām cōiūxit corpori in labore vite p̄
sentis: ergo aiām cōiūget in cōsolatiōe p̄
m̄vite future. Doc aut fieri nō p̄t nisi illi
qui decesserūt resurgāt a mortuis. ergo. rē.
P̄terea p̄m̄ cōrespōdere debet meris
to et pena demerito. sed anime saluandorū
merent in suis corporibz: ergo et aiē saluan
dorū tandē debet p̄miari in suis corpibz: e
ita aiē dānatorū debēt cruciari in suis corpo
ribz. Item cū aiā nata sit esse corpus forma
et forma naturalē hēat inclinatio ad mate
riā. aiā hz nālē inclinatioz ad p̄ficiēdū hu
manū corp⁹ et regendū: si nulla naturalis in
clinatio est frustra. qz vt dicit s̄mo de celo
et mūdo. natura nō facit aliqd̄ factū vanū.
et si hoc est verū de natura naturata: multo
fortius hoc est verum de natura naturans
te. Doc est de institutore create nature. qui
tū ipsaz nō naturalit̄ nec de necessitate s̄ li
bera volūtate instituit. Frustra autē et vane
esset in aiā sepata p̄dicta inclinatio si nuns
q̄ eēt bñano corpori iterū vniēda. Quāuis
enī nālis appetitū b̄titudinis in dānatis re
mātur sit p̄tēto incōpler: nō tñ ē frustra
qz est ad maioris iniquitatis in qua ob̄st
nati sunt punitionē: et per hoc ad omnē ius
ticie manifestationē: non sic tñ p̄t esset dici
de inclinatione animarū: si nō q̄ essent res
tū corporibz vniēde. Non enī p̄t dici q̄ p̄

De generali resurrectione

petua privatio cōplementi illi⁹ inclinatiois
 esset ppter animarū obstinationē in pecca-
 to. qz bec causa extendi non posset ad aīas
 beatas. banc rationem ponit Richard. Item
 anima rōnalis naturaliter appetitynri suo
 corpori. ergo imperfecta britudine. ipsa aīa ē
 suo corpi vnita. ascendens pz p bñi Augu-
 super Bñi. ad litteras ybi ait. qz anima brā
 retardat ne tota interione ferat in illud sū-
 mū celū scz diuinā essentia. ppter appetitū
 seu dēideriū qd̄ habet ad vniūficādū corpi
 suū. minor etiā patz. qz imperfecta britudi-
 ne oē dēideriū anime implet. Et richard⁹
 inquit hoc requirit vniuersi pfectio. De p-
 fectiōne omni ei⁹ est triplex substantia scz
 pure corporalis r pure spūalis: r ex corpo-
 rali r spūali cōposita. Unde hac pte sue per-
 fectōis careret vniuersū ppetuo si aīa e cor-
 porib⁹ separe nūqz corpi⁹ vniret. s̄ ille Th
 magister dicit. iij. ca. l. ait. Resurrecturā
 carnē omnū quicūqz nati sūt atqz nascen-
 t r mortui sunt atqz morient nullaten⁹ ambi-
 gere debet xpian⁹. Ait enim Isa. xxyi. s̄m
 trānslationē. lxx. interp̄tū. Resurgēt mortui
 r resurgēt qui erāt in sepulchris. Et ap̄stus
 y. Thessa. iij. Nolum⁹ vos ignorare de dor-
 miētibus. Recta ergo fides ait Bonauē.
 dicit resurrectionē corporū nostrorū esse fut-
 urā. r ad hoc credendū adiuvaf per fidem
 r resurrectionis christi iam facte. Si enī xps
 est caput r mēbra dñt pformari capiti. Cū
 xps resurrexit cōstās est vt r nos resurga-
 mus. Et Richard. Anime vniē eisdē corpo-
 rib⁹ nūero a quib⁹ separe fuerunt. Aīe enim
 separe inclināf naturaliter et determinare
 ad illa corpa que aiauerūt. Quāuis enī a
 pncipio creationis anima que est hui⁹ cor-
 poris forma potuisset fuisse pueniens alte-
 rius corporis illis. tamē ex sui vnione ad cor-
 pus ad ipsū determinate cōtrahit naturā
 lem amicitia. Exēplū hui⁹ ponit tale. Sup-
 ponit. due puelle in oib⁹ s̄tes hoc excepto
 qz numero differūt. Quāuis a pncipio in-
 differens esset alicui viro ducere quālibet
 istarū. tū vna ducta tā nō est indifferēs ad
 vrāqz. r si ambe nupture magis inclinaret ad
 illam: cuz qua familiaritate cōtraxit prius
 Preterea rectitudo iusticie hoc exigit vt di-
 ctiū est. vt qui picipes sunt in merito vl de
 merito picipes sint in pena vl premio. Et
 hoc est qz dicit Job. xix. In nouissimo die de
 terra surrectur⁹ ius r iur. circū. pe. m. r in c.

m. y. d. sal. meum. Erit igit idē hō numer-
 qui p⁹ fuit: qd̄ determinat Richard. di. Di-
 na puidētia oēs hoies determinat in sū-
 finē electos ordinat in vltimū finē rōne f-
 finalis bonitatis eis debitū. Illā bonitatē
 r illum finē eis cōferendo. Rēpobos ordi-
 nar in vltimū finē eis debitū rōne fin-
 malicie: nō illā maliciā eis cōferēdo: quā
 malicia nō est a deo: s̄ iuste pmitēdo eo
 decedere in malicia r illū finē eis iuste in-
 gendo. Ille autē finis est vltima pena. D-
 mines hō nō cōsequat⁹ finē suū in hac m-
 tali vita: qz nec assequunt⁹ adēptionē sū-
 boni nec pfecte et⁹ adēptione pūatē. Et
 cōsequunt⁹ sūū vltimū finē post mortē: r
 nō qd̄ nō sunt. Vides autē qz mortui
 nūqz erūt hoies nisi fructū: ergo de ne-
 sitate sequit⁹ qz illi idēz hoies q̄ mortui sūt
 resurgēt. aliter nūqz cōsequerēt⁹ finēz sū-
 vltimū. Et ita ne aliqua opa dei remane-
 imperfecta: r ne naturalis appetit⁹ que ai-
 indidit ad sua corpa. sit frustra. aīe tamē
 probōm⁹ reuincit non ppter eoz cōsolat-
 nē: sed ad sue dānatōis cumulū. Pcedi-
 tamē resurrectio erit imēdiatē p diuina
 tentiāz fiet insup in iussu xpi sicut dicit
 Thessa. iij. Ipse dñs in iussu r in voce
 chāgeli. r in tuba. dei descendit de celo r
 tui qui in xpo sunt resurgent vni. dei
 nos qui viuim⁹ qui relinqm⁹ semel rap-
 mur cuz illis in nubib⁹ obuiā christo in
 r sic semp cuz dño erim⁹. Text⁹ sic expo-
 a Nico. de lyra. Ipse dñs in iussu dice-
 surgite mortui ad iudiciū. r i voce arch-
 li scilicet michaelis qui est pnceps ecclesie
 quo intelligunt⁹ angeli alij qui ministere
 adhibebūt in resurrectionē colligēdo pu-
 res qui magnū sonus faciet quasi iudic-
 cones. Pōt etiā aliter exponi. vt illud d-
 Surgite mortui ad iudiciūm sicut arch-
 michaelis executur et christi impatiē-
 virtute infinita fiet resurrectio. Et sic
 in iussu referat ad xpm. r qd̄ subditur. A
 voce archāgeli ad michaelē archangelē
 Et i tuba dei. Ista tuba nō est aliud qz
 p̄dicta que dicit tuba ppter sicutudine
 be materialis veteris testamēti qua fi-
 conuocatio ad consiliū r preparatio a-
 lum r inuitatio ad festum. quia tūc on-
 congregabunt in iudicio r armabuntur
 iusti ad vltionē inimicorū r inuitabunt
 iusti ad festum angelorum. Descendēt qz
 stus de celo. nam iudicabit in forma h-

apparet. fm q̄ dicit Act. i. Sic iesus
 affump̄ est a vobis scz in forma hūa-
 nita sic veniet. scz ad iudiciū. Et mortui
 in christo sunt resurgēt p̄mi. Ista p̄-
 s̄ et posteritas nō pōt intelligi ad actus
 rēgēdūz omnes resurgēt in eodem in-
 sti fm qd dicitur h̄me Lxxij. xv. Des-
 cē resurgēt. Et subdit in momēto in
 oculu: propter qd salua meliori iudicio
 est mihi q̄ ista prioritas et posteritas sit
 rēda ad quietē in christo in eius fide
 sedo. Deinde nos simul rapiemur cum
 iam resuscitati cū ipsa obuias christo
 enti ad iudiciū in aera vbi p̄fert sentē-
 iudiciū super vallē iosaphat. vt dicitur
 Jobel. iij. Et sic temp cū dño erimus:
 electi a christo nō separabūf amplius
 temp erūt sibi cōiuncti: nō solus in ani-
 sed etias in corpore. Dec Nico. de lra.
 auen. nō di. xliij. iij. qm̄ christo ē assi-
 re nostre resurrectionis duplicem causā
 quam efficientem et finale. Efficientēz
 dupliciter assignare aut sicut p̄mū h̄m-
 ū aut sicut instrumētū efficiens. Sicut
 nū p̄ncipiū est xps fm deitatem et totis-
 nitas efficiēs: sicut instrumētū est vox
 h̄i ad cū? plationē et yocationē mortui
 rēnt. Sicut causa exēplaris duplex
 ha in qua res cognoscitur et disponit. et
 est dei filius fm naturā diuinā et tota-
 tas. alio mō in quo inchoatur et exem-
 cas. et sic est resurrectio xpi. Quia vt di-
 lugu. de tri. Talia erūt corpora quale
 in sua resurrectione mōstrauit. Qm̄ fuit
 idā erēplū in quo fuit nra resurrectio
 data tāq̄ membū in capite. sicut dicit
 pe. ij. Deū cōiunificauit nos christo nos
 per fidē formatā incorporādo cui? grā-
 tis saluati. scz in spe et cōresuscitauit sicut
 ter in spe. Dicit idem doc. q̄ p̄mū natu-
 surgēt q̄ audiat. Unde in auditu sunt
 scilicet receptio speciei in organo et ius-
 in de re recepta. Quātū ad receptionē
 idet excitationē: sed q̄ntū ad iudiciū
 et ita ad vocem christi fiet resuscita-
 hō bonoz ipsi humanitatis in qua fuit
 ū. Unde vox ista erit d̄ruosa. Et ideo
 iustus quasi p̄ceptū. Dicit enim et fiet
 angelica. ideo dicit vox archangeli. id
 p̄ncipiū. Erit nihilomin⁹ serena. et ideo
 ube dicit. et idē multiplici vocabolo ex-
 p̄f ad insinuandū illi⁹ vocis p̄rietatē
 p̄plicem et dignitatē. Jo. v. Nolite mī-

rari hoc. quia venit hora in qua omnes qui
 in monumentis sūt audiet vocē filij dei.

Declarat idem doctor q̄ in resurrectio-
 ne tria erunt.

Primū erit corpus ex puluerib⁹ reformatio
 Secundū ipsi corpori reformato aie vnio.
 Tertio vnioz inseparabilis colligatio.

Primū erit contra naturā. i. contra solē-
 tum cursuz nature que pōt perfecta destrue-
 re. nō tamē pōt destructa reparare. Secundū
 erit fm naturā: quia aīa corpori optime or-
 ganizato cui desiderabat vniri vnies. Ter-
 tiū erit supra naturam scz ex corruptibili
 fiat incorruptibile. Quia ergo primū et vlti-
 mū nō est a natura. ideo nō est dicendū re-
 surrectionē eē nālē. p̄mū. s. relectio pul-
 uerū videt debere fieri p̄ āgelos. iuxta illō
 Mat. xxiij. Aditret angelos suos cū tubaz
 voce magna et d̄gregabit electos ei⁹ a quat-
 tuoz ventis celi: a sumis celoz vsq̄ ad ter-
 minos eorū. De lra. Aditret angelos suos
 quia ministerio angeloz colligent cineres
 mortuoz. Cū tuba: sicut enim in datione le-
 gis auditus est son⁹ terribilis. vt habetur
 Exo. xx. Ira audiet tunc sonit⁹ cōstitis vir-
 tute angeloz factus. et voce magna. Ista
 vox erit vox xpi vocātis mortuos ad iudic-
 cium. Et cōgregabit electos ei⁹. Zicet enī
 omnes adducant. ad iudiciū: tamen electi
 sp̄līter adducēt ministerio angeloz: quia
 erūt concius eorū. A quattuor ventis celi
 id est a quattuor p̄rib⁹ mūdī vnde oriuntur
 p̄ncipales eyēti. et p̄ h̄ itelligit. alie pres or-
 bis min⁹ p̄ncipales. A sumis celoz et. Iste
 mod⁹ loquēdi est fm apparentiā: qz sumus
 celi videt esse sup centis capitis nri. s. min⁹
 aut celi videt vbi terminat aspectus. quia
 ibi videtur celū cōiungi terr. licz fm veri-
 tatem equaliter distet a terra vndiq̄. Est
 ergo sensus a summis celoz. id est ab om-
 ni loco qui sub celo est adducēt electi ad
 locum iudiciū. Dec Nico. de lra. Sc̄m h̄
 dicitur q̄ corporalis relectio puluerum
 non fit in instanti: quia nulla virtus crea-
 ta potest aliquod corpus de loco ad locum
 transferre in instanti: sed virtus angeloz
 quozum ministerio talis puluis materia
 lis recolligetur. de quo formanda sunt cor-
 pora resurgētū est finita: erit tñ rep⁹ bre-
 ue et ip̄cepibile humano sensu: qz quātū
 h̄mōi actio angelozū mēsuret tpe sue cuoz
 mēsure tñ talis est a deo veloz q̄ excedit
 oēm t̄pale velocitatē ab hoīe excogitabile.

Ideo ap[osto]lus dicit: q[uo]d fiet in momento. For-
 matio tamē corp[or]is & animatio fiet in in-
 stanti: q[ui] sola virt[us] diuina & predictio pul-
 ue[ris] poreit humanū corp[us] formare: & forma-
 tum animare: que quida[m] virtus ē simplici-
 ter infinita. Et h[ab]ita apli referātur ad h[anc]
 corp[or]is formationē: & animarū infusionē
 tunc pot[est] concedi q[uo]d per ictum oculi & p[er] mo-
 mentū intelligit instantaneam mensuram:
 non tamē hoc faciet deus in instanti p[ro]pter
 necessitatem: sed magis p[ro]pter congruita-
 tem: vt ex hoc. s. magis elucescat diuine vir-
 tutis p[er]fectio omnem virtute[m] creatam ex-
 cedens: & hoc dico probabiliter. Et hoc suf-
 ficet in ista materia supernaturali ad quam
 intellectus humanus nō potest sufficienter
 attingere p[er] statū miserie. Circa hanc ma-
 teriam querit Ric[ardus]. vtrum ex materia cu-
 iuslibet membri reintegretur idem mēbru[m]
 in numero? Et soluedo dicit q[uo]d in materia
 membri est cōsiderare illud q[uo]d est de neces-
 sitate ad debitam membri cōsistentiam: et
 illud quod ibi ē de superfluitate. nam cōtin-
 git quādoq[ue] membrū aliquid plus habere
 de materia q[uam] cōueniens sit forme eius.
 Prīmū ergo redibit ad idem membrum in
 numero: q[uo]d reformatio debet respondere for-
 mationi. Si tamen aliter fieret nihilomin[us]
 videretur quibusdam q[uo]d posset idem corp[us]
 in numero resurgere ex quo rediret totius
 eadem materia in numero: & eadem in nu-
 mero forma: que sunt eēntiales partes cō-
 positæ: quod sentire videtur Aug[ustinus]. xxi. de ci-
 vbi ponit exemplum de vase facto in limo &
 posita in eundē limū redactō: & de eodem li-
 mō iterum reparato. Et ibidē dicit q[uo]d ad
 hoc q[uo]d redeat idem numero non oportet q[uo]d
 illa pars materie que prius erat in fundo
 iterum ponatur in fundo: sed sufficit q[uo]d to-
 tum reparatur de toto. Et simile dicit in li-
 bro Enchyri. c. xci. Si status inquit cuiuslibet
 bet metalli solubilis aut igne liquesceret aut
 dretur et in puluerē: aut funderet in massā
 & eaz vellet artifex rursus ex illius materie
 quāitate reparare: nihil interesset si ad e[um]
 integritate[m] repate que particula materie
 cui mēbro redderetur dum tamē totum ex
 quo constituta fuerat restituta resumeret.
 ita deus mirabiliter arg[ue]t ineffabiliter artis-
 fer[us] de quo caro nostra constitit: nec ali-
 quid attrinebit ad eius reintegritate[m] vtrū
 capilli ad capillos redeāt: & yngues ad yn-

gues: an quicquid eorum perierat m[er]ite
 in carnem: & in partes alias corp[or]is re-
 cetur curante artificis p[ro]uidētia ne q[uo]d
 indecens fiat. Dec Aug[ustinus]. dicit in super
 doctor. c. precedenti. Non aut[em] perit deo-
 rena maceries de qua mortalium creat[ur]
 ro: sed in quemlibet puluerem cinerem
 soluat in quolibet altius aurasq[ue] di-
 giat in quancūq[ue] alioq[ue] corp[or]ū subitan-
 vel in ipa elemēta verratur in q[ui]cūq[ue]
 lium etiaz hominū abū cedat: camēq[ue]
 terur alimōtie humane p[er]cto tempore
 dit q[uo]d illaz p[er]mitus vt homo fieret cre-
 uerit animauit. Dec ille. Sed de etate
 quantitate resurgētium iam dicam[us]:
 storus nāq[ue] ait Ep[iscop]o. iiii. q[uo]d officia de q[ui]b[us]
 ibidē loq[uitur] exercēbūtur in ecclesia mil-
 te donec occurrat? oēs in vnitatē fidē
 ait N[on]. de lyra q[uo]d sumus vnit[us] in fide & co-
 tione christi in vtrū p[er]fectū. I. occurrat?
 si o veniēt ad iudiciū qui est vir omni-
 factus: in mensurā etatis plenitudinis
 si. omnes enim resurgēt in etate. xxxi.
 notum que est etas plene perfecta & in
 christus passus fuit. Dec N[on]. de lyra. Q[ui]
 deducens Ric[ardus]. di. xliij. q[ui] ait. Om-
 resurgent in statu corp[or]is: & naturalis-
 turis quas habituri erant si tātū vixerit
 vel quā habuerunt qui tātū vixerit q[ui]
 in tempore ad quod terminatur motus
 ciendi qui circiter de lege cōmuni est
 tempus quo christus mortu[us] est. vñ 2.
 xxxi. de ci. ait. Q[uo]d cōmemorauit ap[osto]lus
 sura etatis plenitudinis christi sic acco-
 mus dictum vt nec vltra nec infra illius
 formam resurgant corp[or]a mortuor[um]: si
 ea etate & robore vsq[ue] ad quam hic ch[ri]s-
 peruenisse cognouimus. p[ro]pter enim p[ro]-
 ctionem nature decet vt resurgant in
 mo statu corp[or]is que habuerūt: vel si
 vixissent erant naturaliter habituri.
 autē status est in termino motus p[ri]m[us]
 vt dictum est: & ita non omnes resurge-
 equali virtute naturali vel superna
 si omnes resurgēt in naturali virtute
 quilibet habiturus erat vel habitus in-
 no sui profectus: & illud tempus fere
 est quātum ad omnes. ideo omnes di-
 resurrecturi in eadem nocte. Et dixit se
 tempus mēsurans motus profectus in
 nibus hominibus non est punctualite-
 le. Dec Ric[ardus]. ad galat[as]. etia[m]. i. c. di.
 dicit. Omnes enim in eadem etate

ad consummationem et substantialem pfectionem sue beatitudinis: ita quod ante non habet suam totalem substantialem beatitudinem imo semper expectat consummationem suam in illa usque ad corporis resurrectionem, sed tunc implebitur et consummabitur ita quod plus non expectabit. Anima ergo post corporis resurrectionem erit beatorum quod ante. Et hoc dupliciter, extensius et intensius. Extensius quia in pluribus, quia tunc erit beata in se bonis est in bonis propriis et in bonis corporis: tunc enim erit premiata sicut meruit. s. i. corpore. Et quod anima beatificetur in corpore hoc erigit natura anime que est forma corporis: hoc etiam erigit ratio meriti quod necessario est anime in corpore. Secundum beatitudo anime erit maior intensius, quia anima perfectior est in suo esse naturali: et in suo posse: quando est separata: et ideo perfectius operatur. Quoad enim caret corpore glorioso fertur appetitum eius ad aliud extra et extra deum, et ideo necessario appetitum anime et intentio dispergitur et diuiditur: et ideo non ita intense et perfecte per cogitationes et amorem fertur in deum, cum autem coniungitur corpore glorioso intentio anime non dispergitur ad aliquid extra deum et extra se ad aliquid non habitum et sic tollitur naturalis imperfectio anime que retardabat et impediebat ne posset in perfectionem actum. Tollitur etiam inquietudo appetitus et inuentionis anime, quia totum iam habet quod appetebat et desiderabat et sic tollitur omne quod erat impedimentum consummationis beatitudinis et sic patet quomodo resurrectio corporis gloriosum facit ad beatitudinem anime intensius et extensius. Et hoc est quod ait beatus Anselmus in de similitudinibus. Constat animas sanctorum qui facti celestia tenent, necdum plena felicitate frui donec incorrupte corporum suorum potiantur. Et sic patet de resurrectione generali.

¶ Quando dicendum est
de finali diiudicatione de qua tractat magister di. xliij. quarti ubi dicit quod domino adueniente et iudicium pcedet eius ignis quo comburetur facies mundi huius: et peribit celum et terra dicente beato Petro in secunda canonica c. vlti. Adueniet autem dies domini sic sicut in qua celi magno impetu transibunt, elementa vero calore soluentur et terra et ea que in ipsa sunt omnia opera expurentur, Quod exponens Hieronimus de lyra ait

Adueniet autem dies domini. i. dies iudicium dicitur dies domini, quia tunc in omnibus fiet voluntas eius in punitione malorum premitatione bonorum. Et subditur modum veniendi cum dicitur: vel fur. i. repente et expectatio sicut dicitur Mat. xxiiij. De die illa et hora nemo scit. In quo celi, i. superpars aeris et inferioris magno impetu transibunt a statu in quo nunc sunt per impetu ignis conflagrationis. Elementa vero calore solentur. q. d. Non solum aer sed etiam cetera menta igne purgabuntur. Terra et ea que non solum terra: sed omnia que in ipsa sunt facta de ipsa producta exurentur. De icelle. i. notandum est quod duo erunt iudicia. Unum aqua et aliud per ignem. Primum factum est aqua. Secundum fiet per ignem. In primo statu viguit luxuria in qua sunt duo, s. avaritia et feditas propter quod fiebat purgatio per aqua que est refrigerans et mundificans. In primo statu vigebit avaritia unde erunt hereses frigiditatis frigiditate avaricie et detestabilis charitatis Mat. xxiiij. Quia abundabit avaritia refrig. charitas multorum propter quod erit purgatio per ignem quod habet contrariam qualitatem. De isto igne dicit Hieronimus per sententia naturalis. Sic enim dicitur, videtur mihi videtur quod illi ignis productio supernaturalis erit hoc erit aliqua naturalis aptitudo ad operationem ad quam applicabitur a deo virtute principaliter mouente, quia ignis erit virtute illius instrumentum, erit in illo eiusdem speciei cum igne elementari. Notandum dicit quod est loqui de ignis purgationis ad incarnationem et progressum et consumptionem. Quod ad incarnationem dicendum quod a virtute supra naturam est. Quia enim sic agat nouo et insolito modo consumatur et sic multiplicatio hoc non esset nisi aliquis nova assisteret. Que autem sit illa ipse nouit. Quod autem ad progressum quod est reuertere: subditur: dicendum est quod virtute naturali. Sed quod ad consummationem vel se purgata sunt incorruptibilia et qualitates mutatae sunt supra naturam. igitur iste ascendet tantum quantum duratur purgationem consumptibilia, et quantum duratur purgationem elementa: ascendet flamma et virtus non pcedet. Unum illi ignis duplex erit purgatio. Una est a veritate corruptionis est in omnibus elementis quod erunt incorrupti post resurrectionem: et quod ad banc avaritiam usque ad vltimum sphaere ignis. Alia est

a feditate peti q̄ se extēdit p̄ aerē caligi-
 sum nō q̄ in ipso aere sit petm: sed q̄ dāz
 itas h̄bit in loco ex pctō: ⁊ ita ex fumo
 fricōis exhibitor idōis quōdāmodo ē
 in fec̄: q̄ p̄m ad istā purgationē tan-
 scēdet q̄m aq̄e diluū ascēderūt. h̄
 Et Richar. querēs de hoc igne an p̄ce
 iudiciū dicit. q̄ ignis ille q̄m ad sui iū
 p̄cedet iudiciū. iuxta illud ps. Ignis
 ē ipm p̄cedet q̄m ad p̄gressam d̄omi-
 nū iudiciū. Sequitur d̄m q̄m ad sue opera-
 tōis cōplēmentū. vt enī aliq̄ dicit illo igne
 pietē mūdū purgare in superiori parte q̄
 gada ē x̄ps incipiet venire ad locū iudiciū
 ut ad eū p̄ceptū mor̄ celi cessabūt ⁊ re-
 t̄rēt q̄ tūc iueniēt mortui ⁊ illi tūc iueniū-
 t̄ viuentēs valde cito morient̄ p̄p̄ cessa-
 t̄ mo. celi. ⁊ enā vt volūt q̄dā p̄p̄ d̄i s̄
 n̄tā calor̄ s̄ q̄ tunc erit in loco habi-
 tōis hominū Quis adhuc vsq̄ illuc sub-
 iat ignis p̄dic̄i nō pueniet: ⁊ q̄n statū
 p̄dic̄us ignis t̄cedet ⁊ icinerabit cor-
 porum ⁊ purgabit illud quod iueniet
 q̄dam in electis. Quo facto statim re-
 t̄rēt ⁊ tunc illi ⁊ aliq̄ electi q̄ paruz surgēt
 eos rapiēt simul obuiā ch̄risto in aerē
 t̄ h̄ omnia sicut anteq̄ ch̄ristus p̄uen-
 ad locum iudiciū. ⁊ sic patet q̄ ch̄ristus
 erit ad locū iudiciū successiue sic successi-
 uis celi ascendit. de quo dicit Act. 1. Sic
 et quē admodū vi. e. eū. in celum. Vni-
 uersalis p̄ ignē cām ⁊ rōnem idē doct.
 nat. d. P̄bs dicit. ij. phisicōz q̄ nos su-
 quodāmodo finis omniū. s. rerū corp̄
 ⁊ ideo quomōs inest q̄ cū hō per resur-
 ctionē gloriosam inuouabit: mūdus etiā
 uabit inuouatione pueniētē p̄ illo sta-
 tū Apoc. xxi. dicit. Ecce noua facio om̄s
 Et q̄ predictam hoīs inuouationē p̄
 purgatio duplex. s. ab impuritate cor-
 dilitatis ⁊ culpabilitat̄ sic pueniēs est
 iudic̄i mūdū inuouationē purgādo ab i-
 are duplici corrupitē duabus hoīs
 rib̄ predictis. Una est impuritas ele-
 ⁊ que per mutā actionē ⁊ passionem
 terant in x̄m̄is suis s̄m p̄m in pri-
 erbeoꝝ sic q̄ nullū elemētōz est in
 are sue nature ⁊ hec impuritas corre-
 et corruptibilitatē corporis humani.
 s. elemētōz p̄silio est p̄ corruptibis
 pueniens. Est quedā impuritas alia
 pondens culpabilitatē hoīs: ⁊ illa est
 indignitas ad susceptiōnē inuouati-

onis p̄dic̄e. p̄pter peccata in hac parte mū-
 di cōmissa longo tēpore tā ab hoībuz q̄ ab
 angelis quozuz modo cōis est habitatio in
 isto aere caliginoso. Purgatio aut̄ mundi
 a p̄ma impuritate erit p̄ separationem cu-
 iuscūq̄ nature extraneę ⁊ d̄spositionis cor-
 ruptibis a quolibet elemētō. Purgatio aut̄
 a secūda impuritate erit quedā mundi rō-
 cōciliatio ad similitudinē illi⁹ qua recōciliam-
 tur ecclesie p̄phanate. Et q̄ ignis natura ē
 eiusdē nature cōgregare partes ⁊ d̄sposi-
 tiones extraneas segregare vt docet expe-
 riētia in purgatione auri ⁊ argenti. Et ideo
 talis purgatio pueniētē fiet p̄ ignē. Etiā
 ad purgādū mūdū ab alia impuritate ma-
 gis p̄gnū est ignis q̄ aliud elemētum. q̄
 pctā cōmittunt ex inordinato amore q̄ est
 ignis sp̄ialis immūsus. Et iō ad recōciliā-
 dū mūdū p̄ illā indignitatē pueniēs erit
 ignis sic instrumentū. q̄ ignis in alia ele-
 menta magis rēp̄sentat q̄itates corporuz
 gloriozoz p̄pter eū luminositatem: subtili-
 tatē ⁊ actualitatē rē. Dic ignis purgare in-
 cipiet a parte superiori q̄ purgāda est vt di-
 ctū est vt veniet descēdendo successiue infe-
 rius. Et rō est. q̄ i medio interstitio aeris
 est cōis habitatio demonū vsq̄ ad iudiciū
 ⁊ p̄us peccauit malus angel⁹ q̄ homo. Alia
 rō est ad significandū q̄ ille ignis nō aget
 t̄m in virtute natural̄i vt instrumentū diui-
 ne virtutis. Ignis enim per naturam tēdit
 sursum: nō deorsum. Ille t̄m ignis nullū ele-
 menti destruet essentiam sic nullam rarefas-
 ctionem faciet in aere nisi illā que cōperit
 nature ignis i sua puritate ⁊ ille reducet pa-
 res terre ad terram. ⁊ partes aque ad aquā
 ⁊ p̄dēlabitur aqua s̄m q̄ cōperit nature aq̄
 in sua puritate. Et aut̄ q̄re post iudiciū ele-
 mēta manebūt in eētis suis ⁊ q̄litatibus
 actiuis ⁊ passiuis in esse cōplētissimo: et t̄m
 nō se alterabunt. est. q̄ de⁹ sup̄nāliter a mā
 elemētōz remouebit p̄uationē q̄ necessa-
 ria est ad trāsmutationē nālen̄. sicut dicit
 p̄mo phisicōz. Præterea influentia gnālis
 p̄me cause sine q̄ nulla creatura p̄t in suaz
 actionē nō aderit elemētis ad h̄ vt agat et
 patiānt̄ adinuer̄: hec cā sufficeret si nulla
 alia poneret. Quō aut̄ morient̄ q̄ partū s̄m iu-
 diciū viuēt̄ declarat Richar. ponēdo opiniō-
 nē satis p̄babile. Dicit enī q̄ aliq̄ di. ij. q̄
 ante q̄ esset mor̄ celi oēs hoīs erūt mor-
 tui. quia ante cessationem motus eius erit
 quedāz d̄simperantia in aere per calorē

excessum per quem oēs hoīes qui tūc inue-
 niunt viui morientur. et sic hoc p̄ tanto dicitur
 q̄ aliqui inueniēti viui in aduentu iudicis:
 q̄ aliqui erūt adhuc viuētes valde parum
 aī iudicis aduentū. et etiā aī ignē cōflagra-
 tionis. qui tū moriēti parū aī q̄ chūst⁹ ve-
 niat ad iudiciū et ante q̄ veniat ignis p̄di-
 ctus. Corp̄a it̄ illorū qui viui inueniēti pa-
 rati ante aduentū iudicis per illū ignēz inci-
 nerabūt. vt moze aliorū a cinerib⁹ sic resurre-
 ctio eorū. et sic erit actio ignis p̄dicti aī iu-
 dicitū. et opinio videt̄ satis p̄babilis. Puri-
 gator vero mundo per ignē ait magister. et
 et ad iudiciū veniente dño emittet̄ vor illa
 magna qua resurgēt oēs mortui: et tūc mini-
 sterio angeloz ventilabit̄ area. q̄z boni con-
 gregabūt ei de quatuor partib⁹ orbis ange-
 lico ministerio: quo et rapiant̄ obuiā xpo in
 aera: reprobis in terra quā dilexerūt rema-
 nentib⁹. hec magister. Dicit etiā Richar. q̄
 ignis ille de quo dixim⁹ reprobos cruciabit̄
 etiā aī iudicis. q̄z statim cruciabit̄ eos cū
 resurrexerint: sedente etiā iudice igne illo
 cruciabit̄ et nō igne infernali vt videt̄: q̄ il-
 le ignis nō erit de inferno: sic tūc ignis cō-
 flagrationis vicem eius suplebit: cruciabit̄
 etiā eos post iudiciū: q̄z oēs reprobos cum
 oib⁹ mundi sordib⁹ inuoluet et precipitabit in
 infernū. q̄z qd̄ in illo igne erit impurū stru-
 te diuina segregabit̄ a puro et descēdet in
 infernū ad augendū impetū reprobosuz
 cruciatū. Nec e incōueniens q̄ duplici igne
 crucient̄: uno rōnale est vt post iudiciū eoz
 cruciat⁹ augeant̄. Ille aut̄ ignis q̄ de parte
 materie cuiuslibet elemētōzū supernaturalē
 p̄duces s̄m suā paritatem nō descēdet in
 infernū sed pacto cōplete purgationis offi-
 cio in p̄sacētē materiā resoluet̄ et trans-
 mutabit̄: pars in terrā purā et pars in aquā
 purā et. et fiet ista resolutio et trāsmutatio
 supernaturali struete sicut p̄ eaz ille ignis de
 p̄dicta materia p̄duces. hec Richard⁹. **A**
 aut̄ dicit br̄ns Pe. q̄z celi ardētes soluet̄ur
 nō est inq̄t Bon. intelligēdus de illis celis q̄
 sūt incorruptibiles: s̄ de celo aereo et igneo
 et hoc vocat̄ scriptura celos. s̄m illud **Mat.**
xiii. Volucres celi comedēt̄ illud. Si etiā
 inueniat̄ q̄ stelle cadēt̄ de celo intelligitur
 de celo aereo et stelles vocant̄ assub: quia ha-
 bēt sicut stellā. Et s̄m vulgarē opī-
 nionē dicit̄ stelle cadēt̄ q̄n assub descen-
 dit et scriptura cōformat̄ se mō cōi loquēdi
 Tūc autē maxime fiet ratio imp̄ssio: quia

ignea quāritas abādabit. et hoc faciet d̄
 ad terrore p̄ctōz. hec Bonauē. Ideo d̄
 ante sup̄naturalē p̄ductionē ignis con-
 flagrationis ait Richar. generalit̄ ad actio-
 nis corporū celestia tū vehemens caliditas
 siccitas que erūt cōgrua dispositio ad ignē
 p̄dicti p̄ductionē q̄ velinet̄ generari ar-
 duū qui generat̄ ex nubis rariorē et
 imp̄ssiones humide et generaliter assub
 ascendens in tāta multitudine q̄ appare-
 aspicientib⁹ q̄ sūt stelle de celo cadēt̄
 hec ille. Tūc enī veri ficabit̄ illud **Zac.**
**Erūt signa in sole et luna et stellis et in
 ris pressura gentiū p̄ cōfusione fontē-
 ris et fluctū arescentib⁹ hoib⁹ p̄ timo-
 re expectatiōe que sup̄uenient̄ vniuerso-
 rū. Nā struete celoz mouebūt̄: et tūc vide-
 filiū hoīs et. Et enī ad hunc aduentū iu-
 cis nos p̄parem⁹ diuina p̄uidētia ea
 precedere debēt iudicium nobis denū
Joel. ii. Sol conuertet̄ in tenebras et
 in sanguinē ante q̄ veniat dies dñi ma-
 et horribilis. Sed queris quare de istis
 misiterē disposuit. Respondet̄ q̄ xp̄us
 disposuit ad p̄nūciādū futura mala a
 te **Breg.** Ultima tribulatio multos tri-
 tionib⁹ p̄uenit et per cremēta maloz
 p̄uenient̄ iudicant̄ mala perpetua que
 subsēquēt̄. Secūdo ad p̄nūciādū p̄sen-
 facta. vnde **Breg.** Et quia in cunctis
 quimus in iūctis ferimur. omnia enim
 ad vsū vite accepim⁹ cōuertim⁹ ad v-
 culpe. et ideo sequit̄ q̄ que ad vsū p̄-
 raris inlerimus ad vsū nobis cōue-
 ylrionis. Tertio ad cōcutiēdū hominū
 da. vnde **Beda.** Appropinquāte suo re-
 no elemēta q̄n pauida nutant̄ tremunt̄:
 ergo erit timendū homini. Quarto ad
 dendū diuinū zelum vt ostendat̄ se er-
 re parare ad vlcisēdū creatore de bot-
 suis: sicut fit in p̄lys: quia amicit̄ en-
 se cum armis paratos ad pugnā contra-
 micos. Sic tunc creatura ad vlcisē-
 factorū exardescit in tormētis aduersu
 istos. **Sap. vi.** Quia accipiet armatu
 zel⁹ illi⁹ et armabit̄ creaturā ad vlcisē-
 eorum. **Sap. v.** Hoc ad iamouendū nō
 affectum a mundo. **Breg.** Deus ac re-
 ptor n̄ patos nos inuenire desideras
 la sequit̄ senescētē mūdū denūciat̄ vt
 ab eius amore respicit̄. Erūt ergo
 de quibus **Mat. v. xliii.** Sol obscurat̄
 et luna nō dabit̄ lumen suum et stelle ca-**

elo. Obscuratio solis erit tūc ex p̄p̄i lu
nis subtractione, q̄z s̄m glo. sol z luna z
le ad tempus p̄p̄o lumine p̄inabūtur
quidē naturalit̄ sicut mō fit quādo orit̄
eclipsis: sed sicut in morte christi sol qui
ori suo cōpatiēns cor̄ sup̄naturalit̄ fuit
uratur: sic in mundi termino hōi p̄ quo
act⁹ fuit q̄ multiplicib⁹ malis graubas
obscurabit̄ generalit̄ in vniuerso mōdo.
p̄ luna z stelle a sole lunē recipiūt sole
mirato z ipse obscurabuntur. Sicut enī
hōi instituto ī statu innocētie sol ei am
lucēbat: z hōie stante sol in suo pleno lu
mine stetit. sic postea hōie cadēte a sue lucis
litudine cecidit: sic z hōie turbatiōi ma
y appropinquāte: luce sua ad temp⁹ vt
sibi futurū cēnūciat p̄nabit vt vnicuz
aduentū denūciat ne ex inspiato veniat
care. Et stelle cadent de celo ad sensum
exp̄positū. Erūt ergo signa in sole z luna
tūc in tēpore ioseph quo fuit solis statio,
tūc lucebat. nec vt tēpore ezechie quo
trocessit. x. linee, q̄ etiā tūc lucebat:
z in morte christi. Posuit ergo terrore
z p̄cedētium in luminariū mutatio
sequēter ponit merore hōinū hoc vi
ū exp̄turbatione. Erūt enī multiplex
latio in hōibus etiā p̄fectis Job. xvi.
Iūdo p̄ssuram habebitis. P̄cessit
triplex tribulatio z sequit̄ quarta om
nideliō. Prima fuit tirannoz contra
p̄res. Secūda hereticoz cōtra confess
z. Tertia ypocritarū contra simplices.
Quarta erit antichristi contra fideles. Dec
quatuor venti z quatuor bestie q̄ pas
sūt in mari. z quarta erat seuissima Da
m. xii. quia tūc erit tēp⁹ quale ante non
tūā vt si fieri poterit in errore mutātur
z. Dicit t̄m N. de lyra super Adat. xliiij.
z tribulationes antichristi ante q̄ ap
p̄nt manifestata signa iudicij erit temp⁹
in quo poterūt illi q̄ decepti fuerint
z christū penitere. z istud temp⁹ vt dicit
i. nō durabit nisi p. xl. dies vel circiter
dicit Adat. xliiij. Statim post tribus
die illoz dicitur. i. tempore paruo elapso
z tribulationē antichristi apparebunt si
manifesta p̄p̄i iudicij. Et ideo sub
sol obscurabit̄ zc. sicut p̄i dicitur est
tes celoꝝ mouebūt qz angeli frequē
solito mouebūt̄ ex diuina voluntate
tendū miraculosas trāsmutationes ī
nis ad incutiendū hōibus timorem

iudicij venietis. Dec N. de lyra. Et h̄us
christus in morte cuiuslibet singulare iudi
cium s̄m merita z demerita iuste exerceat:
tamē quia tale iudicij est nobis occultuz z
quo ad penam: z quo ad gloriam imp̄fectū
z etiam solum respectu hominū: z nō demo
nū. ideo necesse est vniuersale iudicijz om
nū simul viuoz z mortuoz in fine mundi
esse venturū. qd̄ erit manifestū. quia obus
omnia erūt nota: erit p̄fectū. quia tam boni
q̄ mali in corpore z aia p̄miabūtur. z ge
nerale qz demones z angeli s̄m merita per
fectam iercedem recipient. In hoc autem
iudicio hēnt illa quatuor q̄ in mundano iu
dicio fieri consueverunt. Videm⁹ enī mūda
no iudicio in quo publicano capto est
cōdemnādus ad mortē cōcurrere quatuor
p̄mū est tuba reum p̄cedēs omnes cō
uocans ad sentētiā audiēdas Amos. xij.
Abouet̄ moab. i. re⁹ in clamore tube. Ses
cundum est scriptura confessionis p̄p̄ie co
ram populo lecta ī proprie dānationis argu
mentuz Dester. xij. Duos seruos confessos
qz vellēt manū mittere in regem: iussit rex
duci ad mortem. Tertium est sententia ab
ore iudicis in reum prolata ad mortis sup
plicium sustinēdum Ero. xxiij. Nō p̄tēria
maleficos viuere sup̄ terram. Quartum est
obediētia ministroꝝum trabētium reum ad
puniendū. h. Macha. vi. Dīs dicitis trabes
bant etiā ad iudicium. Ista enī quatuor erūt
in extremo iudicio viuozum z mortuoz. vñ
nouitates p̄cedentes erūt tanq̄ tube formi
dabiles. quia erunt signa in sole z luna zc.
sicut dictum est p̄ius. vnde hęc nouitates
erunt circa corpora celestia. Circa elemēta.
Et circa hominū vitam. Circa corpora cele
stia. quia per aliquot dies ante iudicium lu
men retrahēt a nobis vt minime vidētur
Jobe. iij. Stelle retraxerūt lumē suum. Se
cūdo circa elemēta. nam tūc erūt tremo
tus magni per loca: z fontē maris: z turbas
tio fluctuum qualis nunq̄ fuit. Nā s̄m Jes
ronymy: eleuabit̄ mare cubitis. xl. sup̄ ons
nes montes. postea tam p̄funde descendet
qz vt videri poterit. postea belue marine
dabūt mugitus terribiles. postea videbitur
torum ardere z ex hīs in gentibus timor z
pauor cum p̄ssura in hominibus genera
bitur Ideo dicitur Adat. xliiij. Erūt in ter
ris p̄ssura gentium. Tertio erūt nouitas
circa corporalem hominū vitam. nam ex t̄m
more bellorum z aduersorum: z ex pauore

fluctuū maris ⁊ undarum: et ex clamore ⁊ gurgitū p̄sentē descabunt hoies ⁊ macri ⁊ pallidi fient. Ideo dicit **Mat. eodē. c. Arescēb' hoibus p̄re timore sonit' maris ⁊ fluctuū: ⁊ expectatione malorū q̄ superveniēt vniuerso oibi.** Nā s̄m **Viero.** post cōfusione maris ⁊ fluctuū videbūt homines herbas ⁊ arbores sanguinē pluerē. omnia edificia ruere. petras adinuicē collidere ⁊ generalē terre motum ⁊ maximū fieri: ex quo timore arescent hoies ⁊ de abditis exeūtes ibūt q̄st amētes ex dictis ⁊ ex formidine malorū q̄ de primo expectabūt. Nam **Strutes** celozū mouebūtur. i. angeli in celo habitantes tremant a facie iudicis non timore amissionis glorie. sed timore reuerētie ⁊ timore cōpāssionis dānatorū **Job. xxv. Colūne celi patrebunt ⁊ p̄remiscent ad vultū iudicis. Et Is. xxxiii. Angeli videbūt filium hois ⁊ c.** **Lons** gregata multitudiē gentiū cōpimentūz seiniuicē ex timore sentētie apparebit **Christus** cū signis plagarū in manibus ⁊ pedibus ⁊ latere ⁊ cū instrumentis sue passionis scz lancea: corona: cruce: clavis: ⁊ malleis de ferētibus angelis ex quib' peccatores de ingratiudine tanti bñficij acrif redarguet dices s̄m **Aug. Ego in mūdū pp̄ vos dēscēdi de celo carnē vestram assumpsi vobiscuz annis. xxx. p̄uersatus sui ⁊ impropria passionē: ⁊ crudelē mortē p̄pter vos sustinui ⁊ hec omnia cognoscē nolūstis. ⁊ si cognouistis p̄emptistis: ⁊ toto posse offendistis. Et tūc s̄m **Mat. xxiii. Plāgent omnes tribus terre.** **Ubi dicit **Erifos.** Vere plangent oēs peccatores. nāz plāgent iudei q̄ christū crucifixerūt: plāgēt gētilēs qui ydola adorauerūt: plangent greci qui in fide errauerūt: plāgent falsi christiani qui carnē ⁊ mūdū plusq̄ deū amauerūt. Plangent oēs tribus terre. qz nulla erit r̄tus ad resistēdum nulla facultas ad fugiēdū. nullus locus ad penitēdum. nullū repus ad satisfaciēdū. ⁊ nulla misericordia iudicis ad subueniēdū. quid igit faciet peccatores cū christ' apparēbit sicut leo. Circa hoc querit quare magis d̄r christ' iudicare q̄ alia p̄sona **Job. v. Pater non iudicat quēq̄ sed omne iudicū dedit filio: Rūdeo inq̄t **Richar. di. xlviii. Christus** nō tm̄ iudicabit in natura diuina s̄m quam est creator. s̄ etiā in humana s̄m quā est redēptor. qz ad hoc iudicabit vt ele-******

cti admittantur ad regnū ad qd nō sufficēt dona creationis sine bñificio redēptōis s̄ non eodē modo iudicabit s̄m vt dicitur quia s̄m differētiāz iudicabit p̄ncipali cōtuitate siue p̄ate ordinaria: s̄m humana. hō ideo iudicabit p̄ate delegata. iudicabit autē p̄ncipali auctoritate ē cōe trib' ⁊ c. eis cōuenit. qz in eis est vna ⁊ eadē natura iudicādī p̄tās: non est tm̄ in cōueniētiā idem sub diuerſa rōne pluribus appropriatur p̄sonis. vnde sapiētia sub rōne quā portat cōgnitiōē appropriat filio ⁊ sicut ne qua est donū appropriat spiritui sancto. **Dico** q̄ p̄ rōne p̄tās q̄ requiritur ad iudicādū iudicare pōt appropriari cui appropriatur s̄m. sed rōne discretiōis q̄ requiritur in iudicio pōt appropriari filio cui appatur sapiētia. rōne autē rectitudinis requiritur in volūtate iudicātis pōt appropriari spiritui sancto cui appropriat bonitas. **Decille.** Secūdo querit idē doctor vni iudicio christus videbit ab omnibus: Rūdeo qz sicut dicit **Aug. s̄m **erit. c. penulti.** Boni ⁊ mali visuri sunt in claritate in qua iudicabit: nō in hūitate in qua iudicāt' est. Cū sicut in p̄aduentu qñ venit vt pro nobis iudicā apparuit in natura humana mortali. i. secūdo aduentu qñ veniet vt iuste iudicā apparebit oibus in natura humana gloriā: nō tm̄ videbunt mali gloriā aie eius oculo corporali nec intellectuali nisi in bñsdā effectib' suis de quibus dolebūt boni gloriāz eius videbūt ⁊ q̄rū ad q̄ corpus oculo corporali: ⁊ videbūt gloriā eius oculo mētali. vñ vitute diuina s̄p̄nalit vt mali videāt gloriāz corporis hūmō p̄fusione. qz q̄libet hō malus trīst' p̄fundit in vidēdo gloriā illū: quē venter odit. dānati hō odit vt vebementē s̄b rōne q̄ sūme bon' est: qz sic odit nō sub rōne q̄ punit eos. vñ q̄uis videre gloriāz christi sit p̄ se delectabile. tm̄ p̄ erit reprobis trīst' abile. qz erāt ei' inimici inuidebūt ei. vñ ad h̄ dicit **Zuc. xxi. b̄t filii hois in nube veniēt cū p̄tāgna ⁊ maiestate. Querit tertio vtrū iudicabit in valle iofaphat: Rūdet **R. di. Qz christ' nō dēscēdet in vallē iofaphat: sed videbit in aere in alto loco vt ab oīs videri sup̄ mortē oliueti de q̄ in celis dicit sic dicit mḡ penulti. c. di. xlviii. quozze parū citra illū locū in q̄ apli viderūt******

001

12

13

14

15

16

ni corpo
oia
p pmet
ere
b
iaphat
in illo val
verat capi fe
ibi. alij circa vallem
da ppinquius: quida remori. electis tñ
fiterib? adexteram iudicij nō in terra:
in aere sicut dicitur. Et h dicit aplo. i.
pessa. iij. Rapiemur cū illis in nubib? ob
z phasto in aera. de hoc loco iudicij dicit
Iob. iij. Congregabūtur oēs gētes et de
ā eas in valle iofaphat et disceptabo cū
ibi. Et hui? loci assignat triplex rō. Pri
qz locus iudicij debet esse cōis cuiusmo
fi vallis iofaphat cū sit locus medi? ter
habitabilis. Secūda quia dicitur esse publi
: si locus pōtius est famosissim? prop
ra nostre redemptionis q̄ ibi et circa ge
sunt. Tertia quia comperit ille locus rō
negocij. quia tractādum est ibi op? mis
cordie et iusticie. Adons aut oliueti qui
iud valle istam designat misericordiā.
phat aut qd̄ interpretatur iudicium de
at iusticiā. Querit idē doct. vtrū in iud
o erit vocal disceptatio: Et dicit q̄ ma
videtur p̄cordare cū textu sacre scriptu
in aliq̄ op̄ ibi erit disceptatio et menta
vocalis. qz christi q̄ iudicabit deus est
mo: et ideo iudicabit mō diuino et hu
mo. nā ex hoc erit maius gaudiū sensibi
noꝝ et maior dolor sensibilis reproboꝝ.
Sicut enī erit mētalis et vocalis citatio
ētaliter ad iudiciū vocabūtur et per mī
riū angeloz vocaliter sicut dicitur ē. ita
reproboꝝ mētalis et vocalis accusatio.
Habūt enī eos p̄sciētie eoz fm ap̄sm
et eoz inq̄tas omnib? manifesta. ita
us vocaliter accusabit eos Adat. xxy.
ni et nō deditis mihi manducare. Ac
dit eos etiam angeli qui fuerūt custo
oz. Domines etiā electi voceten? cō
sa testificabūtur. Sētentia etiā diffi
a nō tm̄ mētalter: sed etiā vocaliter p
vt videt sonare sacra scriptura Adat.
Dec ille. Per quot aut dies durabit in
incertū est vt ait Aug. xx. de ci. pbabit
ne est qd̄ nō tendet p̄ hotā multū plū
qd̄ videt sentire Aug. xx. de ciui. dices
lex p̄uincet p̄sciētias reproboꝝ sine vl
monis p̄lixitate: vñ illa vocal discep
p nō erit cū quolibet in singulari noia
ec de q̄libet opere singulari: si sic salua
arrat in enāgelio fore sic credendum
ec Richar. Querit idem doctoz vtrū

abuntur? Et dicit respondēdo
iudicio erit de meritis et de demer
disceptatio erit etiā p meritis: vel deme
ritis retributio. Quātum ad retributionez
omnes iudicabūtur. qz augebit supplicij
maloz tā hominū q̄ angeloz. Augebit etiā
gaudiū bonoz tam hominū q̄ angeloz. B
oni enī angeli q̄uis tam habent suam
retributionem essentialē: tm̄ p ministerio
qd̄ nobis exhibent recipiēt aliq̄d accidēta
le gaudiū. Et mali angeli p malis que nob
pcurant graue recipiēt supplicij post resū
ptionem etiam corpoꝝ reproboꝝ hominū
etiā augebitur supplicij. et electoz augebit
premiū vt dictum est. Quantum aut ad di
tributionem nō omnes iudicabūtur. quia
fm Breg. xxy. moralij. Alij iudicātur et pe
reūt. Alij iudicātur et regnāt. Alij nō iudicā
tū et regnāt. Iudicātur et pereūt quibus
dicitur in clāmatioe dicit. Esuriui et nō dedi
stis mihi māducare. sicuti et. Alij in extre
mo iudicio nō iudicātur et pereūt: de q̄b? p̄
pheta ait. Nō resurgūt impij in iudicio. Et
de q̄bus dñs dicit Iob. iij. Qui aut nō cre
dit tā iudicatur est. Et de quibus Paulus ait
Ro. ij. Qui sine lege peccauerūt sine lege pe
ribūt. Professione nō fidei retinētis: sed p
fessionis opera non habentes redarguunt
vt peccant. q̄ nō nec sacramēta fidei tenues
runt increpationez iudicis in extrema exas
minatione nō audiūt. qz iudicati infidelit
tatis sue tenebris: et que desperant inue
stione redargui nō merētur. Ex electozum
nō parte alij iudicātur et regnāt qui vite la
chyrimis maculas tergūt: q̄ mala p̄cedentia
faciis sequētib? redimētēs quicq̄ d illicituz
aliq̄ fecerūt: ab oculis iudicij elemosinarū
supductione cooperiūt q̄b? iudex veniēs in
dextera p̄sistentib? dicit. Esuriui enī et dedi
stis mihi māducare. sicuti et. Alij aut nō iudicā
tū et regnāt qui etiā p̄cepta legi p̄fectioe
virtutum transcendunt q̄ nequaq̄ hoc solum
qd̄ cūctis diuina lex precipit implere cōtenti
sunt: sed prestantiori desiderio plū exhibe
re appetunt q̄ p̄ceptis generalibus aus
dire potuerunt quibus dominica voce dis
citur Adat. xij. Vos qui reliquistis om
nia et secuti estis me cum sederit filius ho
minis in sede maiestatis sue sedebitis et
vos iudicantes super duodecim tribus et.
Dec omnia Bregorius. Vozus quatuor dis
ferentias ponit etiam Ildo. li. p̄mo de sum
mo bono cap. xxxij. Querit idem doctoz

3.

utrum disceptatio erit
 die. Ruder di. q. ut p[ro] dictu
 cio erit disceptatio metalis et vocalis. p[ri]ma
 erit de oib[us] operib[us] no[n] t[ame]n in generali s[ed] etiaz
 in singulari. q[ui]a sicut dicit Augu[stinus]. xx. de ci. vir
 tute diuina fiet vt q[ui]cuq[ue] opa bona vel ma
 la cu[m]ra i[m]m[un]ia reuocent et metis intuitu
 mira celeritate cernant vt accuset v[el] excu
 sauet sua co[n]sci[ent]ia: atq[ue] ita s[un]t o[mn]es et singuli
 iudicent. Veru[m] aut[em] de alijs opib[us] q[ue] de operi
 bus mie vocalis aliq[ui] disceptatio sit futura
 certu[m] no[n] est nobis: s[ed] t[ame]n certu[m] factu[m] e[st] q[uo]d aut
 fiet de solis opib[us] mie aut p[ri]ncipue de illis q[ue]
 vt appareat oib[us] manifeste q[uo]d qui p[ec]c[ata] per
 misericordie o[mn]ia no[n] redemerit indigni s[un]t
 mia. iuxta illud ps[almus]. Disperat de terra meo[r]
 ria eor[um]. p[ro] eo q[uo]d no[n] est recordat[ur] facere mias
 Et Ja. ij. Iudiciuz sine mia se[ci]p[er] saluate fiet
 illi qui non fecerit miam. hec Richar. Et q[ui]
 dicit Mat[th]. xv. Ad media nocte clamor[is] factu[s]
 est et c. spo. ye. exi. ob. ei. Querit id[em] doc.
 utrum resurrectio erit de nocte. Ad q[uo]d ait. Re
 spo[n]do q[uo]d mot[us] celi cessabit circa solis ortu
 luna existete in occidete. q[ui]a in tali dispo[n]e
 sol et luna credunt[ur] creati fuisse. Et q[ui] in illo
 instati in quo cessabit motus celi: erit co[n]s
 resurrectio mortuoz exceptis paucis qui in
 adu[er]tu iudicis inueniet[ur] viui. ideo co[n]ceden
 du[m] est q[uo]d co[n]s resurrectio mortuoz no[n] erit
 de nocte: q[ui]a existet[ur] in o[mn]i[bus] dieb[us] est dies
 q[ui] existet[ur] in occidete. quidaz t[ame]n resur
 get de nocte p[er] co[m]paratione[m] ad locu[m] in quo
 bitur iudiciu[m] erit sol in ortu an[te] aliq[ui] res
 surgat. Et h[ec] p[er] q[ui] xpi resurrectio fuit exem
 plar n[ost]re resurrectio[n]is: s[ed] xps resurrectio no[n]
 de nocte s[ed] in p[ri]ncipio diei: ergo resurrectio
 mortuoz no[n] erit de nocte: et ita resurrectio
 erit in vicinio instati t[em]p[or]is p[ro]p[ter] dicti vt sta
 tus corruptibilitat[is] vel mot[us] celi s[un]t esse desi
 nat[ur] et stat[ur] in corruptibilitatis et q[ui]es celi s[un]t
 incipiant. Et si dicat[ur] iudex adueniet me
 dia nocte et q[ui] sur. hoc d[icitur] s[ed] glo. q[ui]a nullo
 sciete v[el] sperate veniet. s[ed] ille. Vni[us] manife
 sti et terribilis iudicij figura exp[re]ssam hem[er]
 Daniel. vii. Aspiciet[ur] inquit daniel: donec
 throni possit s[un]t[ur] antiq[ui] die[rum] sedit vesti
 menti cu[m] quasi nix cadidu[m] et capilli capitis
 ei[us] quasi lana munda thron[us] ei[us] sicut ignis
 ecce rore ei[us] ignis accensus: flumi[ne] igneus ras
 pidulq[ue] egrediebat[ur] a facie eius milia mil
 lium ministrabat ei et decies milles centes
 ma milia assistebat ei iudicium sedit et libri

ad r. a
 comitu associatio[n]e...
 Leditio iudicis talis est q[uo]d ipe dicit[ur] i
 sus est d[omi]n[us] toti[m] h[um]ani generis cu[m] ipsu[m] cre
 uerit suo p[re]cioso sanguine emerit. Et q[ui]a
 nis in natura h[um]ana sit inueniet[ur]: q[ui]a anno
 xxx. t[em]p[or]e antiq[ui] die[rum] appellat quo ad nat[ur]a
 ra diuina. in qua an[te] mundi creatione[m] genu
 est a patre. Sed xps veniens vt iudex er
 indur[us] quo ad nat[ur]a h[um]ana veste alba
 nit[ur]. Dec vestis s[ign]if[ic]at glori[am] corp[or]is: q[ui]a in fo
 ma corp[or]is glorio[s]a oib[us] apparebit. vt do
 est p[er] p[er]. Et capilli ei[us] ad t[em]p[us] erunt qui
 lana munda: v[el] p[er] capillos possit itelligi qu
 ge passionis que erit in corpe ei[us] iucen
 vt stelle mude. Thron[us] aut[em] ei[us] sicut cathed
 erit magna eius dignitas et p[re]as con
 suos inimicos acc[us]a furore ira et indigi
 tione. Vel pot[est] intelligi ille ignis qui tu
 buret et cruciabit p[er]dotes impetuos[us].
 dicif[ur] rota que ap[er]ta est ad resolutione[m]
 petua[m]. Secundo describit[ur] q[ui] ad affo[n]da
 ne: q[ui]a sicut rota ho[m]i[n]u[m] generatio ibi con
 gabit: ita rota angeloz natura. ibi affo[n]
 ad iudic[em] reuerendu[m] ad toti h[um]ano g
 ri ministradu[m]: q[ui] isti electos ad glori[am] a
 ciabit[ur] et reprobos habere[is] corpa pond
 sa ad iudiciu[m] tra[n]sporabur. Et t[unc] libri
 ap[er]ti. Per libros intelligit[ur] co[n]sciencia
 guloz. In iudicio eni[m] ait Richar. Quil
 per diuina d[omi]n[us] poterit legere in cuius
 p[re]sciencia o[mn]ia bona et mala que vnq[ue] fec
 vt o[mn]es videant q[uo]d in cuiuslibet d[omi]n[us]nati
 saluatione de iuste p[ro]derabit bona et
 mala que nuq[ue] fecerit. O[mn]ia co[n]sulto
 d[omi]n[us]natis et in p[re]sente xpianis q[ui] h[ab]e[n]t
 potuissent saluari. Ibi ap[er]it[ur] duo libri
 mortis et vite. In libro mortis erit
 mala omniu[m] reproborum et a parte lin
 existenti[us] que publice cora[m] oib[us] lege
 de quo Ezech. ij. dicif[ur]. Tidi angeli ha
 libru[m] scriptu[m] intus et foris. et expandit
 quo erant scripte lametationes carne
 dicif[ur] scriptus int[er] foris p[ro]pter p[ec]c[ata] p
 ta et publica: que t[ame]n manifestabur cor
 to mundo et ad magna co[n]fessionem et
 mentu[m] damnato[rum]. quia in eo erit lan
 rationes plorat[ur] et timosis carmen do
 et afflictio[n]is et ve infernalis supplicij
 ne d[omi]n[us]natis. Secundu[m] liber appellat
 vite: quia in eo scripta erunt merita ei

...neti: et dicitur p[ro]p[ter]...
 ...de quo dicitur...
 ...omnis qui inuenit...
 ...sequitur his pacis iudex...
 ...sententia de qua sententia...
 ...flumini igneus rapidus...
 ...iudicis in throno sedentis...
 ...magna sententia et inuestigabilis...
 ...sententia que ex ore iudicis...
 ...sententia iustissima et irrevocabile...
 ...malos: que sententia erit ignea...
 ...ignea. i. amore et charitate plena...
 ...ad bonos. et rapida. i. horrenda et furiosa...
 ...malos. cum dicitur eis illud...
 ...maledicti in igne eterni...
 ...diabolo et angelis eius...
 ...iusta: quia sunt maledicti...
 ...acerba propter ignis acerbitas...
 ...in igne. eterni propter...
 ...maledicti in igne. eter...
 ...demonum societates...
 ...paratus esse supple vobis...
 ...angelis eius...
 ...dies ire ca. t. mi. di. ma. t. a. valde...
 ...erit in dextera parte sensu...
 ...ignea. i. amore et charitate plena...
 ...in principio assumpti...
 ...patris mei p[ro]p[ter]...
 ...Euangelium autem ponit discipulos...
 ...sententia diffinitiva...
 ...reprobis...
 ...fratres de numero electorum...
 ...coniecturare cum christo...
 ...Multi sunt vocati...
 ...electi. Et origenes super hoc dicit...
 ...timendum est inquit...
 ...numero introerunt filii israel...
 ...omissionis. i. duo. Quid enim terribilis...
 ...potest dici...
 ...fratres eius dominus dixisset...
 ...me traderetis...
 ...toto humano genere periturus...
 ...quis non vehemens...
 ...multi sunt vocati...
 ...timere vultis...
 ...Qui de gloria cogitat...
 ...nec infirmitas...
 ...nec veritas...

...intelligit quod ait apostolus...
 ...non est nobis colluctatio...
 ...et sanguine supple...
 ...et potestates adversus rectores...
 ...tenebrarum harum...
 ...in hoc ergo certamine...
 ...viventis non debemus...
 ...cogitare quales...
 ...consequamur...
 ...quod ruinam...
 ...peccati evadamus...
 ...hec ille...
 ...inquit idem...
 ...certamen...
 ...prestitum...
 ...estimare...
 ...Dec dicitur...
 ...post mortem...
 ...viventis...
 ...quod bene vixerint...
 ...in gratia mortui fuerint...
 ...dicit iudex...
 ...benedicti...
 ...quis poterit cogitare...
 ...quod talem...
 ...sententiam...
 ...audire...
 ...sententia...
 ...omni gaudio...
 ...propter operum...
 ...sanctitatem...
 ...benedicti...
 ...propter eternam...
 ...felicitatem...
 ...quia possidete...
 ...regnum...
 ...propter angelorum...
 ...societatem...
 ...quia cum...
 ...origine mundi...
 ...terminata...
 ...sententia...
 ...iudicis...
 ...nihil aliud...
 ...restitit...
 ...premiis...
 ...pro suorum...
 ...qualitate...
 ...factorum...
 ...Immediata...
 ...ergo absque...
 ...dilatatione...
 ...iudex...
 ...bonos...
 ...causatus...
 ...bilis...
 ...ducat...
 ...ad celum...
 ...empyreum...
 ...reprobos...
 ...causatus...
 ...demonibus...
 ...incipit...
 ...in gehena...
 ...Unde...
 ...concludit...
 ...Et ibunt...
 ...in supplicium...
 ...eternum...
 ...Iusti...
 ...in vita...
 ...terminatis...
 ...erit...
 ...innotatio...
 ...mundi...
 ...Sicut...
 ...enim...
 ...ille...
 ...maximus...
 ...ignis...
 ...elementa...
 ...purgabit...
 ...cum...
 ...habeat...
 ...vim...
 ...expulsivam...
 ...forme...
 ...extinguere...
 ...sic...
 ...mundum...
 ...innotabit...
 ...dispositio...
 ...subtilizando...
 ...ipsa...
 ...elementa...
 ...Unde...
 ...Richardus...
 ...ait...
 ...per...
 ...purgationem...
 ...mundi...
 ...removebit...
 ...ab...
 ...elementis...
 ...aliqua...
 ...res...
 ...positiva...
 ...derogans...
 ...sue...
 ...ritati...
 ...sic...
 ...per...
 ...purgationem...
 ...sepabunt...
 ...a...
 ...quolibet...
 ...elemento...
 ...partes...
 ...aliorum...
 ...et...
 ...dispositio...
 ...nes...
 ...ad...
 ...alia...
 ...elementa...
 ...que...
 ...causant...
 ...per...
 ...mutuam...
 ...actionem...
 ...et...
 ...passionem...
 ...in...
 ...confinitis...
 ...suis...
 ...Dabunt...
 ...etiam...
 ...lucem...
 ...quam...
 ...modo...
 ...non...
 ...habent...
 ...Primo...
 ...enim...
 ...lux...
 ...in...
 ...corpore...
 ...celestibus...
 ...aut...
 ...gebetur...
 ...Ista...
 ...xxx...
 ...Erit...
 ...lux...
 ...sicut...
 ...lux...
 ...solis...
 ...et...
 ...lux...
 ...sepereplexiter...
 ...sicut...
 ...lux...
 ...fess...
 ...premi...
 ...dierum...
 ...et...
 ...consequenti...
 ...elementa...
 ...abundantius...
 ...illuminabunt...
 ...quod...
 ...modo...
 ...quia...
 ...recipiunt...
 ...a...
 ...corpore...
 ...celestibus...
 ...ampliozem...
 ...luminis...
 ...influentiam...
 ...Utrum...
 ...autem...
 ...post...
 ...illam...
 ...claritatem...
 ...quam...
 ...a...
 ...corpore...
 ...celestibus...
 ...recipiunt...
 ...lux...
 ...eis...
 ...imprimat...
 ...alia...
 ...incertus...
 ...est...
 ...nec...
 ...nullum...
 ...est...
 ...inconueniens...
 ...si...
 ...concedat...
 ...quod...
 ...sic...
 ...tunc...
 ...sicut...
 ...anime...
 ...electorum...
 ...per...
 ...lumen...
 ...glorie...
 ...aliquo...
 ...modo...
 ...conformant...
 ...manente...
 ...dile...

Vertical text on the right margin, likely a library or collection stamp, including the letters 'T' and 'R'.

7.

ferentia ⁊ pprietatib⁹ naturalib⁹: sic corp⁹
 ra inferiora p suā illustrationez aliquante
 corpib⁹ celestib⁹ cōformabūf salua differē
 tia in essentia ⁊ pprietatib⁹ naturalib⁹. ceter
 ra tñ non illuminabif nisi in sui superficie.
 Si eni in pfundo illuminaret impij lumē il
 lud viderēt quavisione sūt indigni. hec ille.
 Bōn. nō sic dicit. Erit h ad gloriā electōrū
 Sicut em glia est regi habere plures came
 ras in palatio ⁊ pulchrā coquinas quib⁹ nō
 ingrediaf. sic electis erit glia ⁊ honor q nō
 solū aula paradisi ⁊ celū empyreum sic pul
 chra: si etiā q celū syderū ⁊ antiquū habi
 taculū. hec ille. Aialia nō bruta ⁊ etiā plan
 te nō manebunt. Qñ Bōn. dicit q aialia et
 plante nō sūt ad ornatus terre: nec ad hoīs
 obsequiū: nec ad rei laudē nec ad vniūst p
 fectionē: nisi sūm cū statū qui est corruptibil
 lis ⁊ variabilis. ⁊ ideo illa nō oporēt inouar
 ri. Qñ terra habebit aliū ornātū. Et Rich.
 ait. Quāuis bruta aialia et plante seruiant
 hoī sicut elemēta: nō tñ tantā habēt aptitu
 dinem ad statum incorruptibilitatis sicut
 elemēta: quia sūt incorruptibilia scōm
 fetora.

Tertio et ultimo vi
 dedū ē de glia corp⁹. Ubi sciēdū
 sūm Richar. dif. xlii. q in bris est
 premiū essentialē: qd est aie brütudo consi
 stēs in clara dei visione ⁊ pfecta fructioe: ac
 pfecta securitate de pdicte visiois ⁊ fructio
 nis pperuatiōe ⁊ gaudio. pmiū nō acciden
 tale dicit qd habet bonū creatū p obiecto:
 qd accidentale dicit nō qd sit accidēs: qz tūc
 beatitudo aie etiā diceret pmiūz accidētā
 le: s; qz tale pmiū nō est de rōne brütudinis
 ipsi⁹ anime: eo q ipsa sine illo vere eēt brā
 dicte Augu. li. v. p. 1. ⁊ loquēte ad deuz de
 bonis creatis. Brüs est qe scit: etiā si illa
 nesciat. qui vero te ⁊ illa nouit: nō ppter ill
 a beator: s; ppter te solū brüs est. Duplex
 nō est beatitudo scz aie ⁊ corp⁹. Dicitur
 autē de essentia brütudinis aie omne id sine
 quo nō esset vere brā. Et qz sine corp⁹ vere
 brā ē: brütudo corp⁹s pñnet ad pmiū aie
 accidētale. Sed id sine quo cogit nō posset
 esse beatū: videt essentialis ei⁹ brütudo: vel
 ad ipsas pñnerē: ⁊ ita pōt dici q beatitudo
 corp⁹s aliquo mō est essentialis: qz ē essen
 tialis corp⁹ in qstū sine illa corp⁹ non posset
 esse beatū: tñ nō est essentialis pñcipaliter

pre in reuolu qz quid daz p qd d
 aurea: quod dā qd dicit aureola: quod dā
 qd nec est aurea nec aureola. Aurea est p
 miū substāntiale brōz qd p silitudinē aur
 dicit tū qz daf victoib⁹ ⁊ victoiz debet
 ronariū qz per ipsūz creatura rōnalis ē d
 pfecte subiecta: cui eē subiectū regnare e
 rum qz ad silitudinē corone que corinet
 nea circulari: ita perfecta est yr ei nō pos
 fieri additio nisi accidētalis. ita illud p
 est. ita pfectū qz quicqd supaddif accide
 tale est. tuz qz sicut corona q circularis ē
 eūdē pñctū quo incipit terminaf. ita p ip
 premiū essentialē creatura rationalis. p
 pñcipio cōiūgit a quo in esse p creatione
 exiuit. Aureola nō est gaudiū de opib⁹
 factis rōne habētib⁹ victorie excellētis
 qd apparebit exteri⁹ in corp⁹ quidā de
 qui pdictū inter⁹ gaudiū exteri⁹ declaraf
 Ergo aureola est gaudiū de bonis creat
 nō qbuscūqz s; pūlegiatis pūlegio victo
 excellētis. ⁊ sic aureola est pmiū accidētā
 ⁊ d; respectu auree vocabulo significāte
 minutionē ad significādū qd est minus p
 miū q aurea. de quo in figura d; Ex. p
 de tabula que ponebat sup arcā. Facies
 labiū aureū p circuitū. ⁊ illi labio corona
 zc. ⁊ super illā alterā coronā aureolas. Tñ
 tñ omne pmiū accidētale aureola est: qñ
 non omnia bona opera que fecerunt bea
 ⁊ de quib⁹ gaudēt habent rōne excellētis
 excellētis: ⁊ tñ gaudiū de illis cū sit de
 nō creato est pmiū accidētale. hec ille. D
 aut pmiū debet h gimb⁹ rōne excellētis
 ctione quā habuerit ptra carnes. docenti
 rōne excellētis victorie quā habuerit cōn
 carnē diaboli. martyrb⁹ etiā debet ratiō
 excellētis victorie quā habuerit cōtra m
 dum. Nūc autem cōsequerentivendū est
 de gloria corp⁹s. Unde. x. reperio que
 quātur corpus gloriofūm siue que habet
 in patria.
 Pmiū erit euidentissima claritas.
 Secūdū erit constans impassibilitas.
 Tertium erit vigorosa subtilitas.
 Quartum erit veloci⁹ agilitas.
 Quintū erit celestis habitatio.
 Sextū erit vocalis collaudatio.
 Septimū erit delectabilis visio.
 Octauum grata nimis audicio.

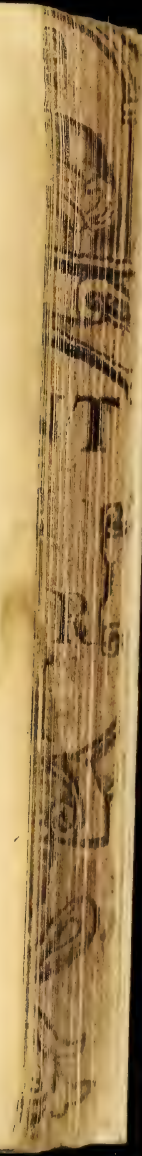
bonū erit redolens odoratio.
Secundum erit suavis degustatio.

Prima igitur gloria

erit et in corpib⁹ iā glorioſis vt
est corp⁹ xp̄i et h̄ginis glorioſe et
plurimū aliorū euidentiffima claritas
Sap. xiiij. Iuſti fulgebūt ſicut ſol in regno
eorū. Et Sap. in. fulgebūt iuſti t̄q̄
mille in aridineto diſcurrēt. De hac cla-
ritate ait Alex. in. in. q̄ nō ē generatiua ca-
ſiſ ſi eſt cōfortās et delectās viſus. et p̄pter
cōparat claritati lapidis iapidis qui
corat̄aſpectū: et talis fuit claritas quam
dedit x̄p̄s in trāſfiguratiōe. hec ille. Dec-
rem claritas erit.

Primo glorie anime proportionata.
Secundo partibus corporis comparata.
Tercio differens in multis corporibus.
Quarto correspondens bonis operibus.
Primo igitur claritas illa erit gloria etc.
de ait Richar. di. xlix. in. Claritas cor-
p̄i erit differēs ſm differētiā gl̄ie altarū
oc̄ ē rōnabile: q̄ ex claritate britudinis
me claritas redūdat in corp⁹. Qñ ſm. p̄-
tiones qua britudo aie xp̄i excedit bea-
tudinē cuiuſlibet alteri⁹ aie: ſic lux ſui cor-
p̄is excedit lucē futurā in quocūq; corpe
glorificato. Qñ ſcō dicit q̄ fulgebunt
ſicut ſol. ſciēdū eſt q̄ lux elementaris
et corporis glorificati eiufdeſ ſpeciei nō
ē: ſ; lux elementaris eſt quaſi quedā imi-
tatio illi⁹ ſicut lux naturalis ſpūalis aie non
imūde ſpeciei: cū ſpirituāli luce glorie: ſi-
cut dē imitatio illi⁹: lux tñ corporis erit
ſem ſpeciei cum luce que poſt reſurre-
xerit erit in alijs corpib⁹ glorificatis
ita illud ad Ephe. in. Saluatorem ex-
p̄m domini iefum chriſtū qui reſor-
tū corpus humilitatis noſtre configu-
ratus in corpore claritatis ſue. Ubi ait Theo-
ph. q̄ nūc dicit corpus humilitatis. nā
oc̄ eſt nobis occaſio humilitatis: co q̄
irruptibile et putrefactibile et corrode-
verim⁹ et in cineres reſoluet. D̄ q̄tū
debemus humiliari ſub manu poten-
tiorū qui nobis reſurgentibus dabit ta-
ntam claritatem atq; lucem. Si
aut ſapiēs. Eccl. ij. Dulce lumen et de-
lectabile eſt oculis videre ſolem quāto ma-
gis delectabile erit videre illa in lucez glo-
rie. Dec claritas in trāſfiguratiōe fuit

delectabilis petro. vt diceret. Domine
bonū eſt nos hic eſſe. Super q̄ ait. Remi-
gius q̄ petrus viſa maieſtate domini adeo
delectatus eſt vt cuncta temporalia obli-
uioni traderet et imperpetuum manere vel-
let. Quid igitur erit de illa luce perpetua.
Secūdo dixi q̄ hec claritas erit partibus
corporis comparata. nō enim omnes par-
tes corporis equaliter lucebunt. Unde Ri-
chardus vbi prius dicit q̄ plenitudo hu-
mani corporis requirit vt quedaz eius par-
tes ſint clariores q̄ alie. Ideo non erunt
oēs partes corporis equaliter clare. Erūt
tamen clare ſm illam proportionem quā
magis requirit corporis pulchritudo. hec
ille. Sicut enī in corpore non glorioſo ocu-
li ſunt pulchriores et clariores alijs partibus
corporis: ita erit ibi. Ita etiam in cor-
pore myſtico aliqui ſunt clariores et ſapient-
iores alijs vt ſunt illi quibus dictum eſt.
Matth. v. Vos eſtis lux mundi. Unde Aug-
uſtin⁹ ſuper Beñ. ad litteram. dicit q̄ lux
eſt ſubſtantia corporea ſumme ſimplex in
genere corporum: ſumme multiplex in effi-
cacia. Unde Luce in corporibus nichil eſt
vtilius: nichil pulchrius: nichil cōmunius:
nichil velocius: nichil impaſſibilis: nichil
virtuoſi⁹ inuenitur: imo lux eſt facies om-
niſus rerū que oīa omnib⁹ bonis prelati⁹ et
doctoribus conueniunt. ideo nō immerito
dicitur eis. Vos eſtis lux mundi. quia ſa-
pientiam docent et iuſticiam et prudentiā
atq; virtutem quibus nichil vtilius in vi-
ta eſt hominib⁹. Unde doctor debet verbis
ſancti et monitionibus aliorum corda illa
minare et tenebras mentis auferre vt di-
cere valeat his quos docet cum apoſtolo.
Ephe. v. Eratis enim aliquando tenebre
nunc autem lux in domino. unde de prela-
tis qui ſunt lux mundi dicit Hyeronimus li.
ij. De ſummo bono. c. p. cxlvi. Sacerdo-
tes debent exquirere peccata populorū et
ſagaci ſollicitudine vnumquēq; probare
Iuxta reſtimonium domini ad Jere. di.
Probatōē ded. te in populo meo et ſcies.
et probabis vias eorū. Et ſequitur eodem
caplo. Sacerdotes ſtudio corrigendi ſa-
cta perſcruant debent ſubiectorū vt emē-
datos lucrificare poſſint. Et ſequitur. Bo-
norum ſtudia ſacerdotum multa diligēda
erūt: parua plebium facta p̄quirā: vt dū
in minimis ſubditōū p̄tia ſe acerrimos p̄-

Rant in maioribus malis cautos atq; sollicitos faciant. Dec ille. Atq; sic erit lux munda ut sic ex tali luce doctrine ad luce glorie perveniant. Juxta illud Danie. xij. Qui docti fuerint fidei erunt quasi splendor firmamenti: et qui ad iudicium erudient multos quasi stelle in perpetuas eternitates. Sicut igitur in corpore nitido quedam partes plus lucent scilicet prelati et doctores plusque simplices: sic in corpore glorioso quedam partes plus alius lucent bunt. Tertio dixi quod predicta claritas erit differens in multis corporibus. de qua differetia ait apostolus. i. Cor. xv. Alia claritas solis alia claritas lune. et alia claritas stellarum. Stella enim a stella differt in claritate sic et resurrectio mortuorum. Super quo te tu ait. ii. de lyra. Per hoc quod dicitur alia claritas solis intelligitur claritas christi. Alia claritas lune intelligitur claritas virginis marie. Alia stellarum. i. aliorum sanctorum. Et subditur. Stella enim a stella differt in claritate: sic et resurrectio mortuorum. Dec ille. Erunt ergo alia et alia claritas in corporibus gloriosis id est maior et minor. quia claritas corporis christi erit maior et intensior omnibus aliis. et consequenter claritas christi post claritatem christi omnes alias claritates excedet. Ita etiam in sanctis erit diversa claritatum sicut est diversa claritatum in stellis et stellam. Et Richar. dicit quod quodlibet corpus glorificatum foris lucebit et interiorum erit vide re tot lumina: tot claritates delectabiles visui. Nullus vivens narrare poterit. Eruntque in corporibus martyrum cicatrices sicut dicit beatus Augustinus. xij. de civi. Dicit enim quod cicatrix illa non erit in eis deformitas: sed dignitas sicut recitat Richar. Sicut enim christus in sua resurrectione retinuit plagas passionis quas omnes videbunt in die iudicii ut dictum est prius. ita credendum est quod martyres ad deorum habebunt signa in corpore sui martyrii. Sic credendum est quod beatus Franciscus habebit plagas sibi in corpore a christo sicut legitur de ipso: post mortem visum sunt ab omnibus que presentes fuerunt dum corpus eius traderetur sepulture: et videre voluerunt. Et credendum est etiam quod tales partes magis lucebunt. Quot cicatrices autem remanebunt in corporibus martyrum deus novit. sic igitur patet quod in corporibus erit alia et alia claritas. Quarto dixi quod claritas erit: respondens bonis operibus. Querit tamen Richar. ytrū beati habebunt aliquid accidera

le premii pro bonis operibus que fecerint in peccato mortali. Et respondendo dicitur quod sicut penitus duplex est. quedam scilicet inflicta a iudice. quedam acta ab ipso peccatore. quod hoc peccando debet inferri penam. ita dico quod duplex est gaudium accidentale in beatis. Quoddam receptum specialiter a deo misericorditer retribuente. Quoddam actum ab ipso beato recogitando bona opera sua et sibi complacendo in eis. Primum gaudium magis proprie by rationem premii quod secundum: quia secundum aliquo modo habeat: eo quod ea que habet beati principaliter a deo sunt. Cui ergo beatus placet se fecisse opera bona que in peccato mortali fecerunt maxime in quantum videbitur quod illi opera eos ad penitentiam disposuerunt seu inclinaverunt pro illis habent aliquid accidentale premii extendendo nomen premii ad gaudium quodlibet beatorum: non tamen sic gaudet in illis bonis operibus sicut de illis que fecerunt in charitate de quibus gaudet ratione operis operati et radicis et forme. et de aliis gaudet ratione operis operati tantum. Dec ille. Ex quo patet quod quantumcumque quis sit in peccato mortali non tamen desistere a bonis operibus debet ut a se offensa ieiunio: ab elemosina: et ceteris bonis: que si salvetur pro illis etiam gaudet specialiter: tamen de conari et se exercere in bonis operibus dum est in charitate sicut dicitur in quadragesima: et tempore paschali solebat exercere in bonis operibus. sed de nunc precipue curat de bonis operibus: sciendis tali ut ex tempore. et per consequens pauci curant de salute sua quod est multum dolere deum. unde quasi ex tempore sunt pigri ad bona: sunt solliciti ad salutem: ad choreas: ad ludos: et ad cetera mala unde de hominibus beatus episcopus dicitur in sapientia. Estimaverunt lusu esse vitia neque: et dissolutio vite esse composita ad lucrum: et oportet vitia etiam ex malo acquirere. Advertant diligenter rogo verba sapientis. Prover. i. dicitur. Sententia foris predicata: in plateis dat vocem suam. Quisquo parvulus diligenti in fatis et in stulticia que sunt noxia cupiunt: et inprudens odibundus scias. Convertimini ad correctionem meam. sequitur. Vocavi et renuisti: extendi manum meam et non fuit qui aspiceret. despicit omne consilium meum et inreprobationem meam negligistis. ego quoque in interitum vestrum ridebo et subsannabo cum vobis quod timere debetis. venerit: quando venerit super vos tribulatio et angustia tunc invocabunt me et non exaudiamus

urgēt et nō inuenient me: eo q̄ erosam
 abuerint disciplinā: et timorē dñi nō susce-
 rint nec acquieuerint cōsilio meo: et detra-
 hite vniuerse correctioni mee. Comedent
 fructu vite sue suisq̄ cōsilijs saturabūt. hec
 Quid igit̄ expectam⁹ bñ agere si vitam
 gloriofam et claritatē illā tam mirabilē
 in delectabiles desideram⁹ habere. Scdm
 q̄ plura bona merita: et in caritate se-
 im⁹. fm̄ hoc maiore claritatem in patria
 debim⁹. Dec est lux. de qua ait Job. xvj
 est tenebras spero lucē. Ad quā lucē vo-
 mur in die iudicij dum nobis dicitur.
 nice benedicti rē.

Secunda gloria cor-
 poris erit cōstās impassibilitas
 vñ ap̄lo. i. Corinā. xv. dicit de cor-
 p̄. Seminaf in corruptiōe surgēt in incor-
 rōe. seminaf in ignobilitate surgēt in glo-
 seminaf in infirmitate surgēt in virtute
 seminaf corp⁹ aiale surgēt corp⁹ aiale. vbi
 nico. de lyra. Dic ostēdit ap̄lo differenti-
 in corp⁹ resurgētis et mortui q̄m ad
 tuor dotes corp⁹ gloriofi. Seminaf
 corruptiōe. i. sepelit in terra corp⁹ corrup-
 tile: vel seminaf. i. per naturaz generaf
 et in incorruptione. i. corp⁹ surgēs ha-
 bit incorruptionē p̄ dotem impassibilita-
 tis. Seminaf in ignobilitate. i. corp⁹ ob-
 ū et vile surgēt in nobilitate corpus ha-
 bit dotes claritatis. Et hoc dicit ad duo.
 Et sequit̄ ibidē. D potest enī corrupti
 hoc induere incorruptionē et mortale h-
 ere immortalitē. Dec aut̄ impassibilita-
 vt volūt qdā p̄ncipaliter causatura di-
 volūtate in quā tollit ordinēz subie-
 tis corporuz ipoz brōz respectu quoz
 agentū actiōe corruptiua seu afflic-
 tū imediate bmoī impassibilitas ali-
 modo causaf ab ip̄a aīa brā que huius
 corp⁹ informat cui de⁹ dedit talē vir-
 tē corp⁹ per ipsam viuificatū pōt p̄fer-
 ab oi actione lesua. Et illud videt̄ in
 brōz Augu. in li. ad Diocorū vbi ait
 potētis nature fecit deus aīam vt ex-
 clitate redūdet in corp⁹ aīntas perpe-
 vigor incorruptibilitatē. Ricbar. vero
 di. xlii. iij. q̄ i passibilitate est cōside-
 et illud qd̄ ponit et illud quod excludit.
 nis enī significet negatiuo mō rñ. rea-
 am significata: nō est puatio si habit⁹.
 i q̄litas in corpe et redūdāta brūdū

nis aīe causata corp⁹ phibens ab omni pas-
 sione sue p̄fectioni cōtraria. hec ille. Unde
 hec impassibilitas.
 Primo in oib⁹ corpib⁹ equalis in puatioe.
 Secūdo erit in equalis postione.
 Tertio erit equalis in eodem corpore.
 Quarto in substracto equalis opere.
Primo igit̄ hec impassibilitas erit equa-
 lis in puatioe. Vñ Ricbar. ait q̄ q̄tus ad
 exclusionē passibilitatis impassibilitas erit
 equalis in oib⁹ corpib⁹ brōz. h̄ ille. Et ratio
 est. qz a nullo intrinseco vel extrinseco pōt
 set corp⁹ glorio inferri lesio. qd̄ declaras
 Bon. in. iii. dicit. Licet elemēta maneant
 in corpe glorio fm̄ substantiā et qualitatez
 et opatiōes: attendēdū tñ est qd̄ quadruplex
 est opatio. Una q̄m ad cōstruatiōes. et hec
 est mixtiōis. alia q̄m ad cōseruatiōes. et h̄
 est ministerialis caloriz vitahz per corpus
 Tertia est pugne ordinās ad dissolutionē.
 Quarta est exterioris imp̄fōis p̄ quam ali-
 cuius elemēti opatio intēdit a pugna ouis.
 Prime due opatiōes manebūt vt parebit
 magis in quarto mēbro. due secūde nō ma-
 nebūt: qz ordināt ad dissolutionē. hec ille.
 Et ita in oib⁹ corpib⁹ erit equalis puatio
 infirmitatis aut cuiuscūqz lesiōis. Corpus
 etiā glorioz pati non poterit ab extrinseco.
 Vñ ait idē doc. qz corp⁹ glorio h̄ pōt pati q̄
 violētā corp⁹ obuiāti: qz oē corp⁹ est p̄u-
 ei. Vñ sicut si aliq̄s haberet cultellū cristā-
 linū nō diuideret radiū p̄ ei tactum: imo ras-
 dius penetraret talē cultellū et nō pateret
 ab ipso. sic in p̄posito ad intelligēdū est cor-
 pus glorio penetrare cultellū. D q̄ pulchra
 sunt hec et intellectui iocūda. Sz certe maḡ
 erūt iocūda et delectabilia dñi experimento
 hec cognoscem⁹. Sic igit̄ pars quō impas-
 sibilitas erit equalis in puatioe lesionis vt
 passiois in oib⁹. Secūdo impassibilitas erit
 in equalis postione. dicit enī Ricbar. qz q̄m
 ad id qd̄ ponit nō erit equalis in corporib⁹
 omnū brōz: si differens fm̄ differentiaz
 meritozum et fm̄ differentiaz beatitudinis
 aīarū. hec ille. Vñ hic doc. videt̄ sentire qz
 sicut dos claritatis nō erit equalis in corpo-
 rib⁹ omnū brōz. sicut dicit̄ est pur⁹. ita nec
 dos impassibilitatis. Talis igit̄ qualitas
 erit differēs in christo. et alīs sicut proprie
 dicit̄ est de claritate. Et videbit̄ rationalē
 le vt scilicet corp⁹ gloriofum qd̄ prius h̄
 mortale et passibile. et cui illate sunt mui-
 passiones frigoris et caliditatis et famis et

T
R
I
B
U
T
U
M
S
E
C
U
N
D
U
M

litis et multarū altarū tribulationū p̄mie-
 tur a deo aliqua qualitate que sit p̄hibens
 ab omni passione sue p̄fectioni tria p̄pter
 hāc aut̄ gloriā corp̄s obrinendā manū de-
 bem⁹ patiētes esse: qm̄ oportet nos p̄ mul-
 tas tribulatiōes intrare in regnū dei. Act.
 xij. Non enī estimam⁹ posse illā gl̄iā habe-
 re ⁊ nihil pati. si vtrūq; nos scire debem⁹: re-
 gnū celozū esse rem litigiosam. ⁊ nō nisi liti-
 gio vel certamine obtineri posse dicere apo-
 st. iolo. iad. ⁊ h. ij. Nō coronabif nisi q̄ legi-
 time certauerit. Quidā enī pacē habēt cuz
 ⁊ diabolo in oib⁹ ei obediētes: p̄cā p̄sequē-
 tes. p̄cā ⁊ die in die multiplicātes. mādō
 ⁊ carni sue seruētēs talib⁹ nō est regnūz ce-
 lozū. p̄miss⁹: si his qui in dei seruitio fide-
 liter laborāt. quib⁹ dicef in die iudicij illud
 Math. xi. Venite ad me oēs qui laboratis
 ⁊ onerati estis. ⁊ ego reficiam vos. Multi
 enim sunt fatui qui m. le agunt siue viuūt
 ⁊ expectāt gloriāz: nā qui plātant spinas ⁊
 tribulos fatui sūt si expectāt ex eis ficus ⁊
 racemos. De quib⁹ dī. ⁊ sa. lix. Expectauim⁹
 iudiciū ⁊ nō ē supple. p̄ nobis: si cōtra nos.
 salutē ⁊ elōgata est a nobis. Et subdit cau-
 sam. Aduplicate sunt enī iniquitates nre
 corā te ⁊ p̄cā nostra in die tū nobis. S⁹ tas
 le dicit. Adificordia dñi magna est. que-
 tiens enī dolebo de p̄cā miserēf me. ⁊
 sic saluabor iuxta illud Ezech. xvij. Cum
 auerteret se impi⁹ ab impietate sua quā ope-
 rat⁹ est ⁊ fecerit iudiciū ⁊ iusticiā ipse aliam
 suā iustificabit. Tales nō atredūt ad illud
 qd̄ dī. Eccl. v. Non adicias p̄cā sup̄ p̄cā
 ⁊ ne dicas miseratio dñi magna est multis
 tudinis p̄cōz sūoz miserēf. misericordia
 enī ⁊ ira cito ab illo appoximāt ⁊ in p̄cō-
 rez respicit ira illi⁹. Non tardes cōuerri ad
 dñm. ne differas de die i die: subito enī ve-
 niet ira illi⁹. ⁊ in tpe vindicte disperdet te.
 Dicit tñ Richardus di. x. iij. q̄ homo etia⁹
 in articulo mortis q̄diu vsus retinet liberi
 arbitrij pōt penitere digne. Tū enī est pe-
 nitētia digna cum penitēs effica ceter dolet
 ⁊ p̄teritū. ⁊ p̄ponit cauere a mortali⁹ futu-
 ris. ⁊ hiteri vere ⁊ satisfacere p̄posse ⁊ si
 ad hoc oia p̄ncipaliter moueat ex amore
 bonitatis diue. Vos autē oēs mor⁹ mētis
 pōt habere ille q̄ in hora mortis incipit pe-
 nitere q̄uis sit difficile. ⁊ qñ hoc accidit est
 sp̄cie benef. cū diuine misericordie. hec ille.
 De hac penitētia tarda loquit magister di.
 ⁊. iij. ca. i. satis ample ostēdēs picula. ybi

dicat q̄ multos solet serotina penitētia
 cipere: quia q̄ per penitētiā vsq; in finē
 perabuerit: nō ex dei amore vidēt pe-
 tere: s̄ timore mortis qñ ex necessitate. he
 ille. Et alia plura dicit de q̄b⁹ p̄rratio. Leo
 sūt nimis passibiles qui nihil volūt a-
 re. p̄ salute animarū suarum. dum sani
 ⁊ pōtter enī nos p̄niam agere de peccat
 si dotē impassibilitatis volem⁹ acquirere
 cente xpo. Math. iij. Penitētiā agite
 propinquabit enī regnū celoz. Et hec.
 Tercio nō dictū ē q̄ impassibilis erit equ-
 lis in eodē corpore. Dicente Richardo. gi-
 di. ⁊ impassibilis erit equalis in oib⁹
 tribus eiusdem corpis. q̄ si esset inequa-
 lis in partib⁹ eiusdē corpis id hoc nō redde-
 tur p̄fectior s̄ imp̄fectior impassibilitas
 tius. hec ille. Et iō hui⁹ pōt esse: q̄ om-
 nis eiusdē corpis equaliter sūt suscepi-
 talis qualitatē. Et licet corp⁹ glorioz sit
 gibile: non tñ erit corruptibile aut passib-
 le. Et cū inq̄ Beg. in om̄. q̄ corripit ne-
 se est qd̄ palpaf. intelligēdū est ait Rich-
 de eo q̄ palpaf relicto naturalib⁹ suis ⁊
 palpabilitate q̄ est s̄m p̄mas q̄litatez
 was ⁊ passiuas: aut p̄ q̄litatez causarū
 eius. hec ille. Tū enī ignis ⁊ aqua si mi-
 se cōtingerent nullū itozū ageret in ali-
 nec ab altero pateref: q̄ n̄tute diuina ta-
 actio ab elemētis: ⁊ elemētis tolleref o-
 Itē forte diceref q̄ cuz nihil tollaf ⁊ h
 qd̄ p̄neret ad ea quidditate. ⁊ mortale in
 h qd̄ ditate ponaf dicēte porphyri q̄ hō
 aīal rōnale mortale. Unde q̄ hō semper
 mortalis sicut sp̄ est rōnalis. Rñder Ric-
 di. q̄ mortale nō signat aliqd̄ p̄tens
 hōis quidditate nec debet poni nisi s̄m
 nionez porphyri q̄ est imauit angelos
 aīalia p̄ naturā imortalitatē mortalitatē p̄-
 nere ad hōis naturā. ita vt non possit s̄m
 imortalis remanēs hō. In q̄b⁹ porphyri
 errauit. hec ille. Et h̄ s̄lter sint dānati
 mortales. i. idissolubiles: nō tñ erūt imo-
 les ⁊ ipassibiles. sic dictū ē p̄n̄ in tracte
 ⁊ penis īferni. Corp⁹ igit glorioz tale
 vt i nulla sui pte possit ledi etiā si gladi-
 cuteref. imo si in igne inf. r̄si poneref n̄
 pateref. V q̄ res residerabilis iocida.
 enī hō in hac vita tale corp⁹ haberet ⁊ q̄
 possit se pari ab aīa nec pari ab aliquo
 trīnsecō q̄tū gauderet de⁹ nouit. Suffi-
 ret enī n̄. is utud p̄ oīa p̄nio meritorū s̄
 r̄. ⁊ tñ i illo regno glorio s̄ nō erit mai

altitudo aie multo erit melior oi corporis
irudine. Erut igit omnes pres eiusdem
apis equaliter impassibiles p dotē impas
sibilitatis. Et hec de tertio. Quarto dictum
q impassibilitas i substracto eq̄lis erit
ere ad cui⁹ declarationes aie. Bon. in. liij.
due secūde opatiōes de qb⁹ dictus est in
imo mēbio nō manebūt. qz inter elemēta
ia i corpe nō erit pugna. ⁊ ratio hui⁹
erit est fm eūdē doctōrē. Prima est tē pa
mittio cōfringēs terarieratē. secūda est
mentariū appetitū quietatio. tertia est
influentis cōseruatio. ⁊ rōne p̄mi nō pu
tāt. rōne secūdi nō possunt pugnare rōne
tū hū quietere. hec ille. Corp⁹ igit qd
i substracto illi⁹ qualitā glōsio duas opz
ōes pmas habebit: qz tūc elemēta erūt
cōparat: vt vitalis calor assimiletur vere
ture celestis: et ita nichil cōsumet in cor
e. ⁊ per psequētes nec indigebit pabulo.
Itali ergo erit magna cōtēpantia: et ita
la poterit esse dissolutio. ⁊ ex hoc erit lō
titas vite: quā tm̄ in hoc mūdo desiderā
s. quā nō tm̄ possunt psequi i p̄senti mū
q: statutū est aie ap̄s. Veb. ix. hoib⁹ les
i mozi. Si uelim⁹ igit semp brē et glōsio
ere post hāc vitā debem⁹ nos disponere
bene mozi. Tū Ber. in quodaz sermone
ap̄s. Studeam⁹ inq̄ frēs uiuere vita
nozi si morte eozm̄ mozi desideram⁹. Tū
it Diego. Regio nra paradisius ē ad quā
i cognito redire per viā qua uenim⁹ pro
emur. A regione em̄ nostra supbiēdo et
bediēdo uisibilia sequēdo in adam di
sim⁹: si ad eam necesse est vt humiliādo
diēdo ⁊ uisibilia cōtēpnēdo redeamus
e igit si mandata dei custodierim⁹. sicut
ap̄s. i. Corin. xv. Potest corruptibile
uere incorruptionē mortale hoc induere
mortalitatē. Ubi fm̄ expositionē. Nil de
ostendit resurrectionis necessitas que
ip̄is ex tribus. p̄mo ex p̄fectione nature
ine que nō ē p̄fecta nisi aia sit corpi cō
a ppter qd separi est aie accidēs ⁊ con
ei naturalē inclinationē. vt p̄m⁹ dictum
Nullū autē tale pot̄ esse p̄petuū. secundo
m̄pletionē diuine iusticie scz vt corpus
ul cū aia p̄m̄ies vel p̄m̄iatū anima pec
it in corpe vel meruit. tertio ex cōformi
mēbtor ad caput n̄m̄ q̄tm̄ ad electos
surrexit i iteratā unione ad corpe. hec
Ad hāc immortalitatē pueniem⁹ duz ad
num celozum uocabimur per christū di
tem. Venite beuedicti etc.

Tertia gloria corpo
ris erit vigorosa subtilitas. Tū
Richard. ait qz subtile d̄: a d̄ute
penetrādi. Res autē triplici de causa est pe
netratua. s. aut ppter puritatem quantitatis
maxime scdm̄ latum ⁊ p̄fūdū vt est acua q
quis lōga sit tm̄ penetratiua est. aut ppter
raritatē sue materie. ⁊ sic aer ē penetrati⁹
aut tertio ppter actiue d̄utis magnitudi
nē. ⁊ sic uinū penetratiū ē multo magis q̄
simpler aq̄ q̄ cūqz. Quapropt aq̄ cū modico
uino bibita magi refrigerat sanū hoiez q̄ si
p se bibat qz uinū fac̄ eā ab loca corpi pen
trare ad q̄ p se penetrare nō possz. Scdm̄ p̄
mā eāz penetrādi si arēdit subtilitas corpoz
brōz: qz i debita q̄titate resurgēt nec ēr fm̄
secūda cāz: qz tota mafia q̄ necessaria ē ad
essentiā eoz resurget in eis. si fm̄ t̄tia cau
sam in eis arēdit subtilitas eoz: qz p uir
tutem beatitudinis aie: erit in br̄is corporibus
tāta magnitudo d̄utis actiue qz p eā m̄lto
efficaci⁹ poterit penetrare q̄ ignis vel aer. si il.
In corpe igit gloriozo erit subtilitas qua
poterit cum corpe non gloriozo existere.
Secūdo poterit corpi iā nō glōsio resistē.
Tertio si subtilitas eq̄lis erit i eodē corpe.
Quarto corpe tale pmanēs in eodē robore.

Per subtilitatē igit d̄ute. p̄mo corpe glo
riosoz aie corpe nō glōsio poterit existere. et
exēplū hui⁹ ponit qdā quō etiā duo corpa
nō glōsio s̄ s̄t. Hoc p̄s̄itē Tho. aglic⁹ i q̄r
tuo: qz ferrūz ignis s̄ duo corpa etiā sp̄
d̄tia. Et tm̄ p̄nt esse s̄t. s̄ p̄z qz opatio facit
sare formā ⁊ nāz rei: vt p̄. vi. metha. si cui⁹
libz p̄ti ferri igniti p̄uēt d̄a opatio ignis.
nā si adiūgat stupe. tūc icēdit eā ⁊ generat
verū ignē. ⁊ sic q̄libz p̄o h̄m̄oi ferri d̄z secuz
verū ignē. Et si h̄ uideat posse fieri p̄ nāz: a
fortioz d̄ute diua vt corpe glōsio s̄t s̄t aie
corpe si glōsio. hāc dorē subtilitatē x̄ps̄ oñ
dit i sua nat̄itate q̄m̄ de d̄gie nat⁹ fuit absqz
lesio: q̄m̄ ad suos discipulos itauit tantis
clausis: q̄m̄ oēs celos trāsiit absqz celoz di
laceratōe. Dec s̄ mirabilia nob̄t q̄m̄ i cōd̄p̄
sibilia eo q̄uidem⁹ qz duo corpa vt cōtas n̄
p̄nt eē s̄t s̄ vno aduenire reliquū expellit
ab eodē loco s̄z nāz. d̄c̄ idē t̄po. qz de poten
tia dei absoluta si deo placēt unū corpe glō
sio s̄t possz s̄t eē i eodē loco cū alio corpe glō
sio. Et si p̄m̄ i ueniat. d̄cm̄ ab aliq̄ scōz. tūc
d̄z intelligi de pot̄tia dei ordinata q̄ d̄ d̄
illa solum posse que ab eterno fieri p̄desti
nauit de quoz nūero non credit esse illud

scilicet quod unum corpus gloriosum simul sit
in eodem loco cum corpore non glorioso. Dec
ille. O quanta virtus quanta potestas cor
poris gloriosi ut penetret quicquid dura absque
talius diuisione. Hoc est enim quod dicit apo
stolus. i. Cor. xv. Seminatur corpus animas
le: surgit corpus spirituale. Ubi ait Nic. de
lyra. Seminatur corpus animale. i. grossum
inpotens esse cum alio corpore non glorio
so. surgit corpus spirituale. i. potens esse cum
alio corpore non glorioso sicut suo modo spiri
tus simul est cum corpore. Nunc vero et si non
corpore sumus in celis: si mundum penetraui
mus celos corpore penetremus et ascendamus
spiritu considerantes tantam nobis promissam
gloriam ut dicamus cum apostolo illud ad
Phy. iij. Nostra conuersatio et si adhuc sumus in ter
ra est in celis ubi est spes nostra. Conuer
satio quidem nostra debet esse virtuosa
fructuosa gratiosa. Virtuosi enim et sancti
est quod homo possideat bonam puerfationem
grauem. quia puerfatio signum est sanctita
tis interioris ut de tali dicatur illud Thobie
iij. In bona vita sancta puerfatio perman
sit. Item debet esse inueniens fructuosa. i.
pe. n. Conuersationem vestram inter gentes
hinc bona. Apud deum gratiosa Deuter. i.
Date nobis viros sapientes et gnaros: et qui
rum puerfatio sit pbata. i. approbata apud
deum. Talis enim conuersatio talis vita fa
ciat vos penetrare celos et habere dotem sub
tilitatis. Sic igitur patet quomodo corpus
gloriosum poterit cum non glorioso existere.
Secundo poterit etiam corpori non glorioso
resistere. non enim poterit corpus non glorio
sum penetrare corpus gloriosum sicut eodem
tra ut patuit. Unde Bonaue. ait in quarto. Li
cet nihil possit corpori glorioso resistere ip
sum poterit aliis sicut parer: quod constat quod poterit
sustinere lapidem in manu. Corpus ergo glo
riosum poterit se tangibile prebere et poterit
non prebere sive latere et hoc habet secundum diuer
sas conditiones. nam tangi potest: quia po
test impelli resistere cum sit corpus verum
non vanum vel fantastici. latere vero poterit
quia potest penetrare organum tactus. primum
habet per veritatem nature. Secundo vero secundum
effectum spiritualis potentie. Dec ille. Et
haec proprietati resistendi est in via similis fi
des nostra. i. Job. i. Dec est victoria que vincit
mundum fides nostra. Pugil enim videt
confusionem victi et honorem victoris nitit

ad victoriam. sic nos per fidem intelligi
tes passionem peccatorum et demonum per eter
dationem. Intelligentes etiam per fidem
nozem et gloriam bonorum debemus et
conamine resistere demoni et peccato: ideo sic
comparatur scuto Ephe. v. In omnibus
mentes scutum fidei. et. i. pe. v. Qui se
bulo resistite fortes in fide. Unde fide
uat potem que operibus adimpletur. v
fides dicitur eo quod faciat sicut promittit
Unde Bregi. Quid potest quod redemptio
per fidem adiungitur. si ab eo moribus dil
gamur. Tunc veraciter fideles sumus si
verbis promittimus: operibus implemus. Fide
seruus non timet perdere equum ut iuuet
minu. christus non timuit vitas perdere
potalem ut iuaret hominem. certe nec
debemus timere si opus fuerit perdere
corporealem ut seruemus fidem Apocal.
Esto fidelis usque ad mortem et dabo tibi
ronam vitam. i. Aba. ha. n. Abraham in te
tione nonne inuentus est fidelis. Ioseph in
pore angustie sue custodiuit mandatum.
sequitur ibidem Ananias: azarias: mi
credentes liberati sunt de flamma. Et p
Uos ergo filij confortamini et viriliter age
in lege. quia in ipsa gloriosi eritis. Sed
multi sunt fideles vero sed pauci oper
quibus apostolus ait ad Titum. i. Conser
se nosse dei: factis autem negant cum sint ob
minati et incredibiles: et ad omne opus
num reprobi. de quibus potest dici illud ps.
autem eorum non erat rectum cum eo: nec fa
les habiti sunt in testamento eius. Si
fideliter viuimus et peccatis resistamus
terim in corpore glorioso resistere cor
non glorioso. sed non corpori glorioso air
naue. Et hoc de secundo. Tertio hec sub
tas equalis erit in eodem corpore dicit
Richard. Dec subtilitas erit equalis in o
nibus partibus eiusdem corporis. Eque
pfecte et facilius poterit una pars cor
glorificari simul esse cum corpore non glo
cato sicut alia. Subtilitas tamen secundo
dicta non erit equalis in omnibus partibus
corporis. quia debita corporis armonia
rit ut una pars corporis sit rarior: quod alia
alia densior alia. Erat tamen in partibus
poris densitas et raritas secundum illam prop
nem quae requiritur perfecta humani corpo
armonia. Dec ille. Et haec proprietati con
uenienti equiter omnibus partibus corporis all
lat charitas quae quicquid tenet diligere pro

erit vigorosa subtilitas

seipsum. **Mat. xxij.** Diliges proximum tuum sicut teipsum. **i.** ad eandem beatitudinem tam diligis dei. **Act. Nij.** de Lyra. **Un.** **Sm.** dilectio dei et proximi est propria virtus talia proximo atque peccatorum: cum ceteri viri bonis et malis possint esse communes ista gemina virtute qui caret alas adsumit in regnum celorum non habet. **ta** quod quando dicitur: diliges proximum sicut teipsum tradit et diligendi rationis modus. **Ratio** quidem diligendi ut sive tangitur ex eo quod proximus nos: propter hoc enim debemus eos etiam diligere. **quia** sunt proximi nobis: et hinc obsequium: et hinc gloriae capacitatem. **Nec** vicium dicatur proximus vel frater vel frater. **i.** Job. **liij.** vel amici vel habes vel frater. **quia** per omnia haec affirmas debet. **Alodus** autem dilectionis tangit cum sicut teipsum. quod non est intelligendum ad hoc quod aliquis equaliter proximi diligat: sed aliquo modo sibi et hoc est. **Primo** quidem ex parte finis ut diligat proximum propter deum sicut proximum debet diligere ut sic sit ratio de parte regulae dilectionis ut sit non descendat primo in aliquo sed solum in bonis ut sic sit dilectio bona et iusta. **Tertio** ex parte rationis ut sit non diligat aliquis propter propriam utilitatem vel delectationem sed ea ratione quod velit proximo bonum vult bonum sibi vel sic sit dilectio vera. **Sed** heu apertus enim dicitur scribatur in **ij.** epistolam **iiij.** c. **Doc** autem in novissimis diebus instabunt tempesta et erunt homines seipsum amantes: elati: superbiter: blasphemiter: parentes obediens: ingrati: scelesti: sine fine pace: criminatores incontinentes: sine benignitate: proditores: voluptuosi amatores magis quam tei quidem speciem pietatis: virtutem eius abnegantes: et hos deus visitet et iam suo tempore in celestem exponens hunc textum **Nij.** de Lyra **novissimis diebus.** hoc enim erit ante tempora antichristi instabunt ericulosa propter multitudinem **Petrus** **Ro.** de charientia latinus dicit. **In** novissimis diebus seipsum diligentes

bus discedent quidam a fide instabunt sancti seipsum periculosa. **i.** periculis plena. **Erit** enim persecuciones gravissime consorte ex tribus: hereticis: et ypochritis. **Dij** sunt tres ordines dicitur **Dant.** **viij.** **Et** hec erit causa periculi: quod erunt homines seipsum amantes non deum vel proximum **Philippus.** **ij.** **O**es querunt quod sua sunt. **Ex** proprio autem amore tanquam radice omnia mala oriuntur. **quia** ut dicit **Aug.** **li.** de civitate. **L**icitatez babylonie facit amor sui versus ad preceptum dei. **L**upidi. hic ponit tres effectus amoris privati. **Et** primo in generali. **P**rius est peccatio omnis mali. **S**ecundus contemptus summi boni. ibi voluptati. **T**ertius est similitudo catholice fidei. ibi habentes specie. **P**onit primo quatuor mala quod committi magis videntur in deum. **S**ecundo. **x.** quod magis in proximo. ibi parentibus non obedendo. **T**ria quod magis videtur in seipsum. ibi perterui. **D**icitur quod cupidi. **q. d.** erunt homines ita seipsum amantes quod erunt cupidi ad lucrum pecuniaria: diligentes seipsum plus mundum quam deum. **elati** ad dominum **P**rouer. **vi.** **S**ex sunt quod odit dominus. **o**culos sublimes etc. **S**uperbi ad honorem sibi impium **Jac.** **iiij.** **De** superbis resistit. **B**laspheми ad dei vituperium quod est gravissimum peccatum. quia spiritus blasphemie non remittet in hoc seculo: nec in futuro. **P**arentibus. hic tangit. **x.** mala que videtur magis committi in proximo. **P**rimo tria que committuntur in proximum superiorem. **S**ecundo quatuor que in proximum equalis seipsum affectione. **T**ertio tria quod committuntur in proximum inferiori. ibi imites. **D**icit ergo. **E**rit etiam passio non obediens sive carnalibus sive spiritualibus et quatuor ad precepta. contra illud **Epistolam.** **vi.** **F**ilii obedite parentibus vestris pro omnia. **I**ngrati contra ad beneficia a parentibus impensa **Sapientia.** **xvi.** **I**ngrati enim spes tanquam hybernalis glacies tabescent: et disperiet tanquam aqua superuacua. **S**celesti ad graviora etiam maleficia in personas parentum impetranda **Isa.** **li.** **C**ontere scelestos et peccatores simul. **S**ine affectione alioz. **i.** misericordie non compatiendo **Ro.** **i.** **S**ine affectu sine federe sine pace alioz quietez perturbando. **C**riminatores. **i.** crimina alijs imponentes. **I**n continentibus. **i.** peccatis carnalibus deseruientes: gulle et luxurie vacando. **I**mmites. **i.** crudeliter erga eos quos possunt opprimere. **S**ine benignitate. **i.** sine misericordia et largitate erga eos quos debet subseruire. **P**roditores. **i.** secretorum revelatores erga eos quos debent habere servare. **P**roterui. hic tangit peccata quod videntur committi in seipsum: dicitur

(Faint handwritten text in the right margin)

T

E

R

O

S

T

ergo pterui .i. inuerecunde se habentes q̄ ad actus cōcupiscibilis q̄ maxime sunt erubescibiles Yere.ij. Frons mulieris meretricis facta est tibi noluisse erubescere. Timidi. i. inflati aīo q̄ ad act̄ rōnalis Sapie. ij. Errecauit enī illos malicia eoz̄ ⁊ nescierūt sacramēta dei: nec sperauerunt mercedē iusticie. Erunt etiā voluptariū amatores magis q̄ dei. Ipsi enī sunt de quib⁹ dicit ap̄tus Philip. ij. Quoz̄ de⁹ vēter est. Et erūt habētes quidā specie pietat̄. i. christiane religionis in exteriori s̄tatione. quia sacra christiane religionis participabunt cū bonis: iō periculosos d̄dat. yj. Accēdite a falso p̄phetis. Virtutē autē. i. rem pietatis ipsi. i. dilectionē dei ⁊ primi abnegātes. ⁊ hos de uita. s. homines ita pueros. Et. ij. canonica Job. i. Neq̄ autē ei dixeritis. Dec Perrus. Nō sic charissimi uiuam⁹ si gloriā celestem desideram⁹ in q̄ uir⁹ subtritaq̄ erit ⁊ q̄lis in partib⁹ eiusdē corporis: s. maḡ primū sicut nos diligam⁹. q̄ qui primū diligit legē implet ex qua sequitur salus. Et hoc de tertio. Quarto dictū est q̄ s̄ subtilitas p̄manēs erit in eodē robore. Nā gloria tā aīe q̄ corporis est p̄petua ⁊ sine mutabilitate sicut dictū fuit prius. cui cōmīdet p̄seuerantia bone uite. quia qui p̄seuerauerit usq̄ in finem hic saluus erit d̄bat. x. Ad hāc autē subtilitatem pueniem⁹ si nob̄ dicat. Venite b̄ndicti ⁊c.

Quarta gloria corporis

Quis erit velocior agilitas de q̄ dicit ap̄tus. i. Cor. xv. Seminaq̄ in infirmitate: surget in virtute. Ubi ait Nī. de lyra. Seminaq̄ in infirmitate. scs corp⁹ ab aīa de difficili mobile. q̄ vt dicit Sap. ix. Corpus qd̄ corruptip̄s aggrauat aīam. consurget in virtute. i. mobile s̄m voluntatē aīmē p̄ dotem agilitat̄. Dec ille. Dec autē agilitas erit in quatuor.

Primo mouēdo corp⁹ absq̄ resistētia. Secūdo mouēdo corpus q̄ uolet potētia. Tertio mouēdo corp⁹ nō rei carentia. Quarto mouēdo corp⁹ in dei presentia.

Agilitas igit̄ h̄ erit i mouēdo corp⁹ absq̄ resistētia: iō d̄ Sap. ij. fulgebūt iusti per dotē claritatē vt dictus ē: ⁊ tanq̄ scintille in arū dineto discurrēt p̄ dotē agilitatē q̄ corp⁹ obediet aīe ad nutū q̄rū ad motū localem vt declarat Nī. de lyra. Et Ysa. xl. d̄. Qui autē sperāt i d̄no mutabūt fortitudinē: assumēt p̄nas vt aq̄le: currēt ⁊ nō laborabūt. ambu-

la nō deficiēt. Discursus autē scintillarū etiā uolat⁹ aq̄larū. laborat⁹ p̄ resistētia medij: ⁊ etiā q̄ h̄nt corp⁹ sigabilia. ista autē nō erūt in motu b̄d̄. p̄. Uñ Richar. ait. Ad agilitatē motū currūt. s. fortitudo rōnis motiue. habet mobilē ad motū: ⁊ istoz̄ duoz̄ p̄fectio q̄ req̄rit in mobile ⁊ motorē. P̄fectio erit in b̄tis p̄ gl̄iaz aīe. Secūda erit i p̄ quādā q̄litate q̄ erit habile mouē volūtate: in nullo p̄mit⁹ resistēs q̄ q̄litate agilitat̄. Tertiu erit p̄ ista duo s̄ illa enī duo erit p̄fecta p̄fectio in cōaīam q̄ req̄rit in mobile ⁊ motorē s̄ passibilitatē p̄fecte vnē aīe vt forūti cōplementū p̄mi esset: ⁊ iō aīa ita poterit corp⁹ suū mouere sic p̄t seip̄a corpe. Dec ille. Et Tho. anglic⁹ ait. s̄mētia. Uñ idē Tho. ait. Ad h̄ q̄ corp⁹ b̄tā resūptū nō sit ipsi aīe onerosus s̄mētia s̄mētia i hac uita mortali q̄noo requirunt ex parte sensus. ⁊ duo ex parte motū. parte sensus s̄mo req̄rit vt corp⁹ aīe nobilitat̄ passionū. s. sensibilib⁹ sp̄rū receptiuū. Secūdo vt sit inobilitat̄ nū. s. corruptuariū ⁊ lesuariū actionū suū. Rōne p̄mi puenit tali corpi dote. Rōne s̄o secūdi dos impassibilitat̄ s̄mētia ex parte motū duo requirunt in h̄mōte. Primo enī d̄grū est vt h̄mōte sit disponat q̄ motor su⁹ ip̄m mouēdū lassetur. Secūdo ne i suo motu p̄t rētia medij nō retardet. Quo ad p̄mū nif h̄mōte corp⁹ dote agilitat̄. S̄ q̄ ad dū dote subtilitat̄. dato t̄n q̄ trali motū resistētia ex pre medij nō sequat̄ in s̄tāri. Si t̄n s̄sus vidēt trāstē corp⁹ rōsi iudicaret h̄mōte trāstē durationē indiuisibile sic aeris illuminationē q̄ h̄ sensus decipere. q̄ ⁊ si sensus nō decipit circū obiectū: decipi t̄n p̄t circū cōe. h̄ ille. D̄ q̄ iocū dū erit aīe h̄e suū ita agile: ita uelocit̄ mobile. De h̄ enī q̄dā corp⁹ h̄e agile sic hy yrūdō. h̄lis agilitat̄ nihil ē cōpātue ad agilitatē gl̄osi qd̄ mouebit ita subito q̄ n̄ res moueri ab oculo uidēre in in s̄tāri si moueret ab oriente in occidentē. Quis sidero debem⁹ mēte ⁊ volūtate h̄mōte uelocitatē optare ⁊ mēte humilitatē

Quarta gloria corporis

hac possim⁹ obtinere. Consideratio tanti
emij nos excitare debet ad festinater opan-
da p q possim⁹ ad illud puenire. Eccl. ij
oib⁹ p⁹ibus esto velox t ois infirmis
non occurret tibi. In oib⁹ operibus bo-
esto strenuus no procrastinans: sic in
nitas peccati no occurret tibi. Et vere
genia est multum necessaria in pfectu
ali. Ideo dicit ap⁹us. i. Corin. ix. Sic
iret cōpēdatis. Sz vere multi sunt
vlea rigidi qui qñ venatorē psequit vt
in suū quē impoitat recuper duz currit
ipsū inuenit specula qñ in via sua posuit
nisi in qb⁹ speculis dū tygris vmbiam
nā videt credit eā eē catulū suū. t ideo
do speculū suū sicut t a cursu suo impe-
rit ita venator impoitat catulū quē am-
nō recuperat. Reuera huic aiali homo
est. catul⁹ emi noster ē grā quā qñq; ac-
nā. t bona opa digna de congruo t qñ
digno vita eterna. Sepe aut accidit
ic grām perdim⁹ et deus ipsas a nobis
abit. ppter peccatū: dū volum⁹ ipsuz re-
te ab ipso xpo. specula in hac via posita
mūdāna pspertitas delectatio carnis t
res nos detinet et retardant a fetu re-
ando: et superuenit mora: t sic dam-
ar. Nō diligam⁹ igit vmbre vanitates
peritatis: no negligēte tarditate s; bo-
operū velocitate. de diligētia pōt dici
Lu. xij. Opoz me hodie t cras et se-
ambulare. i. cōmuet diligēter. Tā-
qñ dabit agilitas glōsiosa. t hoc de pri-
secūdo dixi q agilitas p̄dicta erit in
do corp⁹ quovoler potētia. i. voluntas
et brō Augu. xij. de ci. Ubi volet spūs
t. p̄tinus corp⁹. Cū corp⁹ nō inclinā-
nagis ad sursum q̄ ad deorsum: nec
ad deorsuz q̄ ad sursum. Qd̄ decla-
Bon. ait. Corp⁹ glōsiosuz rōne sue no-
is t stabilitatis trahit ab aīa. ideo in-
o er⁹ est ad aīam non ad aliqd̄ extra.
t agilitas sequit inclinationem t aīa
queri in oēs differētiā positōis. ideo
habile ad oēm sitū. vnde agilitas nō
t ad aliqd̄ locum determinatū: s; est
tudo vt corp⁹ moueaf in oēm locum
vult moueri aīa: nā appetit elemē-
talif in eo at in illo corp⁹: ita q̄ nullū
t in eo appetit suā sperā. t ideo abla-
terre appetit⁹ ad deorsum et graui-
lle. Nūc aut corp⁹ n̄rūm tēdit deorsuz
grauitate suā: s; tūc nō sit. vt dictum

est. Dic ergo mūd⁹ p nūc est loc⁹ corp⁹ no-
strozū: s; nimis art⁹ in cōpatione ad celū sy-
derū. Siles tñ plures mūdāni sūt anibus
cōclusi in gobia in qua si ponant a iuuetū
tertia bñ carāt dulciter: sicut extra. Sic pe-
catores in peris nutriti t affluēti in hoc mū-
do letant: ac si essent in paradiso: v; quasi
nō atēdētes pericula t laqueos hui⁹ mūdi
p quos plures capiūf t deducūf ad locum
infernū. est tñ in volūtate n̄ra grā dei afflūē-
te vt ad locū supmū ascēdam⁹ t p̄dicta agi-
litate p̄sequimur. Et hoc de secūdo. Tertio di-
xi q̄ agilitas p̄sata erit in mouēdo corpus
nō rei carētia. i. ppter aliquē defectū. vnde
Richar. dicit q̄ corpa glōsiosa non acquirunt
aliquā p̄fectionē p suū motū locale. mouē-
būf tñ vt id qd̄ habēt in virtute actu exercē-
tes diuinā sapientiā in omnib⁹ cōmēdabile
ostēdāt t vt reticiāf vīsus eoz pulchritudī
ne diuersarū creaturarū. in qb⁹ dei potētia
t sciētia t bōitas eminēter relucebāt. S; ille.
Ador⁹ aut hīc vt cōter est ppter aliquā in-
digētiāz est entis inspecti p̄ficiēdi p̄ter
terminū q̄ acquirif p motū. Adorū tñ ad
vbi pōt esse entis p̄cti. sicut pater de celo
t de substātijs separis que mouēf motu lo-
cali: quīs sint entia perfecta ex suo motu
nullā p̄fectionē intrinsecā acquirētia. Sz
de loco huius mūdi moueri intū affectare
debem⁹: quonia hīc multis bonis caremus
nam caro n̄ra dicit a carēdo eo q̄ caret om-
ni bono. Caro emī cūctis virtib⁹ est denus
data p̄auis affectibus inflammata duris
tumultib⁹ excitata. ideo est p̄ abstinētia et
penitētia castigāda t repumēda: qz qñ car-
ro n̄ra nimis per delicias impinguat cōtra
sp̄m recalcitrare molif ad modū equi p̄u-
guis. Caro emī humana si fuerit bñ pasta t
nutrita nunq; cessat ludere et inhoneste fe-
portare. Cū ipsa loquēs de seipso aī cōs-
uersionē. dicit ad Ephē. ij. Aliqñ cōuersari
sum⁹ in desiderijs carnis n̄re faciētes volun-
tatē carnis. Est in carne malox affect⁹: qz
semp p mala desideria ardet semp nititur
sp̄m inuenerare per delectationē: aut ipsuz
infestare p varias cogitationē: aut ipsū cō-
turbare p terrores et opimōdes. Ad Gal. v.
Caro p̄cupiscit aduersus sp̄m. vt prius di-
ctū est. Et ita est duris tumultib⁹ excitata.
Eccl. xvij. Quid neq⁹ qd̄ excogitauit caro
t sanguis. Ex h̄ arguerēf. Id̄ ait ap̄s Ro-
xij. carnis curā ne fecerit in desiderijs. Ex
carētia igit boni in carne optare debem⁹ vt

erit velocior agilitas

ipsa corpora nostra mutantur in melius quod fiet dum mouebimur absque carētia alicuius boni. Et hoc de tertio. Quarto dictū est quod agilitas prius dicta erit in mouēdo corpore. Vnde dicit Ricardus. quod illa motū nō minuet in alio quo eorum cōtemporario. quod quocūque vadat deū semper presēntē habebit. hec ille. Item inquit dicitur supranaturali humanitatez christi oculis corporalibus videbūt in quocūque loco celi empyrei fuerint. hec ille. Nūc autem quibus deus ait Ricardus. xviii. Nō longe sit ab vno quocūque in ipso enim viuimus mouemur et sumus tamē ipsū nō videmus sicut in patria vidēbimur. Vbi ait Nico. de lyra. In ipso tē. sicut in causa efficiēte: nā causat in nobis viuere moueretur eē sic est intimo nobis quod nobis ipsi: quod cōiungit pncipia intrinseca. hec ille. Hæc sunt quattuor dotes corporis de quibus iam diximus. scilicet claritas: impassibilitas: subtilitas: et agilitas. Unde ait Bonauen. quod dotes dicuntur quasi diuinitate dare desponsate. Et Ricardus. dos antiquitas solet assignari quādo sponsa traducit in domū sponsi que dos quibus assignet sponso a patre: sponse tamen proprietates remanent penes sponsam: quibus versus debeat sponso. Unde soluto carnali matrimonio dos remanet sponse. Sic et dotes beatorum sunt ad sponsi gloriā et proprietates perfectionē beatorum. Item dicit quod dotes sunt qualitates. Unde dos visionis est quidam habitus luminosus in intellectu quo eleuatur ad clare deum videndū. Dos fructiōnis est perfectio charitatis habitus quo anima fruit deo. Unde proprie loquēdo in dōtib⁹ anime non cōsistit beatitudinis essentia. s; in actibus earū ad quos ordinantur sicut habitus ad actum. Et harum duarū dōtum visio et fructio sunt actus proprie loquēdo. Dos autem tertia a duabus alijs distincta est habitus perfectus: quo voluntas est perfecte secunda de perpetuatiōe tentiōnis p̄dicte. Sine enim p̄dicte assēcuratiōe nō potest intelligi anima deo perfecte vnita. prius ergo est dos visionis. secūdo dos fructiōnis. tertio dos perfecte securitatis. Unde dos in proposito sicut describitur. Dos est perpetuus ornat⁹ anime et corporis vite sufficiens in eterna beatitudine iugiter perseverās. Dotes corporis sunt que dicte sunt. Notandū insuper quod de dōtib⁹ contingit loqui dupliciter ait Ricardus. aut sicut id quod sunt: aut sub ratiōe qua dotes sunt. Primo modo in omnibus beatis sunt iste tres dotes scilicet clara visio: perfe-

cta fructio et p̄pulsatiō vtriusque securitatis perfectio. hec ille. Quod est intelligendum ad sensum expressatū. Item ait idem. Dotes autē corporis sicut agilitas impassibilitas subtilitas et claritas erūt in omnibus beatis sicut corpus post resurrectionē. Sed loquendo de dōtib⁹ sub ratiōe qua dotes sunt sic maxime proprie sunt in animabus beatis aliquo etiam modo quibus nō ita proprie sunt in christo et in angelis sanctis. Cuius ratio est. quia inter sponsū et sponse proprie quando requiritur p̄formitas in natura et distinctio in persona et quod sponsa facta sit sicut de nō sponsa. Et quia inter christū et ecclesiam hominū beatorū est cōformitas natura et distinctio in persona et de nō sponsa facta est sponsa. id eo in matrimonio spirituali maxime habet rationē sponse dicit apostolo. Ephe. v. Christus dilexit ecclesiam et semetipsum tradidit pro ea: ut eam sanctificaret mundans lauacro aquę in verbo vite: ut exhiberet ipse sibi gloriosam ecclesiam nō habentē maculas aut rugam aut aliqd eiusmodi: sed vt sit sancta imaculata. Cum ergo dos assignet ratiōi matrimonij visio fructio: securitas perfectio in animabus beatis habet potius rationē tamen quod in angelis sanctis: quod in angelis factis nō est nature cōformitas ad christum ita ecclesia ipsarū nō ita proprie habet rationē sponse sicut ecclesia hominū. humana etiam natura christi nō est cōformis diuine nature neque distincta ab ea in persona quia in christo nō est persona nisi personę vbi: p̄terea nūquid fuit nō sponsa: et id minime proprie ea que dotes dicuntur. in christo habent rationē dōtis quibus illa que dicuntur dotes excellentissime sunt in ipso sicut id quod sunt. Sicut ergo dispositiōes anime beate per quas deo perfecte cōiungitur dotes dicuntur sic dispositiōes corporū beatorum per quas perfectius suis animabus coniungitur eis perfecte obediunt dotes dicuntur. hęc omnia Ricardus. Bonauē. vero harum dōtum assignat numerū et sufficiētiam sicut quatuor genera causarū s; ad presētē recitabo hęc duas causas illarū sufficiētias. ait enim. Cūdo accipis numerus sicut causam efficiētē: dotes enim vt in huiusmodi corporibus sunt consumatę et perfectum esse habent in fluentia anime in corpus. Anima autem in corpore dupliciter in fluit. scilicet vt perfectio et vt motor. Cuius perfectio anima gloriōsa

Quinta gloria corporis

ut vivificādo vitā mortali. Ut moroz in-
nit mouēdo motu infatigabili alioqn nō
set glorioſa miſi excluderet mortē ⁊ penā.
Quia q̄ vivificat vitā neceſſe ē in corpore eē
ſpōne ad vitā: ⁊ h̄ eſt lux abundācia eē
vitas. qz nō vitā imortalis neceſſe ē corp⁹
eē diſpōne ad imortalitatē ⁊ iſta ē impa-
ſſilitas. Quia nō motu infatigabili mouet
ro oportet etiā q̄ nihil reſiſtat: ⁊ iō ſubtrahit
eē in corpore: oportet etiā q̄ nihil retar-
et: ſic eſt agilitas. Quarto mō accipitur
cām materialē. ſic corp⁹ nrm eſt compo-
ſit⁹ ex quatuor elementis. ⁊ qz ab elementis
quadruplicē deſectibilitatē. ab aqua que
elementū humidū ⁊ paſſibile h̄ paſſibilitē
⁊ corruptionē vnde humidū aque cor-
rumpit. ⁊ terra nō habet obſcuritatē
elementū opacū. ⁊ igne aialitatē. quia
nō ſumit p̄tinue. qz p̄tinua indiget ali-
qua ciboz. ⁊ ab aere nō h̄ infirmitatem.
enī fa-ſillime imutat ⁊ cedit cui: bet im-
mū. qm̄ igit quatuor iſti deſectus debent
ma oppoſita remoueri ad h̄ q̄ corp⁹ ſit
cōplexione cōpleta. iō quatuor ſūt
p̄tra corruptionē impaſſibilitatē: cōn-
ſecuritatē claritas: p̄tra aialitatē ſpā-
ritas. p̄tra infirmitatē virt⁹ ſeu penetrabilit⁹
h̄ vltima p̄uenitior eſt inter oēs qm̄
ad auctōritatē ⁊ rationē. aucti apli. i.
xv. Seminat ⁊c. ſicut dictum ē. Lon-
gatus etiā rōni. Dotes enī corporis dicunt⁹
ē a qualitates ſm̄ qualitates nobiles ⁊
pales de nouo ſupaddite nature q̄ reci-
t⁹ magis ⁊ minus p̄ accessum ad termi-
nū p̄ inmixtionem p̄trarij. Dec ille. Et
ar. ait. Er̄it aut̄ p̄dicatū dorū origo a
creacionē vt quidā non improbabilif
vñ p̄ tanto dicit q̄ p̄dicte dotes erūt
p̄tre a virtūdine aīe p̄ quandā redun-
in qua eē illas creabit in corporib⁹ be-
p̄pter meritū aīarū. qz i via ſibi ⁊ cor-
p⁹ ſuis gloriā meruerūt. Dec ille. J̄re
p̄pter dotes p̄dicatas reddeſt corpus
in nullo aggravat aīas: Quis eā ag-
tūm eſt corrupibile. In q̄p̄tū etiā
dotes p̄dicatas magis vigeant in actib⁹
dote ſe ſenſitive. coadunabūt ad illam
tionē intellectus q̄ intelliget qui dicit
erūt ſenſibilitū in fantaſmate quas qz
triplici mō intelliget. ſ. in vbo ⁊ in
cō ſine fantaſmate ⁊ cū fantaſmate ſi-
rit volūtati cū modus intelligēdi in
nate ſit hōi nālus. Dec ille. Dec ſunt

ergo q̄ pertinet ad gloriā corporis in vita p̄-
petua quā gloriā donabit chriſtus elecq̄ dū
dicit eis. Venite benedicti ⁊c.

Consequenter viden-
dum ē de alijs que ad gloriā ma-
gis accidentē faciūt: vñ ſicut ſpō-
ſis carnalib⁹ dantur tna. Quoz primū dicitur
dos. Secundū donatio p̄pter nuptias.
Et tertū parafernalia. dos eſt vt dictū fuit
donatio ſa cta ſpōne ex parte patris ⁊ h̄ ad
vſum ſpōſi. donatio ſit ſpōne p̄pter nuptias.
Alia danſ poſt nuptias vt ſunt
munera q̄ ſibi danſ ab amicis: ⁊ h̄ donū di-
citur parafernalia. Et dicitur parafernalia a pa-
ra qd̄ eſt iuxta: ⁊ ferros qd̄ eſt dos. qz iuxta
⁊ poſt dorē danſ. Sic in diuinis deus paſ dat
dorē ſpōne ad poſſidendū h̄ ſpōſio chriſto
ad gloriā ⁊ honorē: ⁊ nō ad vſum q̄a bono-
rū nroz nō eget. Donatio p̄pter nuptias eſt
qd̄ a ſpōſo danſ ſpōne: ⁊ h̄ erit i futuro gau-
diū qd̄ habebit ſpōſa in viſione chriſti hōi-
minis ſpōſi. Aliud erit gaudiū qd̄ habebit
de ſocietate b̄ozū: ⁊ de congratulatioe felicita-
tis: ⁊ de loco celi empirei quod erit habitatio
ipſozum beatorum.

Quinta gloria corpo-
ris erit celeſtis habitatio: ⁊ nō cu-
iſlibet celi. ſ. celi d̄cimi qd̄ dicitur
lū empireuz de q̄ celo loq̄ chriſt⁹. Mat. xxi.
In reſurrectione enī neqz nubēt neqz nubē-
tur: ſ. ſunt ſicut angeli dei in celo. de q̄ ait ma-
giſter p̄prietatū. Celi empireū eſt p̄mū
⁊ ſummū celū: loq̄ angeloz: regio ⁊ habitatio
culū hominū beatorū. Et dicit empireum a
pyr qd̄ eſt ignis q̄ totū ſit dictū. nō ab ar-
dore: ſ. pot⁹ a lumine ⁊ ſplendore: qd̄ celum
ſūme ē lucidū in ſuēs lucē ⁊ ſplendore ſup
celū crystallinū p̄pinquū ⁊ p̄ximū. J̄tū celū
p̄p̄tateſ deſcribit Raban⁹ v̄reſ v̄bis Baſilij
in exameron di. ſc. Celi empireū eſt corp⁹
p̄mū: nā ſimplifſimū: de corpulētia h̄n̄s m̄-
nimū. qz ſubtilifſimū. p̄mū mūdi firmamen-
tū. quāritate maximū. q̄litate lucidū. ſ. iura-
tionē p̄p̄cūū. locali ſitu ſupremū. qz a cen-
tro remotus. ampliatiue ſpiritūū: ⁊ corporū
viſibilitū ⁊ inuiſibilitū p̄centūū. dei ſummū
habitaculū. licz enī deus ſit v̄bz q̄ p̄cūū cō-
dicat eſſe in celo. qz ibi relucet poſſime ſue
virtutū operatio. Dec ille. Hoc eſt celum de
quo loquimur dicētes. Pater noſter qui eſt
in celis. J̄tud celum poſt reſurrectionē erit
h̄ ij

Quinta gloria corporis

locus natus corpori glorificato: quod declaras
 Alexander in. ii. ait. Materia corporis hu-
 mani non solum est elementum: imo etiam quinta
 essentia ut nobis sine aliorum preiudicio vi-
 detur scilicet non a celi empireo quod patet. Corpus
 enim aiatu compositum est ex diuisis, si impossibile
 est quod diuisa ueniunt et faciunt armoniam nisi per
 nam assilantem. hanc autem non potest esse naturam elemen-
 taris. quia habet diuitates, hanc debet esse naturam istam quae
 assilant naturas elementares diuisas et quae habet pro-
 portionem ad omnem. Hec autem natura lucis ad hoc quod
 corpus sit debito modo in debita armonia com-
 positum ad susceptionem aie: necesse est naturam
 in ipso corpore esse. corpora ita se habent
 ad suas perfectiones quod respectu nobilioris per-
 fectionis nobilior est dispositio. Si ergo ad sus-
 ceptionem aie vegetabilis est dispositio ex parte
 corporis ipsa lux visibilis quae est lux firmame-
 ti assilans partes diuisas corporis et cui aia sen-
 sibilis sit nobilior lux crystallina disponat et
 assiliet corpus: et cui vltiori nobilior sit perfectio
 aie rationalis: necesse est quod lux nobilior dispo-
 nat ad illam. Hec autem est lux celi empirei. ne-
 cesse est ergo quod lux celi empirei per influentiam in-
 fusa subintret corpus humanum ad susceptionem
 aie rationalis. Et illud apparet. quia hoc non
 posset appellari minor mundus nisi aliquid de
 celo empireo influeret in corpus humanum ad
 susceptionem aie rationalis. In vita autem spiritu
 alii quae corpus erit glorificatum tunc natura lucis do-
 minabitur in corpore et manifestabitur. Natura autem
 elementaris latebit et occultabitur: licet modo sit
 e contrario: et ideo uenit locus corpori glorifica-
 to secundum naturam lucis: et non secundum naturam elemen-
 tarum. Hic autem locus erit celi empirei et ita natu-
 ral locus erit corpori glorificato. Hec ille.
 Et licet Gregorius dicat quod carnis locus proprie ter-
 ra est. Hoc inquit Alexander non est verum de natura
 instituta in vita spirituali sic erit natura corpo-
 ris glorificati: imo proprie locus eius erit celum
 empirei. Hec ille. Hec ergo celestis habitatio
 composita gloriose corpori: et de qua tanta pulchritudo
 et mirabili habitatione beati multum gaude-
 bant quoniam in ipsa erit.
Primo amabilis pulchritudo.
Secundo mirabilis magnitudo.
Tertio perhabilis fortitudo.
Quarto laudabilis sanctitudo.
 Primum in tali loco erit amabilis pulchri-
 tudo Job. xvi. Spiritus domini ornauit celos. Si
 ornatum sit et pulchrum ipsum firmamentum in quo
 sunt stelle: credendum est quod ipsum celum empirei

et cum quod est locus glorie sit pulchritudo: et maiori pul-
 chritudine plenum. et hinc pulchritudo ostendit
 dicit Apoc. xxi. c. In visione Iohannis facta cui
 dicit angelus. Veni ostendam tibi sponsum vrom
 re agni. Et sustulit me inquit Iobes in motu
 te excelsum et altum. Per que ait. Non de lyra
 designauit celum empirei: quod secundum sacros et do-
 ctiores est locus beatorum. Et sequitur. Et ostendit
 mihi ciuitates sanctae iherusalem descendere de
 celo. Nam ait. Non de lyra. Anime beate descende
 ad resuscitandum corpora et coadunandum eis gloriam
 habentem claritatem dei lumen eius simile lapidi
 precioso tanquam lapidi iaspidis et sic crystalli
 Et in hoc describitur spiritus ad pulchritudinem aspectus.
 Quid pulchritudo claritate dei: vixit nihil.
 Et ne credas quod claritas sit sicut claritas
 solis quae visum ledit. idem ait Iobes quod claritas
 sicut solis est lapidi iaspidis: quod lapis secundum magis-
 trum proprietatem visum acuit et confortat: ita
 lux celi empirei visum non ledit: sed magis
 confortat. Et quia non habemus aliquid quod possit
 nobis ad plenum tantam pulchritudinem man-
 nifestare. Ideo iobes in hoc minus dicitur
 plus intelligi. Crystallum vero de quo loquitur
 Hieronimus habet virtutem contra sitim et ardorem: per
 quod inuulsi quod ex tali luce non causabit aliquid
 sicut ardor: sicut hic causat ex luce solis. De quo
 amen et delectabilis erit locus ille. Elogium
 si delectabile est palacium pulcherrimis or-
 nametis decoratum. mensa omni cibo et potu plena
 et quibuscumque alijs delectabilibus ornatum
 multo amplius et sine comparatione habitatio
 celestis est delectabilior. De quo factum sum
 apponimus omnem diligentiam ad pulchritudinem
 mos erigendas ad pulchritudinem cameras om-
 das quas oportet nos dimittere et de celestibus
 pulcherrima habitatione non cogitamus. Igitur
 enim cor apponimus ad castra edificia domo-
 rum et cetera loca nostra edificata ac si perpetuo illi
 habitare deberemus. Logitemus igitur de illius
 mansionis eterna quasi in ipsa amabilis pulchri-
 tudo. Et hoc de primo. Secundo vero dicitur
 quod in ipsa est mirabilis magnitudo. Ter-
 tium magna est valde sicut patet. in qua sit
 tot regna: tot regiones: tot montes: quod solum
 deus nouit: sed hec magnitudo nihil est
 paratiue ad celum primum lune scilicet: imo
 quasi punctus. Sunt autem decem celi a quo-
 rum primo ut dicit Rabbi Moyses vixit
 secundum est tantum spatium quantum pos-
 set aliquis ire de via plana in quingentis
 milibus. quilibet circulus sive celum cuiuslibet

lanete habet in spiffitudine viam quingē
 annorum, lege in floribus sanctorum et
 inuenies q̄ nō assero esse vera vel falsa
 ut nec recitans asserit. Sed quicquid sit
 manifestus est q̄ celi empireū est maxime
 magnitudinis cū sit decimū oēs alios circū
 mōs: hoc erit palatiū beatorū mirabilis ma
 gnitudinis. De quo palatio et ei⁹ magnitu
 dine dicitur Baruch. iij. O israel q̄ magna est
 mō dei ⁊ ingens loc⁹ possessionis ei⁹. Dec
 dom⁹ maxima pmissa hys quib⁹ dicitur
 eodem. c. Audi israel mā data vite auri
 percipere vt scias prudentiam. Vide ḡ tis
 pmissum si prudēs fueris ptra auaros q̄
 ad nil aliud tendit q̄ ad mūdi diuiti
 credetes p hoc effici magnos. vñ auar⁹
 alius est vñ q̄ cū pluri ardenti ei ostē
 recatur. sic tales per bacinū. i. per metal
 diuitias huius mundi in quibus ardor
 ritie est inclusus q̄n ipam per auaritiā
 appetitū inordinatū respiciūt excecā
 tū dīcretōis lumine p̄uant figurati. iij. q̄
 vñ. vbi dicit. Rex babilonis eruit
 os Ezechie ⁊ vincitū cathenis duxit eū
 babilonē. Sic rex inferni diabolus exce
 domines cupidōs auaros: lumine q̄ di
 uitiōnis ⁊ sapitiē salutaris eos p̄uat et
 al male cōsuetudinē eos ligat ⁊ sic in
 plonem. i. infernum secum ducit. Nunc
 dies illi de quibus dicitur Iere. viij.
 fusi sunt sapientes p̄territi ⁊ capti
 Verbum enim domini proiecerunt et
 nia nulla est in eis. p̄pterea dabo me
 eorum exteris: agros eorum heredi
 quia a minimo vsq; ad maximum om
 auaritiā sequitur. Nico. de lyra expo
 ait. Veredibus. i. extraneis: nō ad mo
 sepus. nō igit attendamus vt magni
 ad h̄ spalia: sed ad celestē maximā pos
 sionem celi empirei que dabitur scire cu
 bus ⁊ facientibus ea quibus celestis
 ratio possidebitur. Et hoc de secundo
 ratio dicitur est q̄ in illa habitatione
 erkabilis fortitudo de qua fortitudi
 tur Apoca. xxi. Et habebat salicis ci
 de qua prius dicitur est: murum ma
 ⁊ altum. per quod designatur ait Ni.
 securitas diuine protectionis q̄ ma
 luerit in statu superne beatitudinis.
 eodem. c. beatus Iohannes sub figu
 rib⁹ status ciuitatis superne que cau
 itatis dimitto. Fortitudo huius lo

ci acquireretur per virtutem fortitudinis que
 est virtus animi qua homo potens ⁊ habi
 lis efficitur ad resistendum malo: ⁊ perfe
 uerando in bono. Sed vere pauci sunt ho
 die fortes tales: sed multi sunt similes as
 no qui foris est in parte posteriori. ⁊ debis
 lis in parte anteriori vbi est crux. Isti sunt
 asinini fortes in malis: in peccatis commit
 tēdis: imo obstinati nimis. Tales sunt for
 tes pro diuitijs acquirendis que sunt pos
 teriora: sed pro bonis sunt debiles. Tales
 se excusant q̄ non possent talia vel talia fa
 cere pro salute sua que sunt priora opera et
 meliora. de quibus dicitur Treno. i. i. Abi
 erunt absq; fortitudine ante faciem suble
 quantis id est inimici persequentijs. Note
 mus ergo q̄ hoc fortissimum palacium das
 bitur iuris fortib⁹. Proverbi. xvij. Lurris
 fortissima nomen domini: ad spium carrie
 iustus scilicet foriter resistendo peccatis et
 exaltabitur scilicet vsq; ad celum empireus.
 Et hoc de tertio. Quarto dixi q̄ in illa
 celesti habitatione est laudabilis sanctus
 do de qua dicit ps. Domum tuam domine
 deest sanctitudo in longitudinem dierum
 id est in perpetuum. Si enim ecclesie nostre
 dicantur sancte quia rebus sanctis dedica
 te: quanto magis illa celestis ciuitas debet
 dici sancta in quam nihil immundum: ni
 hil coinquatum intrabit Apoca. xxiij. Fo
 ris canes ⁊ venefici ⁊ impudici homicide ⁊
 ydolis seruientes. ⁊ omnis qui amat ⁊ fa
 cit mendacium. Nico. de lyra. Foris canes
 id est gulosi ⁊ detractores contra bonos la
 trantes. ⁊ venefici id est inuidi veneno in
 iudie pleni ⁊ impudici seipso inficientes
 ⁊ homicide corporales ⁊ spirituales: ⁊ ido
 lis seruientes quod est peccatum directe
 contra deum: ⁊ omnis qui amat ⁊ facit mē
 dacium. Ille amat qui delectatur menda
 cia proferendo. sed ypocrita facit mendaci
 um. Nam ypocritis est mendacium in fas
 cto. Dec ille. Tales non sunt digni taz san
 cta habitatione. Sed sicut dicitur eodem
 capitulo: sedes dei ⁊ agni in illa erunt: et
 serui eius seruiet illi: ⁊ videbunt faciem
 eius: ⁊ nomen eius in frontibus eorum.
 Istud ergo hab. taculum non immerito vo
 cari potest sanctum: quoniam dedicatum
 ad gloriā ⁊ beatitudinem omnium sal
 uandorum. Ad quam introducemur dum
 nobis dicit. Venite benedicti ⁊ c

Quere oculos meos ne videant vanitates
 in via tua vivifica me. Et ob hoc dicitur Ec-
 clesiasticus in. Oculi sapientis in capite eius.
 caput nostrum est christus. In hoc capite debe-
 mus oculos collocare dicere propheta. Oculi
 mei semper ad dominum. Et si nunc non possumus
 oculos corporales in eum figere: nec eum videri
 re talibus oculis debemus tamen oculos figere
 spirituales. scilicet intellectum et affectum ut inspe-
 cta vita christi et conversatione et eius manda-
 tis valeamus ei conformari sicut scriptor: per
 hoc quod oculos ad exemplar divinitus recte scri-
 bunt ut dicamus illud. in. Parali. xx. deo nostro. Eum
 ignoremus: quid agere debeamus? si soli habemus
 res residui ut oculos nostros dirigamus ad te
 affectus etiam nostrus debet in christo capite
 collocari ut attendens ea que pro nobis fecit et
 quanta beneficia nobis prout: proferre permittit
 ipsum super omnia diligamus. Sed heu multi
 sunt siles perditos que fructus ab arbore deus
 rancet oculos ad arboris nunquam levant. de quibus
 dicitur in psalmo. Oculos suos statuerunt de-
 clinare in terram. Nam tota eorum attentio et affe-
 ctio est ad hec terrena. Et sic sicut oculus sine
 diversitate rerum distantium est cognitivus: qua
 rez quam videt a remotis iudicat parvam et quam
 videt de prope iudicat magnam ut apparet in
 sole quem parvam iudicat cum in se sit octies ma-
 ior tota terra. Sic est de peccatoribus a deo et
 a celesti premio per peccati distantiam pluri-
 mum elongatis. Nam ut dicit psalmo. Longe a pec-
 catoribus salus. ideo et celeste premium parvis
 penditur. Terrena vero quibus per amorem sunt
 propinquius magnis pendunt et caripiunt. In quo-
 rum persona dicitur Ista. xxxviii. Attenuati sunt
 oculi mei. scilicet in excelsis. Sed aspicientes ter-
 rena habent oculos fortes et iudicant talia eo-
 rum affectioni propinqua fore magna. Con-
 tra iustorum oculis celestia eorum affectioni pro-
 pinqua videntur maxima. dicentes cum propheta.
 Ego cognovi quod magnus est dominus. terre-
 na vero cum sint a iustis remota parva videntur:
 imo quasi nulla. Bere. iiii. Aspexit terras
 et ecce vacua erat et nihil. Levemus igitur oculos
 nostros ad deum sicut legitur de sancto mar-
 tino et pluribus aliis quod oculis ac manibus in ce-
 lum erat semper intentus: ut mereamur christum
 videre oculis corporalibus in assumpta huma-
 nitate: quam illa erit maxime visio delectabi-
 lis. Et hoc de primo. Secundo dicit quod erit
 delectabilis visio virginis et dei matris. Decem
 enim post christum maxime erit pulchra et excel-
 lens in votis corporis: et in gloria illius: et ideo erit

multum delectabile ipsam virginem et dei matrem
 videt. Decem enim post christum ipsa: erit dilecta
 ab omnibus sanctis. Nam cognoscent ab omnibus quod ipsa
 est mater dei. cognoscent quod ipsa mediatrice sit res
 depre. quod ipsa fuit adnocata eorum dum erant in
 mundo. et multa alia beneficia cognoscent que
 nunc ignorat: que in ipsa procurat fuerunt eis
 collata: ideo summe eam diliget et amabit:
 maxima reverentia erisibent. Et non solum
 homines: sed etiam angeli quasi reginas celorum: do-
 minam angelorum honorabunt. ideo omnes ipsam cum
 maximo gaudio videbunt. Cum pro gaudio
 videres matrem dulcissimam si esset regina pa-
 cifica et maxima prosperitate totius orbis. Que
 re tale gaudium nihil esset ad gaudium illud quod
 habebunt sancti de sanctissima matre dei. Dicit
 autem gratias et pulcherrime virgo mater dei me-
 ruit suis maximis virtutibus. scilicet humilitate: ce-
 ruitate et charitate. Decem autem non habuit oculos
 superbos. nam oculi sublimes preterdunt
 elationem animi: dicente Grego. in moralibus
 Cordis superbia visus ad membra foras ostendit
 dicitur et per oculos eius iudicatur. Sciebat
 enim virgo benedicta scriptum esse Ista. v.
 Oculi sublimium respiciunt. dicereque potuit
 illud psalmo. Dominus non est exaltatus cor meum: neque
 elati sunt oculi mei: neque ambulavi in magna.
 Sciebat in superbia superbia excecatur
 ius romis. unde in figura dicitur de alysius
 qui interpretans sublimes. iiii. Regi. vi. Per-
 cute gentem hanc cecitate. Vere patris oculus
 fumo superbie et excecatur ut videre non possit
 Juxta illud propheta. Obscuratur oculi eorum
 ne videant. unde inter omnes passiones
 miserabilior est ipsa cecitas. nam ipsa
 est que decipit cecum in apprehendendo: in
 iudicando: et eligendo. In apprehendendo
 do quia cecus nescit apprehendere verum
 hoc sit album aut nigrum. In videndo: quia
 quandoque se iudicat ad orientem ire et vadit
 ad occidentem. Etiam in eligendo. quia
 loco auri eligat cuprum. Ita cecus id est pec-
 cator res mundanas que sunt nigre obscurat
 re et viles reputat claras et nobiles. Et eodem
 universo etiam peccator decipitur in iudicando
 do sine deliberando. quia sepe fit ut delibe-
 ret et iudicet ire finaliter ad paradisum: et
 tamen vadit ad infernum. decipitur etiam
 quia communiter eligat denarium pro para-
 diso Sopho. i. Ambulabunt per ceci quia do-
 mino peccaverunt. Tales igitur pericula
 peccati non pendunt. Virgo autem hu-
 milis clarissime videns omnia ad salutem

necessaria ad tantam perfectionem pervenit ut i curia celesti sit delectabile eas videtur ab oib' b'is. Et h' de secundo. Tertio erit visio delectabil' felic' societatis. Quot erit b'is in illa celesti gloria sol' de' r cui revelare voluit novit. Tertio est tñ q' beatoz erit maxime numer'. Sicut dicit Apoc. vii. Cogita igit' quāzūz gauderes si haberes maximam multitudinem fratrum multū a te amatoz r videres oēs eos in maxima p'tate in maxima gloria perpetua: r in qua nullus posset eos molestare. Vere tu p' diliges quēlibet sanctū in paradisi gloria quā vñq' dilexeris aliquid personam in hoc seculo. r per cōsequēs plūs gaudebis videre illos in illa gloria q' gauderēs de quibuscūq' amicis hui' mūdi existētib' in quacūq' excellētia mundana siue i papatu siue i gloria regali. Omnis igit' mortalīs hoc gaudium intelligere poterit: qd' tamen nō erit pncipale gaudiū. Ab illa celesti curia oīs invidia erit elongata: que tñ in hoc mūdo multū regnat. Nullus enīz trīstabitur de bono alterius: sed gaudebit ut dicitur est. Nunc vero invidia filia elatiōis habet cursum suū. Et eo enīz q' aliqui vult alij p'ferri eius invidet p'p'ricati. Ideo invidia dicitur a non videndo: quia non potest videre bona aliorū. Nec enim est qua mediāte diaboli pcuravit casum primoz paritum: qua mediāte cayn interfecit abel fratrem suū: qua mediāte ioseph venditus est suis fratribus: qua mediāte christus a iudeis crucifis' est. Dicente scriptura. Mat. xvij. De ipso pylato q' sciebat q' per iniquitatem tradidissent eum. Invidia imediate pponit charitati que de' est. Non sic de illis qui sunt vel erunt in gloria. sed id vere de illis dicit qd' scribit. i. Macha. viij. Omnes bediūt vni. r nō est invidia: neq' zelus inter eos. Et hoc de tertio. Quarto dicitur est q' ibi erit delectabilis visio celestium claritatis. Nō enī solū delectabiliter christū videbūt aut virginē gloriosā aut tantam gloriam: sed etiā videbūt oculis corporeis lud maximū r pulcherrimū palliatūz celi v'pyret. r quēcūq' voluerint videre in totū mūdi machina videbūt. Unde sicut pulchritudo domus facit ad solaciū r cōplacētiam atq' delectationes hoīz: sic vñq' pulchritudo illius perpetue dom' r habitatio: s' faciet ad gaudiū r delectationes serōz i tñ delectat pulchra castra pulcherrime mūdi r habitatio: s' huius mundi in eis

habitatio: s' ut vir velint ea dimittere: quid faciet illa dom' regia que sine cōparatione pulchrior erit oib' palatij que vñq' fuerit etias si omnis illarū domoz pulchritudo posset simul esse. Nec est dom' de qua dicit in ps. Gloria r dicitur in domo eius. Logis remus igit' fratres q' non habemus hic civitatem manentes sed futuram inquirimus. Deb. xij. Dicit enim p'pheta. Zera' sum in his que dicta sunt mihi. Et que sint dicta respondet. In domus dñi ibimus. Et si est leticia in spe quāto plus in re. Vere multi vident de his nichil credere r per psequēs esse infideles cum tantā diligentia videantur habere de istis domib' transmons. r de illa celesti nō curēt. Nec ergo celestis habitatio dabitur ut perpetuo in illa delectabiliter vivant hīs quib' dicitur. Venite benedicti p. m. r c. Et hoc de septimo principali.

Octava gloria corporis

erit gratia multū auditio. Dicitur est p' q' omnes sensus erūt cum suis actibus r hoc rationabiliter: q' si sit ibi vocalis collaudatio: sicut prius dicitur est. etiā credendū ē q' ille voces audientur a beatis cum in suis corporib' nulla mēbra vel organa desint. Videm' enim experimēs taliter q' magna est delectatio r cōplacētia in cantu bene ordinato r p'portionato. Sic credendus est q' illa celestis cōgregatio delectabiliter audiendo tot r tam dulces voces. Unde ibi erit gratissima auditio ex quattuor. Et

- Primo ex vocū sonoritate.
- Secundo ex multozū quāritate.
- Tertio ex dictozum veritate.
- Quarto ex cunctozum bonitate.

Erūt igitur mirabilis r gratissima melodia in auditu ex vocū sonoritate. Vox quidem gravis rauca aspera et dissona valde est vituperabilis r nociva: r discordie in armonia generativa r auditus audientū aut mediata. imo vorvynius si sit dissoluta melozum bene canentūz turbat vocem: ut ait Pe. de berchipuio. sed vox dulcis cōsona et ordinata multas habet laudabiles p'prietates. Est enī vox dulcis letificativa: amoris excitativa: puritatis cōplexionis ostēnsiva: laudis et p'conij magnificativa. hec ibi le. Quis dubitare debz q' in illis glorioz corpib' p'fectissime dispositis hec omnia sint. Vere credendū est q' ibi erūt voces dulcissi

Vertical text on the right edge of the page, likely bleed-through from the reverse side. It is partially obscured and difficult to read, but appears to contain several lines of text.

me auditui maximā melodiam faciētes multū resonātes letificātes cūctos existētes in illa sacra societate. Vox enī formā principāliter ex cānālibus gutturis et folliculis pulmonis que si sūt lenes et tēperate dulcem et tempatā et equalē reddūt vocem. Ibi vero omnia que faciūt ad vocem iocundā et perfectam in vñū cōcurrent. Unde hec vox erit de qua ppheta in ps. Vox dñi in virtute vox dñi in magnificētia. Et dicit vox dñi: quia omnis vox sanctorum erit principaliter ad gloriā et honorē dñi et magnificētiā beatissime trinitatis. sicut magis dicit in tertio articulo. Si enim nūc voces hominum bene cantantū: aut etiam organorū: aut aliorum instrumentorū sūt gratissime auditui nro. quāto magis voces ille sine comparatione dulciores et melius resonātes erunt auribus sanctorum gratiores. Legim⁹ enim qd syrena est monstrū marinū habens in vmbilico et sursum formā vitginis: inferius figurā piscis. Que syrena dicit a dulcedine cantus. quia sui cantus dulcedine nautas trahit et eos dormire facit: quos cū viderit cōsopitos ad nauem accedit et que poterit capere secum ducit et perferēs ad locum suū ipsum secū cōuenire cogit qui si noluerit vlt nō poterit ipsum perire et eius carnē deuorat. Vnde Bartho. in libro proprietarū. Tales sunt cantus cōmuniter hui⁹ mūdū: et mulierum maxime in choreis et alijs locis. Unde diabolus in hoc assimilāf custodi porcorum qui quādo vult porcos suos congregare facit vnum clamare. et sic omnes alij clamant et veniunt. Sic diabol⁹ quādo vult congregare exercitū suum facit vñā mulierem clamare in media villa: et tunc omnes stulti et stulte cōueniunt et ibi capiuntur multis peccatis et tandem ad infernū deducuntur. O charissimi nō est hic locus cantandi tales cantilenas: s; magis stendi. Luce. vi. Beati qui nunc stertis quia ridebitis. Et stergitur. De vobis qui ridetis nunc: quia lugebitis et stebitis. Sicut enim sponsa que recipit alienū nō meretur consolari sed flagellari. Sic anima nō meretur consolatio: nem illius celestis patrie que recipit alienum. Bernar. Delicata est diuina consolatio et nō datur admittētib⁹ alienis. Abstrahit igitur te a cantu fatuo vt possis audire illam eternam iubilationem. de qua Land. ij. Aut sponsus idest christus sponse. idest ecclesie desiderans nostram salutem. Vos

net vox tua in auribus meis. Vox enī tua dulcis. Si christo sit dulcis vox cuiuslibet beati: non imerito debet esse dulcis alteri beato. Et sic patet quomodo erit gratissima audicio ex vocum suauitate. Secundo erit gratissima et multo vñū quantitate. Non enim erit vna vox tñ resonans dulciter iubilans: sed erunt tot voces quos sancti. de qua multiplici voce. ait Jo. Apoc. xiiij. Audiuī vocem de celo tanq̄ vocem aquarum multarū et tanq̄ vocem tonitruū magni. et vocem quam audiui tanq̄ cytharā redorum cytharizantiū in cytharis suis et cantabant quasi canticum nouum. Dicit ergo Job. Audiuī vocem experimentem mē hi de gaudio celi tanq̄ vocem implarum. idest multorum populorum sive sanctorum qui ex multis populis electi sūt qui dicitur aqua propter fluxum successiue generationis. Dicit etiā tanq̄ vocem tonitruū magni: quia longe late auditur. Et dicitur vocem tonitruū propter magnam expressionem vehementis desiderij quo desiderant laudare deum. Sicut enim tonitruū generatur ex vapore inclaso. in nube quem continere nō potest. Sic sancti in patria non possunt contineri desiderium suum quin vocibus illud exprimant. Dicente propheta in ps. Exultabunt sancti in gloria. Exultare est pie gaudio quasi extra se saltare. Sequitur. Et vocē quā audiui etc. Hic commendatur illa melodia ab instrumentō musico. Cythara lignum habet cui omnes corde sunt fixe. Hoc lignum designat meritum domini nice passionis quam in ligno crucis sustinuit cui omnia merita sanctorum affixa sūt et cuius virtute omnia efficaciam habent quia sine illo nullum sonum reddunt. Beati ergo in patria sua christo attribuit. id est cordas suas ligno extendunt: et dum merito in singulis cordis idest sanctis computando vident correspondere premia: refertat huius cythare. idest societatis sanctorum suauissimum vocis gaudium. Et sequitur. Et cantabant quasi canticum nouum. quia hoc canticum tñ placebit per infinita secula quantum illa hora qua primo incipietur et ideo semper reputabitur nouum. Hoc est canticum de quo ait propheta in ps. Cantate domino canticum nouum. D inestimabilis melodia. D incomparabilis iubilatio: quis te merebitur audire. Non hī qui gaudent plus de sua infidelitate

quod iusti de fide qui similes sunt cigno qui prope mortem suam dulciter cantat; similes etiam delphinus et syrenis; qui tunc saltant et gaudent cum respicit in mari debet insurgere. Sic multi gaudent in morte peccati. Certe tales non merent audire illam vocem dulcissimam quia ex gaudio talium sequitur respicitas damnationis eterne. de quibus dicitur Job. xxi. Exultant liliibus et tenent tympanum et cytharam et gaudent ad sonitum organi. Ducunt in bonis dies suos et in puncto ad inferna descendunt; qui dixerunt deo recede a nobis scientiam viarum tuarum nolumus. Lecti qui non vident lucem coelestem sunt tristes. unde dicitur Tobias ca. v. Quare gaudium mihi erit qui in te nebris sedeo et lumen celi non video. Sic sine lumine gratie nullus potest esse gaudium spirituale et ideo qui per peccatum lumine gratie sunt privati nunquam perfecte gaudent. quia semper portant secum causam tristitiae scilicet remorsus conscientie pro criminibus que fecerunt. in psalmo. Non gaudebit inimicus meus super me. scilicet inimicus gratie non gaudebit de ea. sed timor tui delectabit cor et dabit letitiam et gaudium. Eccl. i. Talibus dabitur gaudium illud eterne iubilationis. et hoc de seculo. Tertio dicitur est quod in illa eterna gloria erit grauissima auditio ex dictorum veritate bonis enim bona placeant. Ad hoc ergo quod cantus placeat te oportet quod placeat ei cantor materia forma et finis. Et in his duo vltima puncta simul possunt declarari. Cantor est quidem duo faciunt placere iuxta christum. scilicet affectio munda et intentio recta. Unde sicut vox munda facit placere cantum; sic affectio munda; ideo non est gratus cantus reproborum. Isaias. xxxviii. Aut ezechias. Domine saluum me fac scilicet peccatis. et psalms. n. ca. c. diebus etc. Secundo requiritur quod sit intentio recta; sicut vox placet alia. intentio enim recta facit attingere ad altissimum. In psalmo. Cantabo domino qui benefecit mihi. et psalms. n. d. altissimus. Non nimo propter cupiditatem; non mundo propter vanam gloriam; non carni propter lasciuia; sed domino propter eius laudes. Unde dicitur. n. Paral. xi. Quia iosaphat statuit cantores domino; ut laudarent eum. Ceterum tales sunt cantores illius superni regni; quia mundi a peccatis et omnem cantum suum faciunt propter deum. ideo eorum cantus summe placet ipsi deo. et cunctis ipsis cantoribus. Si enim cantor displiceret quantum quod bene ageret tantus eius non placeret ipsi odienti. Ibi vero non solum gloria erit maximus amor vniuersi alterum; et ideo cantus talium multum erit gra-

tus omnibus ibidem existens. Videntur enim quod matres que multum diligunt natos suos si vident siue audierint eos bene cantantes in diuino seruitio multum delectantur. Cantabunt in super dominum dicitur est figurati primi. Paral. xvi. Ubi dicitur quod dauid constituit coram archa domini sacerdotem canere iugiter. Placet etiam cantus quando materia est pulchra. Ad materia autem cantus broderit de dominum factus diuinitus. in psalmo. Laetabitur et psallemus virtutes tuas. Cantabunt igitur de virtute potentia dei; quam ostendit in mundi creatione. de eius misericordia quam ostendit in nostra redemptione. de eius clemencia quam ostendit in beatorum saluatione; et de multis alijs que longum foret enarrare. Dicente prophetam in persona cuiuslibet beati. Misericordia et iudicium cantabo tibi domine. Placet iterum cantus quando sit letando humiliter. sicut cantus auicularum letior est et magis gratus quam cantus magnarum animum. Utiq; cantus beatorum fiet cum magna humilitate et reuerentia ad ipsos deum et ad seinuicem. ideo erit gratissimus. Ideo in persona cuiuslibet sancti dicitur prophetam. Gaudebit labia mea cum cantauero tibi. et anima mea quam redemisti. Unde talis cantus in omni humilitate factus delectabitur; seipsos cantantem et cunctos audientes. De quanta leticia quantum gaudium quanta exultatio erit in auditu tantorum cantantium. Quis potest hec cogitare; certe nullus mortalium. De quantum debent optare huiusmodi cantus et maximam melodia. huius delectantur in cantibus inhonestis et lasciujs alijs que ducunt ad infernum. Sed notate quod sicut oportet pro facere vigiliam quam festum; sic oportet nos proficere cum silentio; ut post possumus gaudere cum gaudentibus. Placet vltimo cantus qui est sic iam dicitur in gratia tum actio. Sicut filii israel cantauerunt post transitum maris rubri. ad inuicem illud. Exo. xv. Cantemus domino gloriose. Sic vtrique cantabunt deo gratiarum actioes referendo sancti; quia euasere pericula maris rubri. i. huius mundi peccati pleni. Videtur aduersarios suos. i. demones et aculesentes submersos. i. damnatos perpetuo in illo maximo mari igne et sulphure et alijs multum penis pleno quod est infernum. Cantabunt in super pro ademptio glorie dicente. Thob. c. xii. Per vicus eius alia cantabit. Alleluia enim est cantus gaudij et exultationis. Interpreta enim alia laudare dominum. et ideo istud dicitur esse canticum beatorum qui se deum laudant

dando letant̄ et eum bñdicendo et amando
cōtinue occupant̄. Istud etiam canticū in-
ter cetera ecclesia sepius replicat ad deno-
tandū q̄ laus diuina debet omnib⁹ summe
placere et ab omnib⁹ summe desiderari. vñ
de Apoc. xix. dicit. Et quattuor seniores et
quattuor animalia adorauerūt deū seden-
tem super thronū dicētes. Amen. alla. Un-
de in ca. illo quater ponit̄ hęc vox alleluia
propter sacramentū trinitatis et vnitatis.
Talis igitur cantus maximā faciet in au-
ribus sanctorū delectatiōez ex dictorū ve-
ritate et sanctorū bonitate: quā gratissimā
auditionem assequent̄ h̄y quibus dicitur.
Venite benedicti. p. m. rē.

Nona gloria corpo-
ris erit redolens odoratio. Pro
quo notandum est s̄m Richar.
q̄ perfectio glorie prohibebit: ne perfectio
vnius potentie impediāt alterius operatio-
nem qd̄ non potest facere natura in hoc cor-
ruptibili statu. Item dicit q̄ in corporib⁹
gloriosis erit odor in sua vltima perfectio-
nullo modo per aliquā superfluum humi-
ditatem decessus. et ideo ab eis multiplica-
tur odor ad olfactū sine ali qua euaporatiōe
hec ille. Et iuxta hoc possum⁹ dicere q̄ ibi
erit odoratio ex quattuor maxime. Et

¶ Primo ex domini fragrantia.
¶ Secūdo ex virginis presentia.
¶ Tertio ex cetus assistentia.
¶ Quarto ex sui subsistentia.

¶ Primo igit̄ erit ibi odoratio suatissima
et delectatissima ex christi fragrantia. Et eden-
dam est enim q̄ sicut xp̄s excedit in gloria
corpis omnes sanctos et sc̄as paradisi: ita
etiam excedit in his que cōsequunt̄ huius-
modi gloriā: quorū vnum erit odor ille dele-
ctabilissim⁹ qui multiplicat̄ in corpore christi
vsq̄ ad olfactū cuiuslibet beati. Unde eccle-
sia cōsiderans huiusmodi odorē excellentē
ait ipsi christo. illud Can. i. Trahe me post
te currem⁹ in odorem ynguētōz tuorū. Ho-
nus odor confortat spirit⁹ corporales. Sic
christi odor suatissim⁹ magnā cōfert consola-
tionē et delectationē oibus beatis. Sicut
enim videm⁹ q̄ in apotheca sunt species re-
dolentes quarū vna pl⁹ redolet altera. Sic
credendus est q̄ in illa sūma apotheca sunt
valde plures species. i. sancti quorū vnus ex-
cellit alterum in odore. Unde christus qui
plures ceteris redolet figurari potest per pan-

theram. de qua dicit̄ libro proprietatū. vii.
Et ab ore ei⁹ exiit odor aromatic⁹ supra mo-
dum suauis: et ppter eius suauitatē omnia
animāria ipsam sequunt̄. Sic ipse christus
est proferens ex se odorem suatissimū: p̄
pter qd̄ omnes sancti ipsius sequunt̄. De quo
bus d̄ Apoc. xiiii. Sequitur agnus quocūq̄
ierit: hunc odorem si nō valemus nūc senti-
re: tamen possum⁹ odorem sue bone vite quā
debemus imitari sentire et videre. Un̄ ipse
dicit Jo. viii. Ego sum lux mundi. Qui sequit̄
me nō ambulat in tenebris sed habebit lum-
men vite dicit domin⁹. Vira chasti et eius
cōuersario fugat in nobis tenebras vicio-
rum. Istud sequit̄ est apprehensio cum di-
lectione operāre eorum que sunt necessaria
ad salutē. Unde sicut homo per quinq̄ sen-
sus naturales cognoscit omnia: quia om-
nia nostra cognitio incipit a sensu. Ita per
quinq̄ sensus spirituales apprehendit que
ad salutem pertinent. Videlicet per visum sa-
pienter discretionis. per auditū obediētie
et subiectionis. per odoratū redolentis cons-
templationis. per gustum suauitatis deuo-
tionis. per tactum penetrabilis compassio-
nis. Et sicut nō potest quis viuere si paueat
quinq̄ sensibus corporalib⁹: et membrū d̄
citur mortuus qd̄ nō sentit. Sic anima per
gratiam nō est viua nisi spiritualib⁹ sensib⁹
sit dotata: imo si anima que ad salutem per-
tinet sentire non perpendat: mortuus iudic-
catur. et ideo ad spiritualiter sentiendū mo-
net apostolus. Phil. ij. di. Doc sentire in vo-
bis qd̄ et in christo iesu. Sentiamus igitur
mundi pericula siue dispendia. Doc sentire
cordis flagrantia in vobis crucis supplicia in
christo celi solatia. Jesu qui interpretat̄ sal-
uator. S̄z multi de hoc nichil sentiūt. Causa
est: quia membrū non sentit dolorem: nisi
si q̄ diu manet in corpore. Oleū mādragore
sic hominem dormire facit q̄ non sentit se-
ctiones vel puncturas: et semen inquam
si fiat de eo ynguētus: ita stupefacit mem-
brū qui apponit̄ q̄ quasi totalit̄ perdit sen-
sum: sic limi oleo rosario deliciarum reple-
ti semine diuiciarum: christi bonum odorem
non sentiunt: imo quasi insensibiles reman-
ent. Sap. iij. Inconstantia concupiscen-
tie transuertit sensum. Non sic charissim⁹
sed sentiamus christum denec inueniam⁹
ipsum. Sicut canis domi sentit predam nō
cessat donec eā inuenierit. Et hoc de primo
rē. Dicit̄ secūdo q̄ in gloria erit redolens

erit redolens odoratio

odoratio ex presentia matris dei. Deceni beata virgoscitur post filium suum speciale habet copiosam gloriam: ita speciales habet odorem: et ita etiam beati ex ea specialem sensationem olfactus consequuntur et specialem delectationem. Unde de ea cantat sancta mater ecclesia. Sicut myrrha electa odorem dedit suauitatis sancta dei genitrix. *Luz* enim sit iam in corpore gloriosa: ut pie credimus dedit odorem suum in celo empyreo in quo cum christo filio suo regnat et regnabit per petuo: dabitque illum odorem toti curie celesti post diem iudicii. Dec etiam in hoc mundo flagrat per fame redolentiam. Quanta huius virginis sit in toto orbe fama videre potest per deuotiones singulare quam omnes christiani habent ad eam. Unde de ea possumus dicere. *illud Jo. xi. Domus uestre ecclesia impleta est ex odore ynguenti. Et ipsa loquitur diuina sapientia. Eccl. xxiiij. di. Quasi balsamum non mixtum odor meus. Nam sicut in balsamo totum est medicinale. scilicet et folia flores et fructus. Sic in virgine folia sancte locutionis flores honeste conuersationis: et fructus bone operationis. omnia fuerunt bona et domino accepta. Et in illa. ponuntur aromatica et odorifica ad expositionem bone fame ipsius. Nam et beatus inquit *Zu. r. Ape* dicit omnes generationes dedit beatitudinem meam predicando dilatant. *Nec mirum*: quia per ipsam omnes beneficium accipiunt: peccatores reconciliantur: iusti benedictionem et angeli reparationem. per ipsam deus operatur est salutes in medio terre. et ideo ad ipsam aspiciunt ut ad matrem dei qui est fructus omnes reficiens suo odore saluifico. Unde ipsa potest nobis proferre *illud Beati. xxvii. Ecce odor filii mei*: sicut odor agri pleni. Dec est igitur deus que singulari odore fame nunc fragrat et fragrat odore reali apud omnes sanctos in gloria celesti. Et hoc de secundo. Dicitur est tertio quod in celo erit odor redolens ex ceteris absentia. nam et consequenter credendus est omnes illius celestis apothecae species. est sancti singulari odore redolentibus finibus et minus. *Quantus odor* quanta redolentia tot specierum. Si enim omnes species omniui apothecaru que nunquam fuerunt erunt essent in vnum: non tantum faceret odorem: nec ita suauem redolentiam: sicut dicit illa maxima societas sanctorum. *Ibi loquutus erit in maxima delectatione: imo**

et ipse totus homo corpore et anima gloriosus. iuxta illud *Proverb. xxv. Clarus odoribus delectatur cor. Unde poterunt ipsi beati dicere illud. ii. Eborum. ii. Christi bonus odor sumus. Adons libani ratione multitudinis arborum aromaticarum dicitur totus odorificus. Eccl. xxxix. Quasi libanus odorem suauitatis habente. Tales fuerunt odoriferi per sanctitatem et perfectiones vite. Nam talis odor perducit ad odorem paradisi. Et nos quidam si velimus ad illum odorem paradisi peruenire debemus bonam vitam habere. *Salmus piscis* est qui dulcem aquam sentiens a deo eam sequitur ut nullis aduersis detineatur: imo dum peruenit ad loca molendinarum caudam in ore recipit et exclusas profluit: ita quod alio quando mortuus reperitur in palis. Sic boni viri iam odorantes per fidem dulces dimenti celestis patrie omnia mundana insipida et amara spernunt et accipiunt caudas in ore id est considerantes finem suum molendina. id est ista volubilia ad modum molendinis transiliunt. *Iuxta illud ps. Diuisi est affluant nolite cor apponere. imo alii qui amore illius suauissimi odoris moriuntur in palis id est moriuntur pauperissimi omnibus rebus mundi renunciendo. iuxta illud *Matth. xix. Si vis perfectus esse vende et vende omnia que habes et da pauperibus et habebis thesaurum in celo. Et hoc de tertio. Quarto dicitur est quod in celo erit redolens odoratio ex sui substantia. Quislibet sanctus de seipso gaudebit et odorem sui corporis dulciter sentiet. Videmus enim quod aliqui non habentes ex se fragrantiam in manu portant aliquod pomum vel aliquid aliud. Beati enim habebunt pro pomodoro suum gloriosum corpus: quia erunt una species illius maxime apothecae. Unde quislibet poterit dicere illud *Lam. i. Dum effugeret in accubitu suo nardus meus. i. corpus meum dedit odorem suum de hoc corpore. dicit *Sap. viij. Cum esset magis bonus venit ad corpus inquinatum. i. per bonitatem mentis venit ad gloriam corporis. In corpore autem nunc vili omnes in uoluit merces preciosas. scilicet animam ad imaginem suam redire in sacro baptismo. Sicut mercatores panno vili et rudi inuolunt mercantias preciosas et si rupa non est cura. Sic de carne nostra si maceret si durescit non debet esse cura sic quod anima preciosa custodiat. *Matth. xxv. Nolite timere eos qui occidunt corpus animam******

¶ Decima gloria corporis

autē nō possunt occidere. Dicitur autē in libro de naturis rerū q̄ monstrus est magnū qm̄ quis habet magnū corp⁹ ⁊ parū caput. Sic moraliter horredū est de multis hoib⁹ qui nimis habent corpus magnū. id est carnitatem: ⁊ tamen caput in quo vigentur sensus habent parū id est rōnē ⁊ mentem habēt modicā: quia pauca sciūt et modicū curāt de sua salute. Nō sic paulus corp⁹ suū diligebat sicut multi carnales: s̄ dicebat illud. i. Corin. .ix. Castigo corp⁹ meū in seruitutem redigo s̄z spūs. q̄ ex tali seruitute oritur salus ipsius corporis ⁊ anime que sanctis viris dabitur in die iudicii cum eis dicitur. Venite benedicti ⁊c.

Decima gloria corporis erit suavis gustatio. vbi dicit Richardus q̄ gustus nō erit in aliquo actu deseruente nutritiue. s̄ tantūmodo in quārū est apphensiuus saporis ⁊ hic potest separari ab alio q̄ erit immutatio aialis sine mutatione naturali ⁊ materialī. Unde quidam dicit q̄ erit quedā humiditas in lingua beatorū habens illum saporē qui maxime competit perfectioni sensus illius qui in lingua beati seruabit incorruptibilis imperperuū. Unde inquit doctor iste. Videf̄ mihi dicendū q̄ h̄ humiditas aut fiet a deo in lingua per creationē: aut causabitur in ea ex vi beatitudinis anime: ⁊ erit vera humiditas: ⁊ in qua erit verus sapor. hec ille. Erig ergo hec degustatio sub modo quadruplici.

Primo erit quasi cibus reficiens.
Secundo ipso sanctis sufficiens.
Tertio oris gustum perficiens.
Quarto viuaciter afficiens.

Primo erit talis degustatio quasi cibus reficiens. Hoc est dictū q̄ talis sapor erit in gustu beatorū: ac si esset sapor melioris cibi qui possit imaginari: ⁊ adhuc vt credo excellētor erit omni degustatiōe pro vita presentis imaginabili. Hec est gustatio que deservabitur vocatis ad cenā magnā. sed nolentibus venire. Lu. xiiij. vbi dicit. Homo quidā fecit cenam magnā ⁊ vocauit multos: ⁊ misit seruū suū hora cene dicere inuitatiōe veniret: quia iam parata sunt omnia. ⁊ ceperunt se omnes simul excusare. Et sequit. Dico aut̄ vobis q̄ nemo virozū illozū q̄ vocati sunt: gustabit cenā meā. Per hanc cenam intelligit gloria eterna, de qua Apo.

rix. dicit. Beati qui ad cenā agni vocati sunt ad istas cenā vocauit multos: q̄ oēs vocauit xp̄us de⁹ ⁊ homo nemines volēs periret sed omnes saluos facere. vt dicit. i. Thym. .ij. Et misit seruū suū id est quilibet predicatorē. ⁊ dicit in singulari: quia omnes aut̄ eundem finē predicat s̄z ad salutē animarū: dicere inuitatiōe: q̄ erāt negligētē vt venirent: q̄ parata sūt omnia vt nihil remaneret excusatiōis. Sed sequit̄ p̄sumū verbū in quo ostendit dānatio multozū. Nam ceperūt omnes se excusare. in quo ostendit valde fuisse reprehēsbiles: q̄ cz liberaliter inuitant̄ nolūt venire: ppter qd̄ iratus pariter familias ait. Dico aut̄ vobis ⁊c. Dignus ⁊ congruus est vt si homo inuitat ad aliquā bonū percipiendū ⁊ ex negligētia vel malicia respuit q̄ ipso p̄uē. Sed dubitat de illo h̄o omnes: q̄ si omnes se excusent nullus videf̄ saluari. R̄ndet interli. Exerunt se excusare omnes qui inquit venire nolunt cuiusmodi sunt eminentis inhyātes. Uillas inquit emi ⁊c. Excusant se carnis cōplacentiā implicātes. ideo alter dicit. Fuga bonū emi ⁊c. Tertio excusant se carnis cōplacentiā inuolūtēs. Ideo alter dicit: virozū durū ⁊c. Tales inuitati venire cōtēmnunt. ideo precipit inuitari debiles pauperes cecos claudos. Pauperes spiritu quoniam ipsorum est regnū celozū. debiles ad faciendū malū ⁊ fortes ad faciendū bona: cecos in sapientia mūdī: sed vidētēs que sunt salutis. claudos in quib⁹ enervat carnis cōcupiscētia recte ambulāt in via paradisi. Tales nō excusant. Et tertio quidā cogunt infirmare vel aduersitate cuz patientiā habēt his ppter deum. Qui ergo voluerit gustare illam sempiternā cenam nō se excuset. Nemo dicat nō possum pctā dimittere. Alienabata resti: uere inimici diligere: penitentiam agere: imo totis virib⁹ laborem: vt a illam gustandā veniam⁹. Et hoc de primo. Secūdo dixi q̄ illa gustatio erit ipse sufficiens: Alique sūt degustatiōes q̄ nō sufficiunt vt parvus cibus multū esurienti: vel paruos multuz sicienti nō sufficit cuiusmodi sunt hec terrena que nūq̄ sufficiunt: s̄ illa degustatio erit sufficientissima: sic q̄ sanū aliquid vltra degustare desiderabūt. Ideo ait propheta. Gustate ⁊ videte quoniam suus est dominus. Ideo dicitur cenā magna: et vere magna: quia ipse deus cibus erit omnīū in gloria existētū. S̄z ad sent

erit suavis degustatio

nostrum ipse vt dictum est saporez creabit
 in ore & lingua cuiuslibet bti & perpetuo cō
 considerabit sic qd erit cuiuslibet sapor mul
 tum sufficiens. Et hoc de secundo. Tertio
 talis degustatio erit oris gustū perficiens.
 Potentia enim perficit suo actu cōuenien
 ti & delectat illi. Sic vtrq; gustus cuiuslibet
 beati et tali sapore perficietur vt sit in opo
 ratione tali cōpletissima. Ad Heb. v. Per
 fectionum est solidus cibus idest beatorum
 sapor & eis perfectiorū est solidus cibus id
 est sapor perfectus quasi esset solidi siue per
 fecti cibi. Videm⁹ enim qd alius est sapor &
 alio modo perficiens gustum carnis et pi
 las mellis & lactis & vt cōmuniter quanto
 abus est perfectius nuticiens tanto est sa
 por eius dulcior. Iste autem sapor beatorū
 dicit nobis figurari per saporum māne. de
 quo dicit Exodi. xvi. Quis gustus eius erat
 quasi simile cum melle. Simile est Thco. de
 gra est farina dulcissima: & ita sapor ipse
 line erat quasi sapor panis facti de simila
 omiritione mellis. dicit tamen Sap. xvi.
 arant panē de celo p̄ficiunt eis sine labor
 e. de delectationem in se habent & omnis
 saporis suauitatē. sed hoc ait Thco. de lyro
 intelligendū est qd nō erat ex natura mā
 sed ex merito sanctorum hominū qui eū
 comedebant quibus sapiebantur delecta
 tō. malis autem hominū ex eorum de
 merito despicbat. hoc ille. Sapor vere erit
 de sapor celestis qui ex meritis dabit ipse
 etis & habebit in se omne delectamentū
 omnis saporis suauitatē: & ita erit sapor
 di & optimi cibi & potus. Et hoc de ter
 tio. Quarto dicitur est qd talis degustatio
 est viuaciter efficiens. Nam sicut sensus
 etis & omnes aliqñ sensus corporis glo
 sificerūt in optima dispositione: ita actus
 etis erunt in efficacia & viuaci apprehen
 sione. Unde potest figurari per suuum mel
 quem gustauit Ionathas. de quo dicit
 Regi. xvi. Quis Ionathas extendit sumis
 in vngule quam habebat in manu & in
 tāt in suo mellis & comedit manū suā
 da sumi & illuminati sunt oculi ei⁹. Si
 ergo ionathas per cōmestionem mellis
 sificatus in visu & forte ex sūptione mel
 gustatione: ita vtrq; beati tam ex de
 latione corporis qd ex illo sapore habe
 t. & sic erit beatorū celestis parte sapor
 omniū bonorū aggregatōe perfe

ctus: vt ait Bonauen. lib. 8. profa. 11. A. 1. 1. 1.
 statum dignetur nobis sua gratia altissi
 mas dei filius in illo extremo iudicio con
 cedere: cui laus honor & gloria pro compe
 mento huius operis sit in sempiternum pa
 tris & spiritui sancto quas tres personas
 vnum deum credimus in eternum. Amen;

Finit speculum finalis retributionis cō
 positum per reuerēdum magistrum Petrū
 Reginaldetti sacre theologie professoris
 ordinis fratrum minorum. Impressum
 Lugduni portuum francie amantissima vni
 de per Johannem trechsel impressorie artis
 magistrum. Anno nostre salutis MDCCLX
 mo quadragesimo nona gesimo secūdo
 die 10 tercia Augusti.

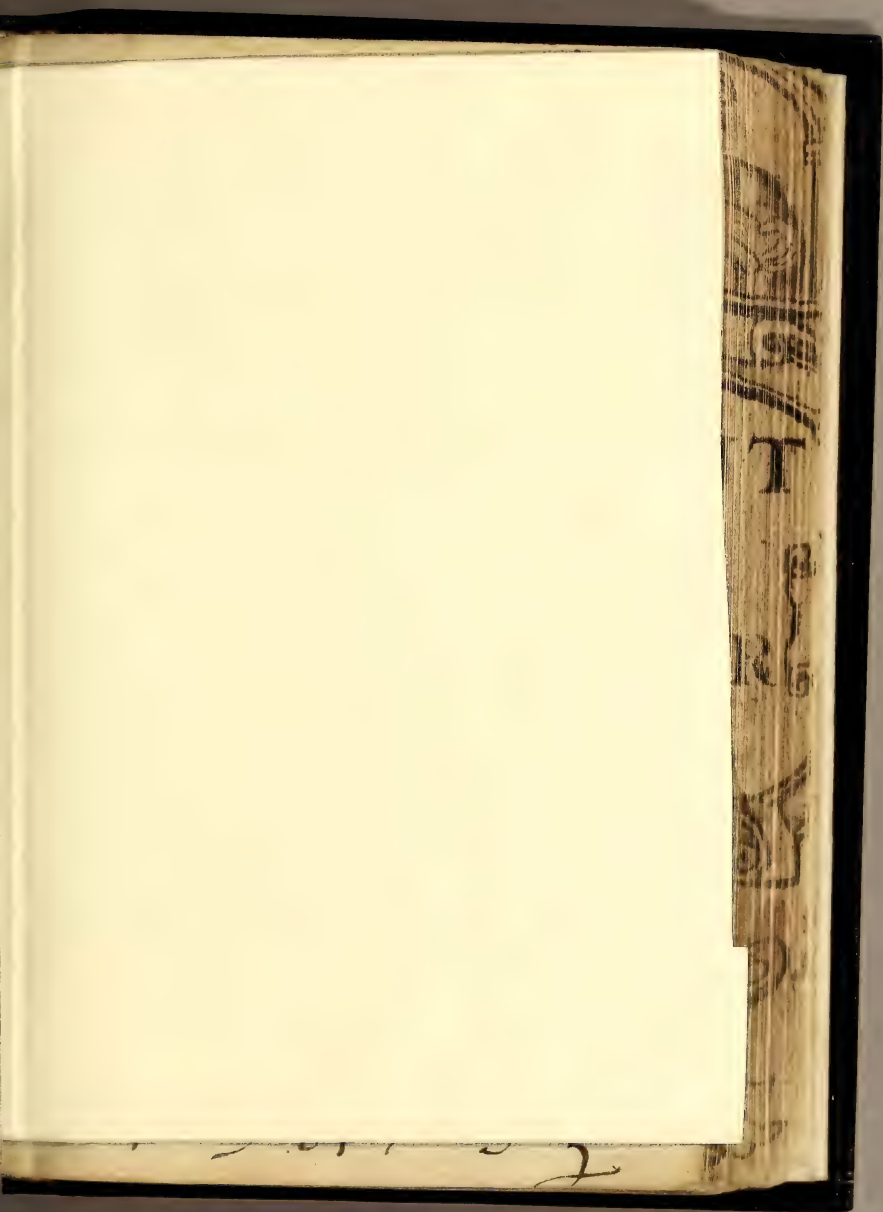
Zaus xco.

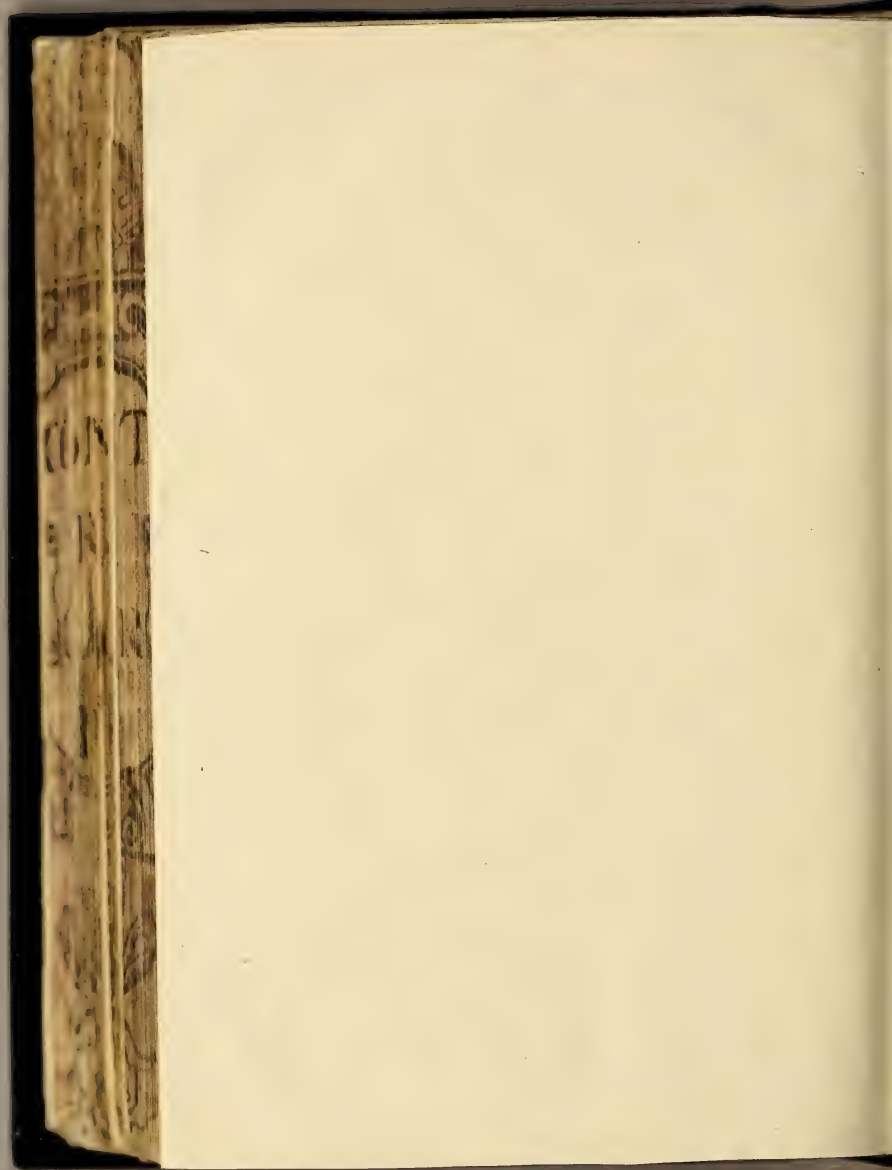

Edm̄ lugdunum regalis vox facit vnum
 Nam tenet anstica uolūtas iura lupretā

15-206

CON
R
L
D

CONT
R
N
I

EAS19
R518 d

